

32920, II, C, 91

32920

Ave gratia plena.

Ev. Luca I. 28.

Auer comp.

31.

Kracker sc.

Sumptibus Friederici Pustet, typographi Apostolici Ratisbonae.

AVE MARIJA!

Podučljivo razlaganje molitve

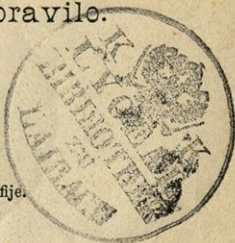
„Češčena si Marija!“

Za Šmarnično opravilo.

Spisal

Jožef Kerčon,

duhoven Ljubljanske škofije.

Z dovoljenjem visokočastitega kapitel-vikarstva Ljubljanske škofije.

V LJUBLJANI.

Založila „Katoliška Bukvarna“.

1885.

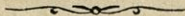
Predgovor.

Pred neko dobo so me dalj časa oči bolele; zraven drugih zdravil sem rabil tudi slovečo vodo iz Lurdskega studenca; takrat me je misel obhajala, da ako zopet zdrave oči zadobim, naj bi iz hvaležnosti do prebl. Device Marije spisal pričujočo knjigo. Zraven tega sem želel se s tem tudi preblazeni Devici Mariji vsaj nekoliko prikupiti ter malo zaslužnja pri njej nabrati, da bi mi, ker sem že na večeru svojega življenja, ona srečno zadnjo uro sprosila. Sicer ni bilo to za me lahko delo, ker sem imel blizo dve leti pri svojih oslabljenih močeh dvojno duhovsko službo opravljati; zato sem mogel le v prostih urah dolgih poletnih dni in zlasti o vélikih šolskih počitnicah pisariti; vendar z Božjo in Marijino pomočjo sem delo dokončal.

Opomnim naj, da ta spis ni gola prestava kake posamezne knjige, ampak samostojno delo. Prav dobro služili so mi pri tem slavni pisatelji: Fr. Hattler S. J.; Patis S. J.; Stöger S. J.; Alojzij Šlör; Alban Stolz; Ott. Bolland in drugi, katerih prelepe, vzvišene misli in povesti sem pogostoma porabljal in vpletal. Bog naj na prošnjo preblažene Device Marije to delce milostno blagoslovi, da pri bralcih in poslušalcih obilno zveličanskega sadú obrodi!

Pisatelj.

Za predvečer Šmarniškega opravila.

Ena izmed najlepših pobožnosti, ktere so Marijini otroci na vert svete katoliške cerkve v novejšem času zasadili in ktera kakor cvetoče in rodovitno drevo že zdaj svoje veje čez vse dele sveta razširja, je Šmarnična, majnikova pobožnost, ali Marijin mesec. Otroški ljubezni vernikov do preblazene Matere Gospodove ni še to zadostovalo, da bi le o nekterih odločenih dnevih v letu obhajali spomin na posebne skrivnosti milostnega življenja nebeške Matere; marveč so hotli celi mesec v molitvah, pesmih, v dobrih sklepih in v očitnih obljubah z otroško vdanostjo in zvestobo njej darovati, in izvolili so v ta namen najlepši mesec v letu — majnik ali veliki traven.

Proti koncu osemnajstega stoletja je bila nevera in vsled te razujzdanost dosegla najvišjo stopinjo in okužila celó rimsko mesto. Takrat se je zbralo v Rimu več pobožnih oseb, njim na čelu častitljivi mašnik iz družbe Jezusove O. Lalomija. Ti so poklekovali pred altar naše ljube Gospé, preblažene Device Marije, objokovali brezbožnost, ki se je prederzno povsod kazala, in toliko duš nesrečnih delala, in obljubili so, da hočejo ves mesec véliki traven njenemu češčenju posvečevati, da bi ona s svojo mogočno priprošnjo vsem tistim, kateri se ta mesec pregrešnim veseliam in razujzdanosti vdajajo, njih dušne oči odperla in k Bogu jih zavernila. Med tem ko so se tedaj zunaj po ulicah in cestah, v slabih hišah, po vertih in logih mnogoštevilne trume spridenih ljudi ostudnim veseliam vdajale, bogokletstva in zasmehovanje Božjih reči brez strahú bruhale in nespodobne pesmi prepevale, so klečale te pobožne duše pred podobo prečiste Device Marije, ter so zdihovale k njej za priprošnjo in

pomoč, in so poveličevale po njej ljubezen, dobrotljivost in vsegamogočnost Božjo. Ovenčale so podobo preljube Gospé s cveticami, hvalile njene visoke prednosti s svetimi pesmami in so ji darovale svoje serca v gorečih molitvah. Kmalu pa se je pomnožilo pobožno kerdelce dobrih Marijinih otrok; lepa pobožnost se je pred očmi sv. očeta papeža v več rimskih cerkvah vpeljala, razširjala se je od tod v Neapel, na Sicilijansko, na otok Malta, na Francosko, na Nemško, in pred nekoliko leti na Slovensko. V današnjih dnevih pa je ta pobožnost prišla skoraj že na vse kraje naše zemlje, kjer koli ljudem sveti luč svete katoliška vere. Tako se zdaj o lepih dnevih cvetočega maja ne le vonjava mnogoterega cvetja dreves in cvetic, ampak tudi prijetna dišava pobožnih molitev in svetih pesem iz brezštevlnih ust in gorečih serc vzdiguje proti sedežu nebeške Kraljice. In gotovo ne brez volje Božje je bil mesec véliki traven (majnik) posebnemu češčenju preblažene Device Marije posvečen,

ker ta mesec je prav lepa podoba Marije Device.

Mesec veliki traven s svojim cvetjem, s svojo vonjavo in prijetnimi dišavami je mesec veselja, — Marija pa je veselje človeških otrok.

Mesec veliki traven je mesec upanja, ker cvetoče rastline po vertih in na polji obetajo drevesno sadje in zemeljske pridelke, Marija pa je Mati upanja.

Mesec veliki traven je mesec cvetlic, in Marija je najlepša cvetlica vesoljne zemlje. Na njo obrača sv. cerkev besede sv. pisma; „Kakor cedra na Libanu sem povikšana in kakor cipresa na Sionski gori. Kakor palma v Kadesu sem visoko zrastle, in kakor zasajena roža v Jerihi; kakor lepa oljka na polji in kakor javor ob vodi sem visoko zrastle. Kakor cimet in lepo dišeče mazilo sem dišala, in kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh od sebe . . . Kakor terebinta sem svoje veje razprostirala, in moji odrastki so častitljivi in prijetni. Kakor terta sem sladak in dišeč sad rodila; in moje cvetje

je častitljiv in pošten sad“. (Sir. 24, 17—23.)

Drug vzrok, zakaj da je ravno prijetni mesec véliki traven češčenju preblazene Device Marije posvečen, je tudi ta, ker ta mesec neposrednje za obhajanjem velikonočnih praznikov sledi. O svetem velikonočnem času so verni kristijanje po dobri spovedi obleko nedolžnosti zopet zadobili in svojo dušo v solzah pokore in v kervi Jezusa Kristusa zopet oprali. To nedolžnost in čistost je treba varovati, obleka posvečujoče gnade Božje se mora vsakega oskrunjenja braniti, predrag zaklad mora biti v varen kraj spravljen. Kje pa more duša boljše brambe, pribežališča in varstva zoper mnogotere napade svojih dušnih sovražnikov najti, kakor pri Mariji Devici.

Poslednjič opominja cvetlični majnik Marijine otroke, da naj enako svoji preblazeni nebeški Materi cvetje, cvetlice in sad lepih čednosti in dobrih del pri našajo in ž njimi svoji Kraljici in Gospej darujejo najlepši venec.

Ker ima tedaj Marijin mesec tako lep pomen, in ker je ta šmarnična pobožnost o tem času za Marijine otroke tako zveličanska, je sv. Oče papež Pij VI. še v njen veči pospéh vsem vernim kristijanom, ki v cerkvi ali doma šmarnično pobožnost opravljajo, podelil za vsak dan 300 dni odpustka, in enkrat v tem mesecu popolnoma odpustek in sicer tisti dan, ko prejmejo zakramenta sv. pokore in presv. rešnjega Telesa in v cerkvi pobožno molijo po namenu sv. Očeta papeža. Le-ti odpustki se morejo tudi dušam v vicah v prid obrniti, in ravno ta papež jih je po sklepu zbora za odpustke za vse prihodnje čase podelil.

Pomočki pa, po katerih zamorejo Marijini služabniki šmarnično pobožnost opravljati, da jim bo doželjenega sadú prinesla, so ti-le:

1. Postavi se doma na spodoben kraj podoba preblažene Device Marije in okinča se s cveticami in z drugimi rečmi, kakor se vé in zná. Pred to podobo

zamore vsak sam ali z domačo družino svojo pobožnost opravljati. Kdor pa cerkev obiskuje, to pobožnost v cerkvi opravlja in dobro stori, ako po svoji moči k olepšanju šmarničnega altarja pripomore.

2. Vsako jutro se darujejo vse dela celega dneva prečisti Devici Mariji in po njej njenemu božjemu Sinu, in naj se zvesto opravljajo.

3. Ako je moč, naj bo Marijin častivec sleherni dan pri sveti maši.

4. Prav dobro je precej pri začetku Šmarnic s skerbno pripravo prejeti zakramenta sv. pokore in presv. rešnjega Telesa; vsaj pa naj se to enkrat zgodi v tem mesecu.

5. Naj se sklep naredi, ta mesec zoper svoj poglavitni in navadni pregrešek na vso moč se vojskovati, in si za temu nasprotno čednost prizadevati.

6. Vsak dan naj se ali posamezno ali v družbi, doma ali v cerkvi odmoli sv. rožni venec, lavretanske litanije, ali naj se opravljajo kake druge pobožnosti v čast preblaženi Devici Mariji.

7. Naj se tudi med dnevom kake kratke radovoljne pobožnosti opravljajo, kakoršne so: Daruj svoje dela in trude Bogu in Mariji; — ozri se na podobo Marije Dev.; poljubi svetinjo Marije Dev.; naloži si kako zatajevanje; beri šmarnice, ako ne moreš v cerkvi branja poslušati; izprašaj vest, obudi kesanje, moli rožni venec; budi druge k šmarnicam.

1. dan.

Materni dom.

Kdor koli je bil kdaj prišel po dolgem in težavnem popotovanji na kako slovečo Marijino božjo pot, n. pr. na sv. Višarje (Lušarje), ali celo v Marijino Celje*), se lahko še živo spominja, s kakošnimi občutljeji dušnega veselja se mu je serce napolnovalo, ko je zagledal Marijino romarsko cerkev še od daleč, in videl mnogotere trume pobožnih romarjev, ki so iz daljnih in raznih krajev in dežel prihajali, in vsak v svojem jeziku Mater Božjo preslavljali in veselo klicali: „Češena si Marija! — Mati! Mati! Tebe pozdravljat, Tebe počastit smo sem prišli“. Vsi so se čutili, dasiravno so iz raznih dežel in krajev dohajali, kot otroci ene in ravno tiste Božje Matere, katero so prišli obiskat v njen Materni dom.

*) Pisalec tega piše iz lastne skušnje vsled božje poti v Marijino Celje.

Ako se je pa že od daleč pobožnim romarjem serce s sv. veseljem napolnovalo, kaj so še le čutili, ko so k romarski cerkvi prišli! Eni so od veselja očitno jokali, drugi si skrivaj solze brisali, sem ter tje so kateri poklekovali in cerkveni prag poljubovali! In ko so poslednjič stopivši v cerkev zagledali milostno podobo Božje Matere, so padali na kolena ter začeli ginjeni prepevati:

„Češčena bodi tisočkrati,
 Marija vir vseh milosti,
 Pred Táboj glej me tù klečati,
 Ki Te častim iz vse moči;
 Prišel sem po težavni poti,
 Zatekel sem zdaj k Tebi se,
 Zato pri Tvoji se miloti
 Veselja joka mi serce.“

Za pervimi trumami prišle so druge in kmalu se je čulo prepevanje Marijine slave v raznih jezikih, in iz vseh se je ime „Marija“ še razločno razumelo. Ljudje, ki se niso nikdar videli, so bili tukaj vsi eno serce in ena duša; saj so bili vsi otroci ene in ravno tiste Božje Matere, ki so se zbrali v njenem Maternem domu.

Potem se je vsak romar posebej altarju približeval, in svoje lastne dušne in telesne

potrebe Mariji na serce pokladal, in gotovo tudi ni pozabil svojih ljubih domačih.

Pa sveta tihota ni dolgo terpela. Truma pobožnih romarjev, ki se je že dalj časa na milostnem kraji mudila, se je zdaj vzdignila, da bi se bila od Marije še poslovila, in zopet na svoj dom se vernila. O kakošen pogled je bil zdaj, veliko ginljivši kot o prihodu! Kako so milo prepevali, se jokali in solzili, ne le občutljivi ženski spol, ampak tudi možje so se solzili, kakor da bi jim bila mati umerla, in bi je več videti ne mogli:

Ljuba Mati! moram iti,
 Gledam gori jokajoč,
 Hotel bi Te še hvaliti
 Z angelji zdaj na vso moč;
 Rad bi molil in prepeval,
 Čute vse Ti razodeval;
 Kar pa jezik ne pové,
 Naj naznanjajo solzé!

Velikrat se med svetom vidi, kako otroci, starši in prijatelji eden od drugega slovo jemljejo; ali tako ginljivo in priserčno slovojevanje se nikjer ne vidi, kakor se vidi na sloveči božji poti, posebno v Marijinem Celji.

In ravno tukaj pri slovesu od milostne Marijine podobe pobožni romar živo čuti, da ni še pri svoji ljubi Materi v Njenem pravem domu, marveč je še popotnik na zemlji. O tam gori nad zvezdami, tam v nebesih je naše ljube Matere Marije pravi dom, tam je pravi materni dom, kjer Marija stanuje, in vse svoje otroke kot romarje iz vseh krajev sveta pričakuje.

Pa to tudi mi lahko spoznamo, da tukaj nimamo stanovitnega mesta; zakaj vsak dan bomo, ako nam Bog zdravje in življenje ohrani, hodili pred šmarnično Marijino podobo, in bodisi, da nam bo ta čas še tako prijetno biti pri šmarnični pobožnosti, kmalu se moramo zopet proč podati, in le preneglo nam bodo pretekli vsi dnovi šmarnične pobožnosti. In tako se bomo lahko sleherni dan prepričali, da tukaj nismo še pri svoji Božji Materi, nismo še v njenem maternem domu; tam v nebesih je pravi materni dom, kjer Marije Device ne bomo gledali le v podobi kot tukaj na zemlji, ampak od obličja v obličje. — O da bi bili kdaj tako srečni, pri svoji ljubi Materi Mariji v Njenem maternem domu v nebesih biti!

Ali do tamkaj je še daleč, je še dolga in težavna pot, da se nam bo unkraj groba iz višave nebeškega Siona zasvetil nebeški materni dom, in do tam nič drugzega ne ostaja, kot da zdihujemo po tem domu mi zapuščeni Evini otroci v tej solzni dolini.

Same želje po nebeškem maternem domu vender še ne zadostujejo, dasiravno so veliko vredne, ker človeka z nekako posebno močjo vlečejo k domovini.

Na dolgem mostu v Štrasburgu je stal nekdam mlad švicarski vojak na straži in je milo pogledoval proti svoji domovini. Kar gré nek deček memo in zatrobi v rog po znanem napevu. Zdaj se vojak ni mogel več premagati, in, dasiravno je prelomil dolžnost, se je vender le zgodilo, skočil je v reko Ren in je splaval proti svoji domačiji.

Tako ima tudi prava kerščanska želja po nebeškem maternem domu v sebi posebno moč, ktera si ne dá pokoja; ona stori, da se človek na ta grešni svet ne naveže, da si svoje pameti v pijači ne utopi, in si neutrudljivo za nebeško domačijo prizadeva; ona naredi, kakor pobožna romarska pesem pravi, „lahke nogé in krepko sercé“.

Zato si, o zvesti Marijin otrok! sercé le prav ogrevaj od ljubezni in željá do ljube Matere Marije. To močno pomaga k pravemu češčenju do presv. Božje Matere Marije. Bog hotel, da bi se v tvojem sercu vnel ogenj ljubezni do Marije Device in prava želja po Njenem nebeškem maternem domu!

In ravno zato so tudi te bukve spisane. Pripovedovale ti bodo od ljubezni in vrednosti, od milote in lepote, od visokosti, moči in veličastva Kraljice nebes in zemlje, od tvoje preljube Matere Marije.

Pisalec teh bukev ni bil še v maternem domu v nebesih in ni videl še Matere Božje. Pa vender eden je, ki jo je videl, in to je Duh Božji. Ta nam je oznanil o Mariji, Materi Jezusovi, in sicer prvič po angelju Gabrielu, drugič po teti Elizabeti, in tretjič po materi katoliški cerkvi.

To trojno oznanilo Božjega Duha je „Češčen a si M a r i j a“. To je neizrekljivo visoka in veliko pomenljiva pesem in molitev, ki jo je Duh Božji sam zložil in tem trem na jezik položil, in koliko milijonov ljudi jo je za njimi pelo in molilo! Sicer je zloženih brez števila

lepih in sladkih pesem, ki se prepevajo v Marijino slavo po romarskih in drugih cerkvah; ali te so od ljudi zložene. Le sama „Češčena si Marija“ je od Boga, zato ima prednost pred vsemi drugimi. In glej, o pobožni Marijin služabnik! to visoko pesem, to krasno molitev, to Božjo besedo do Marije Device — namreč „Češčena si Marija“ — boš slišal razlagati v letošnjih Šmarnicah, da bi se tvoje serce tolikanj bolj vnelo od veselja in ljubezni do Marije Device in da bi bolj serčno in ne-neutrudljivo popotoval proti maternemu domu v nebesa.

Da bi pa, ljubi kristijan! prave poti ne zgrešil, temuč poslednjič srečno prišel v materni dom, o kako potrebno je, da po pravi poti popotuješ proti maternemu domu! Kako dobro bi bilo za-te, da ti kdo pravo pot kaže, kaj ne? In glej, ta je zopet Marija. Ona je pot v nebeško domovino že dokončala in jo dobro pozna; ona nam je za seboj tudi stopinje zapustila, in to so njene prelepe čednosti, njeni prelepi zgledi. Le-té čednosti, le-tí zgledi, le-té stopinje se bodo letos tebi kazale, le po teh stopinjah hodi, le teh kažipotov se zvesto

derži, in poprej ali poznej boš prišel k svoji Materi v njen „materni dom“, v nebesa.

O Marija, z veseljem in ljubeznijo se polni moje serce, kadar zagledam tvojo milo podobo na kaki božji poti ali na šmarničnem altarju pri šmarnicah; vendar vem, da je to le podoba tvoja in ne ti sama, ki v svojem maternem domu v nebesih kraljuješ; o sprosi mi milost od Boga, da se mi serčne želje vnemajo po nebeški domovini, da te kdaj gledam od obličja v obličje v tvojem maternem domu, v nebesih. Sprosi mi moč in serčnost, da zvesto in stano- vitno hodim po poti, katero mi boš ti v teh Šmarnicah kazala, da kdaj srečno pridem v tvoj materni dom, v nebesa. Amen.

2. dan.

Marijina prva daritev.

Preblažena Devica Marija nam je v svoji nežni mladosti že ko majhna deklica v zgled zapustila prelepo čednost, ki nam kot prvo

znamenje kaže pravo pot v njen materni dom, v nebesa. Ta čednost je tudi nam potrebna kakor prva stopinja, da za svojo Materjo pridemo v nebeško domovino.

Slišal boš skoraj, o kristijan! ktera je ta čednost.

V starih sv. bukvah se bere, da je Marija, preljubo dete, prvi dve leti svojega življenja pri svojih svetih starših Joahimu in Ani doma preživela. Ko je bila pa tri leta stara, je s svojimi starši prvo božjo pot opravila iz Nazareta v Jeruzalem. Kaj pa je tam iskala? Nič drugega ne kot Boga in le njega samega. ona je bila že takrat tako modra in od Boga razsvitljena, da je dobro razumela, Bog je njen Stvarnik in njen najviši Gospod, ona pa je njegova stvar, in njegova dekla in vse opravilo njegovega življenja mora biti: Bogu samemu služiti, njegovo sveto voljo v vseh rečeh spolnovati, ob kratkem: Ona je hotla biti in ostati, kar je pozneje sama tako razločno izrekla: „Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!“

Perva pot deteta Marije je bila tedaj njena božja pot v hišo božjo, kjer je hotla služiti in dekla Gospodova biti.

Zato tudi pripovedujejo sv. cerkveni učniki, kako se je Marija, ko je v tempelj prišla, iz vsega serca Bogu posvetila in darovala za vse svoje življenje. S to daritvijo same sebe se je slovesno za vselej službi božji posvetila. — Spomin tega obhajamo vsako leto 21. novembra, v praznik Marijinega darovanja.

Sv. Frančišk Salezijan v ozir tega prav lepo besedo spregovori, rekoč: „Dvojne verste so cvetlice, namreč vertnice in nageljni, ki raznotero prijetno dišijo. Vertnice imajo ljubeznjivo vonjavo. zjutraj in dokler solnce na poldne ne pride; nageljni pa prijetniše na večer diše, in njih vonjava je takrat veliko slajša. Preblažena Devica Marija je bila kakor lepa vertnica med ternjem. Vse njeno življenje je sicer duhtelo v vseh najlepših čednostih; pa je tudi že v jutru svoje svete detinske mladosti skazovala prečudno prijetni duh svoje darežljivosti pred Božjim veličastvom.

Ta darežljivost tedaj, ali resnična volja in terden sklep, vse svoje življenje edino le Bogu služiti in ljudem le po volji Božji, to se zamore imenovati „božjepotna čednost“ Marijina. Zakaj le zavoljo tega, da je to čed-

nos darovanja same sebe spolnovala, je kot trilbna deklica svojo božjo pot v Jeruzalem opravila.

Pa ta krajši pot je bila samo le podoba njene cele poti skoz to življenje, njene božje pot v nebeški Jeruzalem; bila je to prva veliki stopinja njene daljne božje poti skoz to življenje. Zakaj njeno poznejše življenje je bilo le nasledek in izpeljava njene prve daritve, s ktero se je za službo Božjo zavezala. In vse to, kar je pozneje delala, mislila, govorila in temela, je bila le čista, sveta in neomadežana služba Božja najzvestejše dekle Gospodove.

Glej, ljubi kristijan! to je prva stopinja, ki nam jo je naša ljuba Gospa na svojem popotovanju proti nebeški domovini zapustila. To je prvi kažipot, ki nam kaže pravo pot v njen materni dom v svetih nebesih.

Zatoraj, o kristijan! ker si popotnik proti neskončni večnosti, premišluj nekoliko in vprašaj se, sili na pravi poti proti maternemu domu, ki je v nebesih? Povej, čemu se prav za prav trudiš in pehaš, in skerbiš in delaš, in česa iščeš d' ranega jutra do poznega večera? Komu vse to velja? Ali delaš vse to za tega voljo,

da bi Bogu služil? Bogu služiti se pravi, tako misliti, tako govoriti, tako delati in vse opušati, kakor Bog hoče, in to sleherni dan in vsako uro. Ali je to tvoja prva in največja skerb, da se pečaš za to, kar tvoj Bog in Gospod od tebe hoče?

O kristijan, premišluj to resnobno in odgovori odkritoserčno svoji lastni vesti. — Šaj veš, kaj Bog od tebe hoče in kaj noče; to ti povejo božje in cerkvene zapovedi. To so tvoji kažipot. Ali si se v svojih mislih, v svojem govorjenji in djanji po božjih in cerkvenih zapovedih ravnal? In če si zgrešil pravo pot, ali je tvoja resnična volja, tvoj terden sklep, v eh Šmarnicah se z dobro spovedjo zopet z Bogom spraviti? Nikar ne moti samega sebe!

Čudno je zares, da le preveč ljudi živ na svetu, ki že precej let svojega življenja štejejo, in vendar malokdaj prav resnobno na to nisljo, da jih je ljubi Bog zato vstvaril, da bi njemu služili, in da tudi njim veljá velik postava: „Gospoda svojega Boga moli in njemu samemu služi!“ — Taki ljudje pri vsem sojem delu in trudu ne morejo nobenega plačila od Boga pričakovati, saj niso delali za Boga, saj

niso z vsem svojim srcem in z vso svojo voljo stopili v njegovo službo. Zato utegne biti tudi njih življenje lep sprehod, toda božja pot v nebeško domovino to ni, in ne bodo gori prišli, ako ne nastopijo druge poti.

Zatorej, o kristijan! vprašaj sam sebe: Ali je moje potovanje skoz to življenje kaj podobno prvi božjepotni hoji Marije Device, hoji v službo Gospodovo? — Ali imaš kaj od božjepotne čednosti Marije Device nad seboj? To je: ali hodiš zato na Marijine božje pota, ali obiskuješ zato Šmarnice, da bi po zgledu Marije Device iz vse svoje duše in moči Bogu služil?

Vsako leto hodi veliko tisoč in tisoč ljudi na bližnje in daljne Marijine božje pota. Pa kako različni so le-ti ljudje; mnogi ne iščejo Marije Device, ampak kaj družega. Eni iščejo denarja, kakor kramarji, ki še sv. mašo zane-marjajo in druge od nje odvrčajo; drugi iščejo na božjih potih razveseljevanja po kerčmah v jedih in nezmernih pijačah, včasih celo v plesu ali sploh v nespodobni družini!

Pridejo pa tudi pravi romarji, in upamo, da je taci največ, ki hodijo na Marijine božje pota res molit, vest si očistit, obljube spolnit,

in češčenje in ljubezen do Marije vnovič oživit. Le-ti pridejo z božjih potov boljši domu, poprej imenovani pa slabejši in hudobniši.

Ravno to veljá tudi od obiskovanja Šmarnic. Eni prihajajo zraven suhotno, brez pobožnosti, brez ljubezni do Marije; eni hodijo se kratkočasit s petjem; eni pa prav iz slabih namenov, nastavljat se ali oči past!

Obiskujejo Šmarnice pa tudi pravi in goreči kristjani iz dobrega namena, ohranijo si v sercu zaslišane nauke in lepe Marijine zglede, jih premišlujejo in si prizadevajo življenje po njih ravnati. Taki si očistijo vest po dobri spovedi, se sklenejo z Jezusom in se vdeležujejo tudi nebeških zakladov, ali odpustkov, ktere cerkev ta mesec delí.

O kristijan! premišluj, katerim obiskovalcem Šmarnic se ti smeš prištevati? — Ali hodiš za Marijo, deklo Gospodovo, proti nebeški domovini, v njen pravi materni dom?

Če ti vest spričuje, da nisi hodil za Marijo, da si zgrešil pravo pot; poravnaj svoje življenje sedaj v Marijinem mesecu z dobro spovedjo, in začni po Marijinem zgledu v resnici Bogu služiti, to bo tvoja prava, blažena pot.

Na neki božji poti, kjer je po stenah obešenih več spominkov v znamenje hvaležnosti za prejete milosti, je videti med drugimi tablica, na kateri je naslikana ženica z naslednjim napisom: „V dolžno zahvalo in prošnjo za milost, kar je volja Božja“. Ta ženica je pač hotla Marijo Devico posnemati, edino tega je Boga prosila, da bi kakor Marija tako tudi ona kot zvesta dekla Bogu služila in bila popolnoma v voljo Božjo vdana.

O preblaženo dete Marija! da bi bil pač res, kakor si se ti v svoji prvi mladosti popolnoma časti in ljubezni svojega Boga posvetila, tako tudi jaz perve leta svojega življenja Bogu se daroval! Pa, oh, ta čas je že pretekkel, jaz nesrečni sem mnogo časa le svetu služil, in na Boga in tebe skoraj polponoma pozabil. O nesrečni čas, v katerem sem tako malo ljubil Boga in tebe, svojo Mater in Kraljico! Kar sem pa do zdaj zamudil, hočem od zdaj naprej delati, zdaj hočem začeti. Zato zdaj obljubim tebi, o Marija! da se hočem grešni ljubezni sveta in vseh stvari odpovedati, in sebe vsega in

popolnoma ljubezni svojega Stvarnika posvetiti, in tebi vse dni svojega življenja, bodi jih več ali manj, zvesto služiti. Pomagaj, o Mati vse milosti, s svojo mogočno priprošnjo, da morem zgubljeni čas s toliko bolj priserčno ljubeznijo in verno zvestobo popravljati. Zadobi mi od svojega ljubega Sina stanovitnost in moč, da Bogu in tebi do konca svojega življenja zvest ostanem, in ko dokončam kdaj tukaj darovanje samega sebe, Boga in tebe vso neskončno večnost hvalim. Amen.

3. dan.

Mati, pozdravljena od Boga.

Dobro znane so besede „Češčena si Marija!“ — ki jih vsak dan večkrat ponavljamo za angeljem Gabrijelom, iz kterega ust so pervikrat zadonele; ali jih pa molimo tudi s takimi občutljeji, s kakoršnjimi jih je angelj izgovoril? — „Ta molitev,“ pravi pobožni

Tomaz Kempčan, „je sicer ubožna na besedah, pa bogata na skrivnostih; kratka v izreku, pa globoka v pomenu; slajša kot med, dražja kot zlato, ako se v sercu okuša, pobožno izgovarja in večkrat ponavlja. Zakaj, dasiravno ima malo besed, se vendar razširja kot reka nebeške prijetnosti.“ — Ker je tedaj molitev „češčena si Marija!“ tako polna visocega in skrivnostnega pomena in sladkosti, premišljujmo, kakošen pozdrav je to: „češčena si Marija!“ — To je pred vsem drugim pozdrav Matere Božje od strani Boga samega.

Pred nekaj časom je ležal mladenič na smertni postelji. Bil je še le 18 let star, toraj v najlepšem cvetju svoje mladosti, in tri dni poprej še ves zdrav in čverst. Tudi njegovo serce in duša sta bila v lepem cvetu; zakaj po dolgem resnobnem premišljevanji, kateri stan naj bi si izvolil, je sklenil, da hoče kot redovnik (menih) Bogu samemu služiti. Po Božjem pripuščenji pa se je zgodilo, da je brez svojega zadolženja nekoliko škodljive jedi povžil, in precej je začel hirati in tretji dan po tem je bil že merlič. Kri se mu je bila spridila in mu naklonila smert. Njegov oče, ki je bil

sam bolehen in daleč od tod, je prišel dve uri pred pogrebom svojega sina. Želel je še obličje videti svojega ljubega sina, torej je rekel, da naj rakvo odkrijejo. Ker je pa truplo poleti v veliki vročini ležalo na mertvaškem odru, se je trohnota hitro pričela. Ko je bil tedaj pokrov odstranjen, — oh! kakošen smrad je puhtel od njega, in kakošen je bil še le pogled merliča! O kak spremen v tako kratkem času! Pred malo dnevi je bil mladenič še tako lep, ljubeznjiv in vesel — in zdaj tako ostuden!

Zares! na merliču se zamore prav videti, kaj da je duša, in kako skrivnostna moč je v njej, in kaj da je truplo, in kako revna in ostudna reč je ono brez duše. Kadar smert eno od družega loči, takrat se pokaže, kaj je vsaktero, — eno trohnota — drugo neumerljiv duh. — Pa vse to je le podoba tega, kar bo zdaj rečeno. Kar je duša za telo, da mu življenje, lepoto in moč daje, to in še vse več je Bog za vse človeštvo, in posebno za človeško dušo. Bog in njegova posvečujoča gnada je namreč njeno pravo, čeznatorno življenje.

Dokler Bog s svojo posvečujočo milostjo v človeku prebiva in ga vlada, tako dolgo je

pozemeljsko življenje pri človeku že na tem svetu lepo vravnano, mirno, zaslužljivo za nebesa, nekako nebeško življenje. Človek se počuti srečnega kot pri polnem, terdnem zdravju. Taka sta bila prva človeka v rajju pred grehom, bila sta prava otroka Božja v posvečujoči gnadi Božji, srečna in vesela.

Pa ni bilo dolgo in ostrupila sta se ta sveta in zdrava Božja otroka, ko sta jedla prepovedani sad, podani od peklenške kače. In ta strup je naglo in strašno svojo moč razodel, zgodilo se je razdjanje, Bog in človek sta se ločila, ker je Bog človeka s svojo gnado zapustil, kakor se pri smerti loči duša od telesa.

Od tega časa se je človeštvu na zemlji godilo kakor telesu, ko ga o smerti duša zapusti: padlo je v nravno ter dušno gnjilobo. Greh na greh se je nakladal in ena hudobija hujša od druge se je v dušo zajedla, kakor červ v grobu. Zmerom bolj nevedno v ozir večnosti je človeštvo prihajalo, tako, da je bilo poslednjič pred Božjimi očmi kakor široko odpert grob, poln nesnage, gnjilobe in smradú. In po takem življenji kaj družega je čakalo človeka po smerti telesa, kot pekel?

Ako bi hotli vsaj nekoliko spoznati, kakošno rano je greh naših prvih staršev človeškemu rodu vsekal, bi bilo potreba iz starih in novih bukev veliko dopovedovati, v kakšni nevednosti o Bogu, in v kako ostudnih hudobijah in pregrehah so neverniki v stari zavezi živeli; pa tudi kako težko se je dalo celo izvoljeno izraelsko ljudstvo v spoznanji pravega Boga obderžati, in s kako hudimi šibami je Bog tudi Izraelce strahoval zavoljo njih hudobij.

Tako se je godilo na svetu skoraj tisoč let, ker so se ljudje od Boga ločili in so bili v sovraštvu ž njim, in ker jim je tudi Bog svojo posvečujočo gnado odtegnil in je bila pravična jeza Božja nad njimi. Zemlja je bila polna zdihovanja in revščine in britkosti in smerti. In na vsem širokem svetu ga ni bilo človeka, ki bi bil mogel mir storiti med Bogom in ljudmi, in jih zopet zediniti v ljubezni in veselji.

Ali, glejte! naenkrat se nebesa odprejo, in poslanec Božji — véliki angelj Gabriel — pride na zemljo.

Oh! ko bi bili pač takrat ljudje to vedeli, in ko bi bili mogli videti poslanca Božjega,

in ko bi si bili mogli le nekoliko domišljevati, čemu da je prišel poslanec Božji na svet; o kako bi bili vsi od cesarja do berača svoje opravila popusti in hiteli na kraj, kjer se je angelj prikazal, in kako bi bili med strahom in upanjem zvesto poslušali prvo besedo, ktero bi jim angelj od razžaljenega Boga iz nebes na zemljo prinesel.

Pa bili zelo v pregrehe in dušno revščino zakopani; prišel je poslanec zares, pa nobeden njega ni videl, nobeden, razun ene same osebe. Ta je bila uboga devica iz judovskega ljudstva, iz kraljeve Davidove hiše, ki je bila pa takrat ob vso slavo in veljavo prišla. Devica je živela v Nazaretu, in Devici je bilo ime Marija. K njej je prišel Božji poslanec, angelj Gabriel.

In prva beseda, ki jo je na Božje povelje angelj spregovoril, nam že skoraj vse pové. To je beseda, ktera vse štiri tisoče let še nikoli nobenemu ni bila rečena; to je sveta, tolaživna beseda, ki naznanja odpuščenje, spravo, mir, to je beseda Boga samega do Marije Device in po njej do vsega človeštva, in ta beseda je:

„Ave — češčena!“

S to besedo je razžaljeni Bog kakor Oče proti svojemu otroku po dolgi ločitvi svojo roko stegnil in jo najbolj nedolžni človeški duši izmed Adamovih mlajših podal, ter prijazno rekel: „Tebi in tvojim hočem veliko dobroto storiti. Bodi mi pozdravljena!“ To je bila ponudba Božje prijaznosti, milosti in sklenitve polnega mirú po štiri tisoč letih. O kdo zamore srečo tega prav razumeti?

Mislimo si deželo, ktero je divja vojska vso poplavela. Povsod je polno sovražnikov, ki požigajo mesta in vasi, pokončujejo polja in kosijo kakor travo najbolj čverste može in mladeniče izmed ljudstva; na bojiščih teče kri v potokih in doma se zavoljo pobitih prelivajo britke solze. Pride do zadnjega boja, in zdaj bo določeno o življenji ali pa o smerti vsega ljudstva. In naenkrat priteče poslanec z bojišča, ter glasno kliče: „Zmaga! zmaga! in mir!“ In od ust do ust gre vesela novica, in zvonovi se oglasijo po vsi deželi in oznanujejo: „Zmaga in mir!“

Glejte! enako se je zgodilo s prvo besedo iz ust Božjega poslanca, z besedo „Ave — češčena!“ Ljudje so to besedo zvedeli iz

pripovedovanja Marije Device po sv. evangelistu Lukežu; z Božjo milostjo razsvetljeni so razumeli, da beseda: „Ave — češčena!“ je pozdrav nebes za mir z vsemi ljudmi, ki so dobre volje; in šla je ta beseda v vse dežele, kamor je zasvetila luč svete vere, in od ust do ust, od mesta do mesta se je razlegala; sleherni dan že več kot tisoč let kličejo, molijo in pojejo kristjani: „Ave — češčena!“

In kakor da bi bili človeški glasovi še vse premalo, oglasé se zvonovi, da veselo novice oznanujejo čez hrib in plan, dan na dan; in od solčnega izhoda do zahoda se glasi „Ave-Marijino“ zvonjenje:

„In glasno poje tje čez hrib in plan;
 O časti in pozdravlaj vsak kristjan
 Rad Mater zdaj Gospodovo,
 Prelepo Zvezdo jutranjo!
 Zvon kliče doli:
 Pobožno moli —
 Ave-Marija!“

Ko po merzlih zimskih dnevih začne zopet solnce zemljo ogrevati, se zbudijo iz zimskega spanja snežno-beli zvončki, kot prijazni oznanovalci bližnje pomladi. Taki nebeški cvet je

tudi „Ave — češčena“, in tako znamenje je tudi zvon angeljskega češčenja. Opominja nas: ko je bila Marija z besedo: „Ave — češčena“ po angelju v Božjem imenu pozdravljena, je prišel konec štirih tisoč let stare zaveze, konec dušne revščine, konec zamere z Bogom. — V znamenje mirú in sprave je Bog zavoljo nas po angelju Marijo kot svojo Mater pozdravil, to je bil božji pozdrav do Božje Matere Marije.

Zato je tudi ta kratka beseda „Ave — češčena“ kerščanskemu sercu tako ljuba in sladka, kakor v smert obsojenemu milost, kakor v vojski beseda mir; kristjan ne more jenjati jo stotisočkrat ponavljati, moliti, prepevati ter k njej v čast zvoniti.

O Marija! sam Bog te je po angelju pozdravil s sladko besedo „Ave — češčena“, in s tem je vsemu svetu oznanil, da mu hoče milostljivo dati spravo in mir. O pomagaj nam s svojo mogočno priprošnja pri Bogu, da se z resničnim spreobrnjenjem in s pravo pokoro k Bogu oberremo in dosežemo milost in odpuščenje vseh svojih grehov in v

svojem sercu tisti sladki dušni mir, ki ga nam svet ne more dati. Amen.

4. dan.

Mati pozdravljena od ljudi.

Kadar v prijetnem majniku začnejo v zelenem logu lepo dišeče šmarnice rasti in cveteti, je videti, kakor da bi bile one vodnice celega cvetličnega sprevoda (procesije); zakaj za njimi in poleg njih se dan za dnevom vzdigujejo nove cvetlice iz zemlje.

Nekako taka šmarnica je bil prvi pozdrav, s katerim je angelj Božji Marijo Devico v njeni nazareški hišici pozdravil. Na ta pozdrav se je Marija vdala v voljo Božjo, da se hoče za vse človeštvo darovati in postati bolečine polna Mati križanega Izveličarja. Zato je izrekla besede: „Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi!“ In na to vdanost v voljo Božjo je od sv. Duha za nas vse Zveličarja sveta, Jezusa Kristusa spočela:

„In Beseda je meso postala in med nami prebivala.“

Tako je Marija po ljubezni in darežljivosti vsemu svetu postala duhovna Mati, boljša kot prva mati Eva. Pravi kristjani toraj nikoli ne pozabijo, kako velik sklep je Marija v svoji hišici v Nazaretu za-nje storila, kako se je v ljubezni za-nje darovala, in koliko milost jim je za tega voljo po njej od Boga došlo. Zakaj, ako je kdo od tistega časa, kar so se začele po rojstvu našega Gospoda Jezusa Kristusa leta šteti, od Gospoda Jezusa v potrebi kako pomoč in milost dosegel, pač vé, od kod mu je došla, in kje da je studenec tega blagoslova, namreč v nazareški hišiči, v ponižni in v ljubezni polni besedi:

„Zgôdi se mi po tvoji besedi!“

Zdaj ti je jasno, o kristjan, zakaj da tudi mi tako radi Marijo pozdravljamo z besedo, s katero jo je angelj v njeni hišici pervikrat pozdravil; pa zakaj da jo zopet in zopet milijonkrat pozdravljamo z besedo: „Ave — češčená Marija!“ Ta pozdrav je svetu naznanil, da se za ljudi prične novo življenje gnade Božje; ta pozdrav je bil prva šmarnica kerščanstva in češčenja preblažene Device Marije. Zakaj kakor se za razcvetelo šmarnico

spomladi silno število drugih cvetlic iz zemlje prikazuje: tako so začeli kristjani kmalo od začetka kerščanstva za angeljem Marijo pozdravljati „Ave — češčena Marija! In tako jo že več kot tisoč let pozdravljajo. Ta beseda je namreč sladka pesem, s katero se najtoplejša zahvala prepeva Mariji Devici, ki je blagovoljno postala Mati našega Zveličaria. Ta beseda „Ave — češčena Marija“ je tedaj tudi pozdrav Marije Device od strani ljudi.

Z besedo „Ave — češčena Marija“ se pa tudi detinska ljubezen kristjanov razodeva do Marije Device. Ljubi kristjan! morebiti živiš daleč proč od kraja, kjer tvoja ljuba mati živijo. Pa kaj ne, da misliš večkrat na-nje in si s svojo ljubeznijo v duhu pri njih. Pomisluješ, kaj da delajo, kod da hodijo. Pa pride k tebi popotni človek, ki je namenjen iti v kraj, kjer prebivajo tvoja mati; ali mu ne boš enkrat ali celo dvakrat rekel: „Prosim, sporoči moji materi, da jih prav priserčno pozdravljam?“ V ta pozdrav deneš vse svoje serce s svojo ljubeznijo, in veš, da mati ta pozdrav razumejo, in jih veseli, zakaj dobro vedó, da

jih še zmerom po sinovsko ljubiš in na-nje ne pozabiš.

Tako mora biti tudi tebi, kristjan, pri sercu, ako prelepi pozdrav v materni dom gori nad oblake in zvezde v nebesa pošlješ. Ako hočeš Mariji, svoji ljubi Božji Materi reči, da na-njo misliš in jo ljubiš; najdel ne boš nič boljšega in ljubeznjivšega in bolj priserčnega, kot kratko besedo: „Ave — češčena Marija!“

Oj, koliko vendar dostikrat ena sama beseda v sebi ima! Videti je, kot nerazcvetljen vertični berstek; ali če ta beseda prav iz serca pride, se pokaže kot razcvetela vertnica v svoji krasoti in prijetni dišavi. Popoten duhoven iz Jezusove družbe pripoveduje, da se je enkrat po véliki reki Donavi na ladiji peljal, in ž njim tudi nek dijak (študent). Kmalu sta se seznanila. S prvega dijak ni vedel na vprašanja duhovna, čegav je ta grad, kako se pravi tej ali oni vasi, nič kaj odgovoriti, ker bilo mu je vse tuje; pa kmalu je bilo drugače, dijak je poznal kraj vedno bolj natanko, in pozneje je vedel vsak hribček, vsako vas, vsako cerkev po imenu imenovati. Poznalo se mu je, da se

bliža svoji domovini, v kateri je vse svoje mlade leta preživel, in si sleherni kraj dobro zapomnil. Poslednjič dospe ladija na kraj, kjer se je imela ustaviti. Dijak se je vstopil h kraju in je željno zerl proti bregu, kjer je bilo polno ljudi, čakajočih na popotnike. Kar naenkrat nekdo z belim robcem (z ruto) mahljá naproti, in precej, kakor da bi bil sam na ladiji, uide dijaku beseda: „Moja mati!“ Zdaj tudi sam začne proti materi z robcem mahljati, in ko stopi poslednjič iz ladije na suho, zakliče med ljudi: „Bog vas sprimi! Bog vas sprimi, mati!“ In kmalu sta si v roko segla mati in sin.

Tak serčen pozdrav, poln ljubezni in željá po nebeški Materi Mariji, ima biti sladka beseda „Ave — češčena Marija!“ — In koliko je pač vredna taka ljubezen do Marije in želja po nebesih! — Obudi jo, o kristjan, le prav pogostoma; in kolikrat se ti k temu priložnost ponudi! Ti slišiš zjutraj, opoldne in zvečer k angeljevemu češčenju zvoniti, o povzdigni takrat oči in roke proti nebeškemu maternemu domu, kjer tvoja ljuba Mati Marija kraljuje, môli iz čolna tega življenja proti večnemu bregu nebeške domovine svoji ljubi

Materi na čast angeljevo češčenje, ter reci pobožno:

„Ave — češčena Marija!“

Sv. Alojzij je imel že otrok navado, kolikorkrat je šel v hiši gori po stopnjicah, da je pri vsaki stopinji pozdravljal Marijo s priserčnim zdihljejem: „Češčena Marija!“ ter se je hotel s tem vedno višej proti ljubi Materi Mariji v nebesa povzdigovati. — Sv. Alfonz Ligvorijan je Marijino podobo v svojem stanovanji vselej priserčno pozdravil: „Češčena Marija!“ kolikorkrat je od doma šel ali domu prišel. — Mnogi kristjani to storijo, kolikrat slišijo uro biti. Posnemaj, o kristjan, po okoliščinah take lepe zglede. — Meniš, da bo to zastonj? Nikakor ne! Gotovo je namreč, da Materi Božji ne moreš kaj ljubeznjivšega in svetejšega reči, kakor ji je angelj Gabriel na povelje Božje rekel. Leto za letom nosijo pobožni romarji darove, zaobljubljene tablice na svete kraja, kjer so pri Mariji kako milost dosegli. V Marijinem Celji je velika soba, kjer se hranijo mnoga draga darila v zlatu, srebru in biserih in dragih kamnih, staro in novo. In ti si morebiti reven kmetič, revna dekla, in

ničesar nimaš, kar bi mogel iz ljubezni Mariji darovati. Pa naj te to nikar ne žali; vzemi si le k sercu zlato besedo „Ave — češčena Marija!“ in iz hvaležnega serca jo pošlji Mariji, pa verjemi, da jo s tem bolj počastiš, kakor da bi ji daroval vse bogate zakladnice, če pa bi imel morebiti v sercu malo hvaležnosti in češčenja; zakaj ta pobožna beseda „Ave — češčena Marija“ je sama kakor zlat ali srebern serček, ki ga obešiš na Marijin altar.

O nekem puščavniku se pripovedu, da je Mater Božjo pogostoma s pobožnim „Ave — češčena Marija“ pozdravljal. Eno noč je postalo vse svetlo, kakor opoldne krog njega, in Marija je stala v nebeški lepoti pred njim. Ogernjena je bila s plajščem, in na plajšču so bile z najlepšim zlatom veliko stokrat vvezene besede: „Ave Maria — češčena Marija!“ Pobožni puščavnik se je temu močno čudil. Marija pa mu reče: „Glej! to prelepo zlato veznino si mi ti naredil, tvoj angelj varh je tukaj vsako „Ave“ — „češčena Marijo!“ z zlatom vpletel.“ Potem mu je rekla:

„Obleke kras bo kmalu cel,
Potem plačilo boš prejel!“

In tisti, ki to prigodbo pripoveduje, sklepa s temi besedami: „Zares! Marija ne bo nikdar tega pozabila, ako jo je kdo s pobožnim „Ave — češčena Marija“ kdaj pozdravil.“

In tako smemo pač tudi mi misliti. Marija ti bo to skazano ljubezen povernila tako, kakor nobena druga. Ali veš, o kristjan, kako?

Po nekterih krajih, zlasti po Nemškem, je lepa navada, da romarji z božje poti domú pridši ljudi pozdravljalo z lepimi besedami: „Lep pozdrav od Matere Božje iz Marijinega Celja!“ ali s kake druge božje poti. — To je, kaj pa da, le lepo voščilo samih romarjev, v resnici Marija po taki poti še nobenemu ni pozdravljenja poslala. Pa, kako dobro bi ti delo, kaj ne, ljubi kristjan, ko bi se to vresničilo, če tudi le v sanjah, da bi prišel angelj Božji k tebi in ti rekel: „Ti! Mati Božja v nebesih te pozdravlja!“

Pa kaj še le bi ti v sercu občutil, ko bi Marija sama pred teboj stala in tebi z lastnimi besedami rekla: „Ljubi otrok! pozdravim te!“ Res! to bi bilo zate veselje in čast, da bi si kaj večega misliti ne mogel.

Glej! nekaj tacega se je sv. Bernardu enkrat v resnici zgodilo. Ta svetnik je bil svoje

dni v nekem samostanu v Belgiji, hodil je z menihi in z množico ljudstva po prostornem poslopji. Kar pride k podobi iz belega kamna; bila je podoba Marije Device. Svetnik je precej poln ljubezni do nje pred njo pokleknil in je z veliko priserčnostjo glasno rekel: „Češčena Marija!“ Komaj pa je te besedi izgovoril, so slišali vsi pričujoči glas, ki je prišel s podobe, rekoč: „Pozdravljen mi bodi, Bernard!“

To se je sv. Bernardu zgodilo pač le enkrat na zemlji. Ali v nebesih, ne dvomimo, prejema on vse bolj pogosto pozdravljanja od Marije.

Tako bodo poplaševani tudi tvoji sinovski pozdravi do Marije.

O Marija! ti sicer veš, kolikrat že sem te v svojem življenji pozdravil s sladko besedo: „Ave — češčena!“ pa, oh, tako razmišljeno, mlačno in merzlo, brez serčnega občutljeja ljubezni, hvaležnosti in češčenja! Oh, odpusti mi vse dosedanje pomanjkljivosti v tvoji službi, in sprosi mi milost od Boga, da te bom vselej ne samo z jezikom, ampak tudi z ljubezni in hvaležnosti polnim srcem

pozdravljal, kadar bom molil: „Ave — češčena Marija!“ Amen.

5. dan.

Materno ime I.

Potem, ko je angelj Gabriel Mater Božjo pozdravil s prvo besedo: „Ave — češčena!“ jo je imenoval po njenem lastnem imenu „Marija!“ In kako skrivnostno in veliko pomenljivo je to presveto ime!

Marsikteri ljudje sò toliko storili za čast Božjo in v blagor človeštva, da bodo njih imena vedno v blagem spominu pri ljudéh ostala, in če le kdo imenuje eno ali drugo tako ime, precej se spominjamo, kako dobro serce, kako blago dušo je imel ta človek. — V takem dobrem in častitljivem spominu je ostalo pri Judih ime Judit, ki je z nevarnostjo svojega lastnega življenja mesto Betulijo in domačo deželo sovražnikov bila rešila. Zato so jo Judje preslavljali, rekoč: „Ti si slava Jeruzalemu, ti si veselje, ti si čast našega ljudstva.“ In véliki duhoven je v preroškem duhu

rekel: „Bog je tvoje ime danes tako počastil, da tvoja slava nikdar ne bo izginila iz človeških ust, ker si svoje življenje v nevarnost postavila zavoljo terpljenja in potrebe svojega ljudstva.“

Ali pa če le imenujemo sv. Elizabeto iz Tiringa, se spominjamo, kako je s svetim življenjem in z ljubeznijo do bližnjega bila pravi blagor premnogim ljudem. Zato jo katoliški kristjani, zlasti okoli grada Vartburga na Nemškem, kjer je živel, še zdaj po preteklih več kot 600 letih imajo v blagem spominu in jo imenujejo „preljubo sv. Elizabeto“.

Ravno to veljá od toliko drugih imen svetih mladeničev in devic, svetih móž in žén. Zadosti je, da se imenujejo, in precej se spominjamo njih svetosti, in njih blagra za človeštvo.

Ali pri svojih veličastnih delih so le-tí in enaki dobri ljudje le v nekterih krajih in le nekoliko storili tega, kar je Marija, Mati Božja, zadobila vsem Adamovim otrokom po vseh petih delih sveta. Ona je v tako tanki zvezi z vsemi ljudmi in je vsakemu človeku toliko dobrot dosegla, da je njeno ime globoko

in neizbrisljivo vtisnjeno v serce slehernemu človeku, ki je kdaj slišal o naši sveti veri. Zato se že samo ime „Marija“ pri vseh vernih kristjanih sladko glasi. Ako se le izgovori, ga kerščansko ljudstvo rado zasliši. Če to ime slišiš izgovoriti, se ti zdí, kakor bi se ti pred oči postavila podoba, ktera te prečudno milo pogleduje, in te v serce veseli. In po pravici; zakaj ime Marija človeku v spomin kliče stare prigodbe polne blagoslova in sreče, ki je slehernemu človeku po Mariji došla, in mu dela upanje do novega blagoslova, nove ljubezni in milosti. Res je, kar pravi neka lepa pesem o samem imenu Marije, da je samo ime Marija kakor pesem, ki ogreva sleherno kerščansko serce:

Kakó, Marija! sladka je
Res pesem, ki prepeva Te,
Tolažba, mir je tvoje ime
Za dobro sleherno serce.

Preiskujmo pa zdaj pomen tega svetega imena, kakor čebelica méd iz cvetlic izserkuje. Učeniki sv. cerkve so menili že v čerkah imena Marije razne učene in pobožne pomene najti. Vendar da molčimo o kacem preumetnem

razlaganji, deržimo se le tega, na kar nas spominja ime „Marija“ po sv. pismu.

Sv. evangelist Lukež tako-le piše: „Angelj Gabriel je bil od Boga poslan . . . k Devici“. — Ne sicer vse, pa vsaj nekatere besede imajo prečudno moč do človeškega serca. In to je prav natorno. Zakaj besede nam stavijo podobo kake reči pred oči, in ta reč je ali strašna, ali pa prijetna; studna ali pa vabljiva. To je že sv. apostelj Pavel dobro vedel. Dasiravno namreč on v svojih listih mnogotere grehe prav po imenu imenuje in pred njimi svari, vendar je bil enkrat primoran govoriti o grehu, kateri je tako neizrekljivo gerd in ostuden, da bi se med kristjani še imenovati ne smel. Bil je namreč te misli, da kerščena duša je nekaj tako svetega, krasnega in častitljivega, da bi tega greha še imenovati ne smela, ker bi jo sicer kakor čern dim goreče smole in žvepla memogredé utegnil oskruniti.

Ravno in najpopolnše nasprotje tega greha pa je angelj v človeški podobi, je „devica“ na duši in na telesu. Beseda „devica“ ti naslika, če jo prav premišljuješ, v tvoji duši človeka, ki je sramožljiv in čist v vseh mislih, v

vseh željah, v vseh občutljajih, v vseh besedah, v pogledih, v zadržanji, in pred vsem drugim čist in sramožljiv v ljubezni serca, ki ga z nobeno stvarjo ne deli, ampak ga vsega Bogu daruje. „Neomožena in devica“, pravi sv. apost. Pavel, „misi, kar je Gospodovega, da bi bila sveta na telesu in na duhu.“ (I. Kor. 7, 34.)

In ta lepa, žlahtna podoba je podoba Device vseh devic, na kar nas spominja Božja beseda z imenom „Marija“, ko nam pripoveduje, da „je bil angelj Gabriel od Boga poslan k „Devici“, in „Devici“ je bilo ime „Marija“.

Kdor tedaj „Marijo“ imenuje, imenuje to, kar ima človeštvo najlepšega in najžlatnejšega v svojem rodu, imenuje jo „Devico“. In ravno to je, na kar nas ime „Marija“ najprej spominja, da Marija je „devica,“ in sicer Devica vseh devic.

In to je nekaj tako krasnega, imenitnega in žlahtnega, da sam sv. Duh v sv. pismu, djal bi, z začudenjem zakliče: „O kako lep je čist rod v svoji svetlobi!“ (Modr. 4.)

Vendar pri vsem tem moramo še spoznati, da vse, karkoli se zamore o vrednosti in lepoti devištva reči, je le revna in slaba

slika tega, kar je devištvo v resnici, kakor se v najviši stopinji popolnosti ravno v Mariji „Devici“ razodeva. Zato se od nje po pravici poje :

„Cvetè cvetlica ena,
Vsim prav priljubljena;
Res, taka ni nobena,
Kar le jih svet imá.

Cvetlico, ktero menim,
Marijo vsak pozná,
Ki z madežem nobenim
Spočeta je bila.“

Razveseljujmo in radujmo se nad lepoto te cvetlice, ki raste v Božjem vertu, namreč nad Devico iz Nazareta, kateri je ime „Marija“. Sicer niso vsi ljudje za devištvo izvoljeni in odločeni, to je resnično. Vendar vsi imajo sveto in ojstro dolžnost, po svojem stanu na duši in na telesu čisti biti. „Blagor jim“, pravi Jezus, „ki so čistega serca, ker oni bodo Boga gledali.“ — „Nečistniki pa“, piše sv. apost. Pavel, „božjega kraljestva ne bodo posedli.“ Zato je sveta čistost neogiblivo potrebna vsem, ki hočejo kdaj v nebesa priti; čistost je drugi kažipot, ki kaže kerščanskemu popotniku pravo pot v Marijin materni dom, v nebesa. — O kristjan! zdaj tedaj lahko spoznaš, da moraš resnobno

v svojo vest pogledati, kako je kaj v tej zadevi s teboj? Imej vse čednosti, razdeli med uboge vse premoženje, če ga imaš, posti se, da bi pri jasnem poldnevu zvezde videl: ako se pa šeste Božje zapovedi natanko ne deržiš, vendar v nebesa priti ne moreš.

O kristjan! tolikokrat pozdravljaš Marijo Devico z angeljevimi besedami: „Češčena Marija!“ Ali pa tudi misliš kterikrat na to, da je bil véliki angelj Gabriel s tem pozdravljenjem poslan k „Devici“? — Ti jo pozdravljaš z Gabrielovimi besedami, in prevzameš nekako njegovo mesto in njegovo poslanstvo. Pa angelj je bil, in ona je bila Devica! Imenuješ jo po imenu, in rečeš „Marija!“ In to ime te opomni na njeno devištvo. To ti govorite že dve besedi: „Češčena — Marija“, kakor pridiga glasno in ti razločno govorite o tej lepi čednosti. Ti, o kristjan! Marijo večkrat imenuješ v njenih litanijah: „Mati prečista! Mati nedolžna, Mati brez madeža“. To je ravno toliko, kakor da bi ti za Marijo na njenem popotovanji proti nebesom hotel klicati in jo prav lepo hvaliti, da je tako modro po pravi poti hodila proti nebesom. Ako pa ti za njo ne

hodiš ter je v tej prelepi čednosti ne posnemaš in šesto Božjo zapoved gerdo prelomljuješ in po nesnažnih lužah bredeš: kako more potem hvala iz tvojih ust Mariji dopasti? Zatoraj ogleduj se prav skerbno v ogledalu svoje vesti!

In ako morebiti najdeš, da si z dušo in s telesom tak, kakor da bi bil v kako uma-zano lužo padel: očisti se v zakramentu sv. pokore, da boš mogel s čistim srcem in s čistimi ustmi Marijo pozdravljati; le taka hvala zamore dopasti Mariji, tako čisti Devici. Rečem ti pa, o grešnik! nikar ne opuščaj Marijo Devico pozdravljati. Zgodilo se je že, da tudi taki, ki so dolgo časa v grehah živeli, pa vendar še k Mariji molili ali na njene božje pota hodili, so poslednjič po priprošnji Marije Device gnado spreobrnjenja dosegli. To nam kaže, kakošno materno usmiljenje ima Marija tudi s takimi ljudmi, ki čez glavo v grehih tičijo, vendar pa zraven še vero in upanje in češčenje do Marije Device v kakem kotičku svojega ubozega serca ohranijo, in od tam le bolj iz navade kako pozdravljenje Mariji pošiljajo. Zato vsem ubogim grešnikom svetujemo, naj vendar nikar ne opuščajo Marijo pozdravljati in klicati. Če

tudi ta molitev ni taka, kakoršna bi imela biti; vendar je v takem sercu in v duši še nitka, s katero o svojem času Marija ubozega človeka skuša prijeti in iz globočine grehov potegniti.

O Marija! že tvoje presveto in sladko ime nas opominja, da si bila vselej najčistejša Devica, čistejša kot vsi svetniki in vse angeljske verste; in da si ravno s to prečudno čistostjo tudi nam pokazala pravo pot proti svojemu maternemu domu v nebesih. O sprosi nam pomoč od Boga, da bomo tudi mi vsak po svojem stanu zamogli prelepi zgled tvoje deviške čistosti posnemati in zavoljo svojega čistega serca kdaj Boga gledati! Amen.

6. dan.

Materno ime II.

„In Devici je bilo ime Marija“. — „Marija je res pravo ime, to je Materi Božji tako primerno, kakor ime Jezus za njenega božjega Sina; ime „Marija“ je za Mater Božjo kakor nalašč vstvarjeno.

Razlagavci sv. pisma so to ime različno pojasnovali ter razlagali, in vsako razlaganje je polno globokega pomena.

1. Ime „Marija“ pomeni: visoka, močna, mogočna; — pomeni gospa ali gospodovavka. In vse to je ljuba Mati Božja v resnici. — Marija je „visoka“ po svojih prelepih čednostih, po svojem zasluženji in posebno po časti, h kateri je v nebesih povzdignjena nad vse svetnike in angeljske verste. Zato sv. cerkev na-njo obrača besede modrega Siraha: „Kakor ceder na Libanu sem povišana, in kakor cipresa na Sijonski gori. Kakor palma v Kadesu sem visoko zrastle; kakor lepa oljka na polji, in kakor javor ob vodi pri potih sem visoko zrastle.“ (Sir. 24.) — Kako „močna“ je Marija, ker je peklenški kači glavo sterla, in še vedno pomaga kristjanom, zlasti svojim služabnikom, vsako skušnjava peklenškega satana premagati. — Kako „mogočna“ je Marija s svojimi prošnjami pri Bogu! To nam spričujejo neprešteti spominki na Marijinih božjih potih, ki nam pripovedujejo, v kako mnogoterih potrebah so kristjani po Marijini priprošnji pomoč zadobili pri Bogu. Zato jo nekteri

učeniki imenujejo „prosečo vsemogočnost“. — Marija je tudi res „gospa“ ali „gospodovavka“, zakaj ona gospoduje čez dobre angelje, ker je njih kraljica, in ker jih ljudem, posebno umirajočim, v varstvo pošilja; ona gospoduje čez peklenške duhove, ktere svojim služabnikom premagovati pomaga; ona gospoduje čez ljudi, ker si njih serca pridobiva; še več, ona v nekem pomenu gospoduje celo čez Sina božjega, ker je njegova mati, in ker je bil kot sin svoji materi pokoren; ona gospoduje še zdaj v nebesih čez Serce svojega božjega Sina, ker ji Jezus nobene prošnje ne odreče in zato jo imenujemo „Gospo presvetega Serca“.

2. Sv. Bernard pravi: „Ime „Marija“ pomeni tudi „luč“ ali „morska zvezda“. — Tudi to je Marija v resnici.

Kadar se pelje ladija čez široko morjé, mora kermar vedeti, kam ima ladijo obračati. Na morji se namreč ne morejo postavljati kažipoti ali stebri z leseno roko in napisom: „Pot v Ameriko, v Indijo“ itd.; tudi ni tam dreves ali hribov, da bi se mogli mornarji po njih ravnati. Dandanašnji imajo mornarji magnetno iglo, ki se sama zmerom obrača proti enemu

kraju zemlje, namreč proti polnoči, in iz tega povzamejo mornaji, kje da je kraj, kamor hočejo priti.

V starih časih te koristne naprave niso imeli, zato so gledali na polnočno ali polarno zvezdo, ki se zmerom na enem kraju neba vidi, da so se v svojih vožnjah na morji po njej ravnali. Kakor magnetna igla, tako je tudi polarna zvezda dobra in enako koristna, poglavitna reč je to, da morajo mornarji kaj imeti, po čimur se vedó pri svoji vožnji ravnati.

In tak mornar si tudi ti, o kristjan! Svet je morjé, in čoln si ti sam, ki se voziš noč in dan zmerom dalje v deželo večnosti. Tudi ti moraš vedeti, kje da si, in kam da moraš danes in jutri svoje misli in želje, vse svoje dejanje in nehanje, svoje serce in glavo obračati, da bi se ne pogubil, ampak kdaj srečno privesljal v svojo nebeško domovino in najdel Božjo Mater v njenem pravem domu. K temu ti pa ne pomaga ne denar ne pozemeljska modrost, kakor si tudi mornar na morji z zlatom brez magnetne igle in brez polnočne zvezde nič pomagati ne more. Tvoja magnetna igla naj ti bo sveta vera, in tvoja morska

zvezda Marija, zakaj s svojim svetim življenjem ti ona kaže pravo pot proti nebesom.

Marija pa ni samo luč, na katero moraš gledati kot kerščanski mornar, ampak kot mogočna Gospa ti zamore s svojo priprošnjo pri Bogu v nevarnosti pomagati, toraj smeš k njej zdihovati in prositi:

Nas pelji skoz valove
 V kraj svoje milosti,
 Postavi na bregove
 Presrečne večnosti,
 In ko vodé šumijo,
 Požreti nas pretijo,
 Marija, oj pomagaj nam!

Zares! naj bo Marija tebi mila zvezda, in srečno bo tvoje popotovanje. Znan nam je kerščanski popotnik, ki je pogostoma gledal na morsko zvezdo Marijo, ter je zvesto za njo hodil in pri njej pomoč najdel. Marija mu je bila prav „lastna zvezda“. Zdaj je že davno v nebeški domovini v Marijinem maternem domu, in ta je sv. Bernard, posebno zvest Marijin služabnik. In od tam, tako si lahko mislimo, nam govori še zdaj, kakor je nekdam na zemlji govoril prav lepo od moči Marijinega imena, rekoč:

„Marija je „morska zvezda“; to ime je prav primerno za deviško Mater Marijo. Ona je tista bliščeča svetla zveda, ktera nad tem velikim morjem vzhaja, bliščeča po zasluženji in svetla po svojih zgledih. Nikar ne obračaj proč svojih oči od luči té zvezda, ako se nočeš potopiti v valovih. Ako zapaziš, da na morji tega življenja bolj med valovi in viharji popotuješ; kot na suhi zemlji, glej gori na zvezdo, kliči Marijo!“

„Če te napuh ali častilakomnost, ali obrekovanje ali nevošljivost kakor divji valovi sem ter je premetavajo, glej na zvezdo, kliči Marijo!“

„Če tvoje serce napada jeza, lakomnost ali mesena poželjivost, kakor se v čoln zaletujejo morski valovi, potem glej na zvezdo, kliči Marijo!“

„Če te straši velikost tvojih grehov, ali pa če se zaradi ostudnosti svoje vesti že samega sebe sramuješ in se začinjaš že v brezdno obupanja potapljati, potem glej na zvezdo, kliči Marijo!“

„V nevarnostih, v stiskah in v dvomih misli na Marijo, kliči Marijo, naj ti ne zgine iz tvojega spomina in iz tvojega serca!“

Da bo pa ona toliko rajše za-té prosila, prizadevaj si jo zvesto posnemati. „Če boš za njo hodil, ne boš zašel; če boš njo prosil, ne boš obupal; če boš na njo mislil, se ne boš zmotil; če te bo ona deržala, ne boš padel; če te bo ona vodila, se ne boš utrudil; če ti bo ona milostljiva, boš srečno prišel k svojemu cilju in koncu. In tako boš sam nad seboj resnično poskusil, kako resnično je to, kar je pisano: In Devici je bilo imé Marija, to je „morska zvezda“.

3. Ime „Marija“ pomeni tudi „grenkost morja“, in to nas opominja na neizrekljive bolečine in britkosti, v ktere je bila kakor v morje njena presveta duša vtopljená. In ali mar ne res?

Bilo je zvečer — najbolj kervavi in strašni dan je minul — takrat je sedela mati na terdi zemlji, in v naročji je imela svojega mertvega Sina. Malo ur popred so ga ji pred njenimi očmi v neizrekljivem zasramovanji in v strašnih bolečinah umorili, dasiravno je bil najnedolžniši na svetu. Tudi materi je meč serce presunil; vendar ni mogla pri tem umreti.

Kdo je le-ta uboga žena, in kako ji je ime? Lahko uganeš, da ona je žalostna Mati

Božja. In kdo je nečlovek, ki je tako strahotno
 hudodelstvo pri belem dnevu storil? Oh, grešnik
 je, ki je primoran tol-e spoznati:

Če ti v rokah premišljujem
 Bóga Sina, pregledujem
 Toliko število rán;
 Moram rés se sramovati
 Tebi v óči zreti, Mati!
 Čutim žalost ves skesán.

Jaz sem, ki sem Ga umoril,
 Tebi toliko zla storil,
 Tako ranil ti sercé,
 Da solze očí zalile,
 Oh, da tebi to storile
 Moje so pregrehe vse.

Vendar pred teboj solziti
 Hočem se in pokoriti,
 Ker sem vsmeril ti Sinú.
 Oh, premila! prosí za-me,
 Da se v raju spomni na-me,
 Prizanese grešniku!

Oh, kristjan! premišluj ter poprašaj svojo
 vest, ali nisi tudi ti, ki si primoran tako go-
 voriti? Ali nisi tudi ti kriv tega, da je morala
 Marija „žalostna Mati“ postati? O pomisli,
 kolikorkrat si njeno Božje Dete s smertnim
 grehom vnovič križal in umoril, tolikokrat si

po duhovno tudi Jezusovi Božji Materi meč bolečin v serce zabodel. O kristjan! kako ti mora pri sercu biti, ako resnobno premišljuješ, da si ti zavoľjo svojih grehov morilec Jezusa Kristusa, in da se zaradi tega tudi njegova presveta Mati „Marija“, to je „grenkost morja“ imenuje, ker je bila njena duša potopljena v morje toľike britkosti in žalosti.

In tako smo do zdaj premišljevali, na kaj vse nas ime „Marija“ opomni in kaj vse pomeni. Ni sicer to še vse, kar je v tem imenu zapopadenega, vendar pa to je najimenitniše in najboljše, na kar nas to sveto ime spominja, zato je dobremu kristjanu tako prijetno pri sercu, kadar izreče ali sliši to presveto ime; zato, o kristjan! to, kar je bilo od tega presv. imena rečeno, v sercu ohrani, zopet kterikrat sam preberi in premišluj. Zdaj pa se obrni poln detinskega zaupanja k Mariji, rekoč:

O naša Gospa, mogočna Kraljica nebes in zemlje! glej tukaj zadnje izmed svojih podložnih na kolenih pred teboj klečati. Nič družega ne prosimo, kakor da nas, če tudi nevredne, sprejmi v število svojih zvestih služabnikov. Daj

nam srečo tvojega gospodovanja, moč tvojega varstva občutiti. Mogočna Gospa! pred katero se pekel trese, serčna zapovedovavka morju tega življenja, reši nas iz Egipta tega sveta, in pripelji nas skoz grenkosti pozemeljskega življenja srečno v deželo večnega pokoja. O Marija! ki si sama tukaj grenkost solzne doline občutila, sveti nam kakor ljubeznjiva zvezda upanja, ki naj nas tolaži. Daj nam, kaderkoli na to zvezdo pogledamo, kaderkoli tvoje presveto ime „Marija“ izrečemo, njegovo sladkost in ljubeznjivost, pa tudi njegovo pomoč in varstvo občutiti! Amen!

7. dan.

Materno serce I.

Ljubi kristjan! če kterikrat kak bolj zbran rožni venec ali precej pobožno „Češčena si Marija“ v čast Materi Božji obmoliš, ali Marijo Devico celo na kaki božji poti obiščeš, morebiti se ti kterikrat vsili ljubeznjivo radovedno vprašanje:

„Ali bi ne smel upati, da Marija tudi mene kot svojega otroka ljubi?“ — Kaj pa, da hoče človeku zadnja kapljica upanja izteči, ako si je svest, da je hudo zadolžen in da mora k nebeški Kraljici odkritoserčno reči: Prosi za nas — „uboge grešnike!“ Kaj neki bi zamogla prečista Devica in Mati brez madeža in Kraljica vseh svetnikov nad „ubogim grešnikom“ ljubeznjivega najti? Od druge strani pa bi bilo vendar pri toliko velikih grehah in posebno ob smertni uri sladka tolažba za ubozega človeka, če si zamore prav za gotovo in zanesljivo reči: „Marija me ljubi!“ O da bi človek imel vendar kak dokaz za to sladko besedo:

„Marija me ljubi!“

Pa glej zdaj, ljubi kristjan! kakošno veselje ti zdaj smem narediti. Pismo je prišlo z nebes na zemljo, in v tem pismu je zapisano, da te Marija ljubi. To pismo je prinesel véliki angelj Gabriel na zemljo, in ga je oddal tisti duši, na katero je bilo pisano, namreč Mariji Devici. In to pismo je angeljsko češčenje in v njem je zapisana nezmotljiva Božja beseda: „Marija, milosti ali gnade polna!“ — In ravno te dve besedi: „Milosti polna“

ste nam v dokaz z nebes, da nas Marija ljubi, kar bomo iz naslednjega spoznali.

Besedi „milosti (gnade) polna“ ste podobni prelepi škatljici; v nji se kaže predragi demant: preljubeznjivo Marijino „Materno serce“. Kmalu ga bote videli.

Ni mogoče popisati, koliko lepega, žlahtnega in ljubeznjivega se v stvarjenih rečéh nahaja — od bisera v globočini morja pa do svetle zgodnje danice na nebu, od proste cvetličice na travniku do rumene solnčnice na vertu. Stvar memo stvari je lepša. Vsa ta lepotija in veličastvo v stvarjenih rečéh izvira od Boga, Stvarnika vseh reči. Vse te lepotije in krasote v natori so zgoli darovi, natorni darovi, milosti Božje. In kolikor več takih natornih darov (milost) kaka stvar v sebi ima, toliko več je od Boga prejela in toliko bolj je Bogu podobna.

Ali pa veš odgovor dati, o kristjan, na vprašanje: ktera izmed vstvarjenih reči na zemlji je najbolj plemenita, najbolj bogata na božjih darovih, najbolj krasna in ljubeznjiva? — Kaj ne, žlahtni kamni niso, tudi ne cvetlice,

in tudi ne živali, ker živali nimajo pameti, ne proste volje. Le človek je neskončno plemenitiši in lepši, kot vsi žlahtni kamni in vse cvetlice in vse živali sveta, ker ima po Božji podobi vstvarjeno dušo z umom in pametjo in prosto voljo.

In ravno zato je človek najbolj plemenit izmed vseh stvari na zemlji, ker je največ natornih darov ali milosti od Boga prejel, ker je v njem največ božjega.

Kaj pa je v človeku samem, v njegovi duši najbolj plemenitega in ljubeznjivega? — To je prava ljubezen! Zakaj nič se bolj ljubeznjivega ne najde, kot je ljubezen. In kolikor bolj plemenita, bolj zvesta in brez samopridnosti je ljubezen, toliko bolj vzvišena, toliko bolj lepa je, in toliko bolj se Bogu približuje. In ali veš, o kristjan! kje taka čista, nesamopridna in zvesta ljubezen najlepše cvete? — Neka pesmica ti daje odgovor na to vprašanje:

In pa najljubšega serca
Ljubezen čista vsa še ni,
Kjer dar za dar le kaj veljá,
Ljubezen prava ne plamti.

Na zemlji eno je sercé,
 Je vedno dobro, je zvestó,
 Ki samega pozabi se,
 Da ljubi druge prav gorkó.

Serce prečudno vsaki dan
 Sebičnosti je prosto vse, —
 Ga li poznaš, sercé, kristjan? —
 Glej! to je materno serce.

In to je resnično, zato tudi nobena vstvarjena reč na zemlji nima toliko bogatega, plemenitega, veličastnega in lepega od Boga v sebi, kakor dobro materno serce v polnosti svoje ljubezni in moči. Zakaj ravno materno serce ima skoraj največ od tega v sebi, kar je v Bogu oziroma na nas najviše, najbogatejše in najljubeznjivše. Sveto pismo daje odgovor na to, rekoč: „Bog je ljubezen!“

In zato tudi zdaj resnično ostane, kolikor bogatejše je kako bitje z naturnimi darovi in milostmi (gnadami), toliko bolj podobno je Bogu. In ker je materna ljubezen najbogatejša in najdarežljivša, zato Bog ravno od nje priliko jemlje k temu, kar je njemu najljubše in najplemenitejše, on namreč primerja svojo ljubezen do nas materni ljubezni. Tako govori pri preroku Izaiju: „Ali more žena pozabiti

svoje dete, da bi se ne usmilila sinu svojega telesa? In ko bi ona pozabila, vendar jaz ne bom pozabil tebe.“ (Izai. 49, 15.)

Pa zdaj, o kristjani! se moramo v svojih mislih še vse više povzdigovati. Znana nam je stvar, ktera v svoji lepoti in v svojem veličastvu materno ljubezen še tako daleč preseže, kakor so nebesa visoke nad zemljo. Kolikor plemenitejša je človeška duša od žlahtnega kamna in krasote cvetlic, toliko bolj lepa in plemenita je ta stvar od maternega serca in njene ljubezni.

Preseže namreč ta stvar vse natorne reči, in vsa lepota natornih reči je le prilika in podoba od te stvari. In ta najlepša in plemenitejša stvar je — posvečujoča gnada Božja. Ta stori, da je človek Bogu podoben, ne kakor kaka podoba, ampak kakor otrok svojemu Stvarniku.

Zato tudi tukaj resnično ostane, kolikor bolj bogata je kaka človeška duša s čeznatorno gnado ali s posvečujočo gnado Božjo, toliko ljubša je njemu, ki je sama ljubezen. Toraj kolikor bogatejši je kdo z milostjo (gnado) Božjo, toliko bogatejši je tudi

z ljubeznijo, tolikanj bolj taki ne le Boga, ampak tudi svojega bližnjega ljubi.

To se prav jasno kaže nad svetniki Božjimi. Mislimo le na sv. Moniko. Koliko let je ona molila, se jokala in terpela v svoji sveti materni ljubezni, da bi bila dušo svojega sina pekla obvarovala in za Boga in nebesa pridobila! In kaj je še vse storila od ljubezni goreča sv. Monika? Ko je zvedela, da je Avguštin iz Afrike daleč čez morje v Rim pred materjo pobegnil, se je tudi sv. Monika, gnana od gnade Božje in prave matrne ljubezni, daleč čez široko morje za svojim sinom v Rim podala, in ker ga ni več v Rimu najdla, se je za njim naprej v Milan podala, in tudi tukaj ni jenjala se truditi za njegovo spreobrnjenje, dokler ni tega veselja doživela.

Od kod, vprašamo, je izvirala tolika materna ljubezen in skerb za spreobrnjenje Avguština pri sv. Moniki? Iz posvečujoče gnade Božje, s katero je bila sv. Monika kot svetnica tako lepo ozaljšana, in katero milost (gnado) Božjo je ona v sebi vedno množila, in kolikor večja je prihajala ta milost (gnada) pri sv. Moniki, toliko bolj se je vnela njena ljubezen

in skerb za spreobrnjenje sina Avguščina. — In ko se je Avguštin spreobrnil, je bilo pri njem ravno tako; kolikor svetejši je postajal in kolikor bolj je množil v sebi posvečujočo gnado Božjo, toliko bolj je gorelo njegovo veliko serce ne le od ljubezni do Boga, ampak tudi od ljubezni do ljudi, tako da poslednjič kot škof od ljubezni in usmiljenja revščine in stiske svojih ovčič ni mogel več gledati, in je Boga prosil, da bi ga pustil rajše umreti. Pa ne —; njegova ljubezen je bila še plemenitejša, umirajoč je molil: „Nočem biti rešen brez svojega ljudstva; o ne, moj Bog, nočem biti rešen brez svojega ljudstva!“

In ravno to najdemo tudi pri drugih svetnikih. Kolikor svetejši in bogatejši na milosti Božji so postajali, toliko bolj so plamtela njih serca ne le od ljubezni do Boga, ampak tudi od ljubezni do ljudi.

In zdaj, kristjani! bomo zamogli razumeti, kako veliko imate v sebi dve kratki besedici „milosti (gnade) polna“, s kterima je angelj Gabriel Marijo Devico pozdravil.

Vsi svetniki so milost (gnado) od Boga imeli, pa toliko je ni nobeden dosegel, da bi

je ne bil mogel še več imeti. Marija pa je bila na milosti (gnadi) tako bogata, da je bilo njeno serce ž njo prav napolnjeno, da je bila milosti (gnade) „polna“.

Če je tedaj kako človeško serce toliko bolj goreče od ljubezni ne le do Boga, ampak tudi do ljudi, kolikor svetejše živi in kolikor bogatejši je z milostjo (gnado), in če je Bog sam rekel Marijo pozdraviti z besedama „milosti polna“: o kako zelo mora toraj Marijina ljubezen ne le do Boga, ampak tudi do ljudi preseči ljubezen vseh drugih ljudi! In če milost (gnada) Božja celo materno ljubezen do otroka preseže, mora pač v milosti polnem Marijinem sercu plamteti ljubezen, ktera preseže ljubezen sleherne druge matere do njenega otroka.

In zdaj, o kristjan! zamoreš gledati Marijino serce.

Tedaj bolj kot tvoja telesna mati tebe ljubi, te ljubi Marijino serce; ona je milosti (gnade) polna, kar tvoja mati ni. Bolj kot je sv. Monika svojega sina Avguščina ljubila, te ljubi Marija; zakaj ona je milosti polna, kar Monika ni bila. — Bolj kot je Avguštin svoje ljudi ljubil, te ljubi Marija; ona je milosti polna.

kar sv. Avguštin ni bil. Zakaj kolikor bogatejši je kdo na milosti (gnadi), toliko bogatejši je na ljubezni; Marija je milosti (gnade) polna, zato je tudi polna ljubezni. — Nad Marijo je on — ki je sama ljubezen — Bog. In kako nas je Bog ljubil? Pisano je: „Tako je Bog svet ljubil, da je dal (za-nj) svojega edinorojenega Sina.“ In ali ni te nezmerne ljubezni tudi Marija posnemala? Ali ni bila ona „milosti polna“ — tudi tako „ljubezni polna“, da je tudi ona za-te, o kristjan! svojega edinorojenega ljubega Sina darovala, da bi te pogubljenja rešila?

In tako imamo spričevanje z nebes, iz pozdravljenja angelja Gabriela, da nas Marija ljubi. Koliko zaupanje smemo toraj do Marije, tako „ljubezni polne“ Matere imeti, in kako se morajo tudi naše serca do tolikanj „milosti in ljubezni polne“ Matere Božje vnehati od ljubezni!

O Marija! nebesa same nam spričujejo, da nas ti bolj ljubiš, kakor kaka pozemeljska mati svoje dete ljubiti zamore, saj te je angelj Gabriel „milosti polno“ imenoval, kar pomeni, da imaš

serce polno ljubezni do nas: o prosi nam toraj milost, gnado od Boga, da bomo zamogli tudi mi vselej pravo sinovsko zaupanje in ljubezen do tvojega ljubezni polnega maternega serca imeti! Amen.

8. dan.

Materno serce II.

Pa ne le samo z nebes imamo dokaz, da nas Marija ljubi, ampak tudi Marija je to sama spričevala v svojem življenji na zemlji, in spričuje še zdaj, ko je v nebeški slavi, da ima zares materno serce, serce polno milosti ter ljubezni do ljudi.

Mislimo na Marijino obiskanje tete Elizabete. Komaj je ona iz ust angelja Gabriela slišala, da bo tudi njena teta v svoji starosti sina dobila, se je vzdignila in od ljubezni gnana je jaderno šla čez goré, da je svoji teti Elizabeti srečo voščila. In stopivši v Caharijevo hišo je ona v svoji ljubezni prva pozdravila Elizabeto in s pozdravom ljubezni je storila

tudi čudež ljubezni. Prinesla je detetu Janezu posvečujočo gnado Božjo še pred njegovim rojstvom in Elizabeti dar prerokovanja. In ostala je potem še tri mesece pri svoji teti Elizabeti. In kdo je zmožen izreči, koliko blagoslova je Marija v tem času Caharijevi hiši zadobila, ker je bil že prvi pozdrav Elizabete tako poln blagoslova in ljubezni!

In tako „materno serce“, serce polno ljubezni do ljudi, ima Marija še zdaj. Kakor jutranje solnce posuši roso na cvetlicah, tako posuši Marija solze terpljenja na jokajočem očesu in prinese novo zaupanje in tolažbo v obupljiva in žalostna serca.

To se zopet nikjer drugej tako dobro ne vidi, kakor v „maternem domu“ samem, ki si ga je Marija v kraj milosti izvolila; namreč v velikih in majhnih božjepotnih Marijinih cerkvah. Tam se vidijo pogostoma cele trume med molitvijo in petjem dohajajočih romarjev. Ko v cerkev stopijo, potihnejo jim usta, ali toliko glasneje začnejo oči in serca govoriti. Koliko solz ljubezni, veselja in hvaležnosti se tam pretoči, koliko serčnih zdihljejev se pošilja k Mariji, „milosti in ljubezni polni Materi“!

Tam joka serce kot ubog otrok, ki je od daleč prišel k svoji Materi in ji toži in dopoveduje svoje terpljenje, in se izjoka. Drugo serce joka kot hudodelnik, ki je vislice zaslužil, in prosi milosti in življenja pri Kraljici nebes in zemlje. Tretji je imel hude dneve in ure in se je zaobljubil Mariji Devici, zadobil je pomoč; sedaj je prišel semkaj na Marijino božjo pot, in v sladki zahvali bi rad Materi Božji roko poljubil, in ker tega ne more storiti, poljubi morebiti tla Marijine cerkve in jih s solzami serčne hvaležnosti pomoči. Zopet kak drugi je že dolgo hrepenel kakor otrok po svoji materi, da bi še enkrat pred svojo smertjo Marijo videl ali na sv. Višarjih (Lušarjih), ali v Marijinem Celji, ali na kaki drugi božji poti. Njegove želje so se spolnile; zdaj kleči tamkej, in njegove oči in serce so vperte v Marijino podobo, dokler se mu s solzami ne polnijo oči. — Nek romar pripoveduje, da se je enkrat iz Marijinega Celja peljal z romarji, med drugimi je bila tudi gospa iz Ogerskega. Ko se pripeljejo do nekega kraja, voznik na enkrat obstoji in ves žalosten reče: „Zdaj pogledjte še enkrat nazaj, tukaj Marijino Celje še zadnjikrat vidite.“ Vsi smo, pripoveduje

romar, nazaj pogledali na premilostni kraj; gospá iz Ogerskega pa je rekla: „Danes je bilo desetokrat, da sem bila v Marijinem Celji. O moj Bog! menda je zdaj zadnjikrat!“ To ji je tako serce ginilo, da je jela jokati, kakor dete, pri odhodu, ko reče: „z Bogom, mati!“ — Taki so vzroki, zakaj da se na Marijinih božjih potih toliko solz pretoči. Romarji pač dobro vedó, da se tam preobilno ljubezni najde, sicer bi marsikteri ne bili tako daleč prišli. Tako pa je njih božja pot, njih obiskanje Marije, njih molitev, njih petje in jokanje najlepše spričevanje in najbolj živa pridiga, da ima Marija „materno serce“, serce polno milosti in ljubezni do nas revnih Evinih otrók. In res! če bi kdo ne hotel vedeti ali verjeti, da Marija nas ljudi, grešnike in pravične materno ljubi, naj se le podá na kako slovečo Marijino božjo pot. Tam mu vsaka solza, ki se lesketá iz oces pobožnih romarjev, glasno kliče: „Tukaj je najti Marijino — materno serce.“

Kaj bi sicer tamkej tolikanj jokali?

Kako velikodušno pa je materno serce Marije Device, lahko še iz družega povzamemo. Mislimo si pozemeljsko mater, h kateri pride iz

daljnih krajev več njenih otrók; vsi se jokajo, vsi ji tožijo vsak svoje serčne britkosti: eden, da mu je najljubši otrok umerl; drugi zarad zgube svojega premoženja; tretji, da si je roko zlomil; četerti, da je zmerom bolehen in se umreti boji; peti, da je sin na grešna pota zašel, da je hči brezbožna postala itd. In vse te sirote kličejo k Materi za tolažbo in pomoč. Kako britko bi moralo že telesni materi pri sercu biti, ako bi slišala toliko milih pritožb, videti tolike revščine in težav!

Kdo pa more prešteti vse trume nadložnih Adamovih otrók, ki so do sedanje ure po Marijinih božjih potih, ali v drugih Marijinih cerkvah in kapelah, ali pred šmarničnim altarem, ali pred drugimi Marijinimi podobami klečali, in svoje telesno in dušno terpljenje in svoje bolečine Mariji tožili? In Marijino „materno serce“ je bilo obširno zadosti, da je moglo vse to terpljenje poslušati, globoko zadosti, da je z njimi vred bolečine čutilo, in močno zadosti, da je ubogim človeškim otrokom v njih stoternih potrebah pomoč zadobilo.

In tako imaš, o kristjan! dva dokaza za odgovor na vprašanje: ali te Marija ljubi?

Pervi odgovor dobiš z nebes, od Boga samega: kolikorkrat moliš „češčena si Marija“ in rečeš: „milosti polna!“ — se spominjaš lahko večerajšnjega premišljevanja, da je Marija ljubezni polna do nas ljudi. — Drugi odgovor pa ti daje zemlja tisočkrat na Marijinih božjih potih. Od vsacega romarja, od vsake uslišane prošnje, od vsakega spominka serčne hvaležnosti slišiš odgovor: „Marija me ljubi!“

Zapomni si, o kristjan! te sladke besede: „Marija me ljubi“. Gotovo so to tolažljive besede in dobro mazilo za vse rane. Bodi prepričan, da ima Marija tako gotovo „materno serce“, polno ljubezni za te, kakor je ona polna milosti (gnade). To je „serce“, ki ti nikoli ne umerje, nikoli v ljubezni ne omerzne, ampak vedno živi in vedno ljubi, in sedaj še bolj, kot je nekdej na zemlji ljubilo. To „serce“ je veliko zadosti, da zamore vse tvoje terpljenje in pritožbe poslušati; v vsih tvojih bridkih nadlogah te potolažiti, prehudih skušnjavah te rešiti; in to „serce“ ima pripomočkov dovolj, da ti zamore pomagati. Zato se vesêli vse svoje žive dni misli in resnice: „Marija me ljubi!“ To ti bo v sercu kot sladka pesem, ki pravi:

O Marija ljubeznjiva!
 Kader zmislím se na Té,
 Si mi Mati milostljiva; —
 In kot zlate zarije
 Blišč prežene jutra zrak,
 Mi preženeš dušni mrak.

Ti v nebeških tam višavah
 Se neskončno veseliš;
 Vendar v Evinih nižavah
 Nas otrok ti ne zgrešiš:
 In zato nas vlečeš vse
 V svoje „materno serce“.

Pa bodi, o kristjan! tudi prav vesel te ljubezni Kraljice nebes in zemlje. Koliko se ponaša marsikteri človeški otrok, in si domišljuje, kako srečen da je, če ga kak imeniten človek le prijazno pogleda ali celo nagovori. In vendar še nima nobenega gotovega dokaza, da ga ta imenitni človek res ljubi. To je velikrat gola domišljija, na kateri ni nič ležeče in hitro preide.

Kar pa ni nobena domišljija, ampak čista resnica, to je ljubezen nebeške Kraljice do tebe, o kristjan! Po besedah sv. pisma Bog ljubi vse, kar je vstvaril. Marija, milosti in ljubezni polna, ne more drugač kot ljubiti zavoljo Boga.

Zato te ona ljubi, ker vé, kako te je Bog Oče ljubil, ker te je vstvaril, toliko let že preživil, in dal celó svojega edinorojenega Sina za te; in ker vé, kako te je njen Božji Sin ljubil, ker je umerl za te; in ker vé, kako te je sv. Duh ljubil, ker te je posvetil. Na to bodi toraj ponosen — na ljubezen nebeške Kraljice, in kaži to tudi v svojem djanji in nehanji.

Nikar ne gerdi svojega serca in svoje ljubezni za ostudno veselje, ako ga v pregrešni ljubezni iskal, ali pa za mertvi denar, ali za prazno nečimurno hvalo in hinavsko prilizovanje! Vse to se mora preslabo in zaničljivo zdeti tistemu, kateri vé in veruje, da ga z najsvetejšo ljubeznijo ljubi njegova najčistejša Mati, Kraljica nebes in zemlje. Če te napade kaka skušnjava, spomni se Marije in reci sam proti sebi: „Marija me ljubi, njeno ljubezen zgubim, ako hudo storím!“ Gotovo ti bo to velikrat pomagalo, da skušnjavo premagaš.

Pa morebiti si misliš, o kristjan: Oh, kako more Marija, tolikanj sveta in čista Devica, mene ljubiti? Nikar naj te to ne moti; zakaj, glej: bolj sveta in čista Marija vendar le ni, kot njen Božji Sin Jezus Kristus, in ravno on

je grešnike rad sprejemal, ter rekel, da je prišel iskat, kar je bilo zgubljenega. Tedaj še najsvetejši in najčistejši je tebe, o grešni človek, tako ljubil, da je za-te umerl, da bi te večnega pogubljenja rešil. In tako tudi Marija ne more drugače kot tebe ljubiti, ker je njen Sin za-te umerl. Se vé, da tvojih grehov Marija ne more ljubiti, kakor tudi pozemeljska mati ne more imeti veselja nad boleznijo svojega otroka, pa otroka mati vendar le ljubi in ga želi ozdraviti. Ravno tako tudi Marija s teboj ravna: ona te želi od grehov ozdraviti, če bi le tudi ti sam to hotel in k temu pripomogel sam pri sebi, kar ti Marija želi.

Tedaj zarad storjenih grehov nikar ne dvomi nad Marijino ljubeznijo do tebe. Pa nekaj družega se je treba za-te bati. Ali veš kaj, o kristjan?

Bati se je treba, da je tvoja vera tako omerznila, da tebi ni celo nič na tem ležeče, ali te Marija ljubi ali ne. Zavoljo samega veselja do posvetnega blaga, zavoljo nečiste pregrešne ljubezni, zavoljo posvetnih kratkočasov in sploh zavoljo posvetnih nečimurnosti si ti tako močno vse čutilo za nebeško zgubil, da

ti ni nič mar za to, ali te Bog in ali te Božja Mati ljubi ali ne. — Če je taka s teboj, o človek, potem te sicer Marija še ljubi, pa tebi to nič ne pomaga, tako malo kot slepemu svitlo solnce na nebu, ako se nikakor nočeš k Bogu, k Mariji obrniti. Tako, o človek, si ti na duši slep in nočeš nič vedeti in videti od nebes, od Boga in lepote kerščanskega življenja. Pa kaj ti pomaga tako življenje? Enkrat ob smertni uri boš spregledal, kaj si zgubil — zgubil na večno! — Oh, nikar se ne zgubi tako daleč! Marija je že marsiktero omerznjeno serce za modro, za kerščansko življenje vnela; zamore tudi tebe, nikar toraj sam nad seboj ne obupaj! Moli v ta namen za svojo ubogo dušo do konca tega meseca pred Marijino šmarnično podobo eno „Češčena si Marija“, in reci počasi in s premislikom sam pri sebi: „Marija me ljubi, me išče iz nesreče rešiti!“ — Ne vprašaj, zakaj? Boš že skusil, to bo za-te dobro zdravilo.

O Marija! spoznam in prepričan sem, da si ti res milosti ter ljubezni polna, in da imaš materno serce do mene. Pa, oh, kako nevreden sem bil do zdaj tvoje ljubezni, ker sem tolikrat razžalil tvojega

Božjega Sina, in z mečem bolečin tvoje materno serce ranil: o sprosi mi milost od Boga, da bom tudi jaz zamogel zana-
naprej tebe detinsko ljubiti, in da tvo-
jemu maternemu sercu nikdar nobene
britkosti več ne bodem storil. Amen.

9. dan.

Materna čast.

Včeraj smo premišljevali, kako je bila Marija Devica „milosti (gnade) polna“, bolj kot vse druge stvari, in da ima tudi do nas ljudi milosti ter ljubezni polno „materno serce“.

Ako pa vprašamo, zakaj da je bila Marija milosti (gnade) polna že takrat, ko jo je angelj pozdravil, je vzrok v naslednjih besedah ange-
ljevega pozdravljenja: „Gospod je s teboj“.

V teh besedah je izrečeno, da le iz sklenitve z Bogom je Marija dobivala vso obilnost milosti ali gnad. Ob enem pa je v teh besedah izrečena največa Marijina „materna čast“. Premiš-
lujmo toraj, kako je bil Bog z Marijo.

Bog je neskončno Bitje, ki ni navezано na kraj in čas, temuč vse obsega, vse napolnuje. Kot neskončni in vsegapričujoči je on z vsemi stvarmi. Tako je bil Bog z Marijo; tako je on tudi z nami vsemi.

Bog je Stvarnik vseh reči, on vse ohraňuje, vse vlada, za vse skerbi. Nobena travica bi ne mogla zeleneti in rasti, nobena žival bi ne mogla živeti, ko bi je Bog ne ohranil. Bog je z vsemi stvarmi s svojo vedno delavno vsegamogočnostjo, modrostjo, ljubeznijo in previdnostjo. Tako je bil Bog z Marijo; tako je on pa tudi z nami in z vsemi stvarmi ponatorni poti.

Bog prebiva v človeku s posvečujočo gnado kakor v svojem svetišči, in tako je bil Bog z Marijo; tako je on tudi z vsemi pravičnimi

Bog prebiva v nekterih pravičnih s prav posebnim vodstvom in vravnovanjem, s čimur jih srečno pripelje do njih zadnjega cilja in konca — v nebesa, in tako je bil Bog tudi z Marijo; tako je on tudi z vsemi svojimi izvoljenimi.

Sin Božji se zedinjuje v zakramentu presvetega Rešnjega Telesa še bolj natanko in

skrivnostno z ljudmi, ker on tukaj svojo božjo in človeško naturo, svojo dušo in telo, svoje meso in kri z našo dušo in z našim telesom tako rekoč v eno združuje, tako da taki srečni človek zamore s sv. Pavlom reči: „Jaz živim, vendar ne jaz, ampak Kristus v meni živi.“ (Gal. 2, 20.)

In tako je bil Bog tudi z Marijo po Kristusovem vstajenji in vnebohodu, ko je Jezusa pri sv. obhajilu prejerala.

To so razni načini, po katerih se Bog z ljudmi zedinjuje na zemlji. Ali pri Mariji Devici je bila ta edinost z Bogom razun imenovanih načinov še vse bolj prečudna. Angeljeve besede: „Gospod je s teboj“ imajo nekaj prav posebnega in nenavadno velicega v sebi, kar zdaj po svoji slabi moči prevdarimo.

Pri družih ljudéh, brez izjeme, je bil čas, v katerem niso bili zedinjeni z Bogom s pomočjo posvečujoče gnade Božje, marveč so bili zavoljo izvirnega greha od Boga ločeni in gnjusoba pred Bogom. Tacega trenutka za Marijo ni bilo; Marija je bila od prvega začetka svojega življenja, že v svojem spočetji z Bogom zedinjena po toliki obilnosti posvečujoče gnade

Božje, v kolikoršni je nikdar noben svetnik ni imel. To pomenijo angeljeve besede: „Gospod je s teboj“.

Bog Oče si je izmed vseh človeških otrok Marijo v svojo pervorojeno hčer izvolil, kakor govore cerkveni učenci. Zato sv. cerkev na Marijo obrača besede Božje modrosti: „Jaz sem iz ust Najvišega prišla pervorojena med vsemi stvarmi... In mi je rekel: V Jakobu prebivaj, in v Izraelu imej svoj delež, in med mojimi izvoljenimi se vkorenini“. (Sir. 24, 5, 13.) Glejte, kjer je zedinjenje Boga z drugimi izvoljenimi svojo dopolnitev doseglo, tam ima zedinjenje Boga z Marijo svoj začetek, t. j. Marija je bila že v prvem začetku svojega življenja z Bogom tako zedinjena, kakor so drugi svetniki še le na verhuncu svoje popolnosti. In to pomenijo angeljeve besede: „Gospod je s teboj“.

S svetim Duhom je Marija po poti milosti v taki ljubezni, v taki milosti, kakor nevesta z ženinom; zato piše sv. Anzelm: „Sveti Duh je prišel v njo, in je storil to Kraljico nebes in zemlje svojo nevesto.“ Kteri

drugi stvari so bile kdaj izrečene besede, ki jih je angelj Mariji rekel: „Sveti Duh bo prišel v té, in moč Najvišega te bo obsenčila.“ (Luk. 1, 35.) To pomenijo angeljeve besede: „Gospod je s teboj“.

Z Bogom Sinom je Marija prav in v resnici zedinjena kakor Mati s Sinom. Marija je živemu Bogu Jezusu to, kar je mati svojemu sinu, in živi Bog je Mariji to, kar mora sin svoji materi biti; Marija je z Bogom kot Božja Mati zedinjena. Ta skrivnost je tako velika in za Marijo tako imenitna, da je noben človeški jezik ne more izreči, noben angeljski um zapopasti, in sv. Avguštin piše: „Upam si reči, da Marija sama ne more popolnoma izreči, kaj je dosegla“ s tem, da je Mati Božja postala.

Od tega trenutka, kar je Marija Mati Božja postala, se razvija cela versta skrivnosti in imenitnosti v življenji preblazene Device Marije, izmed katerih je ena večja memo druge. Kako neizrekljivo visoko je, kar sv. evangelij pravi: „On je bil njima pokoren“. (Luk. 2, 51.) V ozir tega zakliče sv. Bernard poln začudenja: „Od obéh strani stermeje, od obeh strani

čudež, tako dobro, da je Bog ženi pokoren, je ponižanje brez zgleda, kakor tudi, da žena Bogu zapoveduje, je visokost brez enakosti.“ In sv. Anzelm piše: „Nič ni tebi, o Gospod! enacega ali primernega; zakaj vse, karkoli je, je ali nad teboj ali pod teboj; kar je nad teboj, je le sam Bog, kar je pod teboj, je vse drugo, kar Bog ni.“

Tako je bila Marija z Bogom zedinjena, ko se je skrivnost angeljevega pozdravljenja z včlovečenjem Sina Božjega v njej spolnila, ko jo je angelj zapustil. In zdaj pomisli, o kristjan! do kakošne stopnje visokosti se je to zedinjenje v teku njenega življenja in v njeni nebeški slavi povzdignilo, in v koliki časti in v kakošni visokosti se ona sedaj sveti na sedežu svojega veličastva. Zato pravi sv. Peter Damijan: „Naj umolkne in se trese vsaka stvar in naj si komaj upa pogledati do neskončnosti tolike časti.“

Glej, ljubi kristjan! tako visoko stoji Marija nad vsemi stvarmi, in tako nezmérno je povzdignjena v tem prečudnem, nezapopadljivem zedinjenji, in vse to pomenijo besede: „Gospod je s teboj!“ Zares! v teh: besedah „Gospod

je steboj“, je izrečena vsa neskončno velika Marijina materna čast. Zato se po pravici naša stara slovenska pesem tako-le prične:

Za Bogom častimo
 Marijo najprej,
 Iz serca zdihnimo
 K Mariji vselej.

In da bi to Marijino materno čast sv. katoliška cerkev svojim otrokom naznanovala, skazuje Materi Božji za Bogom toliko čast, kakoršne nobenemu svetniku in nobenemu angelju ne. Sveta cerkev Matere Božje ne moli, kakor očitajo krivoverci, ji ne skazuje Božje časti, ktera le samemu Bogu gré; vendar jo višej časti, kot vse angelje in svetnike. In zato se tudi ravno sedaj v tem mesecu razlega Marijina slava pred tisoč in tisoč šmarniškimi altarji po vsem katoliškem svetu. In vse to se Mariji skazuje, ker je bil Gospod Bog z njo.

Med tem ko Marija, naša nebeška Mati, na sedežu tako nezmerne visokosti in časti kraljuje, kje in morebiti v kakošni globočini mi zdihujemo? In ali je Gospod tudi z nami, vsaj v tej stopnji zedinjenja, da bi se mogli k

opravičenim ter izvoljenim šteti, kakor je bil z Marijo? Oh, kaj je človek brez Boga, ako ni z Bogom zedinjen? O kristjan! ti si ves od Boga in ves za Boga samega vstvarjen, in tvoje serce ne more nikjer pokoja, nikjer mirú, nikjer nasitenja, nikjer prave zadovoljnosti, nikjer zveličanja najti, kot le v samem Bogu. Če si Boga zgubil, potem si vse zgubil in samega sebe pogubil. Pomisli toraj, o kristjan, danes, ko to bereš ali slišiš, pomisli, ali si v posvečujoči gnadi Božji, da Bog v tebi prebiva? Oh, če si s smertnim grehom posvečujočo gnado Božjo zgubil, potem se je Bog od tebe ločil, potem si stvar brez Boga, otrok brez očeta, in brez upanja do nebes, ako v tem stanu umerješ. — Pomisli dalje, ali živiš z Jezusom sklenjen po vrednem sv. Obhajilu? Ako ne, si po besedah samega Jezusa podoben od terte odrezani in usahnjeni mladiki, pripraven za večni ogenj!

Ko bi smertni angelj prihodnjo noč, kot nekdej v Egiptu, pomoril vse tiste, ki so v smertnem grehu, bati se je, da bi bilo v tem kraji veliko merličev? Kteremu tedaj vest spričuje, da se je s smertnim grehom od Boga ločil, naj se zdaj v tem Marijinem mesecu z

vrednim prejetjem sv. pokore in sv. rešnjega Telesa zopet z Bogom zedini, zakaj to zedinjenje z Bogom po posvečujoči gnadi Božji in presv. rešnjem Telesu je najimenitniši kažipot na Marijini materni dom — v nebesa.

O Marija! Gospod je s teboj, in Gospod je tvoj Sin, in tudi mi smo tvoji otroci; s svetim Bernardom kličemo v imenu vsih nesrečnih k tebi: Mati Boga in človeka, Mati Sodnika in Mati sojenih. Mati Kralja in Mati pregnanega, ker si Mati obeh, se ne spodobi, da bi razpertijo terpela med obojim. Zato kličemo k tebi s sveto cerkvijo: „Naša Gospa, naša srednjica, naša pomočnica, spravi nas s svojim Sinom, priporoči nas svojemu Sinu, izroči nas svojemu Sinu,“ in zedini nas ž njim v teh dnevih milosti po resnični pokori in poboljšanji življenja! Amen.

10. dan.

Materna slava I.

Vsak veren kristjan želi deležen postati Božjega blagoslova, ker vé, da na Božjem blagoslovu je vse ležeče, in ker le od Boga obilno blagoslovljeni so srečni na duši in na telesu.

Resnica tega se nam prav jasno kaže nad prečisto Devico Marijo, ktera je med vsemi ženami od Boga najbolj blagoslovljena, blažena, ali žegnana. To ji je sam sv. Duh rekel po angelju z besedami: „Žegnana si med ženami“. Zakaj beseda „blažena“, žegnana, pomeni prvič: „blagoslovljena si med ženami“. In to je tudi Marija sama hvaležno spoznala, rekoč: „Velike reči je Vsegamočni nad menoj storil“.

Marijini otroci radi poslušajo, če se jim kaj pripoveduje o prednosti in veličastvu njih nebeške Matere. Zato upam, o kristjan, da bo veselilo tudi tebe, ako ti te besede nekoliko razlagam ter pripovedujem, kako velike reči je Bog storil tvoji nebeški Materi in kako bogato jo je blagoslovil. Po sveti katoliški veri

je takih blagoslovov veliko, naj bodo tukaj le najjimenitniši izmed njih naštet.

Že prvi blagoslov, kot najbolj zgodnje jutro Marijinega življenja, je bil taki, kakoršnega Bog nobenemu drugemu človeku ni dodelil. Obvaroval jo je izvirnega greha. Vsi drugi smo bili, kakor sv. apostelj Pavel piše, v prvem začetku svojega življenja zavoljo izvirnega greha „od natore otroci jeze“. Le Marija sama je bila v prvem trenutku svojega spočetja „brez vsega madeža izvirnega greha“, in zatega voljo že takrat „blagoslovljena, blažena, žegnana med ženami“.

Kakor je bil pa začetek Marijinega življenja lep in čist kakor jasno jutranje nebo, tako je bilo tudi vse njeno življenje; vedno je „brez madeža“ ostala, in ni nikdar tudi z najmanjšo mislijo Boga razžalila. To je drugi blagoslov Božji, ki ga ima Marija pred drugimi odrašenimi ljudmi.

V zahvalni pesmi: „Te Deum laudamus“ („Tebe Boga hvalimo“) so med drugim besede: „Nebo in zemlja je polno tvojega veličastva“.

To ne potrebuje dolgega dokaza. Pogledj, kristjan, po noči čisto jasno nebo, in poštevej

zvezde, izmed katerih manjša je večja kot naša zemlja, in jih je na milijone. Pogledaj po dnevi svetlo solnce, ki od jutra do večera zemljo razsvetljuje in ogreva. Preštevaj, ako moreš, vse travice in cvetlice po dolinah in planinah, in vse drevesa po vertih in gozdistih, in vse živali po suhem in v morji; vse to je polno Božjega veličastva.

Pa glej, o kristjan! edina stvar je, ki je sama v stvarjenji bolj polna Božjega veličastva, kakor sta nebo in zemlja z vsem, kar je na njima. Ta stvar je ona, kateri je angelj rekel: „Ti si milosti polna“. — Kaj je milost, gnada? Neka svetnica, ki je enkrat videla dušo v stanu posvečujoče gnade Božje, je rekla, da je to tako velika lepota, da je vsa lepota tega sveta proti nji, kakor senca proti luči.

Marija ni bila le samo v posvečujoči gnadi Božji, kakor kak drug človek, temuč je bila tako bogata z vsimi milostmi, kakor noben svetnik; bila je „gnade polna“. To je tretji blagoslov.

Pa vse te milosti so bile tako rekoč korenina, ktera je imela rasti, sad zastaviti in zoriti. Sad gnade so kerščanske lepe čednosti. Sama

gnada pa še ne prinese sadú lepe čednosti, ako človek s svojo voljo gnadi ne pomaga in ž njo ne dela. Lepa čednost je tedaj sad gnade in človeške delavne volje.

Zato je napačno govorjenje, ako ljudje včasih pravijo: Mati Božja je zamogla lahko poterpežljiva in deviška in pokorna in pobožna in ljubeznjiva biti: saj je bila polna milost, gnad, in ni mogla drugačna biti. Tako govorjenje je napačno in neresnično. Sama milost ali gnada bi Marije Device ne bila bogate na čednostih naredila; ona si je z vso resnobo morala prizadevati, da si je bogastvo čednosti pridobivala. Tako je Marija sama sv. Elizabeti, svoji zvesti služabnici, enega dne rekla:

„Ti misliš, ljuba moja hči, da sem jaz sleherno milost ali gnado brez prizadevanja zadobila; to pa ni tako: marveč ti rečem, da nobene milosti, nobenega darú in nobene čednosti nisem od Boga brez velike prizadéve, ne brez vedne molitve in gorečih željá, ne brez serčne pobožnosti in ne brez obilnih solz in ne brez velike skerbi zadobila, ker sem v mislih, besedah in djanji, kakor sem najbolj vedela in znala, si prizadevala njemu dopasti. Le tisto

gnado izvzamem, s katero sem bila že pred rojstvom posvečena ter brez madeža izvirnega greha spočeta“. In presveta Devica je pristavila: „Vedi, da se nobena milost brez molitve in terpljenja v dušo ne spusti“.

Tako si je tedaj Marija morala po svoji moči vsako milost (gnado) zaslužiti in s prejetjo milostjo sama delati, da si je čednosti pridobila; in tudi pri njej je ravno tako resnično, kot pri sv. aposteljnu Pavlu, ki pravi: „Ne jaz — namreč sem več delal ko vsak drug apostelj — ampak gnada Božja z menoj“. (I. Kor. 15, 10.)

To življenje Božje Matere, tako bogato s čednostmi, kakor je velik travnik spomladi bogat z vsakoverstnimi cveticami — to je četerti blagoslov Božji nad Marijo.

Dalje je bila Marija prav preobilno blagoslovljena v križih in terpljenji. In to je bil peti blagoslov Božji nad Marijo. Pa skoraj si bo marsikdo pri tem mislil: „no pred takim blagoslovom naj me Bog obvaruje!“ Zakaj mnogi kristjani tega ne morejo umeti, da bi v boleznih, v revščini, v preganjanju in v drugih britkosti zamoglo kaj dobrega biti. Vendar

je to resnično: terpljenje je bilo za Mater Božjo bogat blagoslov Božji. Mislimo le na Jezusovo britko terpljenje in smert. Koliko blagoslova je izhajalo iz tega za Jezusa samega in za nas! Jezusova človeška natura je bila zaradi tega k nezapopadljivi časti povzdignjena v nebesih, in nam izhaja iz Jezusovega terpljenja dobrota odrešenja. In ravno to velja tudi od Marijinega terpljenja: kolikor več je z Jezusom terpela, toliko večje je bilo njeno veselje o njegovem vstajenji in je zdaj v nebesih.

In ravno to nezmerno veselje je daljni in šesti blagoslov Božji nad Marijo. Najpervo ternje, potem vertnice; poprej vojska, potlej slavna zmaga, eno po meri družega.

Prečista Devica Marija je pa tudi še na večer svojega življenja najbogatejši Božji blagoslov prejela, in to je sedmi Božji blagoslov nad Marijo. Ona je morala in hotla tudi umreti, da je bila tudi v tej reči podobna svojemu božjemu Sinu. Ali njena smert je bila, brez najmanjše britkosti in tudi od nje velja, kar je bilo od njenega Sina rečeno: „Njegov grob bo častitljiv“. Bog živega tabernakelja svojega edinorojenega Sina, t. j. Marijinega

telesa, ni trohljivosti prepustil; on je Marijo z dušo in s telesom v nebesa vzel. Kar bodo drugi svetniki še le na dan poslednje sodbe z lastnimi ušesi slišali, to je Marija že tri dni po svoji smerti slišala, namreč presladke besede Božjega Sodnika: „Pridi, blagodarjena mojega Očeta, in prejmi kraljestvo, ktero ti je pripravljeno od začetka sveta!“ Zares, večne nebesa za dušo in telo že tri dni po smerti, to je zopet neskončno bogat in večen blagoslov Božji nad Marijo. Če pa Kristus že kozarec vode, ki se žejnemu v njegovem imenu podá, hoče večno poplačati; kaj meniš, o kristjan! kakšno plačilo bo pač za to, da mu je Marija sama v njegovih mladih letih dan za dnevom jesti in piti in stanovanje in obleko dajala, in mu prav do smerti na terdi postelji svetega križa materno na strani stala, in ž njim vred toliko terpela, kot nikdar nobena druga mati za svojega otroka ne?

In potem je Kristus Gospod svojim aposteljnem obljubil sedeže, na ktere jih bo posadil in s kterih bodo sodili dvanajstere rodove Izraelovih otrok. Sicer je apostelj Kristusov gotovo nekaj velicega, častitljivega in svetega;

on je nosil Ime Gospodovo pred kralje in cesarje in neverske narode. Pa Marija ni le nauka in spoznanja in Imena Gospodovega, temuč ona je vsemu svetu Odrešenika samega prinesla.

Zato ima ona tudi najviši sedež v nebesih; mati je Kralja nebes in zemlje, in zato je tudi Kraljica aposteljnov in Kraljica vseh svetnikov. To najvišje gospostvo Marijino nad vsemi angeli in svetniki je kraljeva krona in kraljevi sedež Marije Device v nebesih; in to je osmi blagoslov, kterega Bog nobeni drugi stvari ni podelil.

To so zgoli poglavitna in velika dela Božje za Marijo; v njih se kaže Marijina materna slava. Ena poslavitev je večja in veličastniša memo druge. Zato je osemkrat resnično: „Ti si blažena med ženami.“

Zakaj pa je vendar Bog tako velike reči nad Marijo storil in jo s toliko slavo počastil? Ravno zato, ker je Bog pravičen, je tako velike reči nad Marijo storil. Sin Božji je hotel človek postati in človeško mater imeti; toraj je bil po pravici sam sebi in svojemu božanstvu in svoji svetosti dolžan, sebi vredno mater imeti. In tako je tudi storil. On je Marijo

Devico obdaroval z najbogatejšim kinčem svoje ljubezni in vsegamogočnosti, in iz nje živ temelj, poln veličastva sozidal in olepšal, da je njeno telo in njeno dušo sebi vredno prebivališče pripravil.

In tako je bila zraven milosti ravno pravičnost Božja, ktera je Marijo tako bogato blagoslovila; zavoljo sebe samega jo je Bog moral tako veličastno narediti, da je bila vredna biti mati Sina Božjega, mati tistega, v katerem so blagoslovljeni vsi narodi na zemlji. Zatorej največji, najlepši, najpopolniji in najbogatejši blagoslov Božji za Marijo je bil njen Sin, Sin Božji, Jezus Kristus! Le po njem gotovo se je pri Mariji vresničilo: „Blažena (žegnana) si med (vsemi) ženami“, blažena, kot nobena druga, ker je le ena sama Mati Božja. Ves drug blagoslov je bil njej le zavoljo tega edinega blagoslova podeljen, kakor je ves kinč v cerkvi in vse zlato na cerkvenih posodah samo zavoljo presvetega rešnjega Telesa, ki je na altariji pričujoče.

Pa tudi zavoljo nas ljudi je bila Marija Devica tako mnogotero od Boga blagoslovljena,

da bi od obilnosti njenega blagoslova tudi mi prejekali. Zavoljo tega, ker je tolikrat „blažena med vsemi ženami“, je postala tudi tako mogočna naša srednjica, besednica in pomočnica pred Bogom, in zato je njena prošnja tako mogočna pri Bogu. In zatega voljo imejmo tudi mi vselej detinsko in nepremakljivo zaupanje na njeno materno priprošnjo in pomoč pri Bogu. Polni zaupanja toraj tudi zdaj recimo:

O Marija! Ti si res blažena med vsemi ženami, ker je Bog tebe s tolikimi milostmi blagoslovil, kot nobene druge stvari ne, da je tvojo dušo in telo vredno prebivališče svojemu Božjemu Sinu pripravil, in da bodeš naša srednjica in pomočnica pri Bogu. O usliši toraj naše pohlevne prošnje, ki jih položimo pred sedež tvoje milosti: pridi na pomoč siromakom, podpiraj maloserčne, tolaži jokajoče, prosi za ljudstvo, naj občutijo tvojo mogočno pomoč vsi, kateri koli se k tebi zatečejo in pri tebi pomoči iščejo! Amen.

11. dan.

Materna slava II.

„Ti si žegnana med ženami“. Té besede ne pomenijo samo tega, da je Marija med vsemi ženami najbolj blagoslovljena ter z največimi milostmi in prednostmi od Boga obdarovana; ampak te besede hočejo tudi reči: „Ti si najbolj hvaljena, slavljena, poveličana med ženami“.

Marija sama je od sebe prerokovala, da jo bodo srečno imenovali vsi narodi. Kolikorkrat toraj rečeš: „Ti si žegnana, tolikrat pomagaš, da se Marijina beseda resnična kaže in njeno prerokovanje spolnuje. Tudi se ti ni treba bati, da bi v tej slavi Božje Matere kaj presilil. Saj ji ne moreš nikoli tako visoke slave in hvale dati, kakor jo je Bog sam njej podelil. In ali veš, o kristjan, ktera je ta najviša slava za Marijo?

Najviša slava za Marijo je njeno Božje Dete, ki je tudi njen najbogatejši blagoslov. Hvali, poveličuj toraj Marijo, kolikor moreš, in kolikor veš in znaš; stori ves svet katolišk in stori, da jo hvalijo vsi jeziki; naj bo v njeno

slavo darovano vse zlato in srebro, in vse petje in vsa godba in slikarija, vse to je vendar le malenkost proti tisti slavi, h kateri jo je Bog sam v svojem Sinu povzdignil.

Zatega voljo si le prizadevaj, ljubi kristjan! kolikor moreš, Marijo hvaliti, in bodi derzen in serčen v slavi in hvali vélike Božje Matere. Hvali jo z jezikom, reci ji, kakor angelj Gabriel in teta Elizabeta: „Blažena si med ženami!“

Hvali Marijo z očmi. Poglej večkrat z velikim spoštovanjem in ljubeznijo proti njeni podobi. Tudi ljubeznjivo prijazen pogled od dobrega otroka razveseljuje in časti pozemeljsko mater; taki pogled tudi gotovo časti Božjo Mater.

Hvali Marijo z glavo; nikar se ne sramuj, ako greš memo Marijine podobe, spoštljivo se odkriti. Saj še delavci dandanašnji eden drugega pozdravljajo. Pa nekteri mislijo, da bi bilo zanje sramotno, na očitnem kraji Marijo pozdraviti; toda morali bi se velikoveč tega sramovati, da so tako neolikani in nehvaležni, da gredó brez pozdravljenja memo tiste, katero je sam Bog zavoljo njih zapovedal po vélikem

angelji pozdraviti. In véliki angelji, ali pa še celo kaj več taki ljudje vendar še niso.

Hvali, o kristjan! poslednjič Marijo z vsim svojim življenjem, in ravno to je še najimenitniše. Tvoje življenje mora Marijinemu življenju podobno biti. Ali pa hočeš vedeti, kakšno je bilo Marijino življenje, in kako jo moraš posnemati; misli le na lavretanske litanije, tam je Marija zvesto naslikana in nam pred oči postavljena. Ona je Mati prečista, Mati brez madeža, Mati ljubeznjiva; Devica je vsih devic, Devica modra, Devica verna, podoba pravice, posoda vse svetosti itd. Takošno je bilo življenje Marije Device, in tako mora biti tudi tvoje, kolikor je mogoče. Prizadevati se moraš jo posnemati, se po njej ravnati, da ji boš vsaj po nekoliko po svoji moči podoben. In ne rečem zastonj, da se moraš za to prizadevati.

Zakaj posnemanje s prelepimi čednostmi bogatega življenja Božje Matere ni pobožnost, ki jo po lastni volji zamoreš danes pričeti in jutri opustiti; ona je velikoveč tako ojstra kerščanska dolžnost, da brez nje še celo kristjan ne moreš biti. Ali pa mar meniš, da zamoreš

še učenec Kristusov biti, če je tvoje življenje ravno v nasprotji z Marijinim življenjem, če z bližnjim živiš v jezi in sovraštvu, če si nepoterpežljiv v terpljenji in zoper Boga goderanjaš, če ti za stanovsko čistost ni nič mar, če si nezvest v svojem življenji proti Bogu in ljudem, in če ti ni skerb za resnično poboljšanje življenja? Sv. apostelj Pavel pravi, da vsi, ki hočejo kdaj v nebesih biti, morajo Kristusu podobni biti; in že préd je Kristus sam rekel: „Kdor ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec.“ Tedaj je to verska resnica, da moramo v svojem življenji in vedenji Kristusu podobni biti. Najbolj zvesta podoba Kristusova je pa Marija; če si toraj, o kristjan, podoben Mariji, si podoben tudi njenemu Božjemu Sinu; ako pa njej nisi podoben, tudi njenemu Božjemu Sinu nisi podoben. Zato rečem sebi in tebi: Tvoje življenje mora življenju Božje Matere podobno biti.

Otroci so dostikrat svoji materi tako po zunanjem, po obličji, kakor po znotranjem, po duhu, podobni. Pomisli, o kristjan, ali si tudi ti v življenji, v mišljenji in željah, v djanji in nehanji svoji nebeški Materi Mariji kaj podoben?

Da pa to ložej spoznaš, primerjaj se danes le v eni reči z Marijo Božjo Materjo, namreč z Marijo v tempeljnu, ko je svojega božjega Sina pred Gospoda postavila in dve gerlici darovala. To je bilo po zunanjem; pa poglej Božji Materi tudi v serce!

Marija je pač dobro vedela, koliko strašnega in žalostnega so preroki njemu napovedovali; dobro je vedela, da bo Bog od nje njeno Dete tirjal v dar za grehe ljudi, in verh vsega tega ji je še zadnji prerok, pobožni starček Simeon, rekel, da bo morala zavoljo te daritve toliko britkost preterpeti, kakor da bi se ji meč v serce zabodel. Vse to je dobro vedela Marija. Pa pri vsem tem ji je serce tudi zdaj reklo: „Dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi“. Dala je vse svoje in edino, dala svoje najljubše, dala svoje preljubo Dete, Jezusa Kristusa, v voljo Božjo. Kaj pa, da ji je kervavelo serce znotraj iz tisočerih rán pri misli na to daritev; pa vedela je, Gospod jo tirja, in dekla jo mora dati. In tako je prinesla ta dar, če tudi ponižana in poterta od serčne bolečine in kakor vtopljena v morje prihodnje žalosti in britkosti.

Zdaj, o kristjan, pomisli in poprašaj svojo vest: ali si ljubi Božji Materi v tej reči kaj podoben?

Tudi od tebe Bog tirja dan za dnevom daritve, včasih velike, in med temi tako velike daritve, da se ti dozdeva, kakor da bi imel tudi tvojo dušo meč presuniti. Le na nekatere take daritve naj opomnim.

Precej prva in največa zapoved Božja tirja tudi od tebe prvo in največo daritev: tvoje serce. Glej, nobene stvari na svetu, tudi ne očeta ne matere, tudi ne najljubšega človeka, ne svojega otroka, ne denarja, in ne premoženja ne smeš tako ljubiti, kot svojega Boga. Boga moraš čez vse ljubiti, bolj kot vse drugo na svetu, zato mu tudi s celim sercem služiti. Če si pa morebiti v sovraštvu do bližnjega, ali imaš na vesti tatvino, nezvestobo v zakonu, obrekovanje, nevredno spoved itd., ali če si se zoper sveto čistost pregrešil v mislih, željah, v besedah, djanji: o poglej, po tem takem si Bogu serce ukradel, in si ga kaki stvari podaril. Saj to je ravno velik greh, da ljubezen svojega serca od Boga proč h kaki stvari oberneš. — In, glej! ravno to stvar moraš

zavoljo Boga zapustiti, ti moraš svoje serce odtergati od nje, zakaj Boga moraš ljubiti čez vse“.

Na mnogih Marijinih božjih potih, kakor tudi drugod pri Marijinih podobah, se med drugimi darovi, ki jih verniki Mariji v čast prinašajo, najbolj pogostoma nahajajo serčki, zlati sreberni ali voščeni serčki. Če človek to opazuje, si lahko to-le misli: naj bi bilo pač to resnično, vsi darovalci serčkov naj bi tudi svoje lastno serce, svojo ljubezen Materi Božji darovali in za vselej zaobljubili! Naj bi svojega serca, ki so ga Mariji darovali, ji nikdar več zopet ne odtegnili! Potem bi bili vsi le-ti kdaj pri svoji ljubi Materi v njenem maternem domu v nebesih.

Zlati, sreberni ali voščeni serček ni zadosti; svoje lastno serce moraš Mariji darovati; to mora kot svetlo-belo serce čisto biti, in mora kot zlato žareti od svete ljubezni do Boga in do bližnjega. Če je tako s teboj, prineseš šmarnični Materi Božji najljubši dar.

Tedaj kakošna je zdaj s teboj, o kristjan? — Mogoče, da zdaj s svetim Petrom zagotavljaš, da bi rajše šel v smert z Gospodom, kakor da bi njega zatajil; pa o prvi priliki

vendar le globoko padeš. Ali najhujše je še to, če ti potem prostovoljno ostaneš v blatu pregrehe cele tedne, mesece ali morebiti še leta! Če si nesrečno padel v greh, precej vstani, in očisti svoje umazano serce v presveti kervi Jezusa Kristusa v spovednici. Stori to zlasti zdaj ta šmarnični mesec. Če se pred smertjo ne zgodi, boš gotovo pogubljen. In kako lahko te smert prehití; zatoraj nikar ne odlašaj do velike noči, ali celo še dalje, ampak precej o teh Šmarnicah opravi dobro spoved. Očisti si dušo pri odkritoserčni, ponižni in skesani spovedi, da zamoreš saj nekoliko podoben biti svoji Božji Materi Mariji; zakaj duša, ki je v smertnem grehu, je podobna stari peklenški kači. Vprašaj zdaj svojo vest, komu si v tem trenutku bolj podoben, ali Božji Materi Mariji, ali peklenški kači?

Otroci so podobni svoji materi. Tako, ljubi kristjan, naj bo tudi pri tebi. Iz tvojega čistega, pohlevnega očesa naj Marija gleda; iz tvojih čistih, pobožnih in ljubeznjivih ust naj Marija govori; iz tvojega gorečega serca naj Marija moli; iz tvoje duše naj Marija Boga in bližnjega ljubi, to je: z vsem svojim djanjem

kaži, da Marijo posnemaš in hvališ. In potem ne bodo le tvoje besede, temuč vse tvoje djanja in življenje bo od Marije pripovedovalo in molilo: „Blažena si med ženami!“

O Marija! Ti sama si prerokovala, da te bodo srečno imenovali vsi narodi. In kako natanko se je to tvoje prerokovanje spolnovalo in se še spolnuje! Ni ga nobenega stoletja, kar cerkev stoji, ktero bi bilo od tvoje hvale molčalo. Ni ga ljudstva, ktero bi ne bilo tebi najlepših spominkov tvojega češčenja postavilo; ni ga svetnika, kateri bi te ne bil častil in preslavljal: o stori tudi nas vredne tebe hvaliti, saj si ti krona nebeškega Jeruzalema, lepota vsega človeštva, blažena med vsemi ženami. Amen.

12. dan.

Materni dar I.

Ravno da je bil véliki angelj Gabriel Marijo zapustil, berž ko je bila skrivnost včlovečenja

Sina Božjega v prečisti Devici Mariji dopolnjena, se je po besedah sv. evangelija Marija napravila na pot in je šla jaderno čez goré, v mesto na Judovem. Stopila je v hišo Caharijevo, in je pozdravila Elizabeto . . . In Elizabeta je bila napolnjena s sv. Duhom (t. j. je v tem trenutku spoznala, da je Marija postala Mati prihodnjega Odrešenika) in je zaklicala z velikim glasom (in rekla ponovivši zadnje besede angeljeve): „Blažena si ti med ženami“, in pristavila je po navdihnjenji sv. Duha še te besede: „In blažen je sad tvojega telesa!“ O koliko je v teh malo besedah zapopadenega! Da bomo pa te besede: „In blažen je sad tvojega telesa“ — nekoliko bolj razumeli, se spominjajmo poprej naše prve matere Eve.

Znano ti je, kristjan, že iz kerščanskega nauka iz otročjih let, kako se je zgodilo, da so naši prvi stariši prelepi raj za-se in za nas vse zapravili in zgubili. Eva je prepovedanega sadú vzela, sama jedla, in tudi Adamu dala, in tudi on ga je vzel, jedel in s tem prelomljenjem zapovedi grešil, in tako res sebe in naslednji človeški rod z grehom omadežal, gnade Božje oropal, v revščino in mnogotere

nesreče in nadloge pahnil. — O to je bil pač strupen sad, zloben materni dar, ki ga je Eva Adamu in v njem vsemu človeškemu rodu dala!

Nasproti temu pa nam je Marija rodila Jezusa, Zveličarja sveta, ter nam je tako svoj lastni „blaženi sad svojega telesa“ v dušni živež in življenje podarila. Jezus pa je bil Mariji sami neskončno ljubši in dražji, kot vsi drugi darovi in kot njeno lastno življenje: ta dar je nam, za nas darovala; tedaj nam je Marija najbogatejši, najslajši in najdraži „materni dar“ na svet prinesla in darovala.

Pravi kristjan vse to dobro vé, in si misli: „kolikor dražji je materni dar, toliko ljubša je Mati sama. Če Marija že zavoljo svoje visoke materine časti in zavoljo obilnega blagoslova in milosti, s katerimi jo je Bog pred vsemi stvarmi tako obdaroval, zasluži večje spoštovanje in večje čiščenje, kakor vsaka druga stvar, človek ali angelj, smo ji dolžni polno ljubezen in najtoplejšo zahvalo svojega serca za preblagi, preimenitni dar, ktereга nam je s svojim Božjim Sinom podelila. Zares! ko bi mi prav premislili in razumeli, kaj smo vse po Kristusu postali, in kaj bi mi bili brez njega,

moralo bi to v nas tako moč razodevati, kakor olje v ogenj vlito, to je, morala bi se nam serca vneti in plamteti od ognja ljubezni do Jezusa in Marije v priserčni hvaležnosti.

Premišljujmo toraj zdaj, zakaj tolikrat od Jezusa Kristusa rečemo, da je on „blaženi“, t. j. visoko hvaljeni in češčeni, „sad“ iz deviškega cveta, iz prečiste Device Marije?

Na véliki praznik presvetega rešnjega Telesa se moli ali poje v duhovnih cerkvenih opravilih krasna latinska pesem, ki se tako začne: „Verbum supernum“ itd., t. j. „Visoka Beseda“. — V tej pesmi stoji kitica iz štirih verstic, ki so med najlepšimi in najpomenljivišimi, kar jih je bilo kdaj od kakega človeka zloženih. Glasé se po latinsko tako-le:

„Se nascens dedit socium,
Convlescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in praemium“.

Vsa misel teh verstic po slovensko pomenja: „Kristus se nam je vsega popolnoma podal in daroval“, in sicer:

„Je v rojstvu naš tovarš postal,
V zadnji večerji v jed se dal,

Se v smerti je za nas dar'val,
Da kralj bi nas kdaj plačeval.“

V tem je zapopaden najbogatejši čveterni blagoslov, ki ga nam je Kristus prinesel. Premišljujmo ga zaporedoma, in sicer danes samo prvo verstico:

„Je v rojstvu naš tovarš postal.“

Na svetu je pač veliko strašnih in hudih nesreč in nadlog zavoljo kuge in lakote, in potresov, ognjev in povodenj. Pa najstrašnejše in najhudobniše je to, kar človek s človekom dela. Pred malo leti je popisoval nek misijonar*) iz velike vroče Afrike, dežele zamorcev, kako se tam med črnimi divjaki še zdaj godí. V poprejšnjih časih so tam Amerikancem v sužnost kot živino prodajali uboge ljudi, kateri so bili v mnogih medsebojnih vojskah divjih narodov vjeti. Zdaj je sicer ta ostudna človeška kupčija nekoliko odpravljena. Pa v vojskah se jih vedno še veliko vjame. Ker tedaj divjaški kralji černih v vojski vjetih ubogih za denar prodati ne morejo, kaj zdaj ž njimi počenjajo? Oh, grozovito in prav vnebovpijoče je, kar misijonar od tega pripoveduje. On pravi:

*) „Sendbote des Herzens Jesu.“ II. Band, S. 250.

„Divjaški zamorski kralji prodajajo en del vjetih turškim kupčevalcem, kateri v sredo Afrike zahajajo; druge pa, to je, na stotine mož, žen in mladih ljudi obračajo v človeške daritve, ker jih svojim malikom v čast terpinčijo in koljejo. Vsako leto se veliko takih strašnih daritev zgodi. Doprinašajo se po prav grozovitem načinu. Ubogi sužnji so v verbovih jerbasih zaperti. Okoli malikovavskega tempeljna so drevesa; na nje obešajo uboge vjete, z nogami navzgor, z glavo navzdol, in tako ostanejo strašno pekočemu solncu tako dolgo izpostavljeni, da poslednjič od bolečin, lakote in žeje dušo izdihnejo. Tudi njih trupla pustijo še viseti, dokler v kosce ne razpadejo, ali pa da jih roparske ptice požrejo.“

„Druge nesrečne mečejo požrešnim krokodilom, s katerimi so reke napolnjene. Na druge spustijo velike železne obtežila pasti, da jih zmlinčijo. Zopet druge pahnejo z višave doli, kjer kralj mogočno sedi, spodej pa čaka divje ljudstvo z morilnim orožjem, da doli pahnenim glave poseka in kakor v slavnem obhodu okoli nosi. Vse to se godi v čast malikom, češ, da s tem bodo njih jezo potolažili in se zoper njih maščevanje zavarovali.“

„Kakšni bogovi so pa le-ti maliki? — Gerde, ostudne kače in laznine, ktere v temeljnih iz bambusovega tersja z vsem mogočim čestitanjem pasejo; ali pa so le-ti maliki neotesane in nespodobne podobe iz lesenih čokov, iz kamna ali iz ilovice in persti. Takim ostudnostim na čast se tedaj sleherno leto v dar pokončá na tisoče mož, žen in otrok, ki so bili v vojskah vjeti.“

„Če se pa nič ljudi v vojski ne vjame, ukaže kralj perve bližnje hiše z možmi, ženami in otroci po svojih vojaki napasti, jih poloviti in potem v čast malikov, t. j. hudobnih duhov, poklati. „Na ta način“, pravi misijonar, „smo imeli v teku zadnjega leta v naših kerščanskih občinah 1500 zgubljenih ljudi obžalovati.“

„Včasih se tudi zgodi, da kaka kraljeva prederznost število takih grozovitih umorov strašno pomnoži. Tako je prišlo nekđaj Abo-mejskemu kralju na misel po človeški kervi v čolnu se voziti, da bi s tem svoje veličastvo in moč razkazoval. V ta namen je ukazal najmanj tri metre široko in primerno globoko jamo po svojih sužnjih in vjetih ljudéh izkopati, potem toliko nesrečnih ljudi poklati, kolikor jih

je bilo treba, da se je vsa jama s človeško kervjo napolnila. Na to je ukazal svoj čolnič v grozovito s kervjo napolnjeno jamo potegniti, v tem, ko je iz poklanih trupel še kri tekla. Zdaj je kralj stopil v čolnič, in zavpil: „Jaz sem najmogočniji kralj na zemlji“, in je pomakal veslo v človeško kri in dalje vpil: „zakaj jaz se ne vozim v čolnu po vodi, kot evropejski kralji, ampak na kervavih valovih!“

Res je, da tudi pri nas v Evropi se vsako leto in tudi vsak dan veliko hudega zgodi; vendar tako ostudnega in strašnega, kakor se pri divjih zamorcih godi, se pri nas nikoli ne na najde. — Zakaj pa ne? Zakaj se nam zdaj pri nas ni treba takega bati?

Takrat, ko je Kristus rojen bil iz Marije Device, in je „on o rojstvu naš tovarš postal“, takrat so angelji veselo prepevali pesem mirú, rekoč: „Mir ljudém na zemlji, ki so dobre volje“. Odkar je Kristus kot večna luč in resnica na svet prišel, in ljudi z besedo in z lepim zgledom, z oblubo večnega plačila in z zažuganjem večnih kazni, z gnadami in usmiljenjem napeljeval, da se naj ljubijo med seboj, kakor jih je on ljubil; potem je boljše,

bolj mirno, bolj človeško, olikano postalo povsod, kjerkoli so sveto vero sprejeli, in kjer spoznavajo Kristusa kot svojega tovarša, vodnika in Kralja svojih duš. Sicer se je pa tudi že v novejših časih tako pri celih narodih, kakor pri posameznih ljudéh pokazalo, kam ljudje zabredejo, kako divjajo taki, ki Kristusa in njegovo sv. vero zapustijo. To se je videlo pri najbolj izobraženem ljudstvu, pri Francozih, proti koncu 18. stoletja v Parizu, in zopet leta 1870. Tako se prevzetnim in oslepljenim glavam od časa do časa še vedno spoznavati daje, kaj bi bilo človeštvo sploh in kam bi prišlo, ako Kristusa noče več imeti si za tovarša na poti tega življenja, ako sebi in drugim luč sv. vere upihne.

Zdaj pa povej, kristjan, kdo nam je to luč sv. vere prinesel? — Ali ni bila Marija? Ona ima svoje Božje Dete v rokah, in ga pred vsem svetom nosi kot svetlo luč v pravo izobraževanje in razsvetljevanje tistih, ki sedé v temoti zmót, v nevednosti in v sredi smertne sence, kakor je stari Simeon nekdam v tempeljni prerokoval. Misli si, kristjan, da bi se ti v popolnoma temni noči, v zimskem času, v divjem

gojzdu na poti domu gredé zgubil; ne veš se kam oberniti in zraven si še v nevarnosti, da utegneš v hudem mrazu zmerzniti. Pa kar na enkrat se ti od daleč zablíšči luč, ki ti čedalje bližej prihaja; poslednjič stoji dekla tvojega očeta z lučjo pred teboj; poslal jo je, da ti v tvoje rešenje luč prinese. O kaj ne, komaj bi ti zadosti besedi najdel, da bi se mogel za toliko skerb očetu dostojno zahvaliti. Pa tudi očetovi dekli bi enekrati rekel: „Bog ti stokrat poverni, da si mi rešilno luč prinesla!“ Zdaj pa pomisli, da je dekla Gospodova, Marija, pri tebi najbolj toplo in priserčno zahvalo zaslužila, ker ti je večno luč, Jezusa Kristusa na temni in razdivjani svet prinesla.

Zato se Mariji tudi prav priserčno zahvaluj. Ako ne storiš tega pri vsaki češčenamariji, stori to vendar večkrat; misli namreč na uboge neverne zamorce v vroči Afriki, in misli si: ako se meni kaj tacega od mojih sosednjih ljudi ne prigodi, se imam zahvaliti Kristusu, „blaženemu sadu“ Marije, presvete Božje porodnice. Tako boš gotovo vsikdar s pobožnim srcem proti Mariji izrekel besede tete Elizabete: „Blažen je sad tvojega telesa!“ To bo

lepa zahvala in poljubljnej roke Matere Gospodove za luč, ki vsakega človeka, ki na svet pride, in tudi tebe razsvetljuje.

O Marija! ki si svetu prinesla pravo luč, Jezusa Kristusa, ktera luč razsvetljuje slehernega človeka, ki na ta svet pride, in ki nas je rešila iz temote zmot in nevednosti in smertne sence, v kateri še zdaj toliko nevernikov zdihuje: o sprosi nam milost in pomoč, da pri luči svete vere, ki nam jo je Kristus prižgal, zvesto hodimo, in kdaj srečno pridemo v kraljestvo izvoljenih, kjer nam bo večna luč svetila! Amen.

13. dan.

Materni dar II.

Druga verstica v kitici prelepe poprej imenovane pesmi na praznik presvetega rešnjega Telesa se glasi:

„V zadnji večerji v jed se dal.“

Tudi te besede nam kažejo, kako „blažen sad“ Marijinega najčistejšega telesa je Jezus

Kristus, in kako prečudno velik „materni dar“ je Marija v svojem Božjem Detetu vsemu človeškemu rodu podelila, česar se hočemo zdaj prepričati.

Le mertev kamen ne potrebuje nobene jedi; on ostane, kar je, in ne more rasti in se ne množiti. Sicer pa morajo vse bitja in vstvarjene reči na zemlji jed in pijačo dobivati. Zelena travica, ki pri studencu raste in mogočni hrast v velikem gojzdu, červiček na zemlji in velikanski slon, malo dete na maternem naročji in častitljivi starček, in to do svoje poslednje ure: kar hoče rasti ali živeti, mora jesti in piti; in kolikor bolj imenitna je kaka stvar, toliko bolj imenitna mora tudi njena jed in pijača biti.

In zdaj glej, o človek, najimenitniša izmed vseh pozemeljskih stvari je tvoja duša, ki je vstvarjena po Božji podobi, in najimenitniše in najdražje v tvoji duši je to, ako si v posvečujoči gnadi Božji, potem zamoreš Bogu reči, kakor sv. Pavel pravi: „Abba!“ t. j. „ljubi Oče!“ Potem zamoreš tudi Boga ljubiti tako, kakor ljubi dober sin svojega očeta. Od té ljubezni govori sv. apostelj Pavel, rekoč: „Ko

bi pa ljubezni ne imel, nisem nič“. In res! brez gorkote, ki iz ljubezni do Boga izvira, bi moralo vse dušno življenje omerzniti, hirati in odmreti.

Da pa more ta dušna, nebeška gorkota goreti v tvojem sercu, moraš ti, ljubi božji otrok, jesti in piti, in ti moraš krepko jed in pijačo imeti; sicer boš brez moči, in moraš dušne lakote in žeje umreti za čas in za brezkončno večnost.

To je Bog Oče dobro vedel, ko te je pri svetem kerstu sprejel za svojega otroka in ti je po svetem Duhu vdihnil pravo duhovno življenje. Zato ti je pravi kruh življenja z nebes na zemljo poslal, to je, Jezusa Kristusa samega, svojega ljubega Sina, ki se je tvoji duši v živež zapustil, kakor je sam zaterjeval, rekoč: „Jaz sem živi kruh, ki sem z nebes prišel. Ako kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj, in kruh, kterega bom jaz dal, je moje meso za življenje svetá;“ in zopet: „Brez mene ne morete nič (dobrega) storiti.“

Hočeš toraj, kristjan, večno živeti, hočeš v lepih kerščanskih čednostih rasti in v dobrih delih bogateti in za nebesa dozoreti, moraš pri

svetem obhajilu vživati Jezusovo presveto Telo in njegovo presveto Kri. Zakaj Jezus sam pravi: „Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove kervi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

Pa tudi za ta svet in to življenje ti pri- nese, o kristjan, ta kraljeva Gospodova večerja najbogatejši blagoslov. Kar nobena dobra volja sama od sebe in nobena še tako skerbna iz- reja in nobena pridiga in nobena molitev ne premore, to zamoreš dobivati v vživanji presv. rešnjega Telesa, da namreč zvesto in serčno dopolnuješ dolžnosti svojega stanú do Boga, do sebe in do bližnjega, da pravi dušni mir in veselje serca vživaš in s svojim bližnjim v ljubezni živiš. Zakaj, če Jezusa pri sv. obhajilu večkrat in vredno prejemaš, se bo dopolnilo nad teboj, kar je Jezus obljubil: „Kdor mene jé, bo živel zavoljo mene“, in kar sv. apost. Pavel govori: „Jaz živim, pa ne jaz, Kristus živi v meni“. Po tem boš Kristusu podoben postal. In kakor se v čistem jezeru zlato solnce in svetle zvezde vpodobujejo, tako se bo po

vrednem sv. obhajilu v tvoji duši Kristusova duša lesketala; ti boš imel veselje le nad tem, nad čimur ima Kristus veselje, in boš delal to, k čimur te bo on napeljeval. In kakor ogenj železo razgreva in razbeli, da je vse žareče, tako bo Kristus po sv. obhajilu tudi tvojo dušo ogreval in z gorečo ljubeznijo napolnoval. Kako merzla je zemlja po zimi! Vse je mertvo, vse pusto in tiho in žalostno. Pa poglej jo, kristjan, o gorki spomladi, kako je vse zeleno in v lepem cvetji, kako veselo prepevajo ptice pod nebom. Od kod toliki spremen? Od gorkega solnea. Kar pa je solnce naši zemlji, to je Jezus človeškemu sercu, ako ga večkrat vredno prejema. On prežene merzloto in mlačnost iz serca, odpušča male grehe in varuje velikih, smertnih grehov; zato so sveti mučeniki, preden so šli v smert za sveto vero, prejemale sveto obhajilo, da jih je v dobrem stanovitne storilo do smerti, in so rajše vse muke prestajali, kakor da bi se bili hotli s kakim grehom od Jezusa ločiti. Glej, o kristjan! kakošno hrano ti je Jezus zapustil, ko je pri zadnji večerji v jed se dal. Obiskuj toraj rad sv. rešnjo Telo v cerkvi, prejemaj ga pri sv. Obhajilu pogosto.

V Marijinem Celji stoji nad tabernakeljnomo v vélikem altarji velika sreberna kroglja; ona predstavlja našo zemljo in vrezani so na nji zemljovidi. Na krogli so napravljene vratica, ki se dajo odpreti. V prejšnjih časih je bila ta kroglja namesto tabernakeljna, da se je v njej hranilo presv. rešnje Telo, posebno svete hostije za obhajanje.

Kakor je bil nekdam Jezus v presvetem rešnjem Telesu središče, jedro ali tako rekoč serce te sreberne kroglje: tako naj bode Jezus v presvetem rešnjem Telesu še zdaj središče, jedro, serce vsega sveta! Oh, da bi se pač to vresničilo! Ko bi vsak človek, vsaka hiša, vsaka družina, vsaka dežela imela Jezusa v presvetem rešnjem Telesu za svoje jedro, svoje središče, svoje serce, kako nebeško življenje bi se povsod razcvetalo v pravi ljubezni do Boga in do bližnjega! Ako se pa tako ne godi, Kristus tega ni kriv, ampak ti, o kristjan, ki od nebeškega kruha nočeš jesti, ali vsaj večkrat in vredno ne. Zato se — Bogu bodi potoženo — le prepogosto spolnuje, kar je Kristus rekel: „Ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi“.

(Jan. 6, 54.) In zopet: „Kakor mladika ne more roditi sadú sama od sebe, ako ne ostane na terti: tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete“. (Jan. 15, 4.)

Jezus v presv. rešnjem Telesu je tedaj pravi nebeški kruh življenja, ki nam daje živež za pravo, srečno, časno in večno življenje.

Pa ta kruh življenja ti dohaja, o kristjan! iz Marijinih rók. On je blaženi sad njenega telesa. Marija je novorojeno Božje Dete položila v jasli, iz katerih živina povživa hrano, v znamenje in v predpodobo, pravi Alfonz Ligvorijan, da bo Jezus v zakramentu presv. rešnjega Telesa postal živež človeškim dušam. Marija je Gospodu Jezusu kot Detetu dajala hrano mleka in kruha; ona ga je oblačila, mu postiljala in ga spat pokladala, in ko je bil pod Marijinimi rokami odrastel, ga je še na žerjavico ljubezni, to je, na križ za nas dala, in tako je postal kot kruh tvoji duši v živež za večno življenje. Ali ne zasluži toraj Marija, da ji v duhu s serčno hvaležnostjo materno roko poljubiš, kolikorkrat ješ od tega nebeškega kruha in piješ iz tega keliha zveličanja? Sveto obhajilo, vživanje „blaženega

Marijinega sadú“ je najžlahtnejši materni dar iz njene roke. Ali se ji ne spodobi za to priserčna zahvala in ljubezen?

Marija je svojemu ljubemu Sinu Jezusu dajala vsak dan jesti in piti. Zato se ji je Jezus tudi prav po detinsko hvaležnega skazoval vse svoje življenje in tudi pozneje do sedanje ure. Kdo more izreči, h koliki časti je svojo ljubo Mater v nebesih povzdignil, s kako veličastno slavo jo je pred vsemi angelji in svetniki ovenčal, in kako se ji samega sebe za vse vekomaj v najslajše veselje vživati daje?

Ravnaj se, o kristjan, po zgledu svojega božjega Učenika in dopadel boš njegovemu božjemu Sercu. Skazuj tudi ti Gospodovi Materi svojo najpriserčnišo zahvalo za „preblaženi Sad njenega telesa“ — za sveto obhajilo.

Pomisli, da je Marija tebi s svojim Sinom pri sv. obhajilu brez vse primére več v jed podala, kakor je ona sama svojemu Sinu nekdam dajala. Če pa Jezus le-té materne darove svoji Materi tako obilno povračuje in se ji za vse to neskončno zahvaljuje, kaj boš pač mogel ti, kristjan, Mariji iz hvaležnosti darovati, da bi bilo zadosti veliko za ta največi in bogatejši

materni dar, za „blaženi sad njenega telesa“, za sveto obhajilo? Ali je mar to preveč, če pridno hodiš k šmarnicam, če vselej ob angeljevem zvonenji angeljsko češčenje, o večerih sv. rožni venec moliš, ali kaj drugega storiš iz hvaležnosti in ljubezni do Marije? Še najbolj pa se boš Mariji za ta njen materni dar hvaležnega skazoval, ako večkrat s skerbno pripravo in vredno pristopiš k sv. obhajilu; zakaj večkratno in vredno sv. obhajilo je eden izmed najimenitnejših ka ž i p o t o v na Marijin materni dom, v nebesa. Da bi pa milost vrednega sv. obhajila dosegli, prosimo Marijo, rekoč:

S tvojo pomočjo naj pristopimo k tvojemu Božjemu Sinu, o preblažena Devica Marija, ki si milost našla in nam življenje rodila, o Mati našega Zveličarja! In po tebi naj nas sprejme on, ki je po tebi nam dan. Naj izgovarja pri njem tvoja nedolžnost dolg naše popačenosti, in tvoja ponižnost, Bogu tako dopadljiva, naj zadobi odpuščenje naši nečimurnosti in prevzetnosti. Bogata ljubezen tvoja naj pokrije obilnost naših grehov, in slavna rodovitnost tvoja naj nam

doseže rodovitnost našega zasluženja! O naša Gospa, naša srednjica, naša besednica! s svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu priporoči, svojemu Sinu nas izroči! Stori, o preblažena! po milosti, katero si našla, po prednosti, katero si zaslužila, po usmiljenji, katero si nam rodila, da on, ki se je po tebi naše revščine in slabosti vdeležil, nas tudi po tebi svoje slave in svojega zveličanja deležne stori, Jezus Kristus, tvoj ljubi Sin, naš Gospod, ki je nad vse Bog hvaljen na vekomaj. Amen.

14. dan.

Materni dar III.

Vsa svetloba Marijine časti izvira od Jezusa, njenega božjega Sina, zato rečemo v češčenasimariji: „In blažen je sad tvojega telesa“, t. j. blaženo je Dete, kterege mati si ti, o Marija! S temi besedami častimo, hvalimo in poveličujemo posebno Jezusa, čigar Mati je preblažena Devica Marija.

Do zdaj smo premišljevali zlasti dva imenitna vzroka, zavoljo katerih častimo in poveljučujemo Jezusa, „blaženi sad Marijinega telesa“, namreč, da se je pri rojstvu nam v tovarša in pri večerji nam v živež dal. Zdaj pa hočemo premišljevati tretji vrok, zavoljo kterega moramo Jezusa, „blaženi sad Marijinega telesa“, poveličevati, namreč, da „se je o smerti nam v odkupščino dal“.

Ljubi bralec ali poslušalec teh besedi! nikar sam sebe ne moti in ne zapeljuj, kot oni farizej v tempeljnu. Bog tebi v serce vidi, in pred njim ne moreš nič prikriti. Bodi toraj odkritoserčen. Spoznaj, da si tudi ti v svojem življenji grešil, in veliko in dostikrat grešil in med tem morebiti zelo grešil in svojega Boga hudo razžalil. Kaj pa je en sam smertni greh? Pred vsem drugim je strašna gnjusoba na duši. Duša v smertnem grehu je pred Bogom veliko ostudniša kot za občutljivega človeka odpert grob, poln neduha in gnjilobe. Zraven tega kliče smertni greh v duši človeški Boga na maščevanje; smertni greh po besedah sv. pisma draži tako rekoč neskončno svetega in pravičnega Boga zoper grešno dušo. Zato je človek

v smertnem grehu podoben nesrečnežu, ki na tanki nitki nad brezdnom strašnega ognja visi, in to nitko razžaljeni Sodnik v dveh perstih derži. Tanka nitka je tvoje življenje, o grešni človek, brezdno strašnega ognja je pekel, in tvoj sodnik je razžaljeni Bog.

O človek, povej, koliko je zdaj ura, ko to bereš ali brati slišiš? — Če tedaj ravno zdaj v tem trenutku v enem samem smertnem grehu živiš in Bog spusti ravno zdaj nitko tvojega življenja iz roke, in moraš umreti, kje boš, ko bo ura prvič bila? — To veš in kot verni kristjan veruješ, da kdor nespokorjen v smertnem grehu umerje, je pogubljen in obsojen v večno terpljenje. Tedaj že v eni uri si lahko v jezeru večnega ognja — že v eni uri je lahko tvoja pogubljena duša v neizrekljivi britkosti in terpljenji, in nikdar in nikoli ne bo dobila nesrečna duša ne kapljice mirú in polajšanja!

Če se pa zdaj to še ne zgodi s teboj, o človek, boš moral pa vendar nekoliko pozneje iti v večni ogenj, ako v smertnem grehu umerješ. — Ali se tega ne bojiš, se ne treseš? Poglej, še satan veruje v Božjo sodbo in se trese!

Kaj pa hočeš storiti, da tako strašni konec, večno pogubljenje, od sebe odverneš? S čim hočeš gnjusobo in smertno gnjilobo iz sebe oprati? Se li more merlič sam sebe umiti? Kdo pa zamore to na tebi storiti?

Zares! bilo bi obupati, kō bi enega pripomočka ne bilo. In ta edini pripomoček je križ in na križi Jezus Kristus, ki je Bog in človek, in njegova molitev in njegove solze in njegova kri, ki je bila prelita v odpuščenje grehov. Tam je sveta kopel za duše, ki so z grehi omadežane. Ako te le-ta kri ne opere, vekomaj pred Bogom ognjušen ostaneš. Pa ena sama kapljica od nje zadostuje, da se ž njo operejo grehi vsega sveta.

V Marijinem Celji stoji nad milostno cerkvijo pod hribom kapela. Imenuje se „sveti studenček“. Tam je od zunaj pri zidu in znotraj na obeh stranéh altarčka bistra, tekoča studenčnica. Romarji si ž njo oči umivajo in jo kot blagoslovljeno vodo seboj na dom jemljejo.

Ta voda, „sveti studenček“, je kakor neka podoba Jezusa Kristusa in njegove presvéte kervi. Zato so tudi zgoraj na oboku kapele

podobe in napisi iz svetega pisma, ki nanj opominjajo. V sredi gori se razprostira Duh Božji nad vodami o začetku stvarjenja; tako se je sprostil nekdej pri reki Jordanu nad Kristusom, začetnikom našega prestvarjenja. Nad altarjem je Jezus pri Jakopovem vodnjaku, in Samarijanka mu pravi: „Daj mi piti od te vode“. Ob desni je Mojzes, ki s palico na skalo vdarja, in zraven je zapisana Božja beseda, ki mu je bila rečena: „Prišla bo iz nje voda, od ktere bo ljudstvo pilo“. Na levi strani je vodnjak Siloe, in Jezus pošlje sleporojenega tje, da naj se v njem umije. In poslednjič se vidi nad kapelnimi vrati zgodovina Sirskega Námána, ki je bil gobov in je prišel preroka Elizeja zdravja prosit.

Prerok pa mu je rekel: „Pojdi in umij se v reki Jordanu sedemkrat, in boš očiščen svojih gob.“

Tako oznanuje romarjem „sveti studenček“ tolažljivo resnico: kri Jezusa Kristusa je tista voda, ki nas edino zamore očistiti slehernega greha.

Ta zveličanska in posvečujoča voda pa, iz kterega vodnjaka, iz kterega studenca izvira?

Odgovor na to vprašanje se tudi tam vidi, v kapeli pri „svetem studenčku“. Na kapelinem altarčku je namreč ljubeznjiva podoba Božje Matere s presvetim Detetom v naročji in verh te podobe je zapisano: „Studenec živih vodá“ („Puteus aquarum viventium“). In res, ko vidi mašnik pri sv. maši kelih s kervjo Jezusa Kristusa pred seboj stati, mu lahko Marija reče: „To je sad mojega telesa“. In če ti mašnik dá sveto odvezo in te po duhovno s kervjo Jezusa Kristusa pokropí in te umije od tvojih grehov, je le-ta očiščevalna kri Marijin sad, ona je studenec živih vodá, ali z drugimi besedami: le-ta očiščevalna kri „je blaženi sad Marijinega telesa“.

Pa ne le samo greh, ampak tudi kazen, ki jo za-nj zaslužiš, ti zbriše Kristusova kri. Ako je tvoja duša podobna pismu, v katerem je veliko dolgov zapisanih, ti zbriše tvoj Zveličar ves dolg in kazni, ki jih za-nj zaslužiš, če le ti storiš to, kar je od tvoje strani k temu potreba, t. j. ako vredno prejmeš zakrament sv. pokore, potem njegovo milost zopet zadobiš. Poglej le na sv. križ, kako visí tam razpét s svojim telesom, in na njegovem presvetem

telesu je s kervjo zapisana in v njegovih ranah globoko vtisnjena sladka beseda: „Milost“.

Po katerem vodotoku pa je ta milost do nas prišla? ali kdo je mati le-te milosti? Kaj ne, Marija je bila; Jezus, ki nam je to milost na svetem križi zaslužil, je „blaženi sad njenega telesa“.

Kdaj pa je Marija, presveta Božja Porodnica, svojega Sina in njegovo sv. kri za nas dala kot ceno v dar, da bi s predrago ceno kervi tega neomadežanega Božjega Jagnjeta bili odkupljeni od večnega pogubljenja?

Marija Devica je dala svojega Sina in njegovo presv. kri v odkupščino za nas prvič že pri obrezovanji, ko ga je darovala, da je perve kaplje svoje presvete kervi za nas daroval, ktero je pozneje na križi vso za nas prelil.

Presveta Božja Porodnica je dala svojega božjega Sina in njegovo presv. kri za nas v odkupščino tudi takrat, ko ga je kot 40 dni staro Dete s svojimi deviškimi rokami v Jeruzalem-skem tempelju na altarji darovala. O kdo zamore vredno povelečavati ljubezen, ki nam jo je Marija takrat skazala! Zaklad, ki je bil njenemu maternemu sereu najljubši in najdražji,

je nam darovala; v naše zveličanje je prinesla svoje najljubše, najdražje, svojega Božjega Sina v dar, odkupila ga je, da je postal naša lastnina in naša odkupščina, s katero zamoremo dolg svojih grehov pred Bogom poplačati.

In poslednjič je dala presveta Božja Porodnica svojega ljubega Sina tudi v smert za nas, ko je stala pod križem svojega Božjega Sina, in se je popolnoma vdala v voljo Božjo, ko je on na križu umiral in svojo kri za nas prelival. „Dva altarja sta bila postavljena na gori Kalvariji. Eden je bil križ našega Božjega Zveličarja, na katerem je bil on, nedolžno Jagnje, za nas zaklan; drugi altar je bilo neomadežano Marijino serce, v katerem je ogenj ljubezni drugo daritev za nas doveršil. Njena daritev je bila ob enem opravljena in slično pomenljiva z daritvijo našega Odrešenika.“ (Faber.) „Volja Kristusova in Marijina je bila prav ena, in njuna daritev ena; oba sta prinesla nebeškemu Očetu enak dar. On v kervi svojega mesa, ona v kervi svojega serca“, pravi pobožni pisatelj Arnold Karnot. In s kako nadčloveško serčnostjo je Marija Devica dopolnila to daritev! V sredi viharja neizrekljivih bolečin,

ko je kri njenega preljubega Sina iz vseh njegovih rán s križa doli tekla, pri preklinjevanji trinogov, pri nehvaležnosti ljudstva, pri omahljivosti učencev, pri milem jokanju pobožnih žen, pri zadnjem klicu umirajočega, pri potresu zemlje, pri pokanji skalovja, pri zmešnjavi in žalovanji vse nature, je Marija pod križem stala. Ni omahovala, ni padla v omedlevico; zakaj sv. Ambrož pravi: „Ona je vedela, da rane in smert njenega Sina bodo ozdravile in odrešile ves svet; vedela je, da zadnji cilj in konec njenega materstva se mora še pod križem zgoditi, ko smo imeli od nje za milost in nebeško življenje rojeni biti, ko smo imeli postati otroci njenih bolečin.“

V ta namen je previdnost Božja Marijo poklicala pod križ. Tukaj je darovala presveta Božja Mati vsa vdana v voljo Božjo svojega pravega Božjega Sina, darovala ga je v smert, da bi ljudje pravo dušno življenje imeli; dala ga je tudi ona v odkupščino za nas, da bi bili mi s predrago ceno njegove presvete kervi odkupljeni od večnega pogubljenja.

O kolikošno zahvalo in ljubezen smo pač presveti Božji Materi dolžni, ker je svojega

edinega čez vse ljubljena Božjega Sina darovala v odkupščino za nas, in je toliko dušnih bolečin prestala zavoljo nas! Kar je nekdanj pobožni stari Tobija svojemu sinu rekel, to reče nebeški Oče po veliko večji pravici slehernemu izmed nas: „Moj sin! moja hči! nikar ne pozabi bolečin svoje matere. Spominjaj se, koliko je zavoljo tebe preterpela; imej jo v časti vse dni svojega življenja!“ (Tob. 4, 3.)

Kako pa zamoremo presveti Božji Materi svojo hvaležnost in ljubezen bolje skazovati, kakor s tem, da si prizadevamo po besedah sv. aposteljna Petra v vsem svojem obnašanju sveti biti . . ., „ker veste“, tako pravi sv. apost. Peter, „da niste s strohljivimi reči, z zlatom ali srebrom rešeni od svojega nečimurnega obnašanja po očetovskem zročilu, ampak z drago kervjo Jezusa Kristusa, kakor neomadežanega in nedolžnega Jagnjeta“. (I. Pet. 1, 14. 18. 19.)

Ker pa se mi Evini otroci pri toliko skušnjavah in nevarnostih vendar dostikrat kaj pregrešimo, kaj nam je bolj skerbeti, kakor to, da se v kopeli presvete rešnje kervi, v zakramentu sv. pokore pogosto očiščujemo? Kopel presv. rešnje kervi v zakramentu sv. pokore je za nas

grešne ljudi eden izmed najimenitnejših kažipotov proti Marijinemu maternemu domu v nebesih. In gotovo bomo s tem presveti Božji Materi ljubezen in hvaležnost skazovali, ako si ceno presv. rešnje kervi, s katero smo odkupljeni, z vso skerbjo v svoje zveličanje obračamo.

O Marija! po svoji slabi moči zdaj spoznamo, kako neskončno nas je tvoj Božji Sin Jezus Kristus ljubil, ko je samega sebe in svojo drago kri nam v odkupščino dal, da bi nas odkupil od večnega pogubljenja. Prepričali pa smo se tudi, da si ob enem tudi ti svojega Božjega Sina med največimi maternimi bolečinami za nas v odkupščino darovala: o sprosi nam milost pri Bogu, da presveta kri tvojega Sina, draga cena našega odrešenja, ne bo za nas zastonj prelita, marveč da bomo s kervjó tvojega Sina, presv. Božjega Jagnjeta, bolj in bolj očiščeni in vredni spoznani, tvojega Božjega Sina in tebe za tolike milosti v tvojem maternem domu v nebesih vekomaj hvaliti in ljubiti! Amen.

15. dan.

Materni dar IV.

Še v enem pomenu imamo „blaženi sad Marijinega telesa“ premišljevati, namreč kot plačilo za zvesto službo Gospodovo v nebesih. Tako se glasi četrta verstica že večkrat omenjene cerkvene pesmi: „Se regnans dat in praemium“, t. j. „da (kot) kralj bi nas kdaj plačeval“.

O, le koliko se trudijo človeški otroci na tem svetu pri svojih delih! Kako težavne so dela kmetovalcev pri obdelovanji zemlje v mrazu in vročini! Koliko se pehajo rokodelci z očmi in rokami pri svojih umetnih delih! Koliko skerbi imajo kupčevalci pri vožnji po morji! Koliko truda prestanejo rudokopi, ki v globočini zemlje iščejo mnogotere rude ter jo spravljajo na svetlo! Kolikokrat ljudje pri tem celó življenje v nevarnost postavljajo in ga tudi zgubijo, zlasti na morji in po podzemeljskih jamah! In vendar se ljudje vsem tem težavam in nevarnostim še prevelikokrat prostovoljno podveržejo, in zakaj? Zato da si kmetovalci kaj pridelajo, rokodelci kaj prislužijo, kupčevalci

kaj dobička pridobijo, rudokopi si zlata, srebra in druge rude iz zemlje izkopljejo ter spravljajo na beli dan. Tedaj upanje na plačilo in na dobiček napeljuje ljudi, da se tolikanj trudijo po svetu.

Toda tudi Bog nas je kot delavce najel, da se trudimo in delamo v njegovi službi. Jezus sam nam pové v sv. evangeliji, da je šel hišni gospodar delavcev najemat v svoj vinograd, in sicer zgodaj zjutraj, ob tretji, šesti in enajsti uri. „In ko se je večer naredil, reče gospod vinograda svojemu hišniku: Pokliči delavce, in daj jim plačilo, in začni od poslednjih do prvih“. Prišel bo toraj dan, ko bodo ljudje prejeli zasluženno plačilo, dobro ali hudo.

Ako je tvoje delo in prizadevanje in mišljenje obrnjeno le samo v grešno veselje in bogastvo, v strežbo tvojih počutkov in v hvalo od ljudi, si s tem ne služiš večnega blagra; moral boš enkrat zaslišati besede: „Proč od mene v večni ogenj!“ Je pa tvoje delo in terpljenje, tvoje nehanje in hrepenenje obrnjeno v Boga in njegovo zvesto službo, je tvoje življenje nedolžnost, ali kerščanska resnična pokora

v poterpežljivosti, kerščanski ljubezni do bližnjega, v pokorščini in čistosti; si s tem zbiraš nestrohljive drage kamne, bisere in zaklade, ki jih tatje ne ukradejo in molj in rija ne končata. In ko poprej ali pozneje pride večer tvojega življenja, ko bo tvoje telo od pozemeljskega truda počivalo v hladni jami in čakalo vesoljnega častitljivega vstajenja, tvojo dušo pa bodo sprejeli tvoj angelj in vsi ljubi svetniki Božji in jo povabili v večno življenje: o takrat ti bo izplačano tvoje plačilo. In ali veš, kakošno in kako veliko bo to plačilo? Bog je rekel nekdanjemu očaku Abrahamu: „Jaz sam bom tvoje nezmerno veliko plačilo“. In ne zastonj se postavljajo po kerščanski šegi podobe križanega Jezusa na grobe, v katerih so vernih kristjanov trupla pokopane. To pomeni, da vsem tistim, kateri so v Gospodu zaspali, bo ljubi Zveličar, Jezus Kristus, „blaženi sad Marijinega telesa“, nezmerno veliko plačilo za njih bogoljubno kerščansko življenje. O kristjan! ako boš to srečo dosegel, kako dobro ti bo takrat pri sercu, tega ti ne morem zdaj dopovedati; le toliko vem in ti povem: „Nobeno oko ni videlo in nobeno uho ni slišalo in nobeno sercé

še ni občutilo, kar je Bog pripravil tistim, ki njega ljubijo“. Zato iz globočine serca rečem: „O blagor taki duši vso neskončno večnost!“

Za to prihodnjo srečo, o kristjan, že zdaj Božji Materi smeš hvaležen biti, samo glej, da jo bodeš v resnici dosegel. Utegneš jo pa še za večno zgubiti, in, kar bi bilo ne manj žalostno, morebiti si jo s kakim smertnim, nespokorjenim grehom že zgubil. Oh, če je pa Kristus tebi zgubljen, je pač vse zgubljeno. On je tvoja luč, tvoj vodnik in tvoj tovariš na popotovanji tje v večnost. Če si ga zgubil, kdo ti bo pot razsvetljeval? On je tvoj edini, pravi in živi kruh življenja; ako ga zaveržeš, kdo te bo poživiljal in poterjeval? On je tvoja odkupščina iz grešnega zadolženja; ako si ga zgubil, s čim hočeš svoj dolg pred Bogom poplačati in Božji pravici zadostiti? On je tvoje večno življenje; kdor pa je večno življenje zgubil, je najdel večno smert. Tedaj brez Kristusa, brez „blaženega sadú Marijinega telesa“ si brez duhovne luči, brez dušnega vodnika, brez milosti, brez pravega dušnega in večnega življenja.

Pa, hvala Bogu! dokler živiš, o kristjan! nisi še brez vsega upanja. Saj zamoreš Kristusa

še najti, treba ga je le iskati; on se dá še zdaj najti z resničnim kesanjem zaradi grehov, pri dobri spovedi in pri terdnem sklepu resničnega poboljšanja. Tudi Marija je bila enkrat brez svojega zadolženja svoje Božje Dete, se vé da, le spred očí, ne pa iz serca zgubila. Kaj je pri tem terpela, ni mogoče izreči. Pa se je nemudoma z Jožefom vzdignila in ga je med solzami in z veliko dušno bolečino tri dni iskala; in ni si privošila nobenega počitka, dokler ga ni v tempeljnu zopet našla. Takrat se ji je njeno preljubo materno serce od užaljenja in veselja razširilo v prelepi ginljivi pri- tožbi: „Sin! kaj si nama to naredil? Tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala?“

Posnemaj Božjo Mater, o popotnik in ro- mar tje v nebeški Jeruzalem! Ako si bil tako nesrečen, da si po lastnem zadolženji Jezusa zgubil, o pojdi hitro, odverni se od napčne poti in išči ga! Išči ga v spovednici in pri obhajilni mizi, on sam na-te čaka. Išči ga v solzah resnične žalosti; nikar si po zgledu Marije Device ne privošči nič počitka, nobe- nega razveseljevanja, dokler nisi našel Kristusa, „blaženi sad Marijinega telesa“. In če si ga

našel, derži se ga potem terdno in stanovitno; okleni se ga z zdihljeji in prošnjami, kakor se zeleni beršlin ovija okoli drevesa, da z njegovo pomočjo stanoviten ostaneš. Saj te je sam zagotovil, rekoč: „Prosrite in bote prejeli.“ — In ali hočeš za to celó kako pismo ali pečat imeti, da on hoče svojo obljubo spolnovati? Pa tudi to je on v svoji nezmerni ljubezni storil; hočem ti to pokazati. Na desni strani od milostnega altarja v Marijinem Celji visi velika podoba Križanega. Tam vidiš zapisane besede:

O duša, derži se ga prav zvesto;
 On je tvoj skerbni varh in pomočnik!
 „Pomagam ti, on govori takó:
 Tvoj Bog sem jaz in tvoj Odrešenik.“

Res, Kristus na križu je najkrepkejši dokaz, najgotovši pečat za to, da on spolnuje svojo besedo; on je v to zastavil svojo kri in svoje življenje. Kaj si moremo večega misliti kot to, da je Kristus, on Bog in človek, iz ljubezni do nas umerl?

Ko bi bil naš božji Odrešenik samo enemu človeku na svetu rekel: „Človeški otrok, jaz hočem za-te umreti!“ — Kaj ne, taka beseda bi bila tisočkrat več vredna in imenitniša, kot

beseda: „Pomagam ti, kakor gotovo živim!“ Zdaj pa je on to večo in imenitnišo besedo tudi tebi izrekel in spolnil, priča tega je nedvomljivi spomin z gore Kalvarije, sveti križ. Ako pa je on v zvesti ljubezni za-te storil to, kar je veliko več, namreč, da je za-te umerl, kako moreš dvomiti nad tem, da ti bo tudi pomagal, ako ga prosiš.

Prosi ga tedaj le prav priserčno, naj bi on saj nikar ne dopustil, da bi ga ti še kdaj zgubil. Pa naj bo tvoja prošnja tudi prav resnična. Ali pa hočeš vedeti, kako zamoreš to spoznati, da je tvoja prošnja resnična? Le to povej odkritoserčno: Ali imaš serčnost tako-le moliti: „O moj Zveličar! pošlji mi rajše hudo bolezen, pa varuj me za-to velicega smertnega greha?“ Ali imaš serčnost tako moliti? — Če je to, potem se sme verjeti, da je resnična tvoja molitev, in potem se sme upati, da boš uslišan, in da boš največe nesreče, ki te zamore zadeti, smertnega greha, obvarovan.

Ako si pa vendar zavoljo svojih grehov ne upaš prositi Jezusa, ki je neskončno sveti Bog, oberni se po besedah sv. Bernarda k Mariji, ker ona je naša srednica in besednica

pri Bogu. Ako ona za-te prosi, se smeš popolnoma zanesti, da boš uslišan pri Jezusu. Sv. Brigita, od ktere sv. cerkev pravi, da ji je bilo po Sinu Božjem veliko nebeških skrivnosti razodetih, pripoveduje nek pogovor, ki sta ga Jezus in Marija imela med seboj, in ga je sv. Brigita slišala. Med drugim je Jezus svoji ljubi Materi tako-le rekel: „Zaterjujem ti v resnici, da je tvoja čistost, ktera mi je bolj dopadla, kot vsi angelji, moje božanstvo k tebi potegnila, tako da si bila od Božjega Duha vsa vneta. Zatega voljo bodi od samega Sina Božjega blagoslovljena. Zato ti ni do mene obračati nobene prošnje, da bi ne bila uslišana, in po tebi imajo milost doseči vsi tisti, kateri se hočejo v resnici poboljšati in tebe pomoči prosijo, ker se, kakor od solnea gorkota gré, tako po tebi sleherna milost podeljuje. Ti si kakor bogato tekoč studenec, iz kterega teče vsaktera milost.“

Ako se toraj, o človek! tresesh pred Jezusom, svojim prihodnjim Sodnikom, obrni se k Mariji, prosi jo milosti za resnično spreobrnjenje; prosi jo stanovitosti v dobrem; prosi jo posebno, da bi kdaj njenega Božjega

Sina kot plačilo v nebesih našel, in da bi potem v svoje največe veselje in radost zamogel nebeški Kraljici na vse vekomaj prepevati, rekoč:

„Blažen je sad tvojega telesa!“

O Marija! videl in spoznal sem že večkrat v življenji, kako nesrečen je človek, ki zgubi Jezusa, tvojega Božjega Sina in kako srečen je, ki ga najde in z njim sklenjen živi: o sprosi mi milost pri svojem Božjem Sinu, da bom njemu zvesto in stanovitno služil v tem življenji in njega za plačilo kdaj našel v nebesih in z vsemi angelji in svetniki vekomaj ljubil in hvalil njega — „blaženi sad tvojega telesa“. Amen.

16. dan.

Materna sreča I.

Besedam: „blažen je sad tvojega telesa“ je katoliška cerkev pristavila presveto ime „Jezus“, ktero je bilo na Božje povelje po angelju Gabrielu dano presvetemu Božjemu Detetu.

V tem presvetem imenu „Jezus“ je zapopadena zlasti Marijina radost in sreča, ker je bila Mati tacega Sina, in ker je bila v tako tanki zvezi ž njim. Premišljujmo nekoliko to Marijino srečo.

Kako srečno se je čutila Marija že pri rojstvu svojega Božjega Sina Jezusa! S koliko veseljem in s kako gorečo ljubeznijo je pogledovala Jezusa, blaženi sad svojega telesa, edinorojenega Sina nebeškega Očeta, in zdaj tudi svojega lastnega Sina! Kako ponižno je molila Jezusa kot svojega Boga; kako ga je ljubila s priserčno materno ljubeznijo kot svojega Sina; kako skerbno je njegovo rahlo telo s plenici povijala, da bi ga varovala preojstrega mraza! Kakošni občutljivi mirú in veselja, sreče in ljubezni, molitve in poniževanja so ji napolnovali serce pred veličastvom neskončno velicega Boga, ki se je ponižal do malega deteta! Kako veselo in srečno se je Marija čutila, kadar je Jezusa v naročje jemala, ga pestovala, varovala, mu živeža dajala! Koliko večo radost in srečo pa je še-le čutila v sercu, kadar jo je Jezus ljubeznjivo pogledoval, z malimi ročicami se je oklepal, prijazno začenzal govoriti!

Kdor je kdaj v svojem življenju v srečnem trenutku po svetem Obhajilu sam okusil, in z očmi žive vere videl, kako sladak in ljubeznjiv je Gospod, táki zamore nekoliko zapopasti, od kolikega morja radosti, od kakošnih čutil nezmerne sreče je bilo Marijino serce napolnovano v rojstvu njenega Božjega Sina.

Svet ni imel prostora za Jezusa, ko je bil rojen. „Prišel je v svojo lastino, in njegovi ga niso sprejeli“. (Jan. 1, 11.) Pa glej! nebesa so se odperle, in angelji Božji so doli stopili in molili novorojenega Zveličarja z nebeškim petjem in prinesli so ubogim pastirjem na polji veselo oznanilo, da je rojen Zveličar sveta. Zopet nov studenec Marijine radosti in sreče, ko je videla, kako je nebeški Oče začel svoje Sina poveličevati in svetu oznanovati, ker ga je ukazal po angelju oznaniti in po angelju ljudi k njegovim jaslom pripeljati.

Kmalu pa je še drugo veliko veselje sercé Marije, presvete Božje Matere, napolnovalo in jo srečno delalo: ko so namreč modri po zvezdi na nebu poklicani prišli iz Jutrovega novorojenega kralja judovskega iskat in molit. Zakaj če so se le-ti sveti možje že takrat močno

veselili, ko so pridši iz Jeruzalema zopet zagledali zvezdo na nebu, in če je bila mera njih veselja napolnjena, ko so prišli v hišo in našli Dete in njegovo mater in so ga po notranjem razsvetljenji kot Zveličarja sveta spoznali in klečé molili: o kako veselo in srečno se je še-le presv. Božja Mati čutila, ko je iz ust treh modrih slišala, kako prečudno jih je Bog po zvezdi na nebu poklical in semkaj pripeljal, ker je iz tega spoznala, da je Bog že zdaj začel svojega Sina razodevati kot luč v razsvetljenje nevernikom, kot učenika narodom, in da je že zdaj začel malike z altarjev metati in kraljestvo satanovo razdirati. Kako serčno zahvalo je dajala Gospodu za milost razsvetljenja, ki jo je tem kraljem skazal, in za zvestobo, s katero je že zdaj spolnovati začel prerokovanje Davidovo o Kristusu: „Kralji Arabljanov in s Sabe mu bodo darov prinašali. In molili ga bodo vsi kralji zemlje; vsi narodi mu bodo služili.“ (Ps. 71, 10. 11.)

Pa premišljujmo Marijino srečo še na drugem kraji, v njeni Nazareški hišici, ko je mladenič Jezus rastel kakor v starosti, tako tudi v prijetnosti pred Bogom in pred ljudmi. O

ko bi mi bili pač takrat živeli in mogli skoz okno ali vrata v Nazareško hišico gledati, kako prijetno bi se pač nam zdelo pri pogledu Marijine sreče! Pa saj je duh hitrejši kot berzopis (telegraf) in tisočletno pot lahko v enem trenutku dokonča. Postavimo se toraj v duhu tje v Nazareško Marijino hišico in pogledajmo presveti in presrečni Božji Materi v serce. O koliko sladkega veselja je Marija le en sam dan pri pogledu svojega Božjega Sina Jezusa povžila, in kako srečno se je pri tem čutila! Bilo je to za Božjo Mater kakor gostija z najboljšimi jedmi. Le ene drobtinice od tega nam zamore dati Božja Mati okusiti.

Precej od začetka nam sv. pismo pripoveduje, kako je Bog dan za dnevom eno in drugo reč vstvaril. In ko je Bog kako reč vstvaril, jo je pogledal in se veselil nad njo, zakaj vse je bilo dobro. Pa žalostno, da zadovoljnost Božja nad svojim preizverstnim delom ni dolgo terpela. Komaj je bil človek prišel v svoje prelepo stanovanje, v raj, ki ga je Bog za-nj in za njegove otroke in otrok otroke vstvaril, se je spajdašil s peklenko kačo, je ukradel Bogu prepovedanega sadú z drevesa in

pahnil sebe in svoje otroke s prelepim stanovanjem v prekletstvo. In ni mogoče povedati, kako so ljudje po prvem storjenem grehu z novimi pregrehami milijon- in milijonkrat prelepo zemljo v gnjusobo razdejanja spremi- njevali in kakošen stud so obujali v Bogu nad- zemljó. Komaj je bila kje ena ped zemlje, iz ktere bi se ne bil zavoljo kakega storjenega človeškega greha peklenski neduh k Bogu po- vzdigoval. Le čudež milosti Božje je bil, da je Bog tolikanj popačeni človeški rod tako dolgo terpel in ga ni pokončal, kakor je zaslužil. En- krat pa je vendar Bog tako storil, namreč o ve- soljnem potopu, ko je le osem pravičnih ljudi še ohranil v Noetovi barki, vse druge pa je potopil ter z vodo končal. In sv. pismo govoreče po člo- veško pristavlja, da „je bil Bog pri tem znotraj s serčno žalostjo presunjen“. (I. Mojz. 6, 6.)

Nekega dne pa, ko se je nebeški Oče ozerl na zemljo in k Sinu Božjemu v človeški podobi zarad njegove nezmérne lepote, se je oglasil z besedami: „Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadajenje.“

Pa ravno ta Jezus je bil tudi Marijin Sin. Ona ga je dan za dnevom imela pred očmi;

ona je z očmi žive vere v Jezusu spoznala in gledala njegovo Božjo naturo, in on je njo z milimi detinskimi očmi pogledoval in z detinskim srcem ljubil. Kaj misliš, o kristjan! zdaj pri tem, v kako sladkem veselji je tudi Marijino materno serce kipelo, ko je „Jezusa, blaženi sad svojega telesa“, na rokah nosila, ga videla kaj delati zraven sebe, moliti k nebeškemu Očetu itd.

O sv. Edmundu pripoveduje življenje svetnikov, da pri misli na Gospoda Jezusa Kristusa od svetega veselja ni drugega delal, kakor zopet in zopet in dolgo zaporedoma klical: „Jezus! Jezus!“ In véliki sv. Bernard je Kristusu zložil pesem, iz ktere je videti, kakor da bi se mu bilo njegovo serce v ljubezni in v veselji do Jezusa razcvetelo. Precej v začetku pravi:

„O Jezus, o sladak spomin!
Veselje serčnih globočin,
Čez med pa in slaščice vse
Njegova vpričnost sladka je.

Ni moč zapeti lepšega,
Ne slišati milejšega;
In slajše misli tudi ni,
Kot Jezus, Božji Sin, si Ti“.

Če so imele tedaj že serca svetnikov tako sladkost pri sami misli na „Jezusa“; kako je morala še le Marija, njegova Mati, preblazeno sladkost uživati, ko je bila z Jezusom toliko let tako tesno zedinjena! Mislimo si lahko, da krajše in zdatniše molitve še ni bilo slišati na zemlji, kakor če je Marija svojega Sina pobožno pogledala in rekla: „Jezus!“ in ne krajšega in zdatnišega pogovora, kakor če je Jezus svojo Mater ljubeznjivo pogledal in rekel: „Marija!“

Marija je pogledavala svojega Sina, ko je pomagal sv. Jožefu delati v delavnici; pa ona je vedela, da on daje pravi mir človeškim srcem. Marija je videla, kako je Jezus s svojimi molitvami, s svojim težavnim delom in s svojo poterpežljivostjo rane človeških duš celil in obezoval, in terpljenje na-se jemal, da bi le ljudje pri Bogu milost našli. To je usmiljenemu Marijinemu sercu tako dobro délo, kakor da bi bil Jezus njej sami vse to storil.

Marijina preimenitna čednost je bila pobožnost, zato se je „deklo Gospodovo“ imenovala, ker Gospodu Bogu je hotla zvesto služiti in pokorna biti. In ravno to čednost je videla

dan za dnevom v najviši popolnosti pred seboj nad Jezusom. „On je bil njima pokoren“, pravi sv. evangelij. Ako je Marija ponoči pogledala proti zvezdam na nebu, si je morala misliti, moj Sin nosi te svetovne kroglice v svoji vsega-mogočni roki; on le pomigne in so mu pokorne. „Jaz pa (si je morala dalje misliti) nosim na svoji roki njega, ki zemljo in morje in zvezde na nebu vodi, le pomignem mu, in mi je pokoren.“ Kaj je bilo pri Mariji tukaj večje, ali njeno veselje ali njeno začudenje? Tega ne vemo. Pa to je gotovo, da je najslajše veselje za ljudi na zemlji to: sebi popolnoma enake najti, da sta dva enega serca in enega duha, in ravno to je bilo med Jezusom in Marijo v najviši popolnosti, zato je bila Marijina Materna sreča že na zemlji pri Jezusu neizrekljivo velika. Zatega voljo pristavljamo tudi molitvi „češčena si Marija“ presveto ime „Jezus,“ ker s tem Mariji veselje naredimo in njenemu sercu dobro dé, ako pobožno imenujemo ime njenega Božjega Sina in jo opomnimo na njeno najslajše veselje, ki ga je imela nad svojim Božjim Sinom Jezusom že na zemlji.

O da bi pač mi spoznali in vedeli ceniti veliko srečo, da imamo tudi mi Jezusa v zakramentu presv. rešnjega Telesa tako blizo v svojih cerkvah in da ga zamoremo celo prejemati pri sv. obhajilu v svoje serce! Potem bi sami občutili, kako resnične so besede sv. Bernarda, ki pravi v omenjeni pesmi na dalje:

„Naš jezik je ne dopové
 Še čerka ne sladkosti té;
 Le kdor je skusil, vé in zna,
 Kaj je: ljubiti Jezusa.“

Zatoraj se obernimo k Mariji in prosimo jo, da nas ona vsaj nekoliko deležne stori tiste sreče, ki jo je ona že na zemlji pri svojem ljubem Sinu Jezusu Kristusu v tako obilni meri uživala. Zdihnimo k njej tako:

O Marija! s serčnim veseljem se spominjamo tvoje neizrekljive radosti in tvoje sreče, ki si jo že na zemlji pri svojem ljubem Sinu Jezusu uživala, kolikorkrat si ga v naročje jemala, objemala in pogledovala ter ž njim toliko let skupaj živela! Tvoj ljubi Sin in naš Bog pa tudi med nami v naših cerkvah prebiva. Njega si pri sv. obhajilu v serce

prejemamo: o sprosi nam milost od Boga, da bomo pri luči svete vere velikost te sreče prav spoznali, si jo v prid obračali in tako tvoje materne sreče vsaj nekoliko deležni prihajali. Amen.

17. dan.

Materna sreča II.

Zdaj pa naj od družega Marijinega maternega veselja ter sreče govorimo. Ko to bereš ali brati slišiš, njeno serce v nebesih bíje — tam gori v večnem zveličanji. Ta Marijina sreča presega tako zelo vso njeno pozemeljsko srečo, kakor presega zdravje hudo bolezen, ali kakor so nebesa daleč od zemlje. Ta sreča se ne more nič več skaliti ali motiti. Premišljujmo po svoji slabi moči nekoliko velikost Marijine materne sreče v nebesih.

Sicer lahko vsak vé, da nikakor nismo zmožni popolnoma izreči in dopovedati Marijine materne sreče v nebesih; zakaj, če po besedah sv. pisma oko ni videlo, uho ni slišalo, in v

nobenega človeka serce ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo“ (I. Kor. 2, 9); kakošno veselje in srečo je Bog še le Božji Materi pripravil v nebesih!

Vsaka mati čuti v sercu veliko in sladko veselje, ako vidi svojega sina k visoki časti in sreči povzdignjenega. Mislimo si toraj lahko, kako neizrekljivo veliko veselje mora še le Marija Devica in Božja Mati v svojem sercu čutiti v nebesih in v koliko srečo si mora to šteti, ko gleda svojega ljubega Božjega Sina Jezusa po tolikem zaničevanju in terpljenji, ki ga je moral na zemlji prestati, zdaj v nebesih na desnici Boga Očeta, k najviši časti tudi po človeški naturi povzdignjenega. Dana mu je vsa oblast v nebesih in na zemlji, častijo in molijo ga vsi angelji in svetniki v nebesih, in pripoguje se mu vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo! Zares, zavoljo časti in sreče Jezusove je Marija, presveta Božja Mati, tudi sama srečna in vesela.

Zavoljo Jezusa, svojega ljubega Božjega Sina, je pa Marija tudi sama v nebesih dosegla posebno veliko veselje in srečo memo vseh

angeljev in svetnikov. Slehernemu zvestemu kristjanu sveti sedem zvezd. Ako hodi za njih lučjo, zamore sedmerni nebeški venec doseči. Marija ni le samo ozaljšana z vencem vere, upanja in ljubezni, z vencem devištva in spričevalstva (marterstva), apostoljske gorečnosti in konečne zmage; nad Marijo niso le samo vsi ti venci veliko častitljivši, veliko svitlejši kot nad vsemi drugimi izvoljenimi, ker je Marija vse kerščanske čednosti spolnovala v najvišji stopinji in v največi popolnosti; temuč ona je dosegla zraven teh kraljevih še prav posebni lastni nebeški venec, kterega z nobenim drugim ne delí, in kateri jo od vseh drugih loči, in kateri po svoji vrednosti vse druge prekosi. Sv. Janez evang. pravi od nje, da je s solncem obdana in da nosi na glavi krono iz dvanajst zvezd.

Solnce, kterega svetloba Marijo obdaja, je Bog sam, kateri ji je največe veselje podelil ter jo kot Kraljico nebes in zemlje venčal, in kateri jo s svojo ljubeznijo in s svojim nebeškim veseljem obdaja kakor s kraljevim plaščem.

Venec (krona) pomeni zapopadek vsega zveličanja, nezmernost nebeške slave, ki Marijo

v nebeškem kraljestvu nad vse druge povišuje.

Dvanajst zvezd, ki delajo venec okoli Marijine glave ter jo ob enem zaljšajo, to so lastne prednosti, ktere ima Marija sama v nebesih, in ktere, ako jih pri luči svete vere premišljujemo, nam odkrivajo vso visokost, čast in veličastvo Marije Device.

Najlepša zvezda v nebeškem Marijinem vencu je njeno deviško Božje materstvo. V gerški cerkvi Marije v podobah navadno niso slikali z vencem ali krono na glavi, ampak njena glava je bila venčana z zlatimi čerkami, iz katerih so se sestavile besede: „Božja Mati“. — Zares! najlepši in najveličastniši venec, kateri v vseh nebesih nima enakosti. Jezus, edinorojeni Sin Božji, in tudi Marijin Sin, je častni venec svoje Matere, vir ali vzrok vsi nezmerni Marijini sreči.

Dve drugi zvezdi v nebeškem Marijinem vencu so angelji in svetniki. Vsi spoznajo v Mariji svojo gospó, svojo kneginjo, svojo kraljico. Po svetosti in veličastvu je nezmerno povzdignjena čez vse zveličane duhove; ona je dobila prvi in najviši sedež za Bogom. In

zakaj je Marija dosegla toliko prednost pred vsemi angelji in svetniki? Zavoljo Jezusa; v njem vidi vir svoje materne sreče.

Lepota Marije Device, njena nebeška svetloba in njena nebeška sreča so tri druge prečudne veličastne zvezde: kinč njenega nebeškega venca. Stopinje veličastva vseh posameznih svetnikov po velikosti njih čednosti in zasluženja so nekaka nebeška lestva. Tudi med angelji je eden lepši memo družega, ena versta popolniša, veličastniša kot druga; vzdigujejo se kot zlate stopnice zmerom više in bliže Boga. Ali daleč nad lepoto vseh svetnikov, daleč nad milijoni vseh angeljev, daleč nad lepoto in ljubeznijo vseh serafov je povišana Marija. Luč nebeške zarije se na njej naj veličastnejše blišči. Njeno zveličanje je med vsemi največe; ona je nekako veliko morje, v katero se nebeška sreča vseh drugih izliva. O Marija! Ti si lepota vseh lepotij v nebesih, ti si kinč vseh nebeških prebivalcev, tvoja lepota, tvoja svetloba in tvoje zveličanje je krona ali verhunec vseh čudežev Božjih. In od kod izvira zopet ta nebeška Marijina sreča? Od Jezusa; njen Božji Sin je zopet vzrok te nezmerne

nebeške Marijine sreče, ker zavljo njega je največe milosti dosegla.

Nebeška zahvala vseh svetnikov, ki so bili z varstvom in s pomočjo Marije Device rešeni in zveličani, in večno nebeško slavopetje, ktero prepevajo v čast Jezusovi Materi v družbi vseh angeljskih verst ste dve drugi krasni zvezdi v Marijinem zlatem vencu; in nebeška Marijina sreča: v sredi svojih otrok biti in zdaj vse rešene in zveličane gledati, se ne le v Marijinih očeh in v njenem sercu sveti, ampak tudi kot svetla zvezda njen nebeški venec zaljša. In tudi ta nebeška Marijina sreča izvira od tod, ker je Mati Jezusa Kristusa.

Zmaga resnice, zmaga Jezusove cerkve nad vsemi sovražniki in preganjavci, nad neverško temoto in krivoversko zmoto, ki se je tukaj večidel le z Marijino pomočjo dobivala; — slavno veselje, ki ga zmagavna cerkev v čast svoji Gospéj in Srednjici v nebeškem Sijonu obhaja, in večnost tistega neminljivega veselja in zveličanja kot povračilo za zvestobo v pozemeljskem vojskovanji bo verhunec nebeške slave, s katero Jezus Marijo svojo Mater

kot Kraljico svojega nebeškega kraljestva venča, — to so tri poslednje zvezde v zlatem vencu okoli Marijine glave v nebeškem Jeruzalemu. In od kod drugod kot od Jezusa izvira tudi ta Marijina materna sreča v nebesih?

Zares! Jezus je vir neizrekljivi Marijini materni sreči v nebesih. Ona vživa veselje svojega ljubega Božjega Sina in ob enem najljubeznivšega Ženina svoje duše; zakaj Jezus, bi djal, deli po človeški natori z Materjo svoje veličastvo in svojo moč in svoje zveličanje.

Kakor je pa Jezus v nebesih vir in vzrok največe sreče in najslajšega veselja za Marijo, presveto Božjo Mater, tako bo tudi za nas, ako srečno kdaj v nebesa pridemo. Že na tem svetu ne najdemo nikjer tako nedolžnega, svetega in sladkega veselja kakor pri Jezusu in v Jezusu, zlasti kadar se ž njim sklenemo pri sv. Obhajilu, dasiravno ga tukaj le z očmi svete vere in le kakor v megli gledamo, in smo zmerom v nevarnosti ga zgubiti. O kolikošno veselje bo še le v nebesih Jezus za nas! Tam bomo gledali in občudovali njeno neskončno lepoto in velikost njegove ljubezni do nas, ki se nam bo v popolnem spoznanji

njegovega zveličanskega odrešenja jasno razodevala. Takrat bomo spoznali in gledali, kako ljubeznjivo je Jezus za nas skerbel tudi s tem, da nam je v Mariji preskerbel in dal na križu viseč tako dobro in usmiljeno Mater, ki nas je v tolikih nevarnostih telesnih in dušnih nesreč varovala in nam je za Bogom največ pripomogla, da smo nebeško veselje dosegli. O Bog nam dodeli milost, da srečno kdaj v nebesa pridemo, in videli bomo odkrito resnico, da bo tudi za nas presveto ime Jezus v nebesih vir in vzrok najslajšega veselja in največe sreče.

O Marija, Kraljica nebes in zemlje! Ti nad vse angelje in svetnike povzdignjena vživaš v nebesih najslajše veselje in največo srečo. Ti sama spoznaš in najboljše veš, da je tvoj ljubi Sin Jezus vir in vzrok tvojega največega nebeškega zveličanja. O sprosi nam milost od svojega ljubega Sina Jezusa, da mu v tem življenji z vso zvestobo vedno služimo, in kdaj srečno v nebesa pridemo, da tudi mi ubogi Evini otroci tvoje sreče, ki jo v Jezusu vživaš, de-

ležni postanemo, in tvojega ljubega Sina Jezusa s teboj vred vekomaj v nebesih hvalimo in ljubimo! Amen.

18. dan.

Materna sreča III.

Dasiravno je bila pa Marijina materna sreča tako nezmérno velika že na zemlji v družbi Jezusovi, in je še neskončno večja zdaj v nebesih; vendar zamore še vsak dan pomnožena biti. Ali veš, o kristjan, kako in kdo jo zamore pomnožiti?

Odgovor: Ravno ti, o kristjan, zamoreš to storiti. To ti morem z besedami samega Jezusa dokazati. On je dvojno rekel; rekel je: veselje je v nebesih nad 99 pravičnimi; pa pristavil je: še večje veselje je nad grešnikom, ki pokoro dela. Če tedaj pravični ali pa spokornik angelje razveseljuje, ni dvomiti, da gotovo tudi Kraljici nebeški veliko veselje dela.

Eno izmed obojnega si še ti, ali grešnik, ki pokoro dela, ali pa pravičen. Potreba je,

da le to delaš, kar Marija od tebe želi — in da si njej tako pokoren, kakor je bil Jezus, in boš s slehernim dnevom Marijine službe množil njeno materno srečo.

Vtisni si toraj v serce in zapomni si, kar mi je na sercu, in kar ti hočem zdaj povedati. Če vidimo na Božjih potih v Marijinih cerkvah romarja, ali pri Šmarnicah kristjane tako priserčno moliti in peti in jokati, se nam lahko ta-le misel vsili: tù so zdaj otroci pri svoji Božji Materi in vsak reče: „Marija! stori mi to, stori mi uno!“ Koliko pa jih vpraša izmed veliko tisočev Mater milosti Božje: „Marija! kaj pa naj jaz tebi storim, da ti dopadem, ali kaj želiš ti od mene, da te razveselim?“ In vendar, če bi jo še tako tiho vprašal, kaj ona od tebe, o kristjan! želi, zaslišal boš prav gotovo odgovor v svojem sercu od njene milostne podobe. Ne, kakor da bi ti Marija natihoma na serce govorila, ampak kakor da bi bila prav pri tebi in v tvojem sercu, boš tiho njen glas zaslišal: „Moj otrok! oh, zapusti že enkrat ta ali uni greh, ali kletvino, ali pijančevanje itd.; odpusti iz ljubezni do mene unemu človeku, kar ti je žalega

storil! Raztergaj že enkrat tisto pregrešno zavezo! Nikar v nedeljo ne delaj in ne posedaj predolgo po kerčmah; moli bolj pridno; hodi bolj pogosto vsaj na dva ali tri mesce enkrat k spovedi in k sv. Obhajilu! Kako pa zamoreš kdaj boljši postati, če se nobenih pripomočkov ne poprimeš? Jaz ti hočem pomagati in prositi za-te pri svojem Sinu, pa če nejenjaš njega vnovič križati, zaničevati in žaliti, zamorem in smem le eno za-te prositi, da naj ti moj Sin toliko križev in terpljenja pošlje, da boš jenjal grešiti.“

Tako in enako, materno priserčno, pa zvesto in resnobno od serca do serca bi Marija romarjem in šmarničnim obiskovalcem govorila, ko bi jo hotli le vprašati in natihoma njen odgovor poslušati. Zatoraj, ljubi kristjan! ako skoraj na kako Marijino božjo pot, na sv. Višarje, ali na Brezje itd. prideš, ali pa še bolje, ne odkladaj tako dolgo; stori precej zdaj, ozri se k Bogu, ali poglej k Marijini podobi na šmarničnem altari in prosi odkritoserčno in zaupljivo za razsvitljenje: O Marija! daj mi vendar spoznati, kaj hočeš od mene? kaj ti ne dopade v meni? kaj ti je zoperno v mojem

življenji, kaj moram zapustiti, da tebi dopadem, tvoje serce razveselim? — Tako prosi in mirno poslušaj svojo vest in to, kar te vera uči v tacih okolnostih.

Ti, o kristjan! si še morebiti v cvetji svoje mladosti in pri najboljši telesni moči, čverste postave, morebiti tudi imenitnih in premožnih staršev; toda bodi še desetkrat boljši, kakor si v resnici, ali to pomisli, da tako imenitnega in kraljevega rodú, in tako lep na duši in na telesu nisi in nikoli ne boš, kot je bila Marija pred Božjimi očmi. Vendar je bila Marija vedno vsa ponižna, in je v vseh prednostih le Bogu hvalo dajala. Ona se je cenila le za dekle Gospodovo. Kakor vidiš, je imela ona veselje le nad ponižnostjo. In če zdaj Marijo vprašaš: „O presveta Božja Mati! kaj želiš od mene?“ — odgovorila ti bo zadosti razločno: „Moj otrok! bodi najpervič ponižen, vdrugeč, bodi ponižen, in vtretjič še enkrat rečem: bodi ponižen!“

Zdaj povej, o kristjan! kako je kaj s teboj? Ali si pri vsem dobrem, kar imaš nad seboj, iz serca ponižen, ali pa iščeš posvetne hvale pri ljudéh, ali se sam povišuješ, se ponašaš s

svojim imenitnim stanom, z bogastvom, z obleko, s telesno lepoto? — Na slavni božji poti v Marijinem Celji so med drugimi spominskimi darili videti tudi dolge, lepe ženske kite, veliko biserov in družega kinča, kar je nekdam služilo v lepotičenje človeških obrazov. Ne smemo misliti, da so bili vsi ti darovavci nekdam nečimurnosti vdani; pa to je gotovo, da od tistega dneva, kar so le-te reči Mariji darovali, niso hotli več s temi reči nečimurnosti služiti; zato so jih Mariji darovali. Tam služijo zdaj v hvalo ponižni Božji Materi, in dajejo tiho in brez besedi lepe nauke tistim popotnikom, ki pridejo v zakladnico darila ogledovat, da naj se varujejo z nečimurnostjo v oblačilih ali v laseh Marijo in njenega Sina žaliti. In če poslušajo ta opomin in odpravijo od sebe vse, kar po nečimurnosti dahne, in hočejo za naprej Mariji Devici v ponižnosti podobni biti, ali ne bodo s tem množili Marijine matrne sreče?

Neka darovana podoba na levem koru velike cerkve v Marijinem Celji je posebno mikavna. Videti je na tej podobi cerkev v Marijinem Celji in zgoraj nad cerkvijo milostna

Marijina podoba. Okoli glave Matere Božje sijejo žarki, le-ti žarki pa so narejeni iz tankih rumenkastih lascev; zraven se pripoveduje, da sta bila v tergu Wajer-u na zgornjem Avstrijskem dva otroka, Anton in Terezija, plešasta od rojstva. Stariši so zoper to pomoči iskali pri Materi Božji v Marijinem Celji in so jo tudi našli. In tako so perve otročje lasce iz hvaležnosti Mariji darovali ter iz njih žarke okoli glave Božje Matere naredili l. 1867.

Glej, kristjan, tako zamoreš tudi ti storiti; posnemaj v govorjenji, v mislih in željah, pogledih in v vsem svojem obnašanji Marijino ponižnost, in tako ne bo le to samo nebeški venec žarkov okoli Marijine glave, ampak še kaj več; iz tebe in iz tvojega dejanja in nehanja se sveti in žari Marijina lepa podoba, in ti njen otrok ji delaš čast in veselje pred Bogom in ljudmi.

Vendar tebe, kristjan, morebiti ničimurnost celó nič ne moti, ker te revščina in pomanjkanje stiska; toliko bolje, da se ti ni treba zoper to skušnjavo vojskovati. Pa te morebiti moti tvoj jezik, ki z njim bližnjega opravljaš in obrekuješ, ga preklinjaš in zmerjaš,

ali ga z nesramnim govorjenjem celó oropaš nedolžnosti (gnade Božje). Ali če ne z jezikom, morebiti sicer hudo grešiš, je v tvoji roki kako orodje, s katerim ob nedeljah delaš satanu v veselje in Bogu v kljubovanje itd. Če je taka s teboj, ali te ne speče vest, ko na božjih potih ali pri Šmarnicah slišiš Marijo blagrovati, rekoč: „Blažena si med ženami!“ Zdi se mi potem, kakor da bi ti nalašč ležal v prav gerdem blatu in bi šla memo tebe nebeška Gospa v svetlo-beli obleki in ti bi ji rekel: „O kako si vendar lepa v tem snežno-belem oblačilu!“ Ali bi ti ne rekla lahko Gospa na to: „O nespametnež! če ti je moja snežno-bela obleka tako močno všeč, zakaj imaš pa ti tako omazano obleko!“

Odpravi tedaj orodje greha, če želiš Materi Božji dopasti in njeno materno srečo množiti! To bi bilo kaj veliko vredno, če bi hotel svojo šivanko, šilo, kladvo, sekiro itd., s čimur ob nedeljah delaš, enkrat Božji Materi v dar prinesiti. Ali daruj Mariji v duhu svoj jezik; razderi iz ljubezni do Marije pregrešno znanje. O na tem bi imela Marija večje veselje, kakor nad še tako obilnimi pozdravili in drugimi darili.

Tako je nekđaj storil Caharija Werner, ki je svoje dni veliko hudobnega spisal zoper resnico katoliške vere, tako da mu je nek luteranski knez v hvalo njegovih pisarij zlato peró podaril. Pozneje se je spreobernal h katoliški veri, in ko se je smerti bližal, je naredil oporoko, v kateri je z zlatim peresom tako-le določil: „Ker sem jaz v svojem življenji zoper sveto cerkev največ s peresom grešil, darujem v zadostovanje svoje zlato pero Materi Božji.“ — In to pero se še zdaj vidi v cerkveni zakladnici v Marijinem Celji.

Glej, kristjan, ta mož je v resnici želel Mariji dopasti, in je ne le častiti in hvaliti, ampak ji tudi množiti veselje in srečo.

Pa bodi si, da nimaš ravno kaj posebno grešnega odpraviti in iz ljubezni do Marije Bogu darovati, so pa vendar še marsikteri načini, po katerih zamoreš Božji Materi veselje narediti. Opomnim zdaj le eno.

Marija je do nas grešnih ljudi tolikanj usmiljenega in dobrotljivega serca. Ona je svojega ljubega Božjega Sina iz ljubezni in usmiljenja kot Božje Jagnje za nas vse v grozovito smert na križi darovala. Vedila je, da

se njen Božji Sin „Jezus“, t. j. Zveličar, zato takó imenuje, ker je imel svoje ljudstvo od grehov odrešiti. In ravno to, usmiljenega in dobrotljivega serca biti, je eden izmed posebno imenitnih in pravih kažipotov proti Marijinemu maternemu domu v nebesih. Posnemaj toraj, o kristjan, presveto Božjo Mater v usmiljenji do siromakov; s tem ji boš veselje delal in njeno Materno srečo množil.

Ni potreba, da bi moral svoje najljubše dete, svojo hišo ali posestvo iz ljubezni do Marije darovati, da bi ji vstregel; daj le nekoliko miloščnje od tega, kar imaš, in kolikor premoreš. Miloščnja zamore biti kruh ali denar, ali kupica merzle vode, ali malo mleka, ponošena obleka; ali pa zamore še bolj imenitna milošnja biti, da namreč kakega grešnika posvariš, ter od grešne poti odverneš, ga k molitvi in dobri spovedi napeljuješ. Ali tudi, če zapuščenega otroka sprejmeš in po kerščansko izrediš, revnega dijaka ali učenca podpiraš in mu k duhovskemu stanu pomagaš. O kdo je v stanu izreči, koliko je vredna taka miloščnja pred Bogom? Ljubezen in usmiljeno serce zmerom kaj najde, kar zamore darovati. To

se lahko večkrat na Marijinih božjih potih vidi, da marsikteri revni romarji svojim ustom kaj odtergajo, da zamorejo drugim še bolj revnim darovati. Ali ne bo Mati Božja nad takimi usmiljenimi serci veselja imela, in ali se ne bo s tem množila njena materna sreča?

O Marija! slišali smo danes, s čim zamoremo množiti tvoje neizmerno veselje in tvojo srečo, ki jo vživaš v nebesih, namreč s tem, da se temu ali unemu grehu, navadi odpovemo in si prizadevamo za lepe čednosti, posebno za ponižnost, usmiljenje in dobrotljivost. Pa, glej! mi smo na duši tako revni, slabi in slepi, da še prav ne spoznamo vseh slabih, krivih potov in napák, in sploh ne spoznamo vse svoje dušne revščine: o sprosi nam toraj milost od Boga, da prav spoznamo, kaj nam je treba popraviti, da zapustimo svoje krive pota in napake in hodimo po pravi poti, ki nam jo ti tako lepo kažeš, proti tvojemu maternemu domu v nebesih. Amen.

19. dan.

Materna moč I.

Do tukaj je bila molitev „češčena si Marija“ kakor hvalna pesem. Z njo kristjan, še potujoč po tej solzni dolini, pozdravlja svojo preljubo Mater Marijo v večni nebeški domovini, pozdravlja jo že naprej, kakor od daleč. Serce se mu je pri tem ogrelo in razširilo, ko je premišljeval slavo in veličastvo Matere Božje, in od serčnega veselja bil bi skoraj pozabil, da on sam mora še popotovati v tej solzni dolini.

Toda pozabil ni, kje da še živi, ampak le v nemar je pustil nekoliko svojo žalost, da bi se z mislijo na Marijo potolažil; ali toliko glasnejše začne zdaj tožiti. Kolikor dalje na Marijo misli, kolikor bolj ga angeljev in Elizabetin pozdrav opominja na Marijino visokost, lepoto, milost in slavo; toliko tesnejše mu prihaja pri sercu, tako da poslednjič začne nebeški Materi svojo revščino tožiti ter jo milo zdihovaje pomoči prositi, rekoč: „Sveta Marija, Mati Božja! prosi za nas grešnike“ itd.

Zato mora tudi duša drugač biti pripravljena, da se bo ta molitvica lepše glasila in

našo nebeško Mater toliko bolj k uslišanju nagnila.

Kristjan mora pred vsem drugim zaupanje obuditi na Marijino pomoč, zato ga uči sveta cerkev reci: „Sveta Marija!“

Kako pa zamore človek, ki je „ubog grešnik“, Marijo, tolikanj „sveto“, pomoči prositi? Ali se ne bo ona z nejevoljo proč obernila od grešnega človeka, ki je njenega Božjega Sina tolikokrat in tako zelo razžalil? Kako hoče toraj „ubogi grešnik“ zaupanje obuditi pri misli na visoko, brezmadežno svetost Marije Devíce?

Ravno pri Marijini svetosti jo moramo mi ubogi grešniki pomoči prositi. Zakaj ravno ta priimek „sveta“ je pravi, da zamoremo toliko večje zaupanje do Marije budit, česar se bomo zdaj prepričali.

Človek zamore s svojimi telesnimi in dušnimi očmi veliko storiti, on si zamore največe in najhujše zverine podvreči in čez-nje gospodovati. Vendar vsega ne more človek doseči; ne more vseh telesnih in dušnih nevarnosti od sebe odverniti; n. pr. ne more se zavarovati, da bi nodeben nagle smerti ne umerl, ali da bi

nikoli nobenega strela ne ubila, naj se še tako varuje. Zato tudi Kristus ni le samo rekel: „Čujte!“ — ampak je še nekaj zraven pristavil, rekel je tudi: „Molite!“

In res, prečudna moč je v molitvi, ker ima nekako oblast do Boga samega ter ga sili, da nam pride na pomoč v nevarnosti dušni in telesni. Prava molitev dela Bogu samemu nekako sveto silo. Za peklenškega duha pa ima molitev tako silno moč, da se mu ne more večja jeza in žalost napraviti, kakor če kdo prav pobožno moli; zoper pobožno kerščansko molitev ne more nič opraviti. Mali otrok ga zamore z molitvijo premagati in odgnati.

To je molitve skrita moč, od kar je Kristus svojo besedo zastavil: „Kar koli bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ In ko bi bil kdo celo v verigah peklenškega duha ter v smertnem grehu, pa bi vendar v strahu in trepetu k Bogu zdihoval, rešenja prosil, in opravljal molitev po Jezusu Kristusu do razžaljenega Boga, sme upati, da bo pri Bogu dosegel milost in rešenje od greha po znanih pomočkih. Tolika moč je v molitvi.

Je pa še veliko večja moč kot je molitev, in molitev sama si le od té moči vspéh in spolnitev doseže. In ktera je tista moč? To je pobožno, kerščansko življenje iz ljubezni do Boga, to je „svetost“. — Kakošne čudeže ta moč dela, ni mogoče popisati, tudi v sto bukvah ne. Pa od enega ali drugega naj bo vendar tù ob kratkem nekoliko povedano.

Kristus, naš Gospod, je ravno v svoji pridigi na gori s tem začel, da pripoveduje, kaj zamore kerščanska čednost doseči. Izustil je osem vabilnih glasov, s katerimi njegovo ljubezni polno serce človeška serca napeljuje k čednostim ali k svetosti življenja. Le-ti vabilni glasovi so osmere zveličanske čednosti.

Ubožnost duha ima oblast nebesa si pridobiti; krotkost dobi zemljo; kerščanska žalost nad svojimi in tujimi grehi Boga nekako sili tolažbo in milost skazati; lakoti in žeji po pravičnosti je nasitenje obljubljeno; usmiljenje nagne tudi Boga, da rad prizanese in usmiljenje skaže; čistim srcem bodo dane svitle oči, ki bodo zmožne Boga gledati v njegovem veličastvu; miroljubnost stori iz človeka Božjega otroka; in kerščanska poterpežljivost v pre-

ganjanji zaradi pravičnosti si že na zemlji pre-
skerbljuje stanovanje v nebesih. Kako prečudno
moč ima ponižnost, se je nad Marijo pokazalo.
V svoji ponižnosti je spoznala: „Dekla sem
Gospodova“, in ta ponižnost je Sina Božjega
iz nebes privabila, „in Beseda je meso po-
stala“, t. j. Bog Sin je človek postal, in Marija
je bila zdaj njegova Mati. „Ponižne je po-
vzdignil“.

Glejte, tukaj imamo le nekaj zgledov od
moči, ktera je v „svetosti“ kerščanskega
življenja. Kolikor svetejša je kaka duša, toliko
več zadobi in premore. Sama senca svetih apo-
steljnov, še celo potna ruta sv. aposteljna Pavla
je vsakoršne bolnike ozdravljala. Kaj še le
premore senca najsvetejše duše izmed vseh ljudi,
kakošno moč mora še le imeti milosti polna
Mati Božja, kakošno moč mora imeti njena
dobrotljiva roka, njena beseda, njen materni
pogled? Kolikor večja je njena svetost, toliko
večja njena moč pri Bogu.

Ali se toraj najde še kaj močnejšega,
kakor sveto življenje?

Da, najde se še nekaj močnejšega, in to je,
če se moč „svetosti“ z močjo „molitve“

združi. Največe in najmočnejše in najbolj prečudno izmed vsega, kar nam je Bog dodelil, je molitev pravičnega, „molitev svetnikova“.

V sv. pismu najdemo od tega veliko zgledov. Preden je šla Judit Holofernu glavo odsekati, ji je Ozija, poglavar mesta Betulije, njene prebivalce v molitev priporočil. Zakaj vedel je, da ne tolikanj roka, ampak le čednost pobožne Judite in njena goreča molitev k Bogu zamore sovražnika premagati. Zato ji je rekel Ozija: „Prosi za nas, zakaj ti si sveta žena in se Boga bojiš.“ — In sv. apostelj Jakob piše: „Veliko premore stanovitna molitev pravičnega.“ In pové nam zgled od preroka Elija, ki je molil, da bi zavoljo človeških pregréh ne bilo dežja na zemljo, in ni bilo dežja 3 leta in 6 mesecev; in zopet je molil, in Bog je dal dež in zemlja je rodila svoj sad. Še najbolj razločno pa Gospod Jezus sam govori, rekoč: „Ako ostanete v meni in moje besede v vas ostanejo, prosite, kar koli hočete, in se vam bo zgodilo.“ (Jan. 15, 7.)

Iz vsega tega se tedaj jasno vidi, da tisti, kateri sveto živijo, z molitvijo skoraj vse od Boga dosežejo. Svetnikova molitev skoraj vse

premore, kar hoče. Tako nas sam Kristus uči. In to se samo po sebi razume, da, kolikor svetejši je človek, toliko bolj krepka je njegova molitev. Zato je tudi najkrepkejša in v resnici vsegamogočna tista molitev, ki izvira iz najbolj nedolžnega in najsvetejšega serca Jezusovega, kader moli na altarji pri sveti maši za svoje ljudstvo in za sveto katoliško cerkev.

Za sercem Jezusovim, polnim božje svetosti, pa pride na versto serce Božje Matere „milosti polne“. — Kolikor je ona sveta, toliko močna je, kader moli. Zato jo imenujejo cerkveni učeniški „prosečo vsegamogočnost“.

Kako pa je Marijina svetost njeno molitev krepko naredila, od tega je svoj dan frančiškanski oče Bertold iz Ratisbona pred šest sto leti v neki pridigi povedal. Od začetka našteva, za koliko dobrot se imamo ljubemu Bogu zahvaliti, da mi ne živimo pred, ampak po Kristusovem rojstvu; zakaj mi imamo zdaj marsiktere milosti, katerih celo sveti ljudje v stari zavezi niso dosegli. In eno teh milosti Bertold v tem-le pomenu popisuje: Bilo je dolgo časa, štiri tisoč let, da so ljudje v stari zavezi v

Boga klicali. Hoče se pa dandanašji kak grešnik v resnici spreobrniti in kliče v Boga z resničnim kesanjem in s čisto spovedjo, njegova molitev bo kmalu uslišana in vse nebesa se bodo njegove prošnje veselile. Poglejte zdaj, kako marsiktero milost je Bog nam kristjanom skazal, da nas tako kmalu usliši memo unih v stari zavezi! Zakaj kolikor so molili in tožili in klicali in jokali, to vse ni dovoljno izdalo, dokler ni bil poseben človek rojen; ta je pomagal z drugimi vred Boga prositi z vso zvestobo in resnobo in se je Bogu prikupil z velikimi čednostmi. Ta človek je bila Marija Devica; ona je bila tako bogata na vseh lepih čednostih, tako čista brez vsega madeža in tako popolnoma v vseh čednostih in v vseh dobrih rečéh, da jo je Bog bolj uslišal, kot vse, ki so va-nj klicali v štirih tisoč letih. In ona je Bogu prav posebno dopadla, ker je imela tako mnogotere čednosti, da jih noben jezik ni v stanu popolnoma izreči. Ona je bila tako močno ozaljšana z vsemi lepimi čednostmi, da je vsegamogočni Bog, Gospod vseh angeljev, cesarjev in kraljev, hotel iz nje rojen biti, zaradi ljubezni in lepih čednosti, ki so se nad

Marijo, našo ljubo Gospo, svetile. Zdaj so bili vsi uslišani, ki so v Boga tako dolgo klicali, ker je Marija prositi pomagala; in tako je njena prošnja in njeno klicanje več zdalo, kot vseh drugih skupaj.

Ako pa to veljá in ako molitev svojo moč in blagi vspeh od svetosti dobiva, zdaj, o kristjan! lahko spoznaš, da med lepimi primki, s katerimi v Marijo kličemo, ni mogel nobeden bolj modro in previdno zbran biti, kakor ravno ta: „Sveta Marija!“ Zakaj ravno zato, ker je ona „sveta“, smeš serčno zaupati, da bo njena priprošnja za-te pri Bogu uslišana.

Ko Marijo tako prosiš, o kristjan! delaš prav po detinsko. Ako je otrok očeta razžalil, in ga hoče kaznovati, se otrok za mater skrije. Tako se tudi ti za Marijino svetostjo skriješ, da bi Bog v svojem dopadajenji nad njeno svetostjo tebi grešniku prizanesel. Delaš tudi, kakor je nekdej storil romarski sprevod iz Moravskega v Marijinem Celji. Zadi za milostnim altarjem stoji na tri sežnje visokem kamnitem stebru stara Marijina podoba. Spodaj okoli stebra je kamnita miza; tam navadno romarji svoje sveče

prižigajo, zato se imenuje darovalni steber. Tukaj so hotli romarji iz Moravskega svojo večerno pobožnost opraviti, zato so se najprej prav v red postavili. Spredaj najbliže stebra so stale dekleta z venci na glavi. Za njimi so bili mladeniči zversteni, in poslednjič so se postavili možje in žene. To je bilo modro napravljeno; zakaj mislili so si: če hočemo k deviški Materi Božji iti in milost najti pri njej, moramo tudi device naprej poslati, le-té ji bodo dopadle in si njeno serce pridobile. Tako delamo tudi mi kristjani v molitvi „Češčena si Marija!“ Mi „ubogi grešniki“ pošiljamo „sveto Marijo“ pred seboj, da ona najbližej pri Bogu stoji, ko molimo, in potem ji nekako rečemo, kot nekdam Ozija Juditi: „Zdaj prosi za nas, zakaj ti si sveta žena in se Boga bojiš!“

Iz do zdaj rečenega pa tudi lahko spoznamo, zakaj da v svojih molitvah tolikokrat nismo uslišani pred Bogom, zato namreč ne, ker nismo zadosti sveti, in si premalo prizadevamo za svetost življenja. Zato pa tudi prav in modro ravnamo, da se obračamo k svoji srednjici pred Bogom, k Mariji prečisti

Devici, da bi ona, ki je vsa „sveta“, za nas prosila, tudi nam svetost pridobila.

O Marija! vem in spoznam, da, ker nisem zadosti sveto živel in sem grešnik pred Bogom, nisem vreden, da bi me Bog v mojih molitvah uslišal; zato se poln zaupanja zatečem k tebi, o Marija, ki si vsa „sveta“ in s svojimi prošnjami pred Bogom vse premoreš: o podpiraj s svojimi mogočnimi prošnjami moje nevredne in slabe molitve in prošnje, da jih milostljivo usliši tvoj ljubi Sin Jezus Kristus, kateri z Bogom Očetom in s svetim Duhom živi in kraljuje Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

20. dan.

Materna moč II.

Ko začnemo v molitvi „Češčena si Marija“ Mater Božjo prositi, se zdi čudno in premisleka vredno, da nam sveta mati katoliška cerkev v vsi tej molitvi do Matere Božje ni prav nič

določeno povedala, za kaj ali ktere milosti naj bi Marija za nas prosila. V očenašu je vsak stavek posebna prošnja, n. pr.: posvečeno bodi tvoje imé, pridi k nam tvoje kraljestvo itd.; v „češčena Mariji“ pa ni nobena posebna prošnja določena. Mi le zdihujemo: „prosi za nas“, kakor da bi vse drugo ljubezni in skerbi presvete Božje Matere prepustili.

Pa pri vsem tem vendar le zadosti različno izrečemo, v kateri reči želimo pred vsem drugim po Marijini priprošnji uslišani biti. Ne pravimo: prosi za nas bolnike, slepe, hrome, žalostne, lačne itd., ampak pravimo: „prosi za nas grešnike“ in s tem razodenemo Mariji svojo največo potrebo, svoje najhujše terpljenje, katero nas pred vsem drugim boli, in pri katerem moramo na druge britkosti skoraj pozabiti. Kažemo ji svojo dušo v grehu, ko zdihujemo: „prosi za nas grešnike“. In res! ako nam Marija s svojo priprošnjo pri Bogu le iz té največe potrebe pomaga, ako nam sprosi oprostenje od greha, je za sedanje in prihodnje življenje največe in najpotrebniše za nas že storjeno.

Zatega voljo mora naša prva in najbolj goreča želja vedno v to obernjena biti, da se

iz globočine greha izkopamo in od njegovih ostudnih in smertnih gob čedalje bolj ozdravimo.

Kdo pa ti zamore, kristjan, k temu pomagati? Ali mar kdo tvoje enakosti, ki sam v grehu tiči, ali tisti, kateri ti je v greh pomagal in te zapeljal? Taki gotovo ne; takim je greh morebiti še priljubljen, in ga nočejo zapustiti. Da se ti popolnoma pomaga, moraš poiskati koga, kateri visoko nad globočino greha stoji, ki sam greh iz dna svojega serca sovraži, in ga, kjer koli more, zatira in s korenino vred ruje, da bi le ljubi Bog ne bil ž njim žaljen.

To pa se samo po sebi razume, da kolikor bolj tak človek greh sovraži, toliko rajše ti bo pomagal, da greh od sebe odpraviš. Kaka posemeljska mati ne bo tako hitela svojega otroka varovati, da bi ne utonil ali se ne ožgal, kakor si bo taka bogoljubna duša, ki greh čez vse sovraži, naglo prizadevala, tebi iz greha pomagati, kolikor premore.

In zdaj pojdi, kristjan, v svojih mislih ven, in hodi po svetu, in iz sveta gori v nebesa, in išči in poprašuj, kje je tista duša, ktera ima za Bogom in Kristusom v svojem

sercu največje sovražstvo do greha, in ktera najvišej in najdalje od vsacega greha stoji. In vsi ti bodo vedno dalje in zmerom višej kazali. Kteri so na svetu, bodo rekli: Mi nismo taki, moraš gori iti k svetnikom; in v nebesih ti bodo sveti spokorniki kazali k nedolžnim otrokom, in nedolžni otroci ti bodo kazali k angeljem, in sv. Mihael ti bo poslednjič kazal na Kraljico vseh angeljev in vseh svetnikov, na „sveto Marijo“. — Tako kakor Božja Mati nobena druga stvar v nebesih in na zemlji greha ne sovraži; zakaj nobena stvar ni nikdar spoznala, kako ostuden in strašen in poguben je greh, kakor Marija. Ko je morala z mečem dušnih bolečin prebodena pod križem ljubega svojega Sina stati in njega v strašnih britkostih umirati gledati, in ko je pri trinajsti postaji svetega križevega pota svojega ljubega Sina telo mertvo in z neštevilnimi ranami pokrito na svojem naročji imela, o takrat je ona kakor v kervavih bukvah brala, kaj je tudi le en sam greh!

Zato se zamore reči: Za Bogom ni nobenega, kteremu bi bilo toliko na tem ležeče, in kteri bi tako resnobno želel, greh odvzeti

in zatreti, kakor Marija, ker nobeden ni tako „svet“, kakor Marija.

Marija to bolj želi kot vsi angelji, bolj kot véliki apostelj narodov sv. Pavel, ki je hotel celo prokletstvu zapasti zavoljo Judov, svojih rojakov, da bi bili oni oteti. In Marija, milosti polna Božja Mati, je vendar veliko svetjša kakor sv. Pavel, ki se je še sam moral spreobrniti, da je postal apostelj; in veliko svetejša kakor sv. Ignacij, kateri bi bil zadovoljen, če bi bil s svojim neizrekljivim trudom in veliko skerbjo mogel le en sam greh zabraniti in odverniti.

V sv. evangeliji je o sveti Božji Materi nekaj zapisano, kar nam to resnico še bolj pojasni in dokaže. Sv. Janez evangelist pripoveduje, da „je bila ženitnina v Kani Galilejski, in Mati Jezusova je bila tam. Bil je pa tudi Jezus povabljen in njegovi učenci na ženitnino. In ko je vina zmanjkalo, reče Mati Jezusova njemu: Vina nimajo.“ In, kakor je znano, je Jezus na Marijino prošnjo ubogim ljudem iz potrebe pomagal s tem, da je vodo v vino spremenil. Dve reči ste tukaj posebno imenitni, ako ji le pridno in pazno premišljujemo.

Pervo je to, kako rahlo in veliko je Marijino sočutje z bližnjim. Komaj Marija zapazi njegovo potrebo in zadrego, gre k svojemu vsegamogočnemu Sinu in mu potoži svoje materno sočutje z ubogimi ljudmi. To je prva priprošnja Marijina, ktera nam je iz svetega pisma znana. — Drugo pa je pri tej evangeljski zgodbi še imenitniše.

Ako se oziramo na duh sv. pisma, bi bilo sicer pričakovati, da bo prva Marijina priprošnja, od ktere nam pripoveduje, veljala kakemu ubogemu grešniku, Mariji Magdaleni, ali jokajočemu Petru, ali skesanemu desnemu razbojniku na križu! Pa ne: Marijina prva priprošnja se pečá z vsakdanjo potrebo življenja, in sicer ne z lakoto, ampak z zadrego, da je svatom vina prehitro zmanjkalo. „Vina nimajo“, je rekla.

Zdaj pa se vprašaj: Če je bilo Marijino sočutje že zarad navadne vsakdanje potrebe tako veliko in priserčno, in če Marija, usmiljena Mati svojih zagrešenih otrók, od druge strani greh po velikosti svoje svetosti čerti in studi, kaj bo Marija še le po tem storila, če kakega človeka v največi potrebi, in v smertnem grehu

vidi, in če ta siromak na kraji večnega peklenškega brezna trepetaje in poln kesanja k njej zdihuje, rekoč: „Sveta Marija! prosi, prosi za-me ubozega grešnika!“ Tukaj pač lahko vsakteremu zdrava pamet odgovori, ako jo še ima in jo vpraša: Zares! Marija bo zavoljo svojega sočutja in zavoljo svoje svetosti tisočkrat raji in hitreje svojega Božjega Sina prosila za tacega skesanega, ubozega grešnika, kot za uboga poročenca in njune svate, ko jim je vina zmanjkalo.

In tako zdaj, ljubi kristjan, vdruči vidiš, zakaj da je katoliška cerkev besedo: „Sveta“ v prošnji molitve „češčena si Marija!“ na prvo mesto postavila. Noben drugi priimek bi ne bil tako modro in primerno izvoljen, kakor ravno ta; zakaj noben drugi bi tvojega serca tako močno k zaupanju ne spodbujeval, da ti bo Marija v tvoji dušni potrebi z veseljem in sočutjem pomagala, kakor ravno ta naslov: „Sveta Marija!“ Njena svetost jo že sama od sebe žene greh zatreti, kjer koli zamore, in kjer koli se ji grešnik sam s svojo nespokornostjo terdovratno ne ustavlja. — To je druga moč njene svetosti.

In res; kdo more dopovedati, koliko grešnikom je „sveta“ Marija pomagala iz grehov se izkupati in pravo pokoro delati, ker to je le samemu Bogu znano. Tega priča je v novih časih posebno bratovščina Marijinega presv. Serca. Mnogi bogoljubni možje so bili namreč pred nekaj leti in so še te misli, da Jezus Kristus je češčenje presv. Marijinega Serca prihranil za naše čase, da bi se merzla serca ogrevala ter se grešniki k Bogu spreobračali na Marijine posebne priprošnje. Sedanji čas pri tolikih in tolikerih pregrehah potrebuje škit, kateri bi jezo Božjo od ljudi odvrčal. Ta škit je mogočno in usmiljeno Marijino Serce.*) V to Serce je položil Jezus vse zaklade svoje dobrote. V tej méri, kakor se iz tega preusmiljenega Marijinega serca mile prošnje k Bogu vzdigujejo, v tej meri tudi usmiljenje Božje teče iz nebes v grešna serca, da bi jih odtergalo pogubljenju in jim zgubljeni mir povernilo. Eno samo prošnjo Jezusove Matere v prid kacega grešnika, pravi pobožen

*) Bratovščina Marijinega presv. Serca je pri sv. Petru v Ljubljani, podružnica Pariške bratovščine. Prav dobro storí, kdor se vanjo zapiše.

pisatelj, je zadosti, storiti, da vse njegove grehe Jezus pozabi. — Kakor se na solncu topí vosek, tako se pred usmiljenim pogledom nebeške Matere odtaja terdi led od grešnikovega serca.

Marsikteri so morebiti sami že brali, kako se je bil ranjki poprej tako terdovratni jud Alfons Ratisbon v cerkvi sv. Andreja pred Marijinim altarjem v Rimu čudovito spreobernal, in pa v trenutku.

Tacih spreobernjenj so popisane cele bukve.*) Naj postavimo tukaj le en sam izgled ob kratkem.

V mesecu kimovcu l. 1842 pride k duhovnemu pastirju Marije Device Zmagovavke v Parizu nek človek in mu pové, da že osem let živi v največi razuzdanosti. Obupanje me grabi, je rekel, sam sebi se studim. Vendar imam še žarek upanja, ki sem ga včeraj povzél iz vaših beséd. Prišel sem vas prašat, če mi bo Bog še odpustil? Potem je razložil svoje ostudno življenje in povedal, kako je še včeraj iskal grozovito smertno pregreho doprinesti.

*) Annalen der Erzbruderschaft des heiligsten und unbefleckten Herzens Mariä . . . von Dufriche Degettettes. Regensb., Manz.

Šel je pa memo cerkve Marijinega presv. serca, slišal petje, in se podal z drugimi v cerkev. Bil je silo ginjen od pobožnosti zbrane množice in od cerkvenega petja. Posebno pa ga je pretreslo, ko je po škofovi pridigi duhovni pastir bral pismo mladenča, ki pa je bil veliko manjši grešnik, kakor ta, o katerem zdaj govorimo. Nepreviden žarek, pravi, me je razsvetlil; spoznal sem zmote in sramoto svojega življenja. Oni mladeneč je bil priporočen v molitev za spreobrnjenje, in duhovni pastir je klical, rekoč: „Le serčnost in zaupanje!“ Zdelo se je, da te besede mene zadevajo, pristavi tujec. Ko je bil duhoven pri altarji, je bilo vse na kolenih, in tudi ta grešnik. Ah! je zdihoval, osem let je, kar sem zadnjikrat tako klečal. Pri petji lavretanskih litanij je bil tako pretresen, da ni mogel z drugimi moliti. Ko so pa zapeli: „Pribežališče grešnikov, za nas Boga prosi“, je tudi on z drugimi pel. Večkrat je te besede ponavljal in zdelo se mu je, da je bolj miren. Vse je šlo iz cerkve, ta zgubljeni sin je še klečal na tleh, kakor bi mu bile noge na tla pribite. Bil je opomnjen, da se cerkev zapira, šel je, toda v stanovanji celo noč ni

očesa zatisnil. Bile so mu vse ostudnosti pred očmi. „Za vse mi je žal, sramujem se in sebi se gerd zdim,“ je rekel.

Lejte, kako Marija grešnika vabi in — djal bi — sili na pravo pot, če revež le nekoliko dobre volje pokaže.

Duhovni pastir je s pregrehami obteženega mladenča oserčeval in ga k spovedi opominjal, toda izgovarjal se je grešnik: ne morem, nisem pripravljen, ne vém kako? . . . Duhoven mu pojasni, da to je edini pomoček, po katerem more serce zopet mir zadobiti, reče mu poklekniti in začeti. Mladeneč posluša glas in med glasnim zdihovanjem se začne obtoževati svojih zmot in pregeh. V saboto po tisti nedelji, ko ga je bila Marija v cerkev privabila, je bil z Bogom spravljen in odvezan, pa tudi obhajan pri tisti sv. maši, ki se ta dan opravlja za spreobrnjenje grešnikov. S sladkim mirom je šel iz vélikega mesta Pariza, da bi ga kaka nevarna priložnost v stare grehe ne zagnala.

Sv. Bernard pravi: „Marija vleče z milostljivo roko grešnika iz brezna obupanja, poterdi ga z zdravilom upanja, ne zaničuje ga

in ne odstopi od njega, dokler reveža z ojstrim božjim Sodnikom ne spravi.

Spomni se, o preusmiljena Devica Marija! da še nikdar se ni zaslišalo, da bi bila ti ktereга zapustila, ki je pod tvoje varstvo pribežal, tvoje pomoči prosil in po tvoji priprošnji zdihoval. Od takega zaupanja navdušen pritečem k tebi, o devic Devica! pribežim k tebi, o Mati! in se prikažem kot zdihajoč grešnik pred teboj. O Mati večne Besede! ne zaverzi moje prošnje, temuč milostljivo me sliši in usliši! Amen.

21. dan.

Materna moč III.

Marijina „svetost“ ima pa še eno, in sicer tretjo moč za „uboge grešnike“ v sebi.

Misli si, o kristjan (kar se večkrat zgodi), da te zob boli, in greš k zdravniku in ga hočeš prositi, da bi ti zob izderl. Potem si res pri zdravniku; pa ko pride s kleščami, usta

zapiraš in se morebiti braniš zdravniku, da ti ne more zobú izdreti. To bi bilo pač znamenje prevelike slabosti in maloserčnosti, kaj ne? Moral bi se ti sam pred seboj zaradi tega sramovati. Čemu pa si šel k zdravniku, da bi ti bolni zob izderl, če ga poslednjič ne daš iz ust?

Ravno taka je tudi s tem, kar pri vsaki „češčena si Marija“ delaš. Ti se spoznaš za „ubozega grešnika“; to ni nobena prihuljena ponižnost; ti si tudi res grešnik. Imaš k manjšemu vsaj en greh na svoji vesti, velik ali majhen. Pa ga morebiti objemaš in pestuješ, in ga nočeš spustiti, ker bi ti težko djalo, se od njega odtergati. — Povej pa, kako moreš v Marijo klicati, da bi ona pri svoji svetosti in pri svojem studu pred vsakim grehom tebi pomagala, da bi se zamogel svojega greha rešiti! Tvoje serce ti pravi: „Greh! jaz te ne zapustim;“ in tvoje usta pravijo: „Sveta Marija! pomagaj mi, se greha rešiti.“ — To se ne vjema, to je laž in nobena molitev. To pa bi rada sveta cerkev zabranila, da bi se ti ne lagal Materi Božji. Zato ona tebi „ubozemu grešniku“ „sveto Marijo“ pred

vsem drugim pri začetku tvoje prošnje pred oči postavlja. Ti moraš poprej premisliti, ali v rešnici hočeš prositi Marijo, da bi tebi „ubozemu grešniku“ pomagala greh zapustiti?

Jezuit oče Zucchi (r. Zuki) je prišel enkrat v neko hišo. Tam so sedeli pri mizi ljudje skupaj, ki so imeli nespodobne pogovore med seboj. Zuki tega ni mogel terpeti, in tako je vzel podobo Matere Božje, in jo je postavil na sredo mize, kakor da bi bila Marija tovaršica pri mizi. Ta Marijina podoba in nekaj besedi od čistosti in svetosti Matere Božje je pomagalo. Razujzdani tovarši pri mizi so omolknili.

Tako tudi cerkev slehernemu grešniku „sveto Marijo“ tako rekoč pred njega postavi. Ta naslov je nekaka mitnica (šranga); ima te malo zadržati in tebe ne dalje pustiti v molitvi, dokler svojega serca od greha ne odverneš. Naj vsaj v tebi želje obudi, da bi se rad greha znebil.

Zamoreš, kristjan, te besedi, „Sveta Marija!“ lahkomišljeno izgovarjati in dalje moliti; to je v tvoji volji; pa tvoja molitev je brez dušnega mazila in brez vspeha; ne seže dalje, kot sapa tvojih ust, ki jo od sebe daješ;

Mati Božja ne sliši tvoje molitve, ker sam nočeš, da bi jo slišala in uslišala.

In zdaj še nekaj. Ta naslov: „Sveta“ — ima tudi pravo in izverstno moč v sebi, in ti slika pred tvojo dušo Marijino podobo v veličastni obliki. Opominja te na njeno globoko ponižnost, na njeno neomadežano deviško čistost, na njeno živo vero, nepremakljivo zupanje, na njeno gorečo ljubezen do Boga, na njeno sočutno ljubezen do bližnjega, na njeno popolno vdanost v voljo Božjo, na njeno zvesto službo Božjo, in sploh na njeno sveto življenje, na njeno sveto mišljenje, hotenje, govorjenje, djanje in nehanje. Beseda „Sveta“ — ti kliče: „Bodi svet, o kristjan! kakor je tvoja Mati v nebesih sveta!“

Ko bi le ti, kristjan, kterikrat med molitvijo malo prejenjal in to podobo Marijine „svetosti“ resnobno premišljeval, doseglo bi se pri tebi to, kar stori z zemljo solnce spomladi; zbudile bi se v tebi perve kali čednosti in svetega življenja. In upati bi bilo, da bo tvoja duša enkrat lepa postala, kakor kaka spomladanska pokrajina, polna zelenih trat in cvetlic in tičjega petja.

Blizo Marijinega Celja spodaj v dolini nad skalo stoji zala kapelica, Žigova cerkvice, in znotraj na altarji je posebno pomenljiva podoba. Spodaj na podobi je naslikana pokrajina; v zadnjem delu podobe je videti morje, spredaj prijazen okraj, poln krasnih rastlin, in dreves v najlepši rasti. Kar pa ves ta lep kraj od snega in ledú oprostí, in z zelenjavami, z žitom in mnogoterimi rastlinami tako bogato ozaljša, to je solnce, ki je naslikano, da zjutraj ravno iz morja vzhaja. To je na spodnjem delu podobe. Zgoraj je razlagan pomen te podobe. Marija je videti z Jezusom v naročji, ki ga v materni ljubezni hrani. Tukaj veljajo o Mariji besede sv. pisma: „Lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce.“ — Kakor namreč solnce pozemeljski pokrajini svetlobo, rast, lepoto v mnogoterih barvah prinaša: tako tudi svetloba Marijine „svetosti“ tebi, kristjan, pravo pot proti nebeškemu maternemu domu kaže, razsvetljuje tvojo vest in te budi h kerščanskemu življenju. Zato moraš klicati: „Sveta Marija!“

Bere se o nekdanjem laškem knezu, da je bil prav bogaboječ in pobožen. Enkrat ga nekdo

vpraša: kako da je on k temu prišel, da tako resnobno in zvesto po sveti veri živi. Na to je knez prijazno odgovoril: „Velikokrat sem jaz prelepe podobe Matere Božje od vélikega umetnika Rafaela in drugih slovečih slikarjev ogledoval in občudoval. Iz vseh teh podob sem si jaz podobo Marijine lepote v svojih mislih sestavil, lepšo in milejšo, kakor je unih slikarjev. Ta Marijina podoba v moji domišljiji mi na vso moč dopade in me razveseli, kolikorkrat le na-njo mislim, in mi vzbuja v sercu goreče želje: Marijo samo, ter živo v nebesih videti. In ako mi večkrat pride kaka skušnjava v greh, sam sebi le to rečem: „Pusti to; če grešiš, pojdeš v pekel, in tam vekomaj ne boš Marije v njeni lepoti gledal.“ To me je močno varovalo slehernega greha. Ali bi ne mogla taka misel tudi tebe, kristjan, varovati slehernega greha, in tudi tebi pomagati k bolj pobožnemu življenju?

In drug pobožen mož na Nemškem je do Marije zložil pesmico, ki se v slovenskem jeziku tako glasi:

„Zagledam te v podobah brez števila
Marijo ljubeznjivo slikano,

Pa ni nobena tako krasna, mila,
Kot moje duše vidi te oko.

To vem le, da vsega sveta veselje
Se mi potem le prazne sanje zdé,
In nezrekljive, svete, sladke želje
Mi po nebesih polnijo sercé.

Vendar nikar ne mislimo, da je to presiljeno in preveč rečeno, da zamore misel na Marijino lepoto v človeku tako goreče in sladke želje po nebesih zbuditi. To je gola resnica, ktero nam naslednja prigodba poterjuje.

Ko je presrečna devica Marija Bernadeta Soubirous (beri: Subirú), ki je Mater Božjo s svojimi telesnimi očmi v prikaznih pri Lurdih 18krat videla, na smertni postelji ležala, jo je majhna deklica pri 5—6 letih obiskala. Ko ste se ena drugo pozdravile in v nedolžni ljubezni objele, je vprašala deklica Bernadeto: „Moja sestra! vi ste videli presveto Devico Marijo?“ — „Da, videla sem jo,“ je odgovorila Bernadeta. — Deklica vpraša na dalje: „In ali je bila zelo lepa?“ — Žarek veselega spomina obsije obličje srečni Bernadeti pri tem vprašanji, in odgovori deklici z bolj tihim in močno ginjenim glasom: „Tako lepa je bila Marija, da se še

zdaj od veselja vsa pretresem, ako na to mislim; tako lepa je bila, da, kdor jo je enkrat videl, si umreti želi, da bi jo zopet videl v nebesih.“

Če ima pa že telesna Marijina lepota do človeškega serca tako moč, mora vendar le do tvojega serca še vse večjo moč imeti prava podoba znotranje Marijine lepote, njena „svetost“ namreč, ako si jo hočeš pred oči svoje duše postaviti. To pa se zgodi, kolikorkrat prav spoštljivo in pazno sam pri sebi rečeš: „Sveta Marija!“

To je tedaj trojna moč, ktera je sklenjena z Marijino svetostjo; moč je pri Bogu, pri Mariji, in pri tebi samem, o kristjan! Pri Bogu Marijina svetost to doseže, da bo njena priprošnja za-te lahko uslišana in spolnjena. Pri Mariji sami njena svetost to dela, da ona, Mati našega Gospoda Jezusa Kristusa, s svojo molitvijo greh odpravi, ako ga le človek hoče zapustiti. In pri tebi, kristjan, ima Marijina svetost to doseči, da se od pregrešnega življenja odverneš in ljubezen in veselje zadobiš do lepih kerščanskih čednosti in svetega življenja. In zdaj menda prav razumeš, zakaj da ravno ta naslov v cer-

kveni prošnji „češčenasmarije“ in v lavretanskih litanijah na prvem mestu stoji. Priprošnji za odrešenje od „greha“ ni nobeden tako primeren kot naslov: „Sveta Marija!“

Zatega voljo smemo zdaj reči: Ako je Bog sam v Marijino svetost toliko molitevno moč položil, je nam tudi dopuščeno, da si jo smemo v svoj prid obračati. Gotovo ni greh, če si zdravilsko moč nekterih rastlin, ali solnčno svetlobo in gorkoto, ali redilno moč vsakdanjega kruha v svoj prid obračamo. Saj je zato Bog vse te reči vstvaril. In tako je tudi ravno tisti Bog v svoji dobroti pravičnemu to posebno milost skazal, da njegova molitev po besedah sv. pisma veliko pred njim premore; zato smemo z njegovim dovoljenjem in po njegovi volji svetnike in posebno Kraljico vseh svetnikov, „Sveto Marijo“, za njih priprošnjo pri Bogu prositi.

Še nekaj si, ljubi kristjan, posebno v serce vtisni. Ker je Marija „sveta“, zato, kakor je bilo že rečeno, bi ona rada tudi pri drugih hudobni in ostudni greh odpravila. Ako se ji tedaj kak grešnik le z nekaj dobro voljo približa, jo že njeno sočutje priganja, da se

za-nj poteguje. Zatega voljo enkrat ali kterikrat to-le poskusi: Kader imaš sveti rožni venec moliti, obstoj pri prvi „Češčena si Marija“ ko prideš do besede: „Sveta“, pre-mišljuj počasi čednost za čednostjo, kolikor jih od Matere Božje veš. Ostani pri tem pre-mišljevanji delj časa, tako dolgo, da priimek „Sveta“ začjenja tebi dopasti in te vabi k posnemanju. Ena sama taka „Češčena si Marija“ bo za te boljša in Bogu bolj dopadljiva, kakor drugih 49, če bi jih tudi morebiti zbrano odmolil; zakaj potem bodo tebi besede: „Sveta Marija, prosí za nas uboge grešnike!“ — ne le samo iz ust, ampak tudi iz globočine serca prihajale, in kmalu boš prišel do tega, da se boš grehu v resnici odpovedal.

O nekem možu stara podoba v Marijinem Celji nekaj posebnega naznanja. Vidi se zgoraj na desni strani mostovža. Mož je bil velik grešnik, tat in ropar. Poslednjič je bil vjet, v težko železje vklenjen in v ječo veržen. Spoznal je sicer, da je to kazen zaslužil, vendar bi bil rad zopet iz ječe rešen. Zato se je obljubil v Marijino Celje. Pa spoznal je, da mu taka obljuba ne bo nič pomagala pri „Sveti

Mariji“, če on ne bo drugačen postal. In zato je z Božjo pomočjo pred vsem drugim verige svojih grehov raztergal in se z resnično pokoro iz oblasti peklenškega duha rešil. Potem je prav priserčno molil k Materi Božji v Marijinem Celji, in Marija mu je zdaj pomagala k čudovitemu rešenju iz železnih verig. Za obojo to milost se je potem v Marijinem Celji Bogu in Mariji zahvalil l. 1465.

Premišluj koj zdaj ali do jutri enkrat kako četert ure dve besedi: „Sveta Marija!“

O Marija! tolikokrat te v molitvi „Češčena si Marija“ imenujemo „Sveto“, in prosimo, da bi za nas „uboge grešnike“ prosila; pa kaj nam pomaga reči, da si ti „Sveta“, ako se mi sami nočemo iz grešnih verig iztergati, greha zapustiti in sami tudi sveto živeti? O sveta Marija! prosi toraj za nas uboge grešnike, da nam Bog po tvoji priprošnji zdatno milost podeli, še tako priljubljeni greh zapustiti in po tvojem prelepem zgledu sveto živeti! Amen.

22. dan.

Materna bolečina I.

„Kdo bi solz ne jel točiti,
 Če Marijo vgleda biti
 V sred' britkosti, ko je ta?
 Kdo preserčno ne žaluje,
 Če to Mater premišljuje,
 Ko tol'ko terpeti ima?“

(Stabat Mater.)

Tretji del molitve „Češčena si Marija“, ki ga je mati katoliška cerkev sestavila, obsega v sebi prošnjo do Marije, Matere Božje. V tej prošnji se kristjan sam obtoži, da je „ubog grešnik“, in je toraj Boga zelo razžalil; in zategavoljo prosi Marijo, naj bi ga ona z razžaljenim Bogom zopet spravila, ter njega s svojo mogočno besedo nagnila, da bi grešniku odpustil, kar mu je s svojimi grehi hudega storil. Le-ti grehi pa so bili vzrok smerti njenemu Božjemu Sinu; bili so krivi britkega terpljenja in smerti Kristusove, in zatega voljo tudi krivi bolečin njegove Matere. Kdor toraj obojno tako blizo eno za drugim izreče, in iz vsega serca in s povdarkom izgovori: „Ti Mati Božja!“ in jaz „ubogi grešnik“,

skoraj mora misliti na bolečine, ktere je s svojimi grehi napravil Bogu, in zato tudi njej, Materi Božji.

Pa tudi ne gledé na to, je ravno zdaj najbolj pripravni čas, misliti na bolečine Marije Device, preden dalje moliš; in prav koristno bo za-te, da jih večkrat preišljuješ. Zakaj ako hočeš, da bo tvoja prošnja za odpuščenje grehov uslišana, si moraš tudi v resnici za to prizadevati, da se svojih grehov znebiš. To pa se ne more zgoditi, če se ti greh ne studi, in če ti ni zopern, kakor strupen pajik, če ti na obraz pride. K temu pa ti zamore zraven drugih pripomočkov zdatno pomoči ravno spomin na bolečine Marije Matere Božje.

Nek Božji služabnik je enkrat rekel, da ima navado pred vsako spovedjo moliti prelepo žalostno pesem: „Žalostna je Mati stala — pod križem, in se milo jokala“ itd., in to mu vselej zbudi priserčni kes nad grehi, in on meni, da bi se moralo slehernemu to zgoditi, kateri koli pazno in pobožno to pesem moli.

In to mu lahko priterdimo. Misel na bolečino svoje matere je že marsikteremu obdivjanemu otroku k resničnemu poboljšanju pri-

pomogla, ko sicer nobena reč ni mogla nič zdati. Tako se bere v neki knjigi*) prigodba, ki se je pripetila tistemu samemu, ki jo pripoveduje.

„Poznal sem mladega dijaka (študenta), kateri je v svojem razujzdanem in brezbožnem življenji tako daleč zašel, da so ga žandarji v verigah vklenjenega v terdnjavo (Ehrenbreitstein) pripeljali. Oče je bil že zdavno umerl; zato je morala uboga mati žalost zaradi svojega razujzdanega sina sama v sercu nositi in terpeti; pa ni mogoče dopovedati, kako hudo je ta žalost materno serce stiskala, in koliko solz je ona zaradi tega pretočila. Znotraj pa, v duši mladega hudodelnika, je bilo in je ostalo tako temno, kakor v ječi, v kateri je sedel. Od kesanja in kakega spoznanja svojega nesrečnega stanú ni bilo najmanjšega znamenja pri tem zgubljenem sinu. Ni se bilo toraj čuditi, da taka žalost, zavaljo ktere je uboga mati nespokornega sina noč in dan jokala, je njo na smertno posteljo položila. Zdaj pa se je ona s prošnjo obernila do poveljnika tiste terdnjave,

*) Philipp Hammer: „Die christliche Mutter in ihrem Berufe.“

da naj on vendar dá njenega sina še enkrat k njeni smertni postelji pripeljati, in on je spolnil to prošnjo. Sin je tedaj prišel, od vojakov z orožjem spremljan, drugi dan k postelji umirajoče matere. Mati pa, vsa bleda in shujšana, blizo smerti, ni spregovorila nobene besede; prav nobene besede ne, pa gledala je svojega sina dolgo in presunljivo, in ko ga je dolgo in presunljivo gledala, je obernila obraz proč proti steni in dala je znamenje, da naj njenega sina zopet odpeljejo. In kakor je prišel, tako je zopet odšel, merzel, neobčutljiv in temen, kakor da bi kaka vtelesena terdovratnost v njem tičala. Ali ko je v ječo prišel, zdaj mu je bilo vse drugač. Pogled umirajoče, suhe in shujšane matere mu je zdaj živo pred očmi, in v tem tihem pogledu je bral vse: očitanje, kazen, opominovanje, prošnjo materno. Kakor nikdar poprej v njegovem življenji ga je zdaj vest pekla, in težki zdihljeji so se v njem vzdigovali, ter bi se lahko mislilo, serce mu mora od žalosti počiti. Neprevidoma se začne na čelo tolči in glasno jokaje je zavpil: „O Bog! kam sem prišel!“ — Vendar on pri samem spoznanji svojega nesrečnega stanú ni

ostal; resnično in popolnoma se je spreobernal, in šel je celó, ko je zopet svojo prostost zadobil, v samostan, in je postal jezuit in misijonar.“

Iz te prigodbe se vidi, da je Bog v materne solze in v materno bolečino neko posebno zdravilsko moč položil; one delajo kakor budivna ura v človeku, in kar one zbudijo, to je natorna ljubezen, ki jo otrok do svoje matere v sercu ima, in morebiti le spí; če se pa zbudí, ne more drugač pogledati bolečine svoje matere, kakor da zdatno pomaga.

Kakor pa Bog natorno ljubezen do telesne matere otroku že pri rojstvu vtisne, tako stori nekaj enacega in še veliko žlahtnejšega pri otročjem prerojenji, pri sv. kerstu. Sveti Duh vtisne tukaj v otročjo dušo nadnatorno ljubezen do Boga in zraven tudi nadnatorno ljubezen do Marije, Matere Božje. Od tod izhaja, da se kerščeni kristjan že od majhnega sam sebe k ljubezni do Matere Božje vlečenega čuti, berž ko se nekoliko svoje pameti zavé. To se kaže celó pri prav kerščenih krivovercih. Sicer je pri njih zavoljo njihovega katekizma češčenje in ljubezen do Marije, Matere Božje,

kakor zakopano, pa večkrat vendar le predere in se tudi pri njih pokaže, kar nam več zglédov poterjuje. Bere se od nekega luteranskega slikarja iz Hamburga, da je vsak dan zjutraj in zvečer s svojim otrokom pobožno obmolil katoliško molitev: „Češčena si Marija“ itd. do „Amen“. — Od nekega luteranskega dušnega pastirja se bere, da je imel v svojem stanovanji prelepo podobo Matere Božje, ktero je pogostoma zaljšal in imel veliko ljubezen do njé. — In ni veliko let tega, kar se je krivoverec od anglikanstva h katoliški veri spreobernil vsled tega, ker je slavno podobo Matere Božje na trinajsti postaji križevega pota od nemškega podobarja Ahtermana pazljivo pregledoval.

Pri katoliških kristjanih pa, pri katerih se nadnatorna ljubezen do Marije Matere Božje od mladosti gojí, je moč le-té ljubezni še večja. Kaj pri katoliškem kristjanu misel na materno bolečino Marije Device premore, se je pri nekem mlademu človeku očitno pokazalo.

Ta je bil slikar. Njegova mati ga je skerbno in po kerščansko izredila; on je tudi tako dolgo dober ostal, dokler ni šel od doma na Laško, da bi se tam v svoji umetnosti še

bolj izuril. Pa kmalu se je tudi nad njim pokazala resnica tega, kar je nekdanj otrok svoji materi domu prišedši rekel:

„Ah, mati! najdel sem dovolj veselja ino zla, Nikjer pa nisem najdel maternega serca.“

Na Laškem je prišel mladi slikar v vsakoršne, tudi slabe družčine; potem je začel zjutranjo in večerno molitev opuščati; zabredel je v velike, ostudne grehe; moral je grizljeje hude vesti občutiti, in, da bi se jih bil znebil, se je še bolj grešnemu veselju vdal, ter njegovo telo tega ni moglo več prestajati in je zbolel. Zdaj je moral domú iti. Pa mati je bila že umerla, le še sestra je živela, ki pa je bila pobožna ostala, kakor je bila v svojih otroških letih. Grozno težko ji je toraj bilo, da je brata videla tako nevérnega in brezbožnega. To ji je segalo huje v serce, kot vsa njegova telesna slabost. Od vere, od spovedi in od Boga mu še govoriti ni smela, kar zvi-jati se je začel pri tem, kakor da bi bil božjasten. Zdaj si je zmislila prav poseben pripomoček, da brata spreoberne.

Kot slikar je bil njen brat za svojo umetnost močno vnét; kolikor mu je le bolezen

dopustila, je rad slikal; moral je tudi za svoj živež skrbeti, ker ni imel denarjev. Sestra je to vedela, in zato si je iz tega zmislila zdravilsko mazilo za svojega ne le na telesu, ampak tudi posebno na duši zeló bolnega brata.

Že več dni je bil brat brez dela in brez kacega zaslužka, in je bil zaradi tega še bolj pobit in žalosten.

Nekega večera pa ga obišče neznan gospod. Ta je želel od njega podobo dobiti; imela je biti altarna podoba, in predstavljati žalostno Mater Božjo. Plačati je hotel dobro in hitro. — Svetih reči slikar že dolgo časa ni več izdeloval; pa v sedanjem stanu je bil vesel, da mu je bilo delo naročeno. Tedaj je naročilo sprejel in se je lotil dela.

Verski občutljeji njega, kaj pa da, pri delu niso navduševali; mislil si je tukaj le mater, ki je morala svojega nedolžnega umorjenega sina v naročji imeti. Da bi bil podobi pravega duha in pravo življenje vdihnil, se je ves zamislil in vtopil v morje terpljenja, ki v kakem maternem sercu divjá — stopal je v svojih mislih čedalje globokeje, do tam, kjer je najglobokejši in najbritkejši. In ko je prišel

v svojih mislih v to brezno terpečega maternega serca, se mu kar naenkrat pred oči postavi prikazen: podoba njegove lastne ranjce matere, in s podobo vred so mu prišle v spomin njene sladke in ljubeznjive besede, in zadnji nauk, ki mu ga je pri njegovem popotovanji na tuje za slovó dala, rekoč: „Moj sin! Boga in svoje matere nikar ne pozabi!“

Matere ni popolnoma pozabil, stala je zdaj kakor živa pred njim; kje pa je bil Bog? — In če bi ga morala mati zdaj tako videti, kakoršen je bil, kakošen meč bolečine bi ji šel skoz serce, in kako žalostno bi bilo njeno obličje, in kako bi se moralo njeno materno oko v vročih solzah topiti, in kako globoki zdihljeji bi se morali iz britkih pers vzdigovati!

Take misli so ga še le prav globoko potapljale v terpljenje maternega serca. Ves ginen je menil, da zamore izraz takega maternega terpljenja tudi na Marijo prenesti; in tako je tedaj začel slikati in je slikal prav pridno in s polnim srcem naprej.

Enega dne, ko je bil podoba žalostne Matere Božje v poglavitnih potezah že dodelal, je vstal, da bi jo v nekolikošni daljavi ogledal,

kakor imajo slikarji navado tako storiti. In ko je tako tje gledal, — se mu je zdelo, kakor da bi bilo to pravo obličje njegove matere, kakor je zadnjikrat od njega vzela slovó; in zdaj je bilo, kakor da bi Marija v podobi, z britko solzo v očesu, mertvega Sina v naročji deržeč, mu rekla: „Sin! Boga in svoje matere nikar ne pozabi!“

Zdaj je bilo po njem; moral je tje pasti pred svojo podobo, čopič (penzelj) in barvo odložiti, in jokati iz globočine svojega serca. Tako je bil ginjen, da je prav nevarno zbolel in moral iti v posteljo.

Drugi dan potem je rekel svoji sestri: „Pokliči mi duhovna, v red hočem spraviti si življenje.“ — Sestra je z veseljem v to privolila. Proč gredé je imela od veselja solze v očéh, ki jih brat ni videl, pač pa Bog; bila je to zahvala skerbne sestre, da se je ta reč tako po sreči izšla; zakaj bila se je z unim gospodom pogovorila, da naj podobo žalostne Matere Božje pri njenem bratu naroči. Upala je, da bo večkratna misel na bolečine Matere Božje njegovo občutljivo serce omečila, da zamore seme milosti Božje v njem kaliti. In

tako se je tudi zgodilo. Postal je zopet priden in dober kakor v svojih otročjih letih. Misel na serčne bolečine Matere Božje je v njegovo lastno serce prinesla bolečino in kes zaradi pregrešnega življenja, da ga je v resnici zapustil.

In zdaj, ljubi kristjan! ni potreba, da bi tudi ti moral slikar (malar) biti, da bi si z barvami žalostno Mater Božjo pred oči postavil, in si tako dal svoje serce omečiti v kesanju in žalosti, v studu zoper greh in v begu pred grehom. Zamoreš le sv. križev pot obiskati in pri vsaki postaji misliti, kaj je Marija zraven terpela; ali pa zamoreš žalosten del sv. rožnega venca moliti, in ko osnovavaš skrivnosti: „Kteri je za nas kervav pot potil,“ — „kteri je za nas bičan bil“ itd., si lahko misliš, koliko je Marija pri tem terpela. Menda vsaj ni tvoje serce tako terdo, kamenito in merzlo, da bi te spomin na žalostno Mater Božjo ne mogel odverniti od greha, zavaljo ktereга je Marija prestala tako velike dušne bolečine.

S skesanim in potertim srcem se spominjam, o Marija! britkih bolečin, ki si jih tudi za-me prestala, ker sem tolikokrat razžalil tvojega Božjega Sina.

Vendar kot tvoj, če tudi nehvaležen otrok,
 pribežim k tebi, o milostljiva Mati, da
 me sprejmeš v svoje usmiljeno serce.
 Oh, pomagaj mi, da zapustim grehe ter
 jih zbrišem s solzami resničnega kesanja.
 O ljubljena Mati! rani moje serce z enim
 tistih ojstrih sedmerih mečev, ki so tvoje
 Materno serce tako hudo ranili. O spre-
 oberni moje serce popolnoma, da bom
 grehu odmerl, in tvojemu ljubemu Sinu
 in tebi zvest ostal do smerti. Amen.

23. dan.

Materna bolečina II.

„Mati zgled ljubezni prave,
 Daj čutiti té težave,
 Daj mi solz pregrenkih dar:
 Daj mi Mati serce vneti,
 In za Jezusa goreti,
 Da mu bom prijetna stvar.“

(Stabat Mater.)

Lepa navada je pri dobrih otrocih, da,
 kadar se po smerti svoje matere snidejo, se radi
 menijo od umerle matere, ter si dopovedujejo,

kako so bili mati dobri, koliko so v zadnji bolezni terpeli, kaj so jim pravili, priporočevali. Naj toraj tudi jaz tebi, kristjan, od bolečin naše ljube nebeške Matere Marije kaj povem.

V Marijinem Celji je bila pred nekaj leti videti na oknu neke prodajalnice sveta podoba. Reklo se je, da je bila to prava podoba Kristusove glave. Tako namreč je bilo zraven brati: „Rimski poglavar Poncij Pilat v sveti deželi je po Kristusovi smerti podobo njegovo starašinstvu in ljudstvu v Rim poslal in pridjal kratek popis Kristusovega življenja. V popisu se med drugim bere: „Nobeden se ne more spominjati, da bi ga bil kdo smejati se videl, pa mnogi so ga videli jokati.“

Koliko je resnice s to podobo ali v tem popisu, se ne more dokazati. Pa tem poslednjim versticam pač lahko verjamemo. Zakaj ako je komu dobro znano že od otročjih let, da njega najbolj grozovita in bolečine polna smert čaka, kakor našega Gospoda Jezusa Kristusa, takemu se malo ljubi, veselega serca biti, ali se smejati.

Le povej, kristjan, če bi ti zapazil, da so ti tvoje oči precej oslabele, in postajajo vedno

slabejše in greš k zdravniku, ki je posebno za oči, in ta ti reče: „Tebi ni mogoče več pomagati, ti boš v enem letu na obe očesi popolnoma oslepel; kaj ne, da od te ure se ti ne bo ljubilo veliko smejati.

Ali pa mislimo si krščansko dobro mater, kateri je Bog dal ljubeznjivega dobrega otroka, ki je vse njeno veselje in upanje. In zdaj otrok zboli, in vedno hujše mu prihaja in ni več upanja, da bi ozdravel; smert je gotova. Smelo bi se menda kmalu tudi o tej materi reči: „Nobeden se ne vé spomniti, da bi bil kdo videl ubogo mater se smejati, odkar je otrok zbolel; mnogi pa so jo videli jokati se.

In zdaj premišluj, ljubi kristjan, kako je moralo Materi Božji od dneva njenega oznanjenja do vélikega petka pri sercu biti. Brala je v psalmih in pri prerokih, kako žalosten konec bo imel Zveličar, njen Božji Sin; zato se je tudi pri njej, kakor pri Kristusu, britko terpljenje že takrat začelo in je bilo brez prenehanja do njegovega groba.

Ko ga je še kot majhno dete na svojem naročji nosila, in jo je s svojimi božjimi očmi ljubeznjivo pogledoval, takrat je morala misliti,

kar je prerok Izaija prerokoval, kako se bo enkrat ž njim zgodilo: „Nima ne podobe, ne lepote; in videli smo ga, pa ni bilo nič očitnega, da bi ga bili želeli.“ (53, 2.) — In ko ga je zvečer v posteljico pokladala, in je mirno in tiho pred njo ležé spal, se ji je zdelo, kakor da bi ji govoril prerok Izaija: „Ne odpre svojih ust, kakor ovca je peljan v zaklanje.“ (53, 7.) In ko so trije Kralji iz Jutrovega pred njim klečali in mu Božjo čast skazovali, se ji je zdelo, kakor da bi stal zraven nje prerok in ji o prihodnjosti njenega Božjega Sina tako le govoril: „Videli smo ga . . . zaničevanega in najzadnjega med ljudmi.“ (53, 2. 3.)

In ako ji je presveto Božje Dete svcije ročice v njene roke podajalo, je v duhu že naprej gledala rane žebļjev v njih in je mislila na prerokove besede: „On pa je bil ranjen zavoljo naših grehov, in potert zavoljo naših hudobij.“ (53, 5.) Ko mu je dajala pijače, slišala je v svojem sercu žalostne psalmove besede: „Dajejo mi žolca v jed, in v moji žeji me napajajo s kisom.“ (Ps. 68, 22.)

Tako je tedaj Marija vse leta terpela do Jezusove smerti v svojem sercu. Prijaznost,

ljubeznjivost in pokornost otročja drugim materam dostikrat njihovo terpljenje polajša; vsa dobrotljivost in ljubeznjivost Božjega Deteta Jezusa je pa Materi terpljenje le še nekako množila. Kolikor ljubši in slajši ji je bil njen Božji Sin, toliko grenkejša je bila misel na njegovo zgubo in smert.

In vendar je bila vsa ta bridka žalost vse leta le nekaka predigra tega, kar se je poslednjič v resnici spoznalo. Dokler je imela svojega Božjega Sina še pri sebi, je že še terpela; pa žalost za žalostjo, da ni izreči, ji je njeno občutljivo serce polnila, ko je prišlo do časa ločitve. To je bilo pred zadnjo večerjo.

Na Tirolskem pri Kufstajnu so pred nekoliko leti predstavljali Kristusovo terpljenje, kar se godí vsakih deset let v gornjem Amergavu na Bavarskem. Bilo je zraven kakih 2000 gledavcev. Pri nekem oddelku žalostne igre je stal mož, ki je Kristusa predstavljal; ž njim je prišla njegova mati. Zdaj ji je mož, ki je Kristusa predstavljal, naznanil svoje bližnje terpljenje in jo je tolažil; in mati in sin sta nekoliko še govorila. Poslednjič, ko je prišlo do ločitve, je Marija pokleknila pred svojega

sina, ga prijela za roko, jo poljubila in je prosila za njegov božji blagoslov; potem je le še rekla s trepečim, ginljivim glasom: „Jezus! zdaj z Bogom!“ — več se ni moglo slišati, kakor pripoveduje nek gledavec; zakaj gledavci so jeli na glas zdihovati in jokati in bradati možje so si morali brisati svoje solzne oči.

In vendar je bilo to le posnemano sočutje, bilo je le predstavljanje. Kaj bi še le bilo, ko bi bili mi mogli z lastnimi očmi samo Božjo Mater gledati, ko je slovó jemala od svojega Božjega Sina! — Pa Marija tudi ni bila gledavka, ampak ona sama je bila Mati bolečin. Kaj je morala tedaj še le ona v sercu čutiti, kako ojster meč bolečine je moral njeno serce prebosti, ko se je od svojega Sina poslovila, in kaj še le, ko ga je drugi dan s križem obloženega gledati morala na žalostnem križevem potu!

Ko bi Marija tudi ne bila Mati terpečega Zveličarja, že samo natorno sočutje bi bilo njeno občutljivo žensko serce neusmiljeno ranilo.

Stare in nove knjige nam pripovedujejo o mnogoterih strašnih grozovitostih, ktere so

ljudje nad ljudmi doprinašali. Vendar taka grozovitost, taka hudobija se še nikdar nad nobenim ni zgodila, kakor nad Jezusom, ker je bil Božji Sin. Bilo je v velikem mestu Jeruzalemu. Tje je hodil Bog in človek Jezus Kristus na velike praznike, ali iz drugih svetih namenov. On je živel v toliki nedolžnosti in svetosti, da ga najhujši sovražniki niso mogli nobenega greha prepričati. On je živel tudi z vsemi ljudmi v ljubezni in prijaznosti in je povsod le dobrote skazoval. Ali živeli so ž njim tudi njegovi najhujši nasprotniki. Le-tí so sklenili najsvetejšega in najbolj nedolžnega Jezusa v njegovih najlepših letih po najgrozovitniši poti končati, dasiravno jim ni nikdar nič žalega storil. Zgrabili in zvezali so ga eno noč kakor hudodelnika, ga vlekli in neusmiljeno pahali in sovali v jamo razbojnikov, in dasiravno so sodniki sami glasno spoznali njegovo nedolžnost, so ga vendar slekli, strašno bičali, da je v potokih njegova kri tekla na zemljo; pljuvali so mu v njegov presveti obraz, kar se najrevnišemu beraču storiti ne smé. Potem so mu pritisnili in zabijali krono strašno bodečega ternja na njegovo sveto glavo in ga

zaničevali z najostudnišimi besedami. Poslednjič sklenejo in prisilijo boječega sodnika Poncija Pilata, da ga je nedolžnega v smert na križu obsodil, da bi ga na lesu križa za roke in noge pribitega še zaničevali in terpinčili. In on sam je moral na svojih ranjenih in kervavih ramah med vednim tepenjem in sovanjem težki križ nositi skoz ulice Jeruzalemskega mesta na goro Kalvarijo. Godilo se je to o belem dnevu in množice ljudstva so to gledale; pa nobeden se ni za Jezusa potegnil in nobeden ni divjim trinogom Jezusa terpinčiti branil.

Tako je tedaj Jezus počasi naprej stopal pod težo velikega križa ter smertnega orodja, zvezan in omahujoč, razbičan, raztepen in utrujen. Bil je ves oslavljen zaradi zgube kervi in tolikih ran, in žeje, in neizrekljivih dušnih in telesnih bolečin. Obraz mu je bil ves zatekel, lasje in brada v neredu in s kervijo sprijeti. Bil je neizrekljivo reven in ves polen bolečin, in zraven vendar tako poterpežljiv in molčeč, kakor ovca, ki jo peljejo v zaklanje.

Ko se je tako Jezus naprej pomikal, so prišle zraven tudi žene iz Jeruzalema, in ko so

Jezusa tako v takem stanu videle, se jim je že zaradi človeškega in ženskega sočutja v serce smilil. Glasno so jokale in tožile, tako da bi se bilo lahko kamnu milo delalo. In ravno na tej žalostni poti se je skoz množice tudi Marija zraven pririla. O kako britko je moralo še le njej pri sercu biti, ko je zagledala in spoznala svojega ljubega Sina Jezusa tako strašno zdelanega, in ko je Jezus njo pogledal. O ubogo Materno serce, kakošne bolečine si pač takrat terpelo!

„Ti spoznala bolečine,
Bolj kot vsak kristjan;
Si čutila spečenine
V svojem sercu sedem rán!“

In vendar se je imelo najhujše še le zgoditi. Morala je zraven biti in gledati in poslušati, kako so udarci kladva velike žeblje skoz roke in noge njenega preljubega Sina zabijali! Spominjaj se, o kristjan! kaj si čutil v sercu, ko so mertvo truplo tvojega očeta, ali matere, ali ljubega otroka v mertvaško rakvo zabijali! O kaj še le je morala Marija čutiti v svojem sercu, ko so še živega Jezusa na križ pribijali in ko ga je gledala na križi viseti v neizrek-

ljivih bolečinah, stoječa pod križem, dokler ni od bolečin in terpljenja svoje svete duše izdihnil.

Tam ju glej zdaj, o človek! pogleduj oba dva nekoliko časa: „Moža bolečin“ in „Mater bolečin“. Ako Sina pogleduješ, vidiš bolečine in britkosti tako velike, da bi človeku od tega serce počilo. Kličejo in vpijejo nad njim ljudje, smertne britkosti napajajo mu dušo, vse njegove žile so raztegnjene, vsa njegova kri se preliha; tukaj je oh in gorje in umiranje dolgo in težko. In ako oberneš oči proti sveti Materi Božji, vidiš rahločutno serce ranjeno, kakor da bi tisoč nožev v njem tičalo; tako terpinčena je njena duša. Terpljenje Sina Marijinega je žalostne Matere bolečina; in žalostne Matere terpljenje je ljubega Sina nedolžna smert.

Ali je pač Marija pri tem zdihovala in jokala? o tem nam sicer sv. evangelij nič ne pové; pa sveta katoliška cerkev pri sv. maši od žalostne Matere Božje tako-le govori:

„Žalostna je Mati stala,
Se pod križem je jokala,

Kjer je visel njeni Sin.
 V žalost je serce vtopljeno,
 Vse pobito, prebodeno
 Z mečem dušnih bolečin.“

(Stabat Mater.)

In v brevirji (v duhovskih molitvah) pravi večerna pesem: „O s kakošnim potokom solz je bila Deviška Mati oblita!“ In v drugi cerkveni pesmi se moli, da je bilo Marijinih solz tako obilno, da bi bil Bog zamogel vseh grehov dolg celega sveta v njih omiti. („Quibus lavare sufficis totius orbis crimina.“)

Sveti spričevalci (marterniki) se vidijo večidel naslikani z orodjem, s katerim so bili mučeni in umorjeni, ali z mečem, ali s kolesom, ali z železno mrežo, ali s križem itd.

Orodje terpljenja za Mater Božjo je njen Sin na križi, ali mertev na njenem naročji. — Vse, kar je njenega Sina terpinčilo, ji je šlo kakor nov zbodljej skoz serce, in vsak bodljej dvakrat ob enem; prvič, ker je bil njen lastni Sin, in drugič, ker je bil on nje Gospod in Bog, ktereга so ljudje tako grozovito s svojimi grehi razžalili in umorili, in to terpljenje je bilo za-njo najhujše.

Pri Elvangnu na Virtemberškem stoji Zala Gora (Schönberg) z romarsko cerkvijo. Tam je živel v preteklem stoletji svet mož, jezuit oče Jeningen. Ta je slišal enega dne kmeta v divji jezi prav ostudno preklinjati in rotiti se. O. Jeningen si je na vso moč prizadeval s prošnjami, s svarjenjem in žuganjem zdivjanega človeka pogovoriti in umiriti. Pa vse je bilo zastonj; zdivjani je le še hujše preklinjal in se rotil. To žaljenje Božje je svetemu možu tako težko delo in ga tako bolelo, da ni mogel tega dalje prestajati. Šel je domu in v malo dneh je bil merlič. V Elvangnu je v cerkvi pokopan.

Iz tega lahko povzamemo, kako silna je morala biti dušna bolečina, ko je Marija, Mati Jezusova in Božja Mati, morala gledati in slišati, kar je moral véliki petek njen Sin in njen Bog prestati zaradi brez števila grehov človeških v mislih, besedah, v djanji!

Edina tolažba za ubogo Mater tisti žalostni dan je bila še smert njenega Sina, ker mu je končala njegovo neizrekljivo terpljenje. On je prestal, ali njeno serce se je moralo še dolgo tresti, kakor zvon berní še po zadnjem udarcu.

O Marija, žalostna Mati Božja! kolikor bolj globoko stopam v morjé tvojih dušnih bolečin o terpljenji in smerti tvojega ljubega Sina Jezusa, toliko bolj spoznavam, da so moji grehi tisti neusmiljeni rabeljni, ki so tvojemu Sinu življenje vzeli, in tvoje materno serce tako hudo ranili; o sprosi mi milost, da čedalje bolj spoznam hudobijo greha, se ga iz serca kesam, ter ga studim in zapustim. V žalosti zavoljo grehov in v ljubezni do tvojega Sina in tebe hočem omadežano obleko nedolžnosti umivati, in kader se bo moja duša od telesa ločila, potem naj se zgodi, o Marija! da se po tvoji priprošnji preseli v veličastvo večnega življenja. Amen.

24. dan.

Materna bolečina III.

„Daj, da s tabo rad žalujem,
 Svoje grehe objokujem,
 Dokler tukaj še živim;
 Da pod križem bi prebival
 In s teboj solzé prelival,
 To iz serca zaželim.“

(Stabat Mater.)

Nekdaj je šla truma romarjev pri solnčnem zahodu poleg potoka svojo pot naprej. Tam je stala podoba žalostne Matere Božje z ljubim Jezusom v naročji. Romarji so pri tej podobi nekoliko obstali, peli in molili med tem, ko je v bližnjih cerkvah zvonilo k angeljevemu češčenju. Ta čas je sedel unkraj potoka popotnik, in je gledal na romarje in Marijino podobo. Pri tem pa so ga obhajale resnobne misli, kar sam tako-le pripoveduje:

„Sedim in gledam tje k podobi Materni premili,
 In zdi se mi, da zre v mé s svojimi milimi očmi;
 Oh, kateri pač so tisti, ki ti Sina so umorili?
 Premišljevatí moral bi to dneve in noči.“

In zdaj, o ljubi kristjan! postoj tudi ti nekoliko in premišluj: „Kdo pa je prav za

prav tej dobri Materi tako neizrekljivo veliko terpljenje in britkost napravil, in kdo je njenemu Božjemu Sinu življenje vzel? — Povej — ali veš, kdo je bil? Ali si upaš tje na podobo žalostne Matere Božje pogledati in zaupljivo reči: „Uboga Mati! jaz nisem kriv tvojih dušnih bolečin!“

Na véliki petek se pri cerkvenem opravilu v cerkvi pojejo tako imenovane očitanja, s katerimi se terpeči Zveličar premilo pritožuje, da so mu človeški otroci za toliko dobrot, ki jih jim je skazal, tako hudo povračevali. V teh milih očitanjih se zlasti naslednje besede večkrat ponavljajo ter pojejo: „Moje ljudstvo, kaj sem ti storil, ali s čim sem te razžalil? odgovori mi!“ — Ali to vprašanje križanega Jezusa, Sina Marije Matere Božje, tebe nič, nič ne zadeva? — Za kaj družega pa je moral Bog in človek Jezus Kristus toliko terpeti in med tako strašnimi bolečinami umreti, kakor za tvoje grehe? Glej! ali bi bil moral ti, ali pa on umreti zavoljo tvojih grehov. Tako je reč stala. Eden izmed vaji je moral umreti v kazen zavoljo tvojih grehov; ali ti umirati časne in večne smerti, ali pa on časne smerti, pa v

neizrekljivih bolečinah. In on je to storil, je za-te umerl, nedolžen za krivičnega in zločinca. Zato si tudi ti, o kristjan! kriv njegovega prebritkega terpljenja in smerti, in tedaj tudi kriv vseh bolečin njegove Matere. Tukaj ni potreba sedeti in globoko premišljevati dolge dneve in noči, kdo da je njenega Sina ob življenje in njo v toliko britkost pripravil! Zato pravi cerkvena pesem:

„Grehe ljudstva na-se vzeti,

Vidi Jezusa terpeti.

Šibam vdati se voljno.

Svojega zrè Sina milo,

Ki je vse ga zapustilo,

Kader nagnil je glavo.“

(Stabat Mater.)

Če je pa tako, česar ti, o kristjan! ne boš tajil, misli zdaj sam na to, kaj ti je storiti; ali pa želiš, da bi te kdo drugi na to opomnil in ti pomagal?

Živela sta dva brata, ki sta bila prava divjaka, da sta se podala poslednjič celó med razbojnike. Njuna mati je zaradi tega tako hudo žalovala, da je morala poslednjič od britkosti in serčnih bolečin zavoljo tega umreti. Enkrat sta šla brata zopet na rop in moritev,

pa takrat sta jo skupila. Napadeni so bili močnejši in tolovajska druhal je morala bežati. Enega brata je krogla zadela in smertno raniła, da so ga umirajočega globoko v gojzd prinesli. Ko je umiraje tù ležal in že pojemal, mu stopi naenkrat podoba njegove matere pred oči njegove duše; zdelo se mu je, kakor da bi stala s kervavečim srcem pred njim in ga klicala pred oestro Božjo sodbo. Zdaj je rekel umirajoči svojemu bratu: „Poslušaj: ali nič ne slišiš? — Mati kliče!“ — „Oh“, je brat rekel:

„Mati je že mertva, je več ni,
Zjutraj v neki cerkvi dan zvoni.“

Pa za umirajočega ni bil glas zvoná; ves terd in prestrašen je gledal tje, kjer je pred njegovim duhom terpinčena mati stala. Potem je zgovoril le še besede:

„Ljuba Mati! ne žaluj tako močno,
Saj kesam se svojih hudobij zeló!“

Potem se zgrudi z glavó na travo, in tla so bile vse kervave, kjer je razbojnik mertev ležal na zemlji.

Če zdaj tudi ti, ubogi grešnik, podobo žalostne Matere Božje premišljevaše pogleduješ, ki je morala zaradi tebe toliko dušnih bolečin

prestati, ali te ne sili pred njo poklekniti? Ali je ne boš tudi enkrat odpušanja prosil zavoljo vseh britkosti in dušnih bolečin, ki si jih njej prizadjal, in ali ji ne boš iz serca rekel:

„Ljuba Mati! ne žaluj tako močno,
Saj kesam se svojih hudobij zeló!“

Res, ljubi kristjan! v resnici naj ti je mar za tako kesanje zavoljo grehov in naj ti je v resnici mar za to, da svoje grešno življenje zapustiš in že enkrat drugačen postaneš. Sicer se bo enkrat tudi tebi zgodilo, da boš o smertni uri videl žalostno podobo z Golgate, Sina Božjega v smertnih težavah, in njegovo Mater s sedmerimi meči v sercu, pa ne v tolažbo, ampak v strah in trepet, kakor umirajoči razbojnik. Takrat se tebi utegne poboljšanje prav lahko ponesrečiti. — Nikar tega ne pozabi, kadar moliš: „Češ čena si Marija“ itd. in prideš do besed: Mati Božja! prosi za-me grešnika. Ako greha, n. pr. pijančevanja, preklinjevanja, nečistosti itd. nikakor nočeš zapustiti, tudi ta tvoja molitev ni resnična. S svojimi grehi žalosti Matere Božje ponavljaš, in s svojimi ustmi govoriš, da naj bi za-te prosila! Terdo-vratno v grehu ostati in Marijo prav

častiti, to ne more biti. Mislimo si: ali bi mogla blaga mati in kraljica milostljivo sprejeti, rada poslušati in celó ljubiti tacega podložnega, kateri je njenega edinega, serčno ljubljenega, kraljevega sina prederzno umoril, in potem bi brez vsega kesanja in brez vse volje se poboljšati, s kervavim mečem pred kraljico prišel in jo kake milosti prosil? Ali bi mogla kraljica takega zločinca in hudobneža še dalje med zveste služabnike šteti? Gotovo ne. V enaki razmeri je terdovratni grešnik do Marije, posebno ker taki s svojimi smertnimi grehi po besedah sv. aposteljna Pavla Jezusa vnovič križa. Kako more toraj taki grešnik Mariji, preblagi Jezusovi Materi dopasti, in jo v resnici častiti in ljubiti? Dokler v svoji nespokornosti terdovraten ostane, ima tako rekoč voljo, njenega ljubega Božjega Sina z novimi smertnimi grehi še dalje križati! Ko je grozoviti cesar Neron rimskega modrijana Seneka, svojega bivšega učenika, ukazal umoriti, je njegovi materi potem naznanil, da naj mu tega umora ne vzame za zelo, ker on je to storil iz tehtnih državljanskih vzrokov, njej pa bo še naprej z vso cesarsko milostjo in ljubeznijo vdan ostal. Na to

pa je žalostna mati, verla rimljanka, te-le pomenljive besede spregovorila: „Filiu occidisti et matrem amas!?“ To je, „sina si umoril, in ti mater ljubiš!?“ Kdor koli toraj k Mariji, Jezusovi Materi, z grešnim in nespokornim sercem pride, ter jo hoče častiti v stanu smertnega greha, brez vsega kesanja in brez resnične volje, se poboljšati, takemu se je bati, da bi mu Marija enako ne odgovorila: „Ti si mojega Sina preganjal, se zoper njega uperl, njegovo najviše veličanstvo razžalil in njega po duhovno vnovič križal: in pri vsem tem si brez kesanja, in še celó terdovraten v svoji nespokornosti, in si še pripravljen pri prvi priložnosti ravno tisto hudobijo zopet storiti, in zdaj se hočeš hliniti, da me še ljubiš in iz serca častiš?“

Vsakdo toraj lahko sprevidi, da pravo češčenje Božje Matere, ktero bi zamoglo njej dopasti in nam koristno biti, se z obstoječo nespokornostjo ter z vednim stanom smertnega greha ne more družiti. Ali pa s tem rečemo, da nikar k Mariji ne pribeži, ako si velik grešnik? Nikakor ne. Kolikor bolj reven grešnik si, toliko bolj hiti k Mariji za pomoč, in če ne čutiš volje za poboljšanje, prosi Marijo, da ti jo pridobi.

Ako imaš pa resnično voljo, se poboljšati, potem bodi potolažen, Marija ti bo pomagala. — Pojdi in nikar ne obupaj, pojdi in reci ji, naj za-te prosi svojega Božjega Sina, da bi zamogel z njegovo pomočjo prav kmalu o teh šmarnicah dobro spoved odpraviti. Prosi jo zaupljivo in zdihuj s cerkveno pesmijo:

„Naj se svetih rán navzamem,

In od križa ves vnamem,

Kristusu da bom vdan.

Dušo vneto in gorečo,

Mati varvaj v nesrečo,

Kader pride sodnji dan.“

(Stabat Mater.)

Sicer ti bo, kaj pa da, ljubi kristjan! težko djalo, stari greh, priljubljeni greh zapustiti; moral boš kaj darovati, ali zapustiti, kar te bo težko stalo, in te bolelo. Pa glej, tudi Mater Božjo je bolelo, strašno težko jo je stalo, ko je najljubše, kar je imela, svojega edinega, priserčno ljubljenega Sina zavoljo tebe v tako grozovito smert na križu darovala. In vendar je to storila.

Od svojega nebeškega Očeta je sam Jezus rekel: „Tako močno je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sinú, da, kdor koli

vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima večno življenje.“ O kristjan! tudi Marija je tebe tako ljubila, da je svojega živega Sina v smert dala, da bi tebe na duši mertvega k življenju milosti Božje obudila.

O Marija! prepričali smo se res, da v stanu smertnega greha ni mogoče tebi služiti; mora toraj vsakdo ali greh zapustiti, ali pa se tvoji službi odpovedati. Vendar gorjé vsakemu, ki tebe zapusti, ali ktereга ti zapustiš, ker tak mora pogubljen biti. Sprosi toraj, o Marija! vsem grešnikom milost resničnega spreobrnjenja, da se grehu, posebno smertnemu grehu, iz vsega serca odpovejo, in sprosi spokornikom in pravičnim stanovitnost v dobrem, da nikdar v smertne grehe ne padejo, da ne bodo tvojega Božjega Sina vnovič križali, in tvojega Maternega serca z britkostjo napolnovali! Amen.

25. dan.

Materni blagoslov I.

V Lineburgu, tam na Nemškem, se je pred nekoliko leti nekemu mladeniču doma predolgčas zdelo. Zato je sklenil svoj domači kraj zapustiti in tje v novi svet, v Ameriko popotovati. Mislil si je, da bo tam vso pozemeljsko srečo, in skoraj že na zemlji nebesa najdel; sicer bi on ne bil od doma šel, kjer bi bil zamogel prav lahko živeti. Pa ta misel se mu je enkrat v glavo vtepla, in nagle natore je že tako bil, toraj se ni veliko menil za britkost, ktero je zaradi tega njegova priletna in slabotna mati čutila; očeta ni bilo več na svetu. — Tam v Ameriki se mu od začetka nekoliko slabo in nič kaj po volji ne godi; sčasoma pa se mu njegov stan zboljša. Loti se kupčije in imel je pri tej veliko sreče. Njegovemu veselju in sreči je le še ene reči manjkalo — mirne vesti; v svojem sercu je moral vedno še očitiranje slišati, da je svojo slabotno in priletno mater samo v Evropi doma zapustil in brez njenega blagoslova se od doma na tuje podal.

Dobi pa nekega dne pismo od svoje matere, ktera mu piše, da je bolna nekoliko zaradi nevolje, ker jo je on zapustil, nekoliko zaradi starosti in težavnega dela. Bolehna mati mu zdaj ne dá več miru. Mora jo še enkrat videti in njen zadnji blagoslov dobiti. Zato izroči svojo kupčijo zanesljivemu prijatelju, in se podá na barko, pride v Evropo in v Lineburg in v sobo, kjer je njegova postarana mati na smertni postelji ležala. Le-tá se je, kaj pa da, pri njegovem pogledu močno razveselila. Da jo njen sin tako rad ima, in da je iz ljubezni do nje tako dolgo pot naredil, tega bi si ne bila mogla misliti. Zatega voljo bi se bilo kmalu primerilo, da bi bila še hitrejše umerla od veselja, ker je svojega sina zopet videla. Dolgo že tako ni mogla živeti. In ko je bila že prav blizo svoje smerti, in je njen sin pri njej klečal in za materni blagoslov prosil, je vzdignila svojo derhtečo roko in svoje omotno oko proti nebesom in je spregovorila le še s šibkim glasom besede: „O Bog! bodi mojemu otroku dober v življenju in o smerti!“ Potem ji roka omahne, ona pa mirno umerje poleg svojega sina.

Sin se je zdaj presrečnega čutil, da je pred materno smertjo še njen blagoslov dosegel; kmalu potem je popotoval zopet v Ameriko, in je bil zdaj v svojem sercu zadovoljen, in blagoslov njegove matere, s katero se je bil lepo spravil, je bil očitno ž njim v njegovem življenji.

Kjer imata oče in mati še kaj od kerščanstva, tam očetov in materin blagoslov za njunega otroka ni prazno, nerodovitno voščilo brez vsega jedra in moči; njima je v resnici mar za to, otroku dobro storiti, in ker sama ne moreta, kakor bi rada storila, zato prosita Boga, da bi njunemu otroku dal vse dobro. In ravno to je staršev blagoslov.

Ta blagoslov, ki ga starši nad svojimi otroci izgovarjajo, je bil že v najstarejših časih v navadi, in dobri otroci so ga visoko čislali in dobiti želeli. Tako je že stari očak Noe svoja dobra sinova Sema in Jafeta blagoslovil, rekoč: „Hvaljen bodi Gospod, Semov Bog; Kanaan bodi njegov suženj. — Razširi naj Bog Jafeta, on naj prebiva v Semovih šotorih, in Kanaan bodi njegov suženj.“ (I. Mojz. 9. 26. 27.) — Kako visoko je čislal zlasti stari

očak Jakob očetov blagoslov! Če tudi pripomočki, ta blagoslov doseči, sami po sebi niso bili hvalevredni, ker je za lečnato jed od svojega brata Ezava térjal pravico pervorojenstva, s katerim je bil očetov blagoslov sklenjen, in ker je pozneje z zvijačnostjo tudi dejansko dosegel očetov blagoslov, vendar pa nam ta očak s tem kaže, kako ljub in drag mu je bil očetov blagoslov, ker je bil prepričan, da je od njega odvisen ves njegov časni in večni blagor. In res! kako tehten in pomenljiv je bil blagoslov, ki ga je očak Izak nad svojim sinom Jakobom izrekel! Ko je bil očak Izak povžil jed in pijačo, ki mu jo je bil njegov sin Jakob pod imenom svojega brata Ezava prinesel, je izgovoril nad Jakobom naslednji blagoslov, rekoč: „Glej, duh mojega sinú je kakor polne njive, ktere je blagoslovil Gospod. Bog ti daj rose neba in debelosti zemlje, obilno žita in vina. Služijo naj ti narodi, in rodovi naj se ti priklanjajo! Bodi gospod svojim bratom, in sinovi tvoje matere naj se ti vklanjajo. Kdor te bo preklinjal, bo sam preklet, in kdor te bo blagoslovil, naj bo z blagoslovom napolnjen.“ (I. Mojz. 27, 1—29.) In da to niso bile prazne, nerodovitne besede;

se je videlo v vsem poznejšem Jakobovem življenji, ker očetov blagoslov je bil vidoma pri njem, ne pa pri njegovem bratu Ezavu, ki se ni veliko menil za očetov blagoslov in ga je za lečnato jed svojemu bratu Jakobu prodal.

Pa še dandanašnji dobri otroci visoko cenijo očetov in materin blagoslov in ga iščejo dobiti, posebno, kadar si otroci kak stan izvolijo ter očetovo in materno hišo zapustijo, n. pr. ženin in nevesta pred poroko; in devica, kadar svet zapusti in v samostan stopi, navadno prosi očetovega in maternega blagoslova, in zlasti pred smertjo kličejo kerščanski starši blagoslova z nebes nad svoje dobre otroke. In blagor takim otrokom, nad katerimi očetov ali materin blagoslov prebiva! Sveto pismo pravi: „Z djanjem in z besedo (in z vsem poterpljenjem) spoštuj svojega očeta, da njegov blagoslov nad-te pride (in njegov blagoslov do konca ostane). Očetov blagoslov vterjuje otrokom hiše, materina kletev pa jih do tal podira.“ (Sir. 3, 9—11.)

Če ima pa že blagoslov pozemeljskega očeta ali pozemeljske matere za otroke tako dobre in blagodejne nasledke, o kolikanj srečnejši je še le tisti kristjan, ktereга naša ne-

beška Mati Marija ali sama ali s svojim Božjim Detetom blagoslovi! Od več Božjih služabnikov in služabnic se bere, da so ta blagoslov od Marije Device prejeli v svoj največi časni in večni blagor. — Sv. Angela iz Fulinja je bila v svojih mladih letih posvetni nečimurnosti vdana, vendar pri tem ni Boga pozabila, vest jo je pekla in grozne sanje so jo strašile. Dolgo se je z grehom vojskovala, poslednjič pa je milost Božja zmagala. Spreobernila se je popolnoma k Bogu in se je z vso gorečnostjo vdala pobožnemu življenju. Ker je vsa gorela od ljubezni do Jezusa in do njegove preblazene Matere Marije, je dosegla tudi posebne milosti od Jezusa in Marije. Ko je bila nekega dne pri sv. maši, in so pri povzdigovanji vsi pričujoči klečali, se ji je Marija prikazala, in ji je pokazala svojega Božjega Sina na altarlji pričujočega. Potem ji je govorila o veselji, ki ga zaradi tega občuti, in ki se vedno ponavlja, kolikorkrat svojega Sina na altarlji zagleda. Nad tem je tudi Angela občutila neizrekljivo veliko veselje, in slišala je Marijo reči: „Moja hči, ki si meni in mojemu Sinu ljuba, že je prišel moj Sin k tebi in ti si njegov

blagoslov prejela. Spodobi se zdaj, da tudi jaz k tebi pridem, in te blagoslovim. Na to jo je Marija blagoslovila, rekoč: „Bodi blagoslovljena od mojega Sina in od mene, prizadevaj si ljubiti ga, kolikor moreš, ker si tudi ljubljena, in boš šla v večno življenje.“ Ni mogoče izreči, kako je zdaj sv. Angela po prejetem blagoslovu Marijinem od čednosti do čednosti rasla. Poslednjič je v letu 1309 okoli Božiča srečno in sladko v Gospodu zaspala. (Bolland.)

Ko je bil sv. Egvin, škof iz Vorcestra, v samoti, in je resnobno premišljeval, kako da bi si mogel zveličanje svoje duše zagotoviti, se mu je prikazala preblažena Devica Marija. Pokazala se mu je enaka veličastni kraljici, obdani s svetlim spremstvom sv. devic. Nebeška Kraljica je držala v eni roki bukve, v drugi križ, s katerim je pobožnega škofa blagoslovila in potem zginila.

Ker je imel sv. Egvin že od svoje mladosti prav priserčno pobožnost do Marije Device, ga je morala ta prikazen vneti do svetlega plamena. Marijina hvala je donela pri vsaki priložnosti iz njegovih ust, do njé detinsko

češčenje v vse serca vsaditi je bilo njegovo vedno prizadevanje. Blagoslov, ki mu ga je bila Marija podelila, se je kazal v najlepšem sadu, ki so ga njegove pridige in njegovi lepi zgledi med vernim ljudstvom prinašali. (Butler.)

Od sv. Jožefa Kalasancija pripoveduje rimski brevir, da, ko je z otroci v šoli molil, se mu je enkrat preblazena Devica Marija s svojim Božjim Detetom Jezusom prikazala in z njim pričujoče med molitvijo blagoslovila. In kako zveličanske nasledke je imel ta blagoslov, ki ga je Marija z Jezusom sv. Jožefu in njegovim učencem podelila!

Hočeš, o kristjan! tudi ti Marijinega blagoslova deležen postati, pozdravljaj jo vsako jutro, ko se zbudiš, in prosi jo za njen sveti blagoslov, rekoč: „Naj me blagoslovi Marija s svojim svetim Detetom!“ Prikloni se globoko pri teh besedah, kakor da bi res prejel ta blagoslov. O kako srečen bi bil, ko bi se ti zgodilo, kakor častitljivi Božji služabnici Mariji Vela, ki je enkrat klečé Marijo blagoslova prosila, in potem iz njenih ust zaslišala besede: „Moj in mojega Sina blagoslov naj pride nad te!“ Sv. Bernard pravi: „Kterega Marija

blagoslovi, tega tudi Bog blagoslovi.“ Angeljski mladenič sv. Stanislav Kostka je vsak dan prosil Marijinega blagoslova, in kako lepo se je nad njim videl sad Marijinega blagoslova v vsem njegovem nedolžnem življenji in srečni smerti!

Ako si Marijinega blagoslova v vsi ponižnosti prosil, priporoči se njenemu maternemu varstvu z lepo molitvijo: Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica itd. Prosi jo, da te varuje vsakega zlega, in ti pomaga v vseh rečéh voljo Božjo spolnovati, in prosi jo k temu njenega blagoslova.

Kadar slišiš po dnevi uro bítí, pozdravi Marijo z eno „Češčena si Marija!“ — Kadar zagledaš kako Marijino podobo, ali greš memo nje, reci s sv. Bernardom: „Češčena si Marija!“

In če si tako pod Marijinim varstvom dan dokončal, preden greš k počitku, prosi Marijo njenega blagoslova. Moliti utegneš poslednjič še tri „Češčena si Marija!“ za srečno zadnjo uro. Zaspí z imenom „Jezus in Marija“ na jeziku in v sercu, in potolažen boš počival, varovan pred skušnjavami hudobnega duha in pred nevarnostmi za dušo in telo.

O Marija! ako je že blagoslov staršev dober in poln blagih nasledkov za otroke, ki ga zaslužijo in od njih prejmejo, o koliko bolj zveličansk je blagoslov, ki ga ti, o Božja in naša Mati! svojim otrokom in zvestim služabnikom podeľjuješ! O blagoslavljal nas toraj sleherni dan, da nas tvoj blagoslov spremlja po vseh potih našega življenja, nas tolaži o naši smertni uri, in nam pomaga tvoje milo obličje zagledati v nebesih in s teboj vred tvojega ljubega Sina vekomaj hvaliti in ljubiti! Amen.

26. dan.

Materni blagoslov II.

Blagoslov staršev, ki ga svojim otrokom dajejo, je v tem, da svojim otrokom od Boga vse dobro prosijo. Nobenemu krivovercu, in tudi nobenemu slabemu katoliškemu kristjanu ni še prišlo v misel terditi, da otroci ne smejo svojih staršev prositi blagoslova. Če pa mi

katoliški kristjani „Mater Božjo“ za njeno priprošnjo pri Bogu ali za njen blagoslov prosimo, nam pa očitajo luterani, da to ni prav, da je greh in nekako malikovanje! Tudi nekteri slabi katoliški kristjani zasmehujejo druge pobožne kristjane, ako ponavljajo razne počesčevanja do Matere Božje, se zapisujejo v njene bratovščine, obiskujejo Marijine Božje pota itd. Pravijo namreč luterani in slabi katoličani: „Saj more človek lahko sam naravnost k Bogu moliti, čemu se h kaki posrednjici obračati?“ Nespametno terdijo, da se s tem Bogu čast jemlje, ako naravnost k njemu ne molimo. Ali je mar to res napčno, ako se presveti Mariji, Materi Božji, priporočujemo in jo njenega blagoslova prosimo? Ko bi luterani in slabi katoličani prav imeli, potem bi tudi Noe ne bil smel svojih otrok blagosloviti, in ravno tako bi ne bil smel Izak nad svojega sina Jakoba blagoslova z nebes klicati, tudi Mojzes bi ne bil smel pred svojo smertjo s prelepo molitvijo Izraelskega ljudstva blagosloviti, in mestni poglavar bi ne bil smel Juditi reči: „Prosi za nas Boga, ti si sveta žena!“ Ko bi imeli taki ljudje prav, potem bi tudi veliki

duhoven Onija in prerok Jeremija ne bila smela moliti za sveto mesto in za ljudstvo; pa tudi Marija, Mati Jezusova, bi ne bila smela v Kani Galilejski za svate vina prositi, in Jezus bi že posebno ne bil smel njene priprošnje uslišati, še manj pa ajdovski ženi in svojim učencem priprošnjo za obsedeno hčer spolniti!

Pa Kristus je vendar le priprošnjo sprejel, uslišal in pomagal. S tem je vsaj očitno pokazal, da mu je prav, če kdo njega za druge prosi.

In verh tega je Kristus v sv. evangeliji nam vsem (svoje Matere od tega ni izločil) celo zapovedal za sovražnike moliti, kakor je on sam na križi storil. Če je pa to njegova sveta volja, gotovo njemu ne bo neljubo, če pride morebiti tvoj sovražnik in ti reče, da moli zanj, kakor ti je Kristus priporočil, rekoč: „Molite za svoje sovražnike!“

Luterani in tudi slabi katoličanje so toraj v zmoti, in mi pravoverni katoličanje imamo prav; nič novega nismo vpeljali, ako se priporočamo Kristusovi Materi, da naj prosi za nas. To je v sv. pismu poterjeno in pohvaljeno.

Če pa luterani in vsi tisti, ki ž njimi vlečejo, morebiti menijo, da so sami tako popolnoma

in pravični, da njihova molitev brez vsega posredovanja presvete in milosti polne Matere Jezusove pri Bogu zadosti veljave in moči ima, so pač to nespremišljene domišljije. Katoliški kristjani smo po besedah sv. pisma prepričani, da le molitev pravičnega veliko premore pri Bogu in mi po svojih mislih nismo zgoli pravični, da bi naša molitev veliko premogla, ampak imamo od sebe ponižne misli, da smo „ubogi grešniki,“ in da naša revna molitev ni zadosti zdatna. Ravno zato prosimo tisto, ki „je milost našla pri Bogu,“ in „je milosti polna,“ da naj bi za nas posredovala pri svojem Božjem Sinu. Zatega voljo pa se Jezusu Kristusu ne manjša čast, če se njegova presveta Mati med njega in med nas postavi. Velikoveč njega in njegovo veličastvo, svetost in božanstvo s tem še le prav povzdiguje, če se mi pri vsem neomejenem zaupanju na njegovo preusmiljeno Serce v spoštljivi daljavi pred-nj vstopimo in namestu nas njegova presveta in brezmadežna Mati bližej njega za nas stopi.

In še nekaj. Bog je v Marijine roké najviše, kar sam ima, svojega lastnega Sina za

nas položil kot najbogatejši dar. Toraj mu bo gotovo prav, ako tudi mi svoje prošnje do njega v ravno tiste čiste roké položimo, da jih od nje dopadljivo sprejme. Zato mi katoliški kristjani vsak dan k Mariji Materi Božji zdihujemo, ter jo prosimo njenega maternega blagoslova. Sama od sebe nam, kaj pa, da ne more nič dati. Kar pa dá, dobí le od Boga po svoji želji in svoji priprošnji. In zato molimo po cerkvenem nauku in navadi: „Prosi za nas!“

Besede „prosi za nas“ v molitvi: „Češčena si Marija“ so vterjene v sv. pismu in zato je prav in Bogu ljubo, ako Mater Božjo ž njimi na pomoč kličemo.

Da pa molitev Matere Božje kot najsvetejše in najpravičniše duše pri Bogu veliko premore, je bilo že poprej dokazano, ko je bilo o Materni moči govorjenje.

Ali pa hoče Marija tudi za nas prositi, ali sprejme prošnje, in ali doseže spolnitev prošenj od svojega Božjega Sina?

Dokazov za to tolažilno resnico imamo v katoliški cerkvi dovolj, in naj bo le nekoliko tukaj od tega omenjeno.

Po nauku sv. katoliške cerkve je naš Božji Zveličar na križi viseč vse svoje verne Marijinemu sercu izročil in jim jo je za Mater dal, rekoč: „Žena! glej tvoj sin!“

Ali je pa Marija to naročilo svojega umirajočega Božjega Sina tudi spolnovala, tega nam ni potreba vprašati. Zapisano je v sv. pismu, da je ona ponižna dekla Gospodova, ki je vselej govorila: „Dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi!“ Ona je vselej, tedaj tudi to naročilo svojega Božjega Sina spolnovala in svoj materni blagoslov delila. Zapisano je v sv. evangeliji, da je celó pred tem poveljem svojega umirajočega Sina iz svojega lastnega nagiba v Kani Galilejski za uboga zaročenca dobrega vina sprosil. S tem imamo že zadosti iz sv. pisma; ni potreba tedaj dolgih dokazov, da Marija materno rada za uboge človeške otroke prosi.

Njena ljubezen do bližnjega pa tam v nebesih ni jenjala; velikoveč, ako je mogoče, je še blagodušniša in bolj priserčna postala, kolikor bližej je prišla k ognjenemu morju Božje ljubezni. „Bog nam reč je ljubezen.“ Zato morajo tisti, kateri so Bogu kot njegovi pravi

otroci najbolj blizo, posebno od ljubezni goreti; oni morajo tedaj tudi misliti in hrepeneti ljubezen in dobrote skazovati. Ne bilo bi pa popolno zveličanje Marije in svetnikov v nebesih, če bi oni po kaki reči prav močno hrepeneli, pa bi je doseči ne mogli, to bi bila nekaka vedna žeja in lakota brez nasitenja.

Marsikteri svetnik je to veselje nekako že poprej občutil; marsikteri je okoli svoje smertne postelje jokajoče tolažil z obljubo: „V nebesih vam bom več pomagal, kot na zemlji.“ In prav velikokrat se je zgodilo, da so po smerti od enega ali drugega svetnika prav posebno in prečudno pomoč zadobivali tisti, kateri so umerlega priprošnje pri Bogu prosili. Videti je tudi, da je Bog vsakteremu svetniku v množenje njegovega veselja v nebesih posebno oblast dodelil, da zamore ljudem na zemlji pomagati, n. pr.: sv. Florijanu proti ognju, sv. Luciji za oči, sv. Alojziju za sv. čistost, itd.

Ako pa že svetniki sploh v nebesih za ljudi na zemlji prosijo, koliko bolj mora še le Marija, Kraljica vseh svetnikov, to storiti, ker ona po zasluženji in čednostih, zlasti v ljubezni do Boga in do bližnjega, vse svetnike presega.

Brezštevilne skušnje v katoliški cerkvi poterjujejo, da priserčno klicanje k Materi Božji v kaki dobri reči ni nikoli zastonj. Zato pravi sv. Bernard v svoji znani molitvi: „Spominjaj se, o predobrotljiva Devica, da se nikdar ni še slišalo, da bi bila ktereга zapustila, ki se je k tebi zatekel, tvoje pomoči iskal, in tvoje priprošnje prosil. Poln tega zaupanja k tebi pribežim, o devic Devica! k tebi pridem, o Mati! pred teboj grešnik zdihovaje stojim. O Mati Besede, ne zaverzi mojih besedí, temuč sliši in usliši jih milostljivo. Amen.“

Pa utegnejo nekteri krivoverci in malo-bridni katoličani zoper vse to dokazovanje ugovarjati, rekoč: „Kako pa zamore preblazena Devica Marija za to vedeti, če jo na pomoč kličemo?“

Zgodí se kterikrat, kakor je sploh misel, da se duša kakega umerlega človeka po enem ali drugem znamenji serčno ljubljenemu, daleč proč bivajočemu prijatelju ali sorodovincu koj po smerti oglasi, se tako rekoč poslovi. Iz tega se vidi, da duša zamore v trenutku dalje priti, kakor telo, ki je težavno in na kraj navezano, in da duša zamore tudi brez telesa z drugo

dušo v dotiko priti. Koliko gotovše po Božji naredbi najsvetejša, z vsemi popolnostmi napolnjena Marijina duša ni v nevednosti, ampak spozná in vé, če duša pobožnega kristjana vsak dan v češčenji in zaupanji njene priprošnje prosi.

Nikar tedaj ne skerbi, o kristjan! kakor da bi preblážena Devica Marija ne vedela za tvojo molitev. Molitev do Marije Device ne potrebuje nobene pošte, nobenega telegrafa. Vsaka molitev pride do Boga; in Gospod Bog je vedno z Marijo in ona z Gospodom; v njem in po njem Marija spozná vsako molitev, ki jo ljudje do nje pošiljajo.

Le za to skerbi, kristjan! da boš tudi prav in zvesto molil. Kar pride iz serca, to pač seže tudi v Marijino usmiljeno serce. — Še bolj pa se moraš varovati, da Marije ne prosiš za prazne, nečimurne ali celó pregrešne reči.

Kjer pa je prava dušna ali telesna potreba, takrat le stanovitno in zaupljivo v Marijo kliči. Ona je celo neprošena v Kani Galilejski pomagala, koliko rajše bo zdaj prosila za tistega, ki v veliki stiski in potrebi njo pomoči prosi!

O Marija! spoznamo in verujemo, kar nas uči sv. cerkev, da je prav, Bogu in tebi dopadljivo, ako te za priprošnjo pri Bogu prosimo, ker se za nevredne spoznamo, da bi Bog nas uboge grešnike vselej in precej uslišal. O sprosi nam milost od Boga, da bomo imeli prav veliko in detinsko zaupanje v tvojo priprošnjo pri Bogu, da se bomo v vseh stiskah in potrebah k tebi obračali, pa tudi, da bomo vselej po Božji dobroti uslišani.

27. dan.

Materni blagoslov III.

Do zdaj smo le sploh premišljevali, da preblažena Devica Marija svoj materni blagoslov deli človeškim otrokom. Vendar glejmo še tudi nekoliko na dejanske dokaze le-te tolaživne resnice. In tukaj zagledamo pred drugim po vseh katoliških deželah Marijine božjepotne cerkve. Kaj je bilo vzrok, da so se zidale? Najdle so se sem ter tje čudodelne Marijine

podobe, pri katerih so kristjani razne milosti po Marijini priprošnji od Boga dosegli, in vsled tega so se zidale Marijine božjepotne cerkve, tako n. pr. na svetih Višarjih (Lušarjih) in drugod. Ali pa se je bila Marija prikazala in naznanila, da hoče na tem kraji človeškim otrokom milostljiva biti, in je verh tega še zahtevala, da želi na tem kraji Bogu in sebi v čast cerkev imeti, kar se je tudi zgodilo, tako n. pr. na sveti Gori pri Gorici, in v novejših časih v Lurdih na Francoskem.

In kdo more prešteti vse trume pobožnih romarjev, ki so od prvega začetka Marijinih božjih potov te romarske cerkve do zdaj obiskovali? Bili so med njimi ne le priprosti ljudje, ampak tudi cesarji in kralji, vojvodi, kardinali, škofje, veliki učenjaki in umetniki; tedaj ljudje, ki so bili umni, modri, učeni. Vprašajmo jih, kaj je vse te na Marijine božje pota gnalo? Odgovorili nam bodo: „Bogu je dopadlo, na Marijino priprošnjo pomagati že toliko ljudem, ki so pred nami tam bili in po Marijini priprošnji pomoči iskali, in tako smo tudi mi šli, da bi kako milost dosegli.“ — To je vzrok božjih potov v katoliški cerkvi, in zato

je tam vsak kamen v Marijinih cerkvah dokaz, da so romarji pri Mariji nahajali pomoč in varstvo.

Verh tega pa tudi romarji sami dopovedujejo slehernemu, kdor hoče vedeti, kakošno milost ali dobroto so po Marijinih priprošnjah na teh milostnih krajih dosegli. Saj donašajo tje svoje zahvalne darove za prejete dobrote. O koliko je takih zahvalnih darov v zakladnici romarske cerkve v Marijinem Celji. Razun teh obešajo romarji svoje spomenike po stenah romarskih cerkvá in zapisujejo na plošče in tablice tiste milosti in dobrote, ki so jih po Mariji dosegli. Takih zahvalnih spominkov se nahaja skoraj po vseh Marijinih romarskih cerkvah veliko, zlasti v Marijinem Celji, na sv. Višarjih, na Brezji, itd. Vsak tak spominek je kakor list v veliki zgodovinski knjigi romarske cerkve in dopoveduje Marijino ljubezen, moč njene priprošnje in obilnost njenega maternega blagoslova nad človeškimi otroci. Koliko bi se dalo pisati o tem, kaj vse taki zahvalni spominki pripovedujejo o Marijini mogočni priprošnji in njenih maternih dobrotah!

Vendar naj bo tu dovolj le ena izmed najbolj čudovitih in gotovih dogodb, ki se je

v zadnjih časih zgodila z možem, ki zdaj, ko je to pisano, še živi.*) Ta dogodba nam posebno jasno razodeva moč Marijine priprošnje pri Bogu, in obilnost njenega maternega blagoslova, ki se nad tem možem še zdaj razodeva. — V Strassburgu, takrat francoskem, zdaj pruskem mestu, je živel pred nekoliko leti prav bogat mlad jud, po imenu Ratisbon. Njegovi starši so ga dali podučiti v vseh vednostih in umetnijah, ktere pred svetom kako veljavo imajo. Njegov bogat stric, ki je bil brez otrók, in kaj pa da tudi jud, mu je podaril konje, kočijo in denarjev v največi obilnosti in mu je hotel poslednjič tudi svojo veliko bogato kupčijo zapustiti. Ratisbon se je bil verh tega zaročil z deklico, o kateri je sam rekel, da si človek ne more misliti bolj pohlevne, ljubeznjive in berhke, kakor je bila njegova nevesta.

Kdor pa nekoliko bolj ljudi pozná, pač dobro vé, da tak mlad gospodič, ki ima dosti denarja, je zdrav in vesel, in se je celó s kako deklico zaročil, ima večidel v svoji glavi

*) Umerl je meseca prosenca 1884.

premalo prostora za vero, še takrat, če je morebiti kerščen; kakošna je morala še le z mladim judovskim vitezem biti? — Do judovske vere ni nič deržal, in kerščansko je sovražil.

Ker je bila pa njegova nevesta še le 16 let stara, je bila ženitev še odložena in on je šel na popotovanje, da bi si nekoliko svet ogledal; po posebni previdnosti Božji je prišel tudi v Rim. Tukaj je njegovo sovraštvo zoper katoliško vero le še bolj kipelo; ni vedel, kako bi bil katoliško cerkev bolj zaničeval in psoval. O neki priliki je Ratisbon zopet kerščansko vero prav sovražljivo zaničeval, ko mu je njegov znanec, prav pobožni gospod Bussieres (r. Büsier) o veri govoril. Kakor po Božjem navdihnjenji pride temu gospodu na misel, zasmehovaveu svetovati, da naj si dá blagoslovljeno svetinjo prečistega spočetja Matere Božje na vrat obesiti, in naj si dá prepisati molitev sv. Bernarda: „Spomni se, o preusmiljena Devica Marija! da se še nikdar ni slišalo itd.“, in naj jo vsak dan zjutraj in zvečer moli; Ratisbon naj na ta način sam poskusi ter naj se prepriča, ali je kaj na katoliški veri ali nič ne.

Ratisbon je od začetka to zasmehoval in se branil, poslednjič pa se iz priljudnosti vendar le dá pregovoriti, da sprejme svetinjo in prepisano molitev, misleč, da hoče to katoliško smešno reč za šalo ali norčijo svoji nevesti pokazati. Dasiravno pa on ni jenjal katoliške vere zaničevati in zasmehovati, mu je vendar nehoté prišla imenovana molitev večkrat na misel, in njene besede so zoper njegovo voljo njemu odmévale v duši.

O ravno tistem času je živel v Rimu nekdanji francoski minister Ferronays (r. Feroné). Ta je bil neizrečeno veren in pobožen mož; Bussieres, ž njim dobro znan, mu je pravil o Ratisbonu in ga je prosil da naj za-nj moli. Ferronays je to obljubil in pristavil prijazno: „Naprej ti povém, jud se bo spreobernil.“ Drugo jutro je šel Ferronays k maši; zvečer tistega dneva pa je nanagloma umerl v sluhu svetosti. Ko je hotel dva dni potem Bussieres iti v cerkev sv. Andreja, da bi zarad pogrebne slovesnosti za Ferronays-a potrebne reči obravnaval, ga je srečal Ratisbon na poti. Bussieres ga je povabil, da naj se ž njim pelje na sprehod, samo malo naj počaka, da svoje

reči oskerbí. Med tem ko je šel Bussieres v žagrad, si je hotel Ratisbon ta čas ne prav veliko cerkev nekoliko ogledati.

Ko je Bussieres nazaj prišel, je našel svojega spremljevalca, juda Ratisbona, pri vhodu male kapele klečati, ki si z rokama zakriva nagnjeno obličje; Bussieres ga nagovarja in ene krati za ramo prime; pa ni odgovora. Poslednjič mu siloma glavo pokonci zravna. In zdaj je videl, da se Batisbon joka, in svetinjo čistega spočetja pogostoma poljubuje — in njegova prva beseda je: „Oh, kako je ta mož za-me molil!“ mislil je s tem umerlega Ferronaysa, kterega pa nikdar ni v svojem življenji videl in ne poznal, in tudi ni nikoli slišal, da Ferronays za-nj kaj moli. — Ko se Ratisbon, od svete groze ves presunjen, zopet zavé, pripoveduje, da ga je v cerkvi neprevidoma velik notranji nemir napadel, da mu je cerkev nevidna postala, in da le iz kapele se je velika luč svetila, in v sredi svetlobe se mu je prikazala prečista Devica Marija, velika, svetla, polna veličastva in prijetnosti. Ratisbon se skloni na kolena, in neprevidoma se je v njem zbudila živa vera v kerščanski nauk in

goreča želja po svetem kerstu. Pozneje je sam rekel tako-le: „V trenutku mi je padla nekaka mrena z oči, kakor zgine sneg in led pred vročimi solnčnimi žarki; od vseh predsodkov in krivih misel, ki sem jih imel od svojih otročjih lét zoper katoliško vero, ni bilo nobene sledí več v meni. Od trenutka tiste veličastne prikazni sem zadobil jasen pogled v skupnost katoliške resnice, dasiravno nisem nikoli poprej kake katoliške knjige bral in je bilo vse moje mišljenje in prizadevanje katoliški cerkvi sovražno.“

Ta prikazen Matere Božje in prečudno naglo spreobrnjenje Ratisbonovo — prav podobno spreobrnjenju sv. aposteljna Pavla — se je zgodilo 20. prosenca 1842. Ratisbon ni zdaj nič bolj želel, kakor sv. kerst prejeti; ko so pa hoteli jezuiti, katerim se je bil v pripravlanje in podučevanje za sv. kerst izročil, s sv. kerstom nekoliko odlašati, da bi se bila resničnost tega spreobrnjenja bolj dokazala, in da bi se bil Ratisbon za ta zakrament toliko bolj pripravil, je on poln začudenja na to rekel: „Kaj? Judom, ki so se na prvo pridigo sv. Petra na binkoštno nedeljo spreobrnili,

se sv. kerst ni odrekel in dolgo odkladal, mene pa hočete pustiti tako dolgo na-nj čakati, ki ga tako goreče prejeti želim?“ Zato so mu sv. kerst že prav čez malo dni — na 31. prosenca tistega leta odločili, za kar se je Ratisbon pod vodstvom očetov jezuitov z vso skerbjo pripravljaj. Dne 31. prosenca je bil tedaj Ratisbon kerščen in dobil je ime Marija Alfons, bil je potem tudi birman in obhajan v neizrekljivo veliko veselje svoje duše.

Ratisbon si je zdaj močno prizadeval, za sveto katoliško vero pridobiti tudi svojo judovsko nevesto, s katero je želel v svetem zakonu živeti; ker se pa ta nikakor ni dala pregovoriti, da bi bila kerščansko vero sprejela, se ji je popolnoma odpovedal; zapustil je tudi vse svoje obilno časno premoženje in je stopil v red jezuitov, je postal mašnik in misijonar in oskerbljeval je veliko let vstanovo pobožnih devic, ki se imenujejo Sijonske hčere, v Jeruzalemu blizo tistega mesta, kjer je bil Pilat Kristusa v smert obsodil, in ki se po besedah sv. evangelija imenuje Litostrotos, po hebrejsko pa Gabata. S temi pobožnimi devicami se je Ratisbon z vso gorečnostjo trudil

zlasti za spreobrnjenje judov, svojih nekdanjih bratov.

Pri tem spreobrnjencu se pač v najlepši luči kaže blagor Marijinega maternega blagoslova. Ni zastoj Ratisbon videl v prikazni, kako so iz Marijinih rok svetli žarki puhteli v znamenje njenega Maternega blagoslova. In ta blagoslov je Ratisbon dosegel od Marije, ker se je v to vdal, da je njeno blagoslovljeno svetinjo pri sebi nosil, in vsak dan zjutraj in zvečer opravljal molitev sv. Bernarda. „Spomni se, o preusmiljena Devica“ itd., in ker so tudi drugi v nebesih in na zemlji Marijo prosili, da bi temu judu sprosila milost spreobrnjenja. Pa ne le za Ratisbona samega, ampak tudi za druge je imel Marijin materni blagoslov dobre in zveličanske nasledke, ker veliko judov in grešnikov se je po Ratisbonovem zgledu k lepemu kerščanskemu življenju spreobrnilo, in Ratisbon se je s Sijonskimi hčerami z vidnim uspehom v Jeruzalemu trudil za spreobrnjenje judov.

Glej zdaj, o kristjan! kako srečen je slehern, nad kterega Marijin materni blagoslov pride, in pri kterem ostane. Ali si ne boš

toraj prizadeval, z ljubeznijo do Marije Device in z lepimi pobožnostmi, ktere zvesto njej v čast opravljaj, se njenega maternega blagoslova po svoji slabi moči vrednega storiti?

O preusmiljena Devica Marija! spominjaj se, da še nikdar se ni zaslišalo, da bi bila ktereга brez pomoči in blagoslova pustila, kateri se je k tebi zahtekel, tvoje priprošnje prosil in tvojega blagoslova iskal. S takim zaupanjem navdušen k tebi pribežim, o devic Devica! k tebi pridem, o usmiljena Mati! pred teboj grešnik klečim. O Mati večne Božje Besede, ne zaverzi mojih besedí, temuč sliši in usliši jih milostljivo in sprosi nam blagoslova od svojega Sina, da vedno pri nas ostane, ter nas spremlja po vseh naših potih, dokler ne pridemo v tvoj materni dom, v nebesih. Amen.

28. dan.

Materni blagoslov IV.

Da bi se ti, kristjan, toliko bolj priza-deval Marijinega blagoslova vrednega se storiti in vdeležiti, premišljuj nekoliko še strašno in nesrečno osodo tistih, ktere Marija Devica s svojim blagoslovom zapusti.

O kako nesrečni so taki, ktere Marija za-pustí! S tem zgubijo svojo najmogočnejšo varhinjo in svojo največo priprošnjico pri Bogu. Česa človek bolj potrebuje, kakor varstva in pomoči? Od vseh strani se mora braniti. Njegovi sovražniki so strašni po svoji moči in jih je veliko po številu. Njih napadi so vsakdanji, in le enkrat hudo pasti je že zadosti, da je človek vekomaj nesrečen. Res je, da imamo v škitu sv. vere, v sv. zakramenih močne pripomočke zoper svoje dušne sovražnike; pa zraven teh nas je ljubi Bog preskerbel še z drugim pripomočkom, kateri edini je celi vojskini trumi enak, ki nas ima od vseh strani braniti in nam k zmagi pomagati.

Le-ta varhinja vojskine trume je Marija, na katero cerkev besede sv. pisma obrača:

„Strašna kakor zverstena vojskina truma.“ (Vis. pes. 6, 3.) Ona sama je vsem našim sovražnikom tako strašna, kakor popolna vojskina armada. Dokler toraj človek pod Marijinim varstvom živi, ima moč cele vojskine armade na svoji strani, ki mu pomaga vojskovati se in zmagovati. Ako je pa človek enkrat tako nesrečen, da ga Marija zapusti, je on svoji slabosti in samovoljnosti svojih sovražnikov prepuščen. Pekel, svet in meso storijo med seboj zvezo, in z združenimi močmi ga pahnejo v greh. Pri takem človeku je vsaka skušnjava zadosti, da va-njo privoli, in nobena pregreha ni tako ostudna, da bi je ne storil, in nobeno oterpnjenje tako terdovratno, da bi se mu ne hotel vdati.

Pa bi utegnil kdo ugovarjati, da se s tem moč Marijinega varstva presiluje. Toda s tem se le terdi, kar sv. cerkev misli in kar nas enoglasno učijo sveti cerkveni učeniški. Zakaj kakor nebeški Oče človeku milosti podeljuje le po Jezusu Kristusu in zavoljo Jezusa Kristusa; ravno tako, pravi sv. cerkev, sv. Bernard in ž njim drugi sv. očetje, tudi Kristus človeku milosti podeljuje le po rokah Marijinih.

Na Marijo obrača sv. cerkev besede sv. pisma: „Pri meni je vsa milost življenja in resnice, pri meni je vse upanje življenja in čednosti.“ (Sir. 24, 25.) In sv. Bernard pravi: „Bog je tako hotel, da imamo vse po Mariji prejeti,“ ker jo je delivko in vodotoč svojih milosti postavil. Kogar toraj bi Marija zapustila, od tega je odvernjen vodotoč, skoz kterega bi mu imela dotekati Božja pomoč; in če je enkrat od tega vodotoča Božje milosti, t. j. od Marije odtergan, kaj ga bo še varovalo?

Res je, da ena sama priprošnja Marijina bi zamogla takemu človeku še pomagati; pa ravno to je druga nesreča za take duše, ktere Marijo zaradi svoje terdovratnosti zapusté. Dva stiskana sta klicala kraljico Estero na pomoč in za priprošnjo. Vse judovsko ljudstvo, ki je bilo v smert in v popolno pokončanje obsojeno, se je zateklo k tej kraljici in je iskalo njene priprošnje pri kralji Asveru. Estera se je potegnila za te nesrečne, govorila je pri kralji za njih rešenje; in po njeni priprošnji se je kervava obsodba preklicala in vse judovsko ljudstvo je bilo pogina oteto. Tudi Aman, ko se je bil kraljici zameril, se je zatekel k tej

mogočni kraljici in je iskal njene zdatne priprošnje. Pa Estera, ktero je hotel Aman s kraljem vred končati, ni govorila za-nj pri kralji nobene besede, gotovo zato ne, ker serce ni bilo spreobrnjeno. In ravno to je napolnilo mero njegove nesreče; bil je na steber obešen in tam je umerl nesrečnež.

To je predpodoba Marijinega obnašanja: če se Marija za nas potegne, če ona za nas pri svojem Sinu govori; bomo v njeni priprošnji, kakor judovsko ljudstvo v kraljici Esteri, zoper svoje pogubljenje vsikdar imeli močno pribežališče in brambo. Če pa ktereга človeka kakor nesrečnega Amana ta nebeška Estera, Marija, zarad njegove nepremagljive terdovarnosti zapusti, kako bo taki odšel svoji pogubi? V ozir tega nam sv. Avguštin to-le pred oči postavlja: „Če bi se kakemu človeku njegov sv. angelj varh prikazal in mu rekel: Kerščanska duša! v vseh nebesih, med vsemi svetniki nimaš nobenega prijatelja za-se. Toliko tisoč angeljev, cela vojska spričevalcev (marternikov), toliko milijonov spoznovalcev kleči pred sedežem Božjim in prosijo za svoje častivce na zemlji; pa tebe nobeden nič ne omeni. Nobeden

izmed teh nebeških prebivalcev za-te ne prosi. Kaj bi mislili od tacega zapuščenega? Ali bi mu mogli veliko dobrega obetati za njegov časni in večni blagor? In vendar, če Marija kakemu človeku svojo priprošnjo odtegne, je stan tacega človeka veliko nevarniši, kakor stan tacega človeka, ktereга vsi svetniki zapustijo.“ „Zakaj Marija“, pravi sv. Avguštín nadalje, „je močnejša s svojo priprošnjo kakor vsi svetniki skupaj.“ Vsak kristjan si tedaj more in mora sam pri sebi misliti: „če Marija za-me svojih rok k Bogu ne povzdiguje, je moj stan veliko nevarniši, kakor če bi vsa nebesa z vsemi svojimi prebivalci meni svojo priprošnjo odrekle“. Tako nesrečni so tisti, ktere Marija s svojim varstvom, s svojo priprošnjo, s svojim maternim blagoslovom zapusti. — Kteri so pa tisti nesrečni, kteri se v nevarnost stavijo, da jih Marija s svojim maternim blagoslovom zapusti?

Med te nesrečne štejejo cerkveni učeníki pred drugim nečistníke. Sv. cerkev Mariji Devici na jezik poklada besede modrega Siraha: „Jaz sem mati lepe ljubezni.“ (Sir. 24, 24.) S tem hoče Marija na znanje dati,

kako rada čiste duše za svoje otroke spoznava, in pri njih prebiva; iz tega pa tudi lahko sklepamo, kako se ji studi pred tistimi in beži pred njimi, ki ne živijo čisto po svojem stanu. Zato pravi nek pobožen pisavec: „Kakor priserčno presveta Božja Porodnica nedolžne ljubi, ravno tako naglo zapusti tiste, kateri se ločijo od nedolžnosti in čistega življenja.“ In zares „kakošno tovarštvo, pravi sv. Pavel, ima luč s temo?“ (II. Kor. 6, 14.) Kako more najčistejše devištvo pri nečistosti, Marija, najbolj nedolžna Mati, pri nesramnežih ostati? To je skusil v svojo časno in večno nesrečo tisti nesramni mladenič, o katerem O. Heimbach iz Jezusove družbe naslednji žalosten konec pripoveduje. Med tem ko so se bili vsi drugi Marijini služabniki k bratovski pobožnosti njej v čast zbrali, se je podal le-ta k nekemu ribniku se kopat, in Marija ga je spremila do vode. Ker se je pa tû zelo nespodobno vedel, je ona od njega zbežala. Komaj pa je bil v vodo stopil, je zabredel v očitno smertno nevarnost in zato je klical sicer usmiljeno Mater Božjo na pomoč z besedami: „Marija! skaži se mi Mater!“ In moral je zaslišati odgovor: „Skaži se mi sina!“

Marija se je tedaj od njega ločila in nečisti mladenič je utonil.

Kakor nečistniki, tako so tudi krivičniki v nevarnosti, da se Marija od njih loči, ker so preveč terdovratni v svojih pregrehah. Zato pa tudi tem sveto pismo žuga z žalostnim in nesrečnim koncem. „Tatje in roparji ne bodo posedli nebeškega kraljestva.“ (I. Kor .6.) Zmota je v tem pri marsikterih kristjanih velika. Ker še nekatere opravila Mariji v čast opravljajo, si mislijo, da bo predobrotljiva nebeška Kraljica s svojo priprošnjo pri Bogu vse njihove storjene krivice pokrila in poravnala in jim pri vsem tem večno zveličanje dosegla, če tudi nepoboljšani umerjé in s krivico na duši grejo v večnost. Taki ne pomislijo, kar sv. Avguštin pravi: „Greh ne bo odpuščen, dokler se tuje blago ne poverne, ko se še poverniti zamore.“ Marija tedaj, katero cerkev podobo pravice imenuje, in kateri se v sv. pismu prilastujejo besede: „Hodim po potih pravice in po sredi pravičnih stezá“ (Pregov. 8, 20), nikakor ne more varovati in blagosloviti tistih duš, ktere od krivičnosti živijo, ako namreč taki v svoji krivičnosti terdo-

vratni ostanejo in krivičnega blaga nočejo povrniti, ali celó v Marijinih svetiščih krasti želijo.

Enako žalostna osoda, od Marije zapuščenim biti, pa pretí tudi sploh terdovratnim in nespokornim grešnikom. Marija je sicer usmiljena Mati in rada pride na pomoč vsem tistim grešnikom, kateri se spreobrniti hočejo; zato jo sv. cerkev imenuje pribežališče grešnikov. Ali kateri hočejo terdovratno v svojih grehah ostati, vse ponujane milosti zametujejo in o spreobrnjenji nič vedeti nočejo, take Marija s svojo priprošnjo in s svojim maternim blagoslovom sčasoma zapusti. Zato vidimo, da se marsikteri terdovratni hudodelniki celó na morišču nočejo z Bogom spraviti, ali celó sami sebe končajo.

Učeniki duhovnega življenja žugajo, da bodo od Marije Device zapuščeni mlačni, kateri malo marajo za češčenje Matere Božje, ali pa nič ne. Sv. cerkev na Marijo obrača besede iz bukev Pregovorov: „Jaz ljubim tiste, ki mene ljubijo, in ki zgodaj na-me čujejo, me bodo našli.“ (Pregov. 8, 17.) Tisti pa, kateri češčenje do Marije Device opuščajo, se ne smejo čuditi, ako v hudem času od nje pomoči

ne dobé. Sv. Peter Damijan je v svojih pismih to-le zapisal: V Ganugenskem samostanu so bili sklenili, zraven navadnih duhovnih molitev tudi male dnevnice vsak dan Mariji v čast opravljati. Že je to opravilo terpelo polčetero leto, kar se redovnik, ki ni bil pravega duha, zoper to vzdigne, češ, da je že čez in čez zadosti spolnovati to, kar je sv. vstanovitelj Benedikt predpisal; čemu si nove teže nakladati? In pa vsaj sedanji samostanski prebivalci niso svetejši kakor nekdanji, ki tega niso opravljali. In res je dosegel, da se je to češčenje opustilo. Kmalu potem so samostan sovražniki napadli, poljske sadeže pokončali, posle in mnoge prebivalce samostanske neusmiljeno pomorili. Redovniki so imeli to strašno nesrečo za pravično kazen svoje mlačnosti v službi Matere Božje, ter da zaradi tega so bili tudi od Marije zapuščeni. Zamogli so reči (akoravno v drugačnem pomenu) s prerokom Jeremijem: „Odkar smo jenjali kraljici na nebu (Mariji darove, svoje češčenje) darovati . . ., nam vsega primanjkuje in končuje nas meč in lakota.“ (Jer. 44, 18.) V tem spoznanji so obžalovali to opuščanje do Marije Device in obljubili za

naprej zvestejše ga opravljati in tako so zopet dosegli pomoč in materni blagoslov v vseh nevarnostih in stiskah.

Oh, še najbolj se je treba bati, da jih bo Marija s svojim maternim blagoslovom zapustila, posebno tistim, kateri brezbožno zoper Marijo Devico govorijo, opravila njej v čast zasmehujejo in se naravnost zoper njo samo pregrešijo. Takim nesrečnim veljajo besede sv. pisma: „Kdor se zoper mene pregreši, rani svojo dušo. Vsi, kateri mene sovražijo, ljubijo smert,“ t. j., pogubljenje. (Pregov. 8, 36.)

O kristjan! pomisli, kaj bo za te, ako te Marija s svojim maternim blagoslovom zapusti? Poslušaj, kaj sv. cerkveni učeniki govorijo! Sv. Bonaventura pravi: „Vsi, kateri tebe, o Marija! ne častijo, in ktere ti zapustiš, se morajo pogubiti.“ In sv. Anton terdi: „Nemogoče je, da bi se zveličali tisti, od katerih Marija svoje milostljive oči odverne.“ — Bodi toraj, o kristjan! goreč in zvest v češčenju do Matere Božje, da te Marija s svojim maternim blagoslovom nikdar ne zapusti!

O Marija! strah in groza me obhaja pri misli, kolikošna nesreča bi bila za-me,

če bi me ti s svojim maternim blagoslovom zapustila. Usmili se me, o Mati milosti! odpusti mi mojo dosedanjo mlačnost v tvoji službi, mojo razmišljenost pri opravilih v tvojo čast; vzemi me, če tudi nevrednega, v število svojih služabnikov, in sprosi mi duhá prave gorečnosti, zvestobe in stanovitnosti v tvoji službi, da se vrednega storim tvoje pomoči in tvojega maternega blagoslova v življenji in ob smertni uri. Amen.

29. dan.

Materna zvestoba I.

Če hočemo, da bo naša molitev prišla do serca Božje Matere in kaj zdala, moramo v sercu svojo revščino in potrebo spoznati, čutiti in zaupanje obuditi do Marije, in taki občutljeji naj nas navdajajo vselej, kolikorkrat hočemo reči: „Sveta Marija, Mati Božja! prosi za nas grešnike!“ Kar pa, o kristjan! tvojo revščino ali potrebo tiče, ti jo sveta cerkev

na jezik poklada z zadnjimi besedami: „Zdaj in ob naši smertni uri!“ V besedici „zdaj“ in „ob naši smertni uri“ je obsežena vsa človeška revščina in potreba.

Naj ti tu tvoje potrebe in stiske nekoliko odkrijem. Morebiti si tolikanj v ta svet in v časne opravila zamišljen, da se svoje revščine in potrebe še celó nič ne spominjaš; in kar je najhujšega, tega morebiti še ne spoznaš? — Da ne boš svoje revščine in potrebe samo tožil in se maloserčnosti ne vdal, naj se ti tudi precej pokaže rešilna in zdravilna roka, roka ljubeznjive in zveste Božje Matere.

O ko bi zamogel ti, kristjan! prav spoznati, kako dobra in usmiljena Mati je Marija. Potem bi jo mogel kake milosti prav priserčno prositi, in ji s tem veselje narediti; to veselje namreč, da so se želje njenega serca spolnile in ti je pomagala. Zakaj tudi pri njej veljajo besede, ki jih je Kristus enkrat izgovoril: „Bolje je dajati, kakor prejemati.“ — Bodi si tvoja revščina in potreba še tako velika, Marijine želje, tebi pomagati, so še večje; in če se ji z veselim srcem zahvaljuješ, da ti je po njeni priprošnji v kaki potrebi pomoč došla, je

veselje Marijinega serca, da ti je pomagala, vendar-le še večje.

Morebiti pa, o kristjan! svoje lastne revščine iz same lahkomišljenosti še prav ne spoznaš, da bi toliko rajše k zvestemu Marijinemu sercu zdaj v življenji se zatekal. Sicer je človeških potreb toliko, da se komaj morejo naštet; vendar pa jih je posebno petero, na katerih je človek kakor na petih žeblih na križ in terpljenje pripet. Ktera teh peterih potreb stiska slehernega človeka in ga sili da zdaj, v življenji, pomoči išče in se k Mariji obrača?

Perva je huda dušna potreba. Kar je dnevna ali solnčna luč za telo, to je Bog in njegova resnica za dušo. Ako Gospod Bog z žarki svoje gnade v dušo sije, ji je dobro. Eden, ki je to sam skusil, spoznava to sam Bogu s hvaležnim in veselim srcem; ta je Tomaž Kempčan, ki piše: „Če si ti, moj Bog in vse! tukaj, potem je vse dobro; ako si pa dalječ od mene, potem mi je vse zagrenjeno. Ti mi delaš pokojno serce, velik mir in praznično veselje. Brez tebe mi ni nobena reč prijetna.“

Solnce Božje tolažbe utegne zaiti, ali pa se pridervé črni oblaki in divji vihar, in

takrat postane noč v duši. In to je takrat, kadar se mnogotere skušnjave vzdigujejo, od zunaj ali od znotraj ali obojne skupaj, kadar postaja meso ali hudo nagnjenje uporno, ali pa se silijo dvomi o veri, ali ko upanje upade v maloserčnosti, ali ko se celó ljubezen hoče spreminjati v nejevoljo do Božjih naredb, ali tudi zoper ljubezen do bližnjega, zlasti če prav zoper in sovražen človek blizo prebiva in tebi življenje grení in te zbada in obklada z mnogoterim hudim očitanjem, z zmerjanjem, z lažmi in obrekovanjem, kakor imajo taki ljudje navado.

Taka „dušna noč“ lahko „zdaj“ v tem življenji dostikrat terpi delj časa, cele tedne in mesece, in dozdeva se ti lahko, kakor da bi Bog popolnoma na te pozabil in te zapustil. Ni nam vselej jasno, zakaj da Bog pripušča tako terpljenje nad človeka; saj so tudi veliki svetniki, n. pr. sv. Terezija in mnogi drugi, v tem imeli veliko terpeti. Pa tudi za tako „dušno noč“ imamo tolažilno luč; ako to gledamo, nam bo dobro djalo in upanje obujalo, da se bo kmalu zboljšalo. In ta luč je ona, kateri smemo reči: „Zgodnja danica,“

prosi za nas! Prosi za nas „zdaj“, ko živimo, v naših silnih dušnih britkosti!

Nekdaj je bil ves svet v taki dušni noči, dokler še Marija ni bila rojena in Odrešenik še ni bil prišel na svet. Ko je bila pa rojena Marija o svitu jutranje zarije, je zasvetila tudi v duhovnem pomenu jutranja zarija našega odrešenja, ker je njeno rojstvo napovedalo bližnji prihod nebeškega solnca Kristusa, našega Odrešenika. Le-te razsvetljevalne moči pa Marija ni zgubila. Kjerkoli se kaka duša iz temnih dolin svojih britkosti k njej oberne in jo prosi, ji gotovo kmalu prinese pravo, prijazno luč nazaj, ako ne danes, ali jutri, pa vendar ob času, ko bo za-te najbolje.

Tako se bere o neki ubogi duši, kateri je Marija v najbolj temno noč njene duše prijazno svetila. Najbolj temna noč pa je v duši, kader ji luč prave vere ne sveti in je v verskih zmotah. — Tako se je godilo v sedanjih časih neki ženi. Bila je v luteranstvu rojena in izrejena. Ko je bila 14 let stara, ji je prišla v roke katoliška molitevna knjiga. Pregledovala je liste in najdla je tudi molitev: „Češčena si Marija!“ itd. Dopadla ji je in naučila se je je

iz glave, in jo je potem večkrat molila. Njeni sorodovinci so jo sicer zaradi tega zaničevali in zasmehovali, imenovali so to prazno vero, celó greh zoper Boga in njih vero. Pa deklica jih je pustila govoriti, in je molila svojo „Češčena si Marija“. Sicer pa ni vedela in ni razumela še nič od katoliške vere, in takrat ji še na misel ni prišlo, da se hoče kedaj luteranstvu odpovedati. Bila je toraj še prav globoko v temoti in v dólini smertne sence.

Pa zgodnja danica, Mati Božja, je njeno prošnjo „prosi za nas zdaj“ uslišala, in zmerom svetlejšje je nad njo jutranjica svetila in za njo je vzhajalo tudi polno solnce resnice katoliške vere. Po hudih poskušnjah v luteranstvu, v katerem nikakor ni našla dušnega mirú, po očetovi smerti in po prestani hudi bolezni je postala odločna katoličanka. In kakor da bi bil Bog hotel njeno pokorščino poplačati, je pripeljal tudi njeno mater do luči resnice, njo samo pa v samostan, kjer je najbolj vesele ure preživela.

V svoji izbici je sama svoje spreobrnjenje popisala. Tù smemo pač ž njo hvalležno reči:

„Mnoge svetle zvezde so sijale
 Iz daljave sinjega nebá;
 Pa vse niso luči mi prižgale
 Take, kakor Zvezda jutranja.

O Marija! ti si pač enaka
 Le-ti zvezdi zlati, jutranji;
 Da, nebes si luč in zar'ja taka,
 Preden dan Gospodov zablišči.“

Za mnoge ljudi ima besedica „zdaj“ v „Češčena-Mariji“ še drugi pomen. Žebelj, s katerim so mnogoteri ljudje kakor na križ pribiti, je telesna potreba, kaka telesna bolezen, katerih je toliko na svetu, in ki glodajo na človeškem življenji, dokler ga ne končajo. Telesne bolezni so dostikrat posebne milosti Božje, ker Bog hoče ž njimi dušne bolezni marsikterega grešnika ozdraviti; zato je tudi sv. Kamil petere svoje hude bolezni imenoval petere milosti Božje. In morebiti, da Marija sama ravno zdaj celó prosi za enega ali drugega grešnika, da bi mu Bog poslal kako bolezen za posebno milost, da bi se k Bogu spreobernal.

Ako pa Bog z boleznijo pri kakem grešniku svoj namen doseže in se grešnik po-

boljša, pa tudi nobena mati ne bo tako hitro pripravljena svojemu otroku v boleznih pomagati, kakor Marija hitro pomaga spreobrnjenemu bolnemu grešniku. In res! Kaj so mnoge Marijine Božje poti družega, kakor nekake velike bolnišnice, kjer je že toliko bolnikov zdravje doseglo, zato jo po pravici imenujemo zdravje bolnikov, in jo prosimo, da bi „zdaj“ v tem življenju v naših boleznih za nas prosila.

„V vsaki sili se zateče
K svoji materi otrok,
Ki mu céli rane skleče,
Potolaži mili jok.“

Za mnoge ljudi je besedica „zdaj“ velika knjiga, polna dolgov, napolnjena z najhujšimi nesrečami, v ktere zamore človek v življenju zabresti — z velikimi grehi. Človek, ki je prostovoljno v smertne grehe privolil in v njih živi, je podoben takemu, ki si je vrat prerezal; vrat si je zamogel prerezati, ali k življenju obuditi se taki merlič več ne more. Kako po telesu živi, pustimo, ali dušnega življenja, življenja gnade Božje iz svoje moči ne more več dobiti. Njegovo življenje visi zdaj kot na tanki nitki nad peklenkim brezdnom; in naj se ta

nitka odterga, telesno življenje ugasne, in „ubogi grešnik“ je obsojen, in zdaj trikrat mertev, mertev na telesu in na duši in mertev za nebesa.

O Bog! ko bi grešnik prav spoznal, v kakošnem stanu je, ko je v smertnih grehih, on bi se groze tresel zaradi tega, v kakošni nevarnosti je „zdaj“, in zaradi nesreče, ktera ga „potlej“ čaka v peklju. To bi ga gnalo, da bi iskal pribežališča, kamor bi se zatekel, da bi „zdaj“, dokler je še čas, milost in zveličanje najdel. Pa, da bi le hotel iskati pribežališča, našel bi ga. Zakaj glej! že od daleč se ti kaže najzvestejše Marijino materno sercé, te vabi in ti kliče, rekoč: Pridite k meni vsi, ki ste z grehi obloženi; potolažila vas bom.

Oh, ubogi grešnik! urno se vzdigni in teči hitro k ljubi Materi Božji. Saj je ona res to, kakor jo kličemo: „Pribežališče grešnikov.“ — Pa, o grešnik! stori to res hitro, še danes, „zdaj“ jo prosi; zakaj jutri bi utegnilo že prepozno biti.

Le nagni glavo na sercé premilo;

Nikjer ne bīje boljše, kakor to.

In skerbi, da se v kesu ti topilo

Ne bo sercé, ko gnade več ne bo.

Pa bodi si, da si se, o kristjan! iz grehov srečno izkopal in je sicer najhujše že prestano; vendar še ne vse. „Zdaj“ v tem življenji imaš še marsikaj hudega prestati. Zakaj, ne smeš pozabiti, da si še popotnik tù na zemlji, in imaš priti v Očetovo hišo in v materni dom v nebesih. Na tej poti se utegne še marsikaj hudega in težavnega pripetiti, in tudi ne dosežejo vsi ob enakem času svojega namena, eni poprej eni pozneje; prvi imajo dalje, drugi manj časa terpeti. Vendar vsem se je treba skoraj neprenehoma zatajevati, svoj križ nositi in za Kristusom hoditi. Vsem se je treba v nevolji premagovati, hudo govorjenje mirno poslušati, vabljivim skušnjavam ušesa tišati in življenja pezo nositi. In pri vsem tem je treba Bogu slavo in hvalo prepevati, ker je hotel, da smo popotniki na zemlji. In tako tudi to popotovanje „zdaj“ v tem življenji ni brez velikih potreb in težav.

In kdo nas more na tem težavnem in nevarnem popotovanji spremljevati, voditi, podpirati in nam pravo pot kazati proti nebesom?

Zopet je ljuba Mati Božja, Marija, ki je imela na svetu večkrat težko popotovanje pre-

stajati, n. pr. v Egipt, na Goro Kalvarijo itd. Gotovo, zaupljiv pogled in zdihljej k tej dobri Materi ima veliko moč in tolažbo za ubozega pozemeljskega popotnika. Ne zastonj jo toraj imenujemo: „Tolažnico žalostnih, pomoč kristjanov.“

Ko je stara mamica blizo Marijinega Celja čez jezero v čolniču nekega popotnika peljala, si je pri tem popotnik to-le mislil: Glej! jaz možak sedim mirno v čolnu in se zaupam vožnji šibke ženice, in ona ni moja mati. — Česa se hočem bati in zakaj preveč tresti, če se jaz svoji ljubi nebeški Materi Mariji vsega izročim, da me ona vodi? — O kristjan! izroči se tudi ti „zdaj“ v življenji popolnoma skerbi in vodstvu preblazene Device Marije, kar te pesmica uči:

„V roki deržeč Boga Sina,
Ti nad zemljo zdaj stojiš,
Rešiš vsakega — pogina,
Ki ga Sinu izročiš,
Da v viharji, ki veršči,
Se nobeden ne zgubi.“

Zdaj, o kristjan! razumeš, zakaj da tolikokrat presveto Božjo Mater prosimo v tem živ-

ljenji, rekoč: „prosi za nas zdaj!“ in veš tudi, v katerih potrebah naj bi ona „zdaj“ za te prosila.

O Marija! ti sama najbolj veš, v kako mnogih nevarnostih, potrebah in stiskah smo „zdaj“ v življenji. O raztergaj naših grehov vezi, ki nas vedno oklepajo. Stoj nam na strani v vseh skušnjavah; tolaži nas v žalosti in terpljenji; sprosi nam milost od Boga, da se „zdaj“ v življenji za dobre dela in lepe čednosti, zlasti za živo vero, terdno zaupanje in kerščansko ljubezen, ponižnost in čistost itd. neutrudljivo prizadevamo in se za srečno zadnjo uro skerbno pripravljamo. Amen.

30. dan.

Materna zvestoba II.

Še ena in sicer največa potreba in sila nas čaka na koncu našega življenja, namreč naša smertna ura. Da je to za vsakega človeka velika potreba in stiska, tega ni po-

treba na dolgo in široko dokazovati, saj se človek tega že tako boji. Naj mu le kdo začne o smerti govoriti, mu že skoraj slabo prihaja. In po pravici; zakaj celó veliki svetniki so se pri misli na smert tresli. — Smert sama na sebi, kot ločitev duše od telesa, dasiravno že zaradi tega grenka, vendar še ni pri tem najhujša reč. Kar nam mora strah pred smertjo delati, je dvojno: smertna vojska, in kar po smerti pride, — sodba.

Ti, o kristjan! se moraš „ob svoji smertni uri“ še enkrat in sicer zadnjikrat vojskovati s peklenkim duhom za svojo dušo in za Boga in za nebesa. On te je v vsem tvojem življenji z mnogoterimi skušnjavami poskušal zadosti, in pozná vse tvoje slabe strani veliko bolje, kakor ti sam. In v čemur si mu v svojem življenji največkrat privolil, tam te zamore tudi o tvoji smertni uri najložej prijeti. Kaj bo potem s teboj, ko bo tvoje telo vse oslABLJENO, tvoja moč véla, tvoj strah pred smertjo velik, in misel na bližnjo sodbo grozopolna? In v tem stanu se moraš zdaj vojskovati! Peklenki duh dobro vé: „Zdaj veljá“; če te zdaj dobi v oblast, te ima za zmeraj. Zato ne bo

od svoje strani nič opustil, ter bo vso svojo togoto in zvičajnost v to obračal, da bi tvojo ubogo dušo ugrabil! Takrat se bodo spolnile besede sv. Janeza, ki v skrivnem razodenju tako-le piše: „Hudič je k vam prišel, in ima veliko jezo, ker vé, da ima le še malo časa.“ (12, 12.)

O ubogi človek! kako potolažen in vesel bi bil takrat, kaj ne, če bi si imel koga na strani, kateri bi hudobnega duha odganjal od tebe in ti pomagal srečno prestati zadnjo vojsko s peklenkim sovražnikom. Pa takrat v smertni uri bi bilo morebiti že prepozno takega pomočnika iskati; že zdaj v življenji si moraš takega zagotoviti, da ti bo lahko pomagal sovražnika premagati. In ali veš za takega? Glej, Marija je močna pomočnica za zadnjo uro, zato jo prosimo, da bi prosila za nas „o b naši smertni uri“, da bi ložej in srečno zadnjo vojsko prestali.

Pa vojska s satanom in ločitev duše od telesa še vendar ni najhujša reč, česar se človek o smerti boji, ampak to, kar človeka precej po smerti čaka — sodba.

Gotovo je, da po smerti pride ojštra Božja sodba, pri kateri zamore človek lahko v pogubljenje obsojen biti. Zakaj sv. pismo pravi: „Ljudem je odločeno enkrat umreti, potem pa sodba“ (Hebr. 9, 27.), in: „strašno je pasti v roke živega Boga“. (Hebr. 10, 31.) Zakaj, ko duša v večnost stopi, ni tako, kakor takrat, ko je zgubljeni sin domu prišel; prvo, kar se tam zgodi, ni objemanje in poljubovanje in veselje, — prvo je ojštri odgovor in poštev ali sodba, in sicer tako ojštra, da bo treba zavoljo vsake besede, zavoljo vsakega nespodobnega pogleda, zavoljo vsake misli neskončno svetemu in pravičnemu in vsegavednemu Božjemu Sodniku Jezusu Kristusu odgovor dajati. Oh, kako lahko se pač zamore zgoditi, da boš tudi ti, o kristjan! takrat pri sodbi zatožen, sojen in pogubljen. Pomisli, da dan tvoje smerti je že tvoj predhodni sodnji dan; zakaj kakor boš na dan smerti pri posebni sodbi sojen, tako hoš sojen tudi sodnji dan; zato velja tudi tukaj, kar mašnik pri černi maši pred evangelijem moli:

„Ko tedaj Sodnik bo sédel,
Vse, kar koli si narédil,
Celi svet bo takrat zvédel.

Revež, kam se čem podati?
 Kje prijatla tam iskati?
 Komaj dobrim bo obstati.

In ravno zato, zavoljo misli na oestro sodbo Božjo, je pač smertna ura najhujša potreba in stiska, v katero zamore človek v tem življenji kedaj priti. Kaj pa zamore človeka takrat tolažiti?

Nek duhoven *) to-le pripoveduje. Kterikrat sem obiskal deklico, ki je zaradi sušice (jetike) bolna ležala, in čutila, da se svojemu koncu bliža. Enkrat, ko sem zopet prišel, mi je to-le pripovedovala: „Pred kratkim sem prav živo mislila na svojo bližnjo smert, in mene je prav močno skerbelo zavoljo sodbe, ker se tam prav težko prestopi, ko bo morala duša celo od vsake nepotrebne besede odgovor dajati. V tej dušni boječnosti sem zaspala. Zdaj sem videla v sanjah belo oblečenega moža noter stopiti; ta mi je očital, da nič več na milost Božjo ne verujem; potem mi je rekel, da naj se spovem in po sveti odvezi mi je dal spovedni listek, in na tem listku je bilo z zlatimi čerkami zapisano: „Raj“.

*) Alban Štolc.

Deklica je bila prav dobra in nedolžna; ni veliko takih kristjanov, ki bi imeli za tako malo reči odgovarjati, kakor tista bolna. Vendar pri vsem tem je čutila, da je težko zavoljo vsega življenja sojenemu biti pred neskončno svetim in vsegavednim Božjim Sodnikom. V sanjah pa je dobila resnični odgovor in dokaz, kako le samo zamoremo rešeni in potolaženi biti, namreč po milosti. — Kadar bote enkrat tudi vi, o kristjani! začeli umirati, bote zamogli le po dvojni poti mirno umreti, ali bote umerli v dušni slepoti in oterpnosti, da svojega nesrečnega dušnega stanú še spoznali ne bote; ali pa bote umerli polni kesanja zavoljo svojih grehov in v zaupanji na milost Božjo, ktera se nam je prikazala v Kristusu Jezusu, zlasti na gori Kalvariji na sv. križi. Kristus Jezus na sv. križu je tedaj ključ do milosti Božje, ali prav za prav milost sama. Zato je tudi podoba križanega Jezusa posebno sladka tolažba v roki umirajočega kristjana. Vendar pa je Kristus tudi Sodnik. „Sin človekov bo prišel v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom.“ In Sin človekov poreče zaverženim na levici: „Poberite se spred mene,

prekleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudobnemu duhu in njegovim angeljem“. (Mat. 25.) Kdo zamore pri Sinu človekovem, pri Jezusu Kristusu, za-te, o kristjan! prositi o strašni uri tvoje smerti, preden mora tvoja duša stopiti pred Sodnika? „Quem patronum rogaturus?“ „Kje zagovornika čem iskati?“ Gotovo, najboljša zavetnica in besednica bo pač Marija, Mati Kristusova, ki je z dušo in s telesom v nebesa vzeta, ktera kot Mati pri svojem Sinu Jezusu Kristusu vse premore, ktera ti je že od otročjih let dobro znana in ktero si menda vsak dan svojega življenja pozdravljal.

In res; ti kristjan, ki si že kaj lét v svojem življenji doživel in si vsak dan po vsakem očenašu in sicer tudi velikokrat, morebiti vselej, ko je ura bila, Marijo prosil, da bi za-te prosila o tvoji smertni uri, in ravno milijoni kristjanov, ki tako molijo, ne molijo vselej vsak le za-se samo, ampak tudi za-te, rekoč: „prosi za nas — ob naši smertni uri“ (tedaj eden za vse in vsi za enega). Po tem takem si ti, o kristjan! veliko sto- in tisočkrat tako prosil, in tudi mnogi milijoni kristjanov so pa za-te molili,

da bi sveta Marija, Mati Božja, za-te prosila „o tvoji smertni uri“. Ali bi ne moralo to pač čudno biti, če bi bila vsa ta molitev zastonj in če bi Mati Božja, ki je v Kani Galilejski neprošena vina sprosil, zdaj o strašni smertni uri ne prosila za ubozega umirajočega človeka, ki jo je veliko stotisočkrat za to prosil? To gotovo ne more zastonj biti. Zato se od mnogih svetnikov, Marijinih služabnikov, ki so v svojem življenji Marijo goreče častili in jo za zadnjo uro na pomoč klicali, bere tudi to, da se jim je Marija o njih smertni uri prikazala in jim tolažljivo in prijazno na strani stala. Zakaj Marija nobene, tudi najmanjše službe ne pusti brez plačila. In če je ona svojim služabnikom milostljiva v življenji, ali more svoje otroke o smerti, v najimenitnišem in najnevarnišem trenutku zapustiti? Sv. Alfonz Ligvorijan pravi: „Mariji je popolnoma nemogoče, svojim otrokom nezvesti postati, če so ji zvesto služili“. Da, s svojo gotovo rešilno močjo pošilja ona svojim umirajočim otrokom pomoč, ali pa jim celó sama o smertni vojski na strani stoji.

Zato nas sveta cerkev tako moliti uči, da naj bi Marija prosila za nas ob naši smertni uri; zatoraj moli večkrat, o kristjan:

„Če ljudje me zapustili
Kdaj o smerti bodo vsi,
Ne zapusti me v tej sili
Mati, vir vse milosti!
Pelji me takrat zvestó
V hišo ti Očetovo.“

Ali, o kristjan! nikar te reči napak ne umevaj, da bi morebiti prederzno zaupal in da s tem si zavarovan zoper pekel. Zakaj pač zeló bi se ti motil, ko bi se zanašal na prošnjo: „prosi za nas — ob naši smertni uri“, zraven pa bi si nič ne prizadeval za pravo kerščansko življenje. — Ali bi ne bilo to čudno? Utegnil bi eden ali drugi n. pr. goljufovati, krasti, v sovraštvu ali v pregrešni zavezi živeti, napuhu, pijančevanju, preklinjevanju in rotenju vdan biti itd., zraven pa misliti, da ob zadnji uri bo ž njim že vse gladko steklo, če je le vsak dan molil v „Češčena si Mariji“, da bi Marija za-nj prosila ob njegovi smertni uri. Misli si, kristjan, pri zdravi pameti: kako more presveti Mariji, Božji Materi dopasti, če jo hočeš častiti in na pomoč klicati

z angeljevim pozdravljenjem, in ob ravno tistem času hudo žališ njenega Božjega Sina z neprestanim grehom! Sv. apostelj Pavel pravi, da se s smertnim grehom naš Zveličar vnovič križa in njegova predraga kri z nogami tepta; — ali tedaj ne prebodeš, o grešnik, Božji Materi serca z mečem bolečin, ko njenega Sina vnovič križaš? Vendar kaka nesreča ali dolga bolezen utegne tudi tako oterpnjeno dušo omečiti, in usmiljena Mati Božja zamore s svojo mogočno priprošnjo tudi taki duši še srečno zadnjo uro doseči; zato naj tudi tak ne opušča klicati Marije.

Zadnja ura je navadno taka, kakoršno je bilo življenje; zato primerno postavljamo, ko prosimo Marijo, da bi za nas prosila ob naši smertni uri, poprej besedico „zdaj“. Rado se spolni, kar pregovor pravi: Kakoršno življenje, taka smert — tako nas skušnja uči; zatoraj tolikrat in tako živo prosimo, da bi Marija za nas prosila že zdaj — v življenji, ter bi njena prošnja toliko več zdala na zadnjo uro.

O Marija! kokošna bo moja smert? Že zdaj, če na svoje grehe mislim in se

spominjam tistega strašnega trenutka, ki bo določil mojo večno osodo, se tresem od strahú in groze. O preusmiljena Mati, o tolažnica žalostnih! nikar me ne zapusti ob tisti poslednji uri, nikar me nikoli ne pusti brez posebne pomoči! O preblažena Devica! že v življenji zdaj, zgodaj, preden bo moja poslednja ura bila, zadobi mi pravo kesanje mojih grehov, resnično spreobrnjenje in gnado, da Bogu do konca zvesto služim. In ko pride potem konec mojega življenja, o Marija, moje upanje, stoj mi na strani v strašnih stiskah, v katerih bom zdihoval. Poterjuj me, da me pogled mojih grehov, ktere mi bo satan pred oči postavljaj, v obupanje ne pripravi. Zadobi mi gnado, da te bom takrat še večkrat kot sicer na pomoč klical, in da klicaje v tvoje in tvojega presvetega Sina in sv. Jožefa ime svojo dušo izdihnem. Pa še več te prosim, o moja veličastna Kraljica! tudi ti me tolaži ob moji smertni uri. Stoj mi vsaj s svojo priprošnjo na strani,

da v gnadi Božji in iz ljubezni do Boga in do tebe srečno umerjem. Amen.

31. dan.

Materna beseda za slovó.

Prišli smo do zadnje besede v razlaganji molitve: „Češčena si Marija“, — do besede „Amen“. S tem se nekako poslovimo pri naši preljubi Materi Mariji. Ako smo jo pri začetku, ko smo v molitvi serce k njej povzdignili, iz vdanega serca s „Češčena si Marija“ pozdravili, naj izrečemo slovó z besedo „Amen“, t. j. „naj se zgodi“, „zdrava bodi“, ali „z Bogom!“ S tem pa sklenemo tudi letošnje Šmarnice. Vse na svetu mine, tudi naše šmarnično premišljevanje.

Zdi se nam, kakor da bi se Marija danes pri sklepu Šmarnic našim očem in naši ljubezni odtegnila in našo revno zemljo zapustila, da bi se v nebesa zopet povzdignila. Naj jo v duhu naša serca danes spremljajo proti nebesom.

Kader se pa kaka mati od svojih otrok loči ter jih zapustí, bodi si, da gré kam na

daljno potovanje, ali da jih o smerti zapusti, se navadno s kakimi besedami od njih poslovi, in te materne besede, ki so bile za slovó spregovorjene, se dobrim otrokom posebno, nepozabljivo v spomin vtisnejo. Kristjani! tudi mi klečimo za letos poslednjikrat pred Marijino šmarnično podobo, da bi njen blagoslov za slovó prejeli. In tukaj se nam kaj lahko želja v sercu zbudí: „Oh, ko bi mogla Marijina podoba pač govoriti! Le eno besedo, o Mati moja! le eno samo besedo bi želel iz tvojih ust zaslišati. — O kaj bi vendar meni rekla? — Tako bi si marsikteri izmed nas lahko mislil. — Pa, kristjani! v tem trenutku zaslišimo Marijino besedo, in sicer globoko v svojem duhu Marijino materno besedo za slovó. Marija jo je s svojimi telesnimi ustmi spregovorila, in je kot draga svetinja hranjena v svetem evangeliju. To je zadnja beseda, ki jo sv. evangelij nam od Marije pripoveduje. Prav in spodobno je tedaj, da to besedo kot Materno besedo za slovó do vseh kristjanov čislamo in s sinovskim spoštovanjem sprejmemo.

In ta „Materna beseda za slovó“ je bila tam na ženitnini v Kani Galilejski

izgovorjena. Z materno ljubeznijo je Marija za uboga poročenca skerbela, čudež je sprosil za nju od svojega Božjega Sina. Tako je ona to nalogo, kolikor je bilo pri njej, srečno rešila. Zdaj pa je bila dolžnost drugih, da so tudi svojo dolžnost storili. Zakaj kadar in kolikorkrat hoče Bog pri človeku kaj dobrega storiti, mora tudi človek k temu kaj storiti. To je Marija dobro vedela; kaj pa bo njen Sin ravno zdaj za doveršenje čudeža zahteval, tega ni vedela. In ravno zato je zdaj prav materno in gorko opominovaje, svetovaje in spodbudovaje rekla služabnikom: „Vse, kar bo (moj Sin) vam rekel, to storiti“. Služabniki so ta svèt, to „Marijino besedo“ spolnili, in čudež se je res zgodil.

Te besede Božje Matere nam zamorejo pri sklepu letošnjih Šmarnic za slovó veljati. In kako tehtne in pomenljive so te besede!

Glej, ljubi kristjan! ti si pač že menda večkrat na božjih potih ali v domači cerkvi pred Marijino, zlasti šmarnično podobo klečal in molil, da naj bi ti ona s svojo priprošnjo pri Bogu pomagala. Ker je ona dobra, usmiljena Mati, je tvojo prošnjo tudi svojemu

Božjemu Sinu izročila, če je bila prošnja le sicer Bogu dopadljiva. Če pa vendar nisi pri vsem tem pomoči dosegel, ali veš, kaj je bilo pri tem pomanjkljivega? — Pri Mariji nič ne, tudi pri njenem Božjem Sinu ne, ampak le pri tebi. Ti bi bil moral tudi od svoje strani pomagati k doseženju tiste reči, ktero si želel doseči. Marija hoče od nas veči del kak dar dobiti, da nam kako milost sprosi, Marija zahteva od tebe kak duhoven dar, n. pr. da se temu ali temu napčenemu nagnjenju, navadi odpoveš, dobro spoved opraviš, ali si za to ali uno kerščansko čednost bolj prizadevaš itd. Kaj je ravno tisto, kar Bog od tebe tirja, jaz ne vem; morebiti ti bo najbolje tvoja lastna vest povedala. Marija na ženitnini v Kani tudi ni vedela, kaj bo njen Sin od služabnikov zahteval. Pa ravno zaradi tega je njen svet tako zlat: „Vse, karkoli vam bo zapovedal, to storite!“ On ti bo že povedal, le prav paziti moraš na to. Verh tega ti pa tudi vsak katekizem pové, kaj pomeni besedica „vse“.

Postoj zato nekoliko zdaj, kerščanski popotnik! in poslušaj prav zvesto, ali ne slišiš znotraj glasú Kristusovega? . . On gleda v té, kod

hodiš in postajaš v svojem življenji. Kaj meniš, kakošen svet bi ti pač on hotel dati v tvoj časni in večni blagor? . . . Gotovo ne drugzega, kakor ga je že enkrat zares rekel:

„Pojdite noter skoz ozke vrata; zakaj široke so vrata in prostorna je pot, koja pelje v pogubljenje, in veliko jih je, kteri po nji hodijo. Kako ozke so vrata in tesna je pot, koja pelje v življenje, in malo jih je, kteri jo najdejo.“ (Mat. 7. 13. 14.) Zato si prizadevaj skoz ozke vrata stopiti v življenje.

To mora biti, ljubi kristjan; ni namreč druge poti v Materni dom, kakor le edina ozka, ki ti jo je tvoj Zveličar s temi besedami pokazal. Tudi on sam je moral po njej hoditi, in enako Marija, njegova preblažena Mati. Včasih je bila pot njenega življenja prav močno ozka, tako ozka, da ji je serce stiskalo od bolečine in žalosti. Dnevi križev in žalosti so ji komaj kterikrat minuli.

Pa to naj te nikar maloserčnega ne dela. Stori od svoje strani, kar moreš in veš, in kar ne moreš sam storiti, to priporoči in potoži svoji nebeški Materi z vsem zaupanjem in gorečo molitvijo. Ona svojega otroka gotovo ne

zapusti. In če ti posebno britko in težko prihaja, in če je videti, da bi hotlo še hujše biti; potem, o ljuba, uboga in draga kerščanska duša! povzdigni solzno okó iz te solzne doline le še večkrat proti Mariji, tolažnici žalostnih.

Marija je poslednjič po mnogih težavnih letih prišla do veličastne slave, do svojega presrečnega vnebovzvetja. Tudi ona je legla na smertno posteljo, pa ne za kako telesno boleznijo bolna, ampak od ljubezni in svetih željá po Jezusu v nebeški časti. Zdaj je smela iti domu k svojemu Sinu; dokončana je bila zdaj zemeljska pot njenega terpljenja, kakor ga nikdar nobena druga mati prestati ni imela. Pripravljen ji je kraljevi sedež, krona, žezlo, zveličanje brez mere in brez konca. O kako radostno je toraj gledala tje v domovino nebeško! Kako lahko in sladko je bilo za-njo umreti!

O zares, zakaj ona je zamogla nazaj gledati na svoje z lepimi čednostmi in dobrimi deli tako bogato in pred Bogom tako zaslužno življenje. Bilo ji je sicer večkrat prav težavno, pa bila je to prava in edino varna pot; zdaj je bila dokončana, in pred seboj vidi nebesa.

Neko število let poprej je imela popotovati v neko mesto — bilo je Betlehem. Pozno zvečer je še bilo in iskala je pri ljudeh prenočišča. Pervi, pri katerem bi bila rada prenočila, je ni sprejel, češ: tukaj ni prostora za te! Tako je rekel drugi, tretji. In tako je morala najsvetejša ubožna Mati Jezusova pred mesto veniti, v kamnito votlino, ki je pastirjem v borno štalico služila.

Pa pogledjmo zdaj o njeni smerti; ko je oči zatisnila in je šla njena duša domu v sveto Božje mesto, v nebeški Jeruzalem, se ji je tudi zdaj, pa vse v drugem pomenu in s svetim veseljem in z ljubeznijo reklo: Le pojdi naprej; tukaj ni za-te prostora. In tako je šla zmerom više skoz vse verste svetnikov in nebeških angeljev vedno spremljevana s slavnim nebeškim petjem tako dolgo, da je prišla do sedeža svojega Božjega Sina. Tam še le je prostor za njo, tam je kronana Kraljica angeljev, očakov, prerokov, in vseh svetnikov. Kolikor globokeje je bila tû na zemlji potopljena v morje terpljenja, toliko više se nahaja zdaj gori v najčistejšem morji veselja. Žalostna Božja Mati je postala Kraljica nebés in zemlje

z veliko močjo in veličastvom. Terpljenja polno pozemeljsko popotovanje je minulo, počitek pa je zdaj večen. Doli v Betlehemu je bilo tesno in majhno in merzlo, zgori pa v nebesih je prostorno in lepo in gorko od vekomaj do vekomaj.

Od tam s svojega maternege doma gleda ona, o kristjan! na-te in ti o teh Šmarnicah sporoča té besede za slovo:

„Vse, karkoli ti bo moj Sin rekel, stori!“

O zares! ljuba duša, sprejmi te besede za spomin od Marije, in ravnaj se potem, in gotovo se bo za-te dobro izšlo.

Kaj pa hočeš ti, o kerščanska duša! ljubi Materi Božji za spomin pri slovesu danes darovati?

V Marijinem Celji je v milostni kapeli blizo altarja na evangeljski strani kamenita plošča vzdana. Na njej je zapisano: „Njegova cesarska visokost, nadvojvoda Karol, bivši škof Pasavski in Olomuški, je bil obljubil božjo pot v Marijino Celje; pa ga je smert prehitela, da ni mogel obljube spolniti. Zato je o smerti naredil sporočilo, naj po smerti njegovo serce v Celje nesó in ga tam zraven Matere Božje

položijo. To se je tudi res zgodilo l. 1664.“ Ta pobožni gospod je tako svoje serce kot stalni spomenik Mariji Devici izročil; ravno to tudi ti stori, ljubi kristjan. Daruj danes o sklepu letošnjih Šmarnic Materi Božji svoje serce v detinski ljubezni in zvestobi. Obljubi ji zdaj prav terdno in resnobno, da hočeš ves čas svojega življenja biti njen zvest otrok, ji goreče služiti, jo v vsaki dušni nevarnosti in skušnjavi na pomoč klicati ter njene zglede posnemati. Potem bo tudi Marija tebi ostala zvesta Mati. Mlad dijak (učenec) je tudi nekdam Marijo veliko častil, pa le z ustmi; življenje njegovo in ljubezen je bila daleč od nje. In ko je zopet enkrat k Mariji molil: „monstra te esse matrem,“ t. j. „skaži se mi Mater,“ je dobil v svoji duši odgovor: „Pokaži poprej ti, da si moj otrok.“ Naj bo, kristjan, to tudi tebi rečeno. Pokaži v govorjenji, v pogledih, v željah, v svojih oblačilih, v svojih kratkočasih, pokaži v vsem življenji in obnašanji, da imaš Marijo, najsvetejšo, najčistejšo, najponižnišo, najpokornišo, najljubeznjivšo Mater Jezusovo za svojo mater. Ako tako živiš, potem ne moliš le samo z ustmi svoj „Amen“, t. j. „naj se

zgodí“ na koncu „Ceščenasi marije“; ampak potem tudi sam pomagaš, da bi se zgodilo, kar si Marijo prosil. To bo gotovo kaj zdalo. Ako tako živiš, potem se smeš terdno nadjati, da se ti bo Marija v tvojem življenji mater skazovala, in da se ti bo ta ljubeznjiva Mati kedaj s svojim varstvom prikazala o tvoji smertni uri in v svojem maternem domu v nebesih.

O Marija! v tem mesecu smo tedaj s spoštovanjem in z ljubeznijo premišljevali tvoje čednosti. Oh, da našemu sercu ni dano občutiti, in tudi ne našemu umu razumeti vseh popolnosti, ktere so še v tebi, in ktere angelji in svetniki, razsvetljeni od nebeške luči, v tebi gledajo! Hočemo si v prihodnje prizadevati, da bomo svoje življenje vrnjavali po zgledu tvojega življenja. Naj bo ta tvoj mesec začetek našega dušnega prenovljenja. Ti si naša dobrotljiva Mati, in iz dušnih tolažb, ki smo jih o teh bogoljubnih vajah okušali, smemo soditi, da smo tvoji otroci. Vsak dan našega življenja naj nam prinese eno izmed tistih gnad, s kterimi ti naše

molitve poplačuješ. Truditi se hočemo, da si s čednostmi in pobožnostjo tvojo ljubezen zmerom bolj zaslužimo. Ker pa smo si svesti svoje slabosti in nestanovitnosti; ne jenjaj, o ljubeznjiva Mati! za nas prositi, da svete sklepe, ki smo jih delal ita mesec, bomo tudi v djanji spolnovali, ter kedaj neizrekljivo srečo dosegli: k tebi priti na materni dom v nebesa, kjer ne bo več nobene ločitve!

Molite „Češćeno Marijo“ z vso vnemo serćá
Da blagoslov Božji teče na vas iz nebá!

A M E N.

V. V. Č. B. I. P. D. M.

Sveta maša.

Molitev pred sveto mašo k Materi Božji.

O dobrotljiva in usmiljena Mati, preblazena Devica Marija! Jaz revni in nevredni grešnik z vso priserčnostjo in ljubeznijo k tebi pribežim, in prosim te pri tvoji dobroti: kakor si pri svojem preljubeznjivem Sinu visečem na križu stala, tako stoj tudi pri mašniku in pri nas ubogih grešnikih, ki bomo ravno tega tvojega Sina darovali nebeškemu Očetu. Sprosi nam moč in milost, da bomo v Božjo najvišjo čast in v svoje zveličanje to sv. mašo za žive in mertve vredno opraviti zamogli. Amen.

Oče naš. Češčena si Marija.

Čast bodi.

Očitna spoved.

Sveti Oče! iz lastne slabosti sem grešil in tvojo pravico razserdil, ne morem te pa iz

lastne moči potolažiti. Odpusti mi toraj moje grehe po Jezusu Kristusu, ki je moj Odrešenik in moja sprava. Odpusti mi jih na prošnjo Marije Device, ki je moja usmiljena besednica. Žal mi je iz celega serca, ker sem razžalil tebe, neskončno svetost in dobroto, ki te iz serca ljubim. Terdno sklenem raji vse hudo preterpeti, kakor tebe svojega Boga še s kakim grehom razžaliti. Daj mi k temu svojo milost in poglej potolažen v moje skesano serce, da sad svete maše za-me ne bo zgubljen.

S l a v a.

Čast Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, kateri te z dobro voljo iščejo. Hvalimo, častimo, molimo, preslavljamo te; razveseljujemo se hvaležno tvoje nezmerne časti, o Gospod, naš Bog in vsegamogočni Oče! Poveljučujemo enako tebe, edinorojeni Sin, Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemlješ, ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvišji s sv. Duhom v slavi Boga Očeta. Amen.

O Gospod, bodi z menoj, in usliši moje naslednje prošnje.

Molitve.

O Bog, ki si s predrago kervjó svojega edinorojenega Sina posvetil zastavo Križa, s ktereга nam novo življenje teče; dodeli nam, prosimo, da tisti, kateri se vselijo častí tega svetega Križa, se povsod tudi tvoje brambe vdeležijo. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomanj do vekomaj. Amen.

O Bog, nebeški Oče, ozri se na priprošnje presvete Device Marije, ki je bila vredna postati Nevesta sv. Duha in Mati tvojega edinorojenega Sinu Božjega in dodeli milostljivo, da mi njene nauke poslušamo in njene svete izgledе vselej zvesto posnemamo ter tako pobožno živimo in enkrat prejmemo zveličanje po Jezusu Kristusu, Gospodu našem.

Prosimo te, o Bog! brani nas zoper vse dušne in telesne nevarnosti, in na prošnjo blažene in častitljive vselej Device Marije, varha sv. Jožefa, svetih aposteljnov Petra in Pavla, našega pomočnika (pomočnice) sv. I. (se imenuje farni pomočnik,) in vsih Svetnikov, nam dobrotno dodeli mir in varnost na duši in na telesu,

da po zatertih nasprotjih in vseh zmotah tebi tvoja Cerkev v pokoju in prostosti služi. Po tem Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in krajuje v edinstvi sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

L i s t.

Gospod me je v lasti imel v začetku svojih potov, preden je kaj storil od začetka . . . Bila sem na svetu in moje veselje je, biti s človeškimi otroci. Zdaj toraj, otroci! poslušajte me. Blagor jim, kateri ohranijo moja pota. Poslušajte nauk in bodite modri in nikar ga ne zametovajte. Blagor človeku, kateri me posluša in kateri čuje pri mojih vratih vsak dan in streže pri podbojih mojih dur. Kdor mene najde, bo našel življenje in prejel zveličanje od Gospoda.

Očisti vsegamogočni, večni Bog, moje serce in moje ušesa po svoji neskončni milosti, da bom mogel besede sv. Evangelija vselej prav umeti, jih marljivo v svoje izveličanje obračati, ter jih tudi pred svetom očitno pričati.

Evangelij.

(Po sv. Lukežu v 1. pogl.)

Tisti čas je bil angelj Gabriel od Boga poslan v mesto Galileje, ki mu je ime Nazaret, k Devici zaročeni možu, kateremu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove, in Devici je bilo ime Marija. In angelj je prišel k nji in je rekel: Češčena, milosti polna; Gospod je s teboj; blažena si med ženami.

V e r a

se moli ob nedeljah, vseh praznikih Matere Božje in sv. aposteljnov. Moli jo takrat prav pobožno z mašnikom.

Darovanje.

Sprejmi, sveti Oče, vsegamogočni večni Bog! to neomadežano daritev, katero jaz nevredni tvoj služabnik darujem tebi, svojemu živemu in pravemu Bogu, za svoje neštetilne grehe, žaljenja in zanikernosti, in za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mertve; naj meni in njim tekne v blagor in večno življenje. Amen.

Darujemo ti tudi, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo dobroto: naj se s pri-

jetno vonjavo vzdiguje pred obličje tvojega božjega Veličastva za naše in za vesoljnega sveta zveličanje.

Sprejmi, o sveta Trojica! ta dar, ki ti ga darujemo v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Gospoda našega Jezusa Kristusa, in na čast blažene vselej Device Marije, sv. Janeza Kerstnika, in svetih aposteljnov Petra in Pavla, teh in vseh Svetih: naj bode njim v čast, nam pa v zveličanje, in naj taisti za nas milostno prosijo v nebesih, katerih spomin obhajamo na zemlji. Po ravno tem Kristusu, Gospodu našem.

Tihe molitve.

Ponižno te prosimo, o Gospod, naj nas ta daritev na altarji očisti vseh naših razžaljenj in grehov, ker je tudi na altarji svetega Križa odvezela greh in razžaljenje vesoljnega sveta. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodu našem, ki s teboj živi

O Bog! po tvoji neskončni milosti in na mogočno priprošnjo prečiste Device Marije, katero za Mater Božjo spoznamo in ponižno častimo, te prosim, usmili se mene in vseh,

za ktere sem dolžan in zavezan moliti ter nam dodeli blagor za dušo in telo na tem svetu, po smrti pa večno zveličanje v nebesih. Po Kristusu Jezusu, Gospodu našem.

Usliši nas, o Bog, naš Rešenik, da v moči tega zakramenta nas varuješ vseh dušnih in telesnih sovražnikov, ter nam dodeliš milost v pričujočem in zveličanje v prihodnjem življenji, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem, ki s teboj živi

Predglasje.

Z mašnikom povzdignem serce k tebi, o Gospod in Bog: ker zarés, vredno in pravično, spodobno in zveličavno je, da tebi vedno in povsod zahvalo dajemo, o sveti Gospod, vsega-mogočni večni Bog! In te o češčenji*) blažene Marije vedno Device hvalimo, blagrujemo in oznanujemo. Ktera je po obsenčenji sv. Duha tvojega Edinorojenega spočela, ohranila čast devišstvo in svetu večno luč rodila, Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Po katerem tvoje veličastvo hvalijo angelji, molijo gospostva, trepečejo

*) O prazniki Matere Božje, pristavi ime praznika, n. pr. o vnebovzetji, o rojstvu itd.

oblasti. Nebesa in nebeške moči ter blaženi serafi te z zedinjenim radovanjem preslavljajo. Prosimo, dopusti, da se tudi naši glasi pridružijo ter s preponižnim češčenjem kličemo, rekoč:

Svet, svet, svet, Gospod, Bog Sabaot! Polno je nebo in zemlja tvoje slave. Slava tebi na višavah. Češčen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem. Slava na višavah.

Spomin za žive.

Prosimo te toraj, predobrotljivi Oče! po Gospodu našem Jezusu Kristusu, sprejmi te svete in brezmadežne darove. Sprejmi jih za svojo sv. katoliško Cerkev, katero milostno umiri, vari, zedini in vladaj po vesoljnem svetu, — pa z njo vred tudi svojega služabnika našega papeža Leona, našega škofa Jakoba, našega vladarja Franca Jožefa, ter vse pravoverne, ki svoje katoliške in apostoljske Cerkve.

Spomni se pa tudi, Gospod, živih služabnikov in služabnic, ktere ti posebno priporočim. (Imenuj jih tukaj, n. pr.: starše, brate in sestre, dobrotnike itd.) Spomni se, o Gospod, tudi vseh tukaj pričujočih, katerih vernost in bogoljubnost

ti je znana, in tudi tistih, za ktere oni molijo, da bi bile vseh prošnje uslišane in vsak svojih britkosti rešen.

V ta namen se tudi spominjamo vseh izvoljenih Božjih, in zedinimo se z Marijo Devico, s ss. aposteljni, mučeniki, spoznovavci in vsemi svetniki. Po njih zasluženji in molitvah prosimo, nam dodeli, da vselej tvoja pomoč pri nas ostane.

Ravno pred povzdigovanjem.

Sprejmi, o neskončno dobrotljivi in vsega-mogočni Bog, to daritev, ki se ima zdaj spre-meniti v telo in kri tvojega preljubljenega Sina Jezusa Kristusa. Ozri se tudi v moje serce, in dodeli mi moč te nezmerne skrivnosti vredno moliti, častiti in hvaliti — po Kristusu, Gospodu našem.

K povzdigovanju sv. Rešnjega Telesa.

Bodi češčen, hvaljen, moljen in povikševan, Jezus, moj Bog, v presv. zakramentu! O Jezus, tebi živim; o Jezus, tebi umerjem, o Jezus, tvoj sem živ in mertev; o Jezus, bodi mi usmiljen; o dobrotljivi Jezus, daj, da tvoje presveto Rešnje

Telo vselej vredno prejemljem v življenji in o zadnji, smrtni uri!

Med povzdigovanjem moli

Jezusa v presv. Zakramentu ter reci n. pr.:

Čast in hvala, zahvala in češčenje Jezusu v presv. Rešnjem Telesu! Molimo te, hvalimo te, častimo te, ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najviši s sv. Duhom v slavi Očeta. — Svet, svet, svet, si Gospod Bog, Odrešenik in Sodnik! Nebo in zemlja sta polna tvoje časti; tebe toraj prosim, pomagaj svojim služabnikom, ktere si s svojo predrago Krvijo odrešil. Na vekomaj naj bom svetnikom tvojim prištet, da častim tvoje ime od vekomaj do vekomaj. Amen.

K povzdigovanju sv. Rešnje Kervi.

Bodi češčena, hvaljena in moljena presv. Rešnja Kri Jezusova tù in povsod, zdaj in na vekomaj! O Jezus, bodi mi milostljiv; o Jezus, bodi mi usmiljen; dobrotljivi Jezus, daj, da tvoja draga Kri nad menoj ne bo zgubljena!

Po povzdigovanji.

Kolikorkrat bote to skrivnost obhajali, storite v moj spomin, si zapovedal, o usmiljeni

Jezus, Sin Božji! Spominjamo se toraj z najponižniši hvaležnostjo tvojega zveličavnega terpljenja, vstajenja in čatitljivega vnebohoda, in darujemo presvitlemu veličanstvu Božjemu čisti, sveti in neomadežani dar, presveti kruh večnega življenja in kelih vednega zveličanja.

Ozri se, o večni Oče! potolažen na ta dar, in sprejmi ga, kakor si sprejemal dar pravičnega Abeljna, dar očaka Abrahama, dar Melkisedekov, ki je bil podoba nekervave daritve sv. maše. Prosimo te ponižno, da vsi, kateri koli se vdeležujemo te daritve, bomo z vsim nebeškim blagoslovom napolnjeni — po Kristusu, Gospodu našem.

Spomin za mertve.

Spomni se, o Gospod! tudi svojih služabnikov in služabnic, kateri so se v veri in v miru iz tega svetá ločili. (Imenuj v mislih ranjee, za ktere ti je posebej moliti, n. pr.: za starše, brate, sestre, sorodovince, prijatelje, dobrotnike, tiste, kateri so morebiti po tvojem zadolženji še v kraju očiščevanja itd.) Te in vse, kateri v Kristusu počivajo, reši o Bog, in pelji jih v kraj hladila, luči in večnega veselja. Amen.

Tudi nas grešnikov se usmili, o Gospod! po obilnosti svoje milosti, in na prošnjo vseh svojih svetnikov, nam dodeli delež z njimi v kraljestvu Božjem — po Kristusu, Gospodu našem.

Oče naš.

(Moli ga z mašnikom ter dostavi:)

Reši nas tedaj, te prosimo, o Gospod! vsega zlega, sedanjega, preteklega in prihodnjega, na prošnjo preblažene in častite Device Marije, ss. aposteljnov Petra in Pavla in vseh svojih svetnikov in dodeli nam mir v naših dnevih, da bomo prosti greha ter vse nesreče obvarovani.

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ, usmili se nas.

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ, usmili se nas.

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ, dodeli nam mir!

Pred mašnikovim obhajilom.

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel aposteljnem: mir vam zapustim, svoj mir vam

dam; nikar ne glej na moje grehe, temuč na vero svoje svete Cerkve, in po svoji dobroti volji jo vmiri in zedini.

Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si svet poživil, reši me po le-tem svojem presvetem telesu in kervi vseh mojih pregréh in vsega hudega, in dodeli mi, da se vedno tvojih zapoved držim, ter ne dopusti, da bi se kdaj od tebe ločil.

Gospod Jezus Kristus, prejemanje tvojega presv. Telesa, katero uživam, naj mi, prosim, ne služi v pogubljenje; temuč po tvoji milostni dobroti naj mi vselej tekne v obrambo in zdravje na duši in na telesu. Dodeli mi tudi zdaj-le popolnoma skesanje, da s teboj spravljen, se smem z mašnikom vred saj po duhovno s teboj zediniti.

Mašnikovo obhajilo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z besedo, in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

(Obudi v prid duhovnega obhajila pravo obžalovanje grehov in želje se z Jezusom skleniti, ako si vreden, ter reci):

Moj Bog, obžalujem vse svoje grehe z Davidom, Magdaleno in z vsemi resničnimi

spokorniki, ker sem z njimi tebe, neskončno svetost razžalil; hočem in bom se poboljšal, da tebe, presveto dobroto, več ne žalim. — Moj Bog, verujem v tebe, ker si neskončna resnica in večna modrost; upam v tvoje neskončno usmiljenje in presv. Rešnjo Kri Jezusovo, da mi boš vse grehe odpustil ter dal večno zveličanje, ker si to obljubil ter si zvest v svojih obljubah in vsegamogočen. Gospod ljubim te čež vse, ker si neskončna svetost in vse ljubezni vreden. Gospod Jezus, pridi v moje serce s svojo gnado in s svojo ljubeznijo, in napolni mi ga z vso čednostjo in milostjo.

O večni Bog! Telo in kri našega Gospoda Jezusa, katero mašnik zdaj vživa, naj tudi meni po tvoji nezmerni dobroti tekne v večno življenje. Dodeli mi milost, da me hudo ne premaga, in da v meni ne ostane noben madež greha, ki se tolikih skrivnost vdeležujem, — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitve po obhajilu:

Zavoljo presvete daritve, katero smo obhajali, te prosim, o milostljivi Bog! usliši moje

pohlevne prošnje, dodeli mi pomoč v vseh mojih potrebah ter brani mene in vse verne vsega zalezovanja hudobnega duha, kterega je na Križu tako častljivo premagal Jezus Kristus, ki s teboj živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

O Bog, ki si nas v svoji neskončni dobroti deležne storil presv. daritve Kristusa, Sina tvojega; ponižno te prosimo, da nas na priprošnjo Matere njegove in naše, presv. Device Marije, obvaruješ vseh nevarnost na duši in na telesu in enkrat po tem revnem življenji v večno zveličanje sprejmeš.

Očisti in poterjuje naj nas, prosimo o Gospod! opravljena daritev nebeške skrivnosti ter na priprošnjo blažene Device Marije, Božje porodnice, sv. Jožefa, ss. aposteljnov Petra in Pavla, našega pomočnika sv. I., in vseh svetnikov, bodi nam v spravo za vse naše napake in rešenje iz vsakterih težav.

Pred blagoslovom.

O presveta Trojica! naj ti bo prijetno naše češčenje in naša služba, ter dodeli, da bo dokončana daritev sv. maše po tvojem usmi-

ljenji teknila v spravo meni in vsem, za ktere se je opravljala, — po Kristusu, Gospodu našem. Blagoslovi nas vsegamogočni Bog, † Oče, † Sin in † sv. Duh. Amen.

Po sv. maši k Materi Božji.

O presveta, in prečastitljiva Devica Marija, mati Stvarnika vseh stvari, ktereга pravo in resnično telo in kri je bilo ravnokar darovano, ponižno te prosim pri tvojem usmiljenji, pristopi k njemu za-me grešnika, naj mi na tvoje presvete prošnje milostno prizanese, kar koli sem jaz nevredni pri tej neizrečeni in neprecenljivi daritvi po nevednosti, po nerodnosti, po naključji, s premalo spoštljivostjo ali kakor koli zgrešil ali zagrešil. Vse naj mi dobrotno odpusti Jezus Kristus, tvoj Sin, ki z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

Molitve,

ktore naj se z mašnikom vred opravljajo po vsaki tihi sv. maši.

(Klečé.)

Češčena si Marija . . . (trikrat.)

Češčena bodi kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci, k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas, in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa, o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

Od. Da bodemo vredni obljub Kristusovih

Molimo.

O Bog, naše pribežališče in moč, poslušaj pobožne prošnje svoje Cerkve in dodeli, da na posredovanje častitljive in brezmadežne Marije Device, Božje porodnice, svetega Jožefa, tvojih svetih aposteljnov Petra in Pavla in vseh svet-

nikov, kar v sedanjih stiskah ponižno prosimo,
v resnici dosežemo, po ravno tistem Kristusu
Gospodu našem.

Od. Amen.

300 dni odpustka po vsaki sv. maši. Leon XIII.
6. prosinca 1884.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, usmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, usmili se nas!

Bog sveti Duh, usmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta Mati Božja,

Sveta devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brezmadežna,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

za nas Boga prosil

Mati ljubeznjiva,
 Mati prečudna,
 Mati našega Stvarnika,
 Mati našega Odrešenika,
 Devica modra,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,

za nas Boga prosí!

Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,
 Kraljica mučencev,
 Kraljica spoznovavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica brez madeža izvirnega greha
 spočeta.

za nas Boga prosí!

Kraljica sv. rožnega venca,

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki greha svetá odjemplješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemplješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.

Molitve.

I. K presvetemu Rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o .

O Bog! kateri si nam v prečudnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo. (Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog vekomaj.)

2. K sveti Devici, Materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vseh nevarnost. O častitljiva in blažena Devica, naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

- V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
 O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

3. K sveti Devici, Materi Mariji.

Češčena bodi, Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v nas; in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa: o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

- V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
 O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dušo ni telo častite Device Matere Marije, da bi vredno

prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smerti rešeni.

4. K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ktereга je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljene.

5. Za vse potrebe.

Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere ljube Device Marije in vseh svojih svetnikov nas svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje od hudobe in grehov, in napolni jih

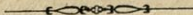
z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje, odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijateljem in neprijateljem, in obvaruj to duhovnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostno vsem vernim kristjanom, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse kerščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češčena Marija i. t. d.

(petkrat.)

Sv. Križev pot.

(Kakor ga navadno v Rimu molijo.)

Molitev.

Predobrotljivi Jezus! vtisni v moje serce vso ljubezen in britkost, s katero si sv. križ na Kalvarijo nesel in na njem za nas umerl.

Kesam se iz celega serca vseh storjenih grehov, ker sem tebe neskončno ljubezen z njimi razžalil. Sklenem s tvojo gnado svoje življenje resnično poboljšati. Reši me, o Jezus, s svojim zasluženjem greha in večnega pogubljenja.

Želim biti deležen vseh odpustkov Križevega pota ter jih darujem nebeškemu Očetu za svoje grehe in za duše v vicah.

I. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus je k smerti obsojen.

O Jezus! po tej krivični sodbi, katero sem s svojimi grehi že tolikrat podpisal, me reši sodbe večne smerti, katero sem že tolikokrat zaslužil.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno bodi najsvetejše Serce Jezusovo v visoko častitem Zakramentu sv. Rešnjega Telesa.

Odg. Križani Gospod Jezus Kristus! usmili se naš, in pomagaj ubogim dušam v vica.

II. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus križ na-se vzame.

O Jezus! ki si voljno težki križ na-se vzel, kterege sem ti jaz s svojimi grehi pripravil; daj, da spoznam njih velikost, ter jih objokujem ves čas svojega življenja.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd. (Kakor na str. 327.)

III. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus pervikrat pade pod križem.

Teža mojih prevelikih grehov, o Jezus, te
je pod križem na tla poterla. Merzí se mi nad
grehi ter jih sovražim; odpusti mi, te prosim,
in s pomočjo tvoje milosti nočem nič več grešiti.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

IV. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

O prežalostni Jezus! O prežalostna Mati!
Ako sem vama do zdaj toliko žalosti delal s
svojimi grehi, se to v prihodnjich nič več ne
smé zgoditi. Z vajino pomočjo vaji hočem lju-
biti, in vama zvest biti do smerti.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.
Križani Gospod itd.

V. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

O Jezus! kako srečen je Simon, da ti
zamore pomagati križ nesti! Kako srečen bi
bil pa tudi jaz, ako bi odslej ti pomagal križ
nositi s poterpežljivostjo v vsem, karkoli me
zadene.

Oče naš. Češčena si Marija.
Hvaljeno in češčeno itd.
Križani Gospod itd.

VI. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus sprejme od Veronike potni pert.

O Jezus! ki si se tolikanj ponižal, svoj
presveti obraz vtisniti Veroniki v potno ruto,
vtisni globoko tudi v mojo dušo spomin svo-
jega britkega terpljenja in grenke smerti.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.
Križani Gospod itd.

VII. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus v drugič pade pod križem.

Moji večkrat storjeni grehi so krivi, da ti, o preljubeznjivi Jezus, že zopet padaš pod križem. Daj mi pomoč, da se ne povernem zopet v greh.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

VIII. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus tolaži Jeruzalemske žené.

Ti, o Jezus, tolažiš žené Jeruzalemske, ki žalujejo nad tvojim terpljenjem. Tolaži tudi mojo dušo s svojim usmiljenjem, v kterega zaupam in si ga hočem v prid obračati.

Oče naš. Češčena si Marija.

Haljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

IX. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus v tretjič pade pod križem.

Od prevelikega terpljenja, ki si ga že prestal, o Jezus, v tretjič padeš pod težkim križem. Stori, da se nič več v greh ne povernem. Moj Jezus, rajši umerjem, kakor da bi zopet grešil.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

X. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezusa slečejo ter mu kisa in žolca piti dajo.

O Jezus, ki so te slekli in ti kisa in žolca piti dali, reši me vendar vsega nagnjenja do časnih reči in stori, da vse zaničujem, kar je posvetnega, ali kar me v greh napeljuje.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

XI. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezusa na križ pribijajo.

Po tistih grozovitih bolečinah, ktere si občutil, ko so tvoje svete roke in noge z žebliji prebodli, stori o Jezus, da svoje meso neprenehoma križam s kerščanskim zatajevanjem.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

XII. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezus umerje na križu.

O Jezus! ki si na križu umerl potem, ko si tri ure v najbritkejših smertnih težavah na njem visel, daj mi, da préd umerjem, kakor da bi še kdaj grešil. In ako moram še živeti, naj živim, da tebe ljubim in tebi služim.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

XIII. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezusa njegovi deviški Materi v naročje položé.

O prežalostna Mati! kako je bilo pač z
britkostmi napolnjeno tvoje Serce, ko si svo-
jega ljubega Jezusa mertvega v naročji imela.
O sprosi mi milost, da greh sovražim, ki je
bil kriv njegove smerti in tvojih britkost, da
spokorno živim in v tvojem naročji sveto
umerjem.

Oče naš. Češčena si Marija.

Hvaljeno in češčeno itd.

Križani Gospod itd.

XIV. postaja.

Molimo te, o Gospod Jezus Kristus, in te hvalimo,
Ker si s svojim križem svet odrešil.

Jezusa v grob položé.

O Jezus! vsemu hočemo odmreti in le
v tebi živeti. Dokler mi je še tu živeti, hočem
le v tebi in s teboj živeti, da enkrat v nebesih
v tebi večno živim, ter tamkaj sad tvojega
britkega terpljenja in tvoje smerti večno vživam.

Oče naš. Češčena si Marije.
 Hvaljeno in čeačeno itd.
 Križani Gospod itd.

M o l i t e v.

Moj Izveličar Jezus, bodi zahvaljen, da si mi tako dolgo prizanašal in moje pokore tako milostljivo čakal!

Daj, o Jezus, da se ne pogubi, ktereга si toliko ljubil in za njegovo izveličanje toliko preterpel!

Usmili se duš v vicah; naj počivajo v miru!

Oče naš. Češčena si Marija.

Opomin: Ljubi kristjan! Kakor vidiš, je ta Križev pot prav kratek, a vendar zadostuje k zadobljenju odpustkov. Kadar imaš pa več časa, ali o posebnih prilikah, tako v postu, o petkih, svoj rojstni dan ali dan sv. obhajila itd., premišljevaj obilneje prebritko terpljenje Kristusovo in poglej natančneje v svoje življenje, ker gotovo nobena pobožnost človeka bolj od greha ne odvrtačuje, kakor spomin na prebritko terpljenje našega Izveličarja. Spominjaj se ga toraj rad in pogosto, da ti bo k obilnišemu duhovnemu pridu in v veči zveličanje.

Počeščenje presv. Rešnjega Telesa.

Opomin. Kar je rečeno o sv. Križevem potu, velja še veliko bolj za presv. Rešnje Telo Jezusovo. Veči ljubezni (zraven odrešilne Njegove smrti) nam Kristus ni mogel skazati, kakor da je postavil presv. Rešnje Telo, v katerem biva noč in dan med nami, ter je naša dušna hrana in vsa naša moč. Ljubimo ga toraj tudi mi, molimo in častimo ga ter se mu darujmo z dušo in s telesom vsak trenutek našega življenja. Zatoraj si pa, ljubi kristjan, tudi prizadevaj Jezusa v presv. Rešnjem Telesu pri vsaki priliki počastiti. Kadar prideš k božji službi, znabiti kake minute prezgodaj, ali imaš kaj časa po sv. maši, ali greš sicer memo farne cerkve, poklekni pred altar ter moli in počasti ga. Če ni časa, lahko v petih minutah vse opraviš; da, to tudi doma zamoreš storiti. Reci na priliko:

Pridi sv. Duh, razsvetli in vnemi moje serce z ognjem svoje ljubezni, da zamorem ta trenutek prav oberniti sv. Zakramentu na čast in v svoje izveličanje. O Marija z vso svojo nebeško trumo, pomagaj mi Jezusa v presv. Rešnjem Telesu vredno moliti!

Moj Zveličar Jezus v presv. Rešnjem Telesu, moj Bog in moje vse: Bodi moljen, češčen, hvaljen in povikševan tù in povsod, zdaj in na vekomaj; z vsemi svetniki in angelji Božjimi v nebesih, z vsemi pobožnimi in pravičnimi na zemlji te hočem in želim moliti, častiti, se ti zahvaljevati in te povikševati v življenji in v

smerti, zdaj in na vekomaj, ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvikši s sv. Duhom v slavi Očetovi na vekomaj. Amen. — Svet, svet, svet si Gospod Bog vojskinih trum. Nebo in zemlja sta polna tvojega veličastva in tvoje slave.

(Za duhovno obhajilo obudi obžalovanje čez svoje grehe ter vero, upanje in ljubezen, glej stran 316 na koncu. Prosi Jezusa za čednosti, ki so ti najbolj potrebne; sploh mu izroči vse svoje dušne in telesne potrebe.)

O Marija, prečista Devica, z vsem počeščenjem angeljev Božjih v nebesih in tvojih zvestih služabnikov na zemlji te želim tudi jaz častiti, hvaliti in povikševati. O ljuba Mati Božja, in moja, stoj mi na strani v življenji in v smerti in na moj sodnji dan.

Sv. angelj Božji, moj varh, sv. Jožef pomočnik vesoljne katoliške Cerkve, sv. I. pomočnik te fare in sv. I. moj pomočnik z vsemi svetniki in angelji Božjimi bodite češčeni in hvaljeni, prosite za-me Boga. Amen.

K Mariji, Materi Božji,

za srečno zadnjo uro.

O ljubeznjiva, o milostljiva in prečista Devica Marija, Ti pribežališče grešnikov! zavolj

smertnih britkost, ki sta jih imela Ti pod križem in Jezus na križu, največ pa o tísti uri, ko se je njegova duša od telesa ločila; prosim te, jaz revni grešnik, pridi mi takrat na pomoč, kadar se bode bližal zadnji trenutek mojega življenja ter se bo začela moja duša od telesa ločiti; kadar moj jezik ne bode mogel več tvojega sv. imena izgovarjati ter ga na pomoč klicati; kadar moje otemnjene oči ne bodo mogle več ozirati se na tvojo podobo, da, še celó v svojem sercu ne bom mogel več na-te misliti; o Marija pridi mi takrat na pomoč, sprosi mi o tistem resnem trenutku resnično obžalovanje mojih grehov in terdno zaupanje na Božjo neskončno milost ter sprejmi takrat mojo dušo in spremljaj jo pred sodnji stol Kristusov, da mi bode po tvoji priprošnji usmiljen sodnik po smerti, ki mi je ljubeznjiv Odrešenik v življenji. — O Marija mati Božja! prosi za nas grešnike zdaj in na našo smertno uro. Amen.

Za duše v vicaĥ.

Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod!
Gospod, usliši moj glas!

Naj poslušajo tvoje ušesa glas moje prošnje:
Gospod, če boš na grehe gledal, o Gospod,
kdo bo obstal?

Pa pri tebi je odpuščanje, in zavolj tvoje
postave čakam na tebe, o Gospod!

Moja duša čaka na njegovo besedo, moja
duša v Gospoda zaupa.

Od jutranjega čuvanja do noči naj Izrael
v Gospodu zaupa!

Ker pri Gospodu je usmiljenje in pri njem
je obilno odrešenje

In on bo rešil Izrael vseh njegovih hu-
dobij.

M o l i m o .

O Bog! vseh vernih Stvarnik in Odre-
šenik, dodeli dušam tvojih služabnikov in slu-
žabnic odpuščanje vseh grehov, da odpuščanje,
ktero so vselej želeli, po bogaboječih prošnjah
dosežejo. Ki živiš in kraljuješ Bog od vekomaj
do vekomaj. Amen.

Gospod, daj jim večni mir!

In večna luč naj jim sveti!

Naj v miru počivajo! Amen.

Kazalo.

	Stran
Predgovor	III
Za predvečer Šmarničnega opravila	V
1. dan. Materni dom	1
2. dan. Marijina prva daritev	8
3. dan. Mati, pozdravljena od Boga	16
4. dan. Mati, pozdravljena od ljudi	25
5. dan. Materno ime I.	34
6. dan. Materno ime II. ,	42
7. dan. Materno serce I.	51
8. dan. Materno serce II.	61
9. dan. Materna čast	71
10. dan. Materna slava I.	80
11. dan. Materna slava II.	90
12. dan. Materni dar I.	98
13. dan. Materni dar. II.	108
14. dan. Materni dar III.	117
15. dan. Materni dar IV.	128
16. dan. Materna sreča I.	136
17. dan. Materna sreča II.	146
18. dan. Materna sreča III.	154
19. dan. Materna moč I.	164
20. dan. Materna moč II.	174
21. dan. Materna moč III.	185
22. dan. Materna bolečina I.	196

	Stran
23. dan. Materna bolečina II.	207
24. dan. Materna bolečina III.	220
25. dan. Materni blagoslov I.	229
26. dan. Materni blagoslov II.	238
27. dan. Materni blagoslov III.	247
28. dan. Materni blagoslov IV.	258
29. dan. Materna zvestoba I.	268
30. dan. Materna zvestoba II.	279
31. dan. Materna beseda za slovó.	290
Sveta maša	301
Molitve po vsaki tihi maši	317
Lavretanske litanije	319
Sv. križev pot	326
Počesčenje presv. Rešnjega Telesa	335
K Mariji, Materi Božji, za srečno zadnje uro	336
Za duše v vicah	337

Popravki: Str. 21 v 4. vrsti od zgoraj doli beri „popustili“ namesto „popusti“. Ravno tū v 9. vrsti beri: „Pa bili so zelo“ namesto: „Pa bili zelo“. Str. 179 beri 4. in 5. vrsto od spodaj gori: „in če je Marija usmiljena Mati svojih zagrešenih otrok od druge strani pa greh“ itd.
